

ZAP YAŞAMINDAN KISA ANLAR

**BUGÜN
BERABERİZ
YA YARIN**

STÊRK LAŞER

Basım yılı: 2019

Basım yeri: Azadî Matbaası

iÇİNDEKİLER

Sunum.....	5
Önsöz... ..	11
Hayaller Gerçek Olursa	17
Her Şeyin Bir Başlangıcı Olmalı	37
Yeni Duygularla Kucaklaşmak	101
Tekrardan Ön Cephede Olmak... ..	149
Bugün Beraberiz Ya Yarın	193
Sözün Bittiği Yer... ..	203

Kuru Jaro'da Güneşin Batışı

BİR NOT

Elinizdeki kitap çalışması Stêrk Laşer Amed yoldaş tarafından 2016 yılında hazırlanarak basıma verilmiş ancak bazı teknik nedenlerden dolayı basımı geciktirilmişti. Henüz kitap basıma girmeden Stêrk Laşer Amed yoldaşımızın şehitler kervanına katılmasından kaynaklı, çalışmaya bazı ekler yapma ihtiyacı doğdu.

Şehit Stêrk Amed yoldaşın hazırlamış olduğu bu kitap çalışmasına onun bazı fotoğraflarını, notları ile birlikte PKK Sakine Cansız Ocağı Platformu'na sunduğu raporu da ekleyerek basımını borç biliyoruz.

Devrimci Selam ve Saygılarımızla

PKK Sakine Cansız Ocağı

10 Şubat 2019

SUNUM

Rüyalar... Hayatı farklılaştıran rüyalar... Yeniye kucak açan, eskiye özlem arttıran rüyalar... Bazen güler yüzle gördüğümüz rüyalar güne daha huzurlu başlamamızı sağlar, bazen de tam tersi, hüzünlü olan hüzün yaratır.

İnsanın hayatında rüyaların yeri çok farklıdır. Ne olduğu bilinmeyen halen de muammalığını koruyan rüyalar hepimizin merak konusudur. Bazen geleceği bildirir, bazen geçmişin kalıntılarını yansıtır, bazen de geleceğin programını oluşturur. Rüya deyip geçmemek lazım. Dört harften oluşan basit bir kavram değildir rüya. Nietzsche'nin doktoru olan Dr. İrvin D. Yalom bir rüya sayesinde psikolojisini düzeltti. Musa bir rüya sonucu saraydan uzaklaştırıldı. Yusuf bir rüya sayesinde kralın en gözdesi, güvenilirli oldu. Kısacası tarih görülen rüyalarla birlikte seyrini aldı, akışına devam etti. Çünkü çoğu defa rüya görenlerle yola devam edildi.

Damlalar gibi çoğalan rüya parçaları toplandığında bir bütün oluşturuyor. Metafizik ile de birleşince gelecekte bir mesaj diye okunuyor artık.

Benim de bu kitap çalışmam öyle başladı. Yani bir rüya sayesinde! Bir rüyaydı bu kitabın serüvenini oluşturan.

Uzun bir dönem öncesiydi gördüğüm rüya ama üzerinden yıllar geçse bile halende capcanlı duruyor karşımda. "yıllar unutturur birçok

şeyi” sözü bu rüya için hiçbir şey ifade etmez. Yıllar eskitemedi. Tam tersi yıllar hep onu koruduğu gibi bana bir gerçekliği de hatırlattı.

Eskiden Behdinan alanında kalan arkadaşlar Soran bölgesi diye ifade edilen Kandil-Xakûrkê-Xinere alanlarına gelmek istemezdi. Behdinan daha pratik bir alandı, bu yüzden hep oralarda kalıp çıkmak istemezdi kimse. Gördüğüm Ş. Beritan Akademi eğitiminin ardından düzenlemem Xakûrkê’ ye olmuştu. Ben de yıllardır Behdinan dışında bir yerde kalmamıştım ve hiçbir yeri de görmemiştim. Behdinan’dan da çıkmak istemiyordum. Tüm ilkleri yaşadığım yer olması nedeniyle benim için anlamı çok büyüktü. Kopmak, dönemsel olsa bile ayrılmak istemiyordum.

Her ne kadar dayattıysam da Xakûrkê düzenlemem değişmedi. Yola koyulmak zorunda kaldım. Yaklaşık altı gün-altı gece yürüdükten sonra Xakûrkê’ ye vardık. Beritan arkadaşın kaldığı alan olduğu için ismi de Ş.Beritan alanı olan yer için ikna olmuşum. Beritan (Gülnaz Karataş) arkadaşın ardılı olarak izinde yürümek, onun kaldığı alanlarda kalmak bende heyecan yaratıyordu. Tüm yol boyunca isteksiz yürüdüğümü hatırlıyorum. İsteksiz yürüdüğüm için zorlanmışım, arkadaşlar yolda bana çok yardım etmişlerdi. Uzun bir dönemdi bu kadar yol yürümemiştim. En son Botan’ dan Başur sahalarına geçerken uzun yol yürümüştüm. Onun dışında uzun yol yürüyüşüm olmamıştı. Zorlanmam da bunun payı daha da büyüktü. Gerçek olan şu ki, isteksizlik daha çok etkiliyordu beni.

Xakurkê Karargâhı’na ulaştığım ilk gece unutamayacağım rüyamı gördüm. Bana hiçbir zaman bir rüya gibi gelmedi, tamamen gerçeğin öteki boyuttaki haliydi. Aslında beşinci boyuta gidip gelmişim.

Amed’ in şu an yürüyüşlerin, mitinglerin yapıldığı istasyon meydanındaydık. Yoğun bir çatışma ortamında kalmıştık. Meydanın tam ortasında Önderlik bir sandalyeye oturmuştu. Biz de Önderliği

korumaya çalışıyorduk. Daha çatışmalar devam ediyorken Önderliğe, Önderlik Çözümlemelerinden derlediğim bir kitabı sunuyordum.

- “Başkanım, bunu ben yazdım, size sunmak istiyorum” diyorum ürkek ve utangaç bir ifadeyle.

Önderlik elimden kitabı alarak sayfalarını karıştırmaya başlıyor. Birden başını kaldırıp direkt gözlerimin içine bakarak elini omzuma koyuyor ve

- “Sen güçlü bir kadınsın” diyor

Heyecanlanmışım bu söz karşısında. Yere bakan başımı kaldırarak Önderliğin yüzüne bakma cesaretinde bulunmuştum. O an Önderliğin yüzünde beliren o hiç unutamadığım gülüşüyle;

- “Tabi istersen” diye devam etti.

Bu esnada çatışmaların sesleri yakınlaşmaya başlamıştı. Önderliği hızla oradan çıkarmaya çalıştık. Ben de hemen Önderliğin yanındaydım. Alandan çıkmaya başladık ki uyandım. Beni uyandırana içten içe çok kızmıştım. Sabah olmuştu, hatta öğlene doğru geliyordu saatler. Keşke hiç uyanmasaydım, hep o rüyamda kalsaydım...

Gözümü açar açmaz “Önderlik bir kitap yazmamı istiyor” dediğimi hatırlıyorum. Bir de o rüyadan sonra hiçbir zaman Xakurkê’ye isteksiz gelmedim. Hatta Xakurkê’yi daha çok sevdim. Çıktığım güne kadar da sevmeye devam ettim. Üç buçuk yıl kaldım, daha çok kalabilirdim de.

Bana göre “*en iyi rüya yorumcusu rüya görenin kendisidir*” belirlemesi yerindedir. Savaş ortamında olsam dahi bir kitap yazmalıydım. Çünkü Önderlik bunu istiyordu. Ve bu yıllardır benim temel yoğunlaşma alanım haline gelmişti. Ancak hiç kitap yazmamıştım ve yazamıyordum da. Yazacak düzeyde kalemim güçlü değildir. Yine de amatörce de olsa bir tane yazmalıydım. Zamana bırakmıştım. Önderliğe söz vermişim ve bu sözümü tutmalıydım.

Bu yüzden en son 2013 yılında kuzey yolcusu olduğum bir süreçte ne olur ne olmaz diye sözümü tutmalıydım. Bir denemede bulundum. Takdir okuyanındır.

Yayınlamayı hiç düşünmedim. Çünkü kitap yazmak herksin harcı değildir. Hakkını teslim ettiğim kanısında değildim. Yayınlamasam da yazmam gerekiyordu diye düşünüyordum.

Yıllarca çok düşündüm ve sonunda Sorxwin Koçer arkadaşla yazmaya karar verdim. Belki bu vesileyle biraz da olsa o dönemdeki arkadaşları ve Devrimci Halk Savaşı sürecinin bir kesitini de yazmış olurum.

Sorxwin arkadaştan öncede gördüklerim vardı ve tüm bunlar beni Sorxwin arkadaşla götürün kilometre taşlarıydı.

Tabi ki şehitlerin hepsini yazmak lazım. Herkes kendisince böyle bir denemede bulunursa azda olsa şehitlerimizi hatırlatmış ve hatırlanmış oluruz. Önderlik *“yazmak hatırlatmaktır, hatırlamaktır”* diyor.

Arkadaşlar kitabı yayınlamam konusunda beni yüreklendirmeye çalıştılar. Kime *“kitabımı bitirdim”* diyorsam kesinlikle ilgili arkadaşlara göndermem gerektiğini söyledi. Özellikle de beni çoktandır tanıyan arkadaşlar bunu söyledi. Tek bir şartla yayınlatabilirim o da; kalemi yani edebiyatı güçlü olan bir arkadaşın redaktesini yapmasını istiyordum.

Kitabımın Yazılma Serüvenini de kısaca anlatmalıyım.

Birey olarak defterleri çok seven biriyim. Hele hele öyle güzel, şık denilecek bir defter görürsem kendimi tutamıyorum. Hemen alıp yazasım geliyor.

Yine bir güzel defterim olmuştu *“ne yazayım”* diye çok kafa yordum. Sonunda bir anımı yazma da karar kıldım. Arkadaşlar bana

“bir anı için o defter sana yetmez” dedilerse de inanmadım. Kuzey grubundayken o küçük deftere bir anımı yazdım.

Daha sonra kuzeye gidemedik ve benim elime biraz daha büyük bir defter geçti. 2014’ün kışındı. O küçük anıyı genişleterek büyük deftere geçirdim. Derken kitabın birinci bölümü açığa çıktı. Kendiliğinden mi gelişti kitap yazma fikri ben de tam anlamadım. Devam etmek istedim. Baharda tekrardan kuzey grubuna geçeceğim için bahara kadar kitabı bitirmeyi hedefliyordum.

Kış boyu çok zorlanarak yazdım. Öyle anlarım oldu ki uyumadığım gece sayısı çoğaldı durdu. Bölükle uğraşıyordum. Örgüt çalışmalarını bireysel çalışmanın önünde engel yapmak istemiyordum. Birçok işi birden yaptığım için zorlanıyordum.

Bahar olmuşken ben ancak yarılardım. 2015 kışını PKK Okulunda geçirecektim. Artık orada yazarım demiştim kendime.

PKK okulunda yazmaya devam ettim. Hem eğitim görüyordum hem bireysel eğitimimi yapıyordum hem de bu kitabımı yazmaya çalışıyordum. Sonunda tamamladım. Biliyorum birçok eksik kalan yönü var. Fırsatım olsaydı tamamlamaya çalışırdım.

Moralli ve heyecanlıyım. İlk defa Önderliğe vermiş olduğum sözü başarıyla tamamladığım için çok heyecan duyuyorum. Kitabı kalemle yazdığım için emek kokması heyecanlandırıyor beni. İki defter bitirdim. Yine de eksiklikleri çoktur.

Ayrıca kitabın altına düşürdüğüm tarihi görünce çok şaşırdım. Çok samimi ve açık söylemeliyim ki bu tarihi özel seçmedim. Tamamen tesadüftü. Belki de bu tesadüf bana bir mesaj vermek istiyordu. Kitabın bitiş tarihi benim doğum günüme denk geldi. Bu beni ayrıca sevindirdi. Aklımın ucundan bile geçmeyen bir şeyi kuantum gerçekleştirdi!

ÖNSÖZ

Elinizdeki kitabın yazarı mektup ile benden bir önsöz yazmamı istedi. İsteğini seve seve kabul ediyorum. Ayrıca da teşekkür ediyorum.

Tahmin edeceğiniz gibi, kitabı henüz okumuş değilim. Ama yazarının güzel, özgürlükçü ve mücadeleci şeyler yazmış olduğundan eminim. Ayrıca mektup ile kitabın içeriğine dair bilgi vermiş olduğunu da belirtmeliyim. Dahası kitaba konu olan süreci ve mücadeleyi iyi biliyor ve şehitleri yakından tanıyorum. Dolayısıyla kısa bazı şeyler yazabilirim.

Öncelikle 2010-2012 Devrimci Halk Savaşı sürecinin özgürlük mücadelesi ve gerilla savaşı tarihimiz içerisinde özgün ve önemli bir yere sahip olduğunu belirtmeliyim. AKP iktidarına ve faşist düşmana ağır darbe vuran boyutu kadar, süreci yeterince anlamayan ve zengin taktik geliştiremeyen boyutu ile de böyledir. Bu nedenle bir bütün olarak her zamankinden çok daha fazla bir fedai savaşı olduğu kesindir. Dolayısıyla da bu fedai savaşının Rüstem Cudi, Çiçek Botan, Alişêr Koçgiri, Rozerin Mardin, Kerim Şırnak, Reşit Serdar, Rojin Gevda, Mehmet Guyi, Rubar Mardin, Numan Amed, Arjin Garzan, Brüks, Ruken, Eriş ve Andok gibi çok değerli yüzlerce şehidi olmuştur. Bu vesileyle hepsini bir kez daha saygı ve minnetle anıyorum.

Üç yıllık söz konusu savaş içerisinde Zap alanının özel bir yerinin olduğunu da belirtmem önemlidir. 2010 Yazında gerçekleşen Hantepe eyleminin hem Zap savaşında ve hem de genel Devrimci Halk Savaşımızda belirgin bir yerinin olduğu tartışmasızdır. Devrimci Halk Savaşına başlarken gerçekleştirilen başarılı eylemlerden biri olmuştur.

2011 Yılıının 20 Ekiminde gerçekleştirilen Çelê Operasyonunun -ki buna Çiçek Botan Devrimci Operasyonu denmişti- hem Xakurkê şehitlerinin intikamını alma ve hem de düşmana çökertici bir darbe

vurma özelliği tartışmasızdır. Fakat ne yazık ki geri çekilme planlandığı gibi yapılamamış, düşmanın teknik güce dayalı saldırısıyla kazanılmış olan zafer geri kaybedilmiştir. Şehit Brusk ve Şehit Ruken şahsında Guzereş Vadisi şehitlerini bir kez daha anıyorum.

Bunun sonucunda 2012 yılına Zap Eyaletinin yorgun ve kırgın girmiş olduğunu anlamak zor değildir. Nitekim ilkbaharda yapması gereken çıkışı yapamamış, bunun sonucunda da Zagros güçleri Oramar-Şıtaza eylemini erkenden yapmak zorunda kalmıştır. Zagros ve Beritan yoldaşlar şahsında bu kahramanlık eyleminin şehitlerini de saygıyla anıyorum.

Yaz sürecinde Geliyê Zap'ta Kani Orê ve Rındikê eylemleri olsa da, bu eylemler sürecin ihtiyacını yeterince karşılamamıştır. Dolayısıyla bu eksiklik güz döneminde giderilmek istenmiş ve yeni bir devrimci operasyon planlanmıştır. Fakat söz konusu yorgunluğun bu hamlenin gelişimini de sekteye uğrattığını üzülererek belirtmek durumundayım. Ancak bu vesileyle söz konusu çabaların kahraman genç savaşçısı Tekoşin Dersim yoldaşı saygıyla anıyorum. Avrupa katılımlı ve Hêzên Taybet üyesi olan Tekoşin yoldaş, herhalde Dersimli genç kuşağın tek Türkçe bilmeyeniydi.

Bütün bunların sonucunda yaşanan zayıflıkları gidermek için Zap savaşçılarının 2013 Ocak ayında kendilerini metrelerce kar altında Karataş karakola vurduklarını biliyoruz. Cesur yoldaş öncülüğündeki bu onur saldırısının kahraman şehitleri Sorxwin Koçer, Jiyan Asi Amara, Cigerxwin Mardin, Ruhat Marinos, Fırat Dicle, Harun Agır, Kurtay Leşker, Bahoz Bahar, Eriş Mahabat, Sidar Rebaz, Lezgin Brusk, Merivan Amed, Ahmet Cudi yoldaşları da saygıyla anıyorum. Onlar Zap'ın durmayacağı ve özgürlük direnişine devam edeceğinin sembolleri olmuşlardır.

Tüm eksik ve hatalarına rağmen, 2010-2012 devrimci halk savaşı direnişinin özgürlük mücadelemizin kahramanlık tarihine yeni büyük sayfalar eklemiş olduğu tartışmasızdır. Bu büyük direniş ve onun kahraman şehitleri özgürlük mücadelesi tarihimizde her zaman anılıyor ve sürekli anılacaktır da.

Bu temelde direnişi selamlar ve onun büyük şehitlerini saygıyla anarken, bu tarihi direnişten kesitler veren elinizdeki kitabın da sizleri söz konusu direnişe ve direnişçilere yaklaştıracığına inanmaktayım. Sonunda yazara teşekkür ederek kitabı kapatmanızı dilerim.

5 Mart 2016

Abbas

**STÊRK LAŞER AMED
NİLÜFER ÖZDEN**

SAKİNE CANSIZ PKK OCAĞI
KOBANE ŞEHİTLERİ DEVRESİ PLATFORMU'NA
ÖZELEŞTİRİ RAPORUMDUR

1986 yılında Amed Merkez'de doğdum. Aslen Bingöl/Genç-Yayla Demirlibağ köyündenim. Aşiretimiz olan Tawus Aşireti Şeyh Sait İsyanında aktif bir şekilde yerini aldı. İsyanıdan sonra aşiretin bir kısmı Lice/Birlik köyüne yerleşirken diğer kısım ise Bingöl'deki köyde kalmışlardır. Lice'deki kesim özellikle PKK ile birlikte yurtseverlik bilinciyle daha çok bağlanmış, Bingöl'de kalanlar ise PKK gerçeğini tanımama, ondan uzak durmaya çalışarak hareket etmiştir. Bu yüzden sadece kendi kültürünü, geleneğini koruma çerçevesinde bir yaklaşım sergilemiştir. Ayrıca dine bağlılık ön planda olmakta bu da kendisiyle beraber dogmatik, muhafazakâr, mücadeleci olmayan bir bakış açısıyla sadece kendisini yaşatma temelinde yaklaşıldığından memurlaşan bir gerçeğe doğurmuştur.

Yazları her iki köyden birine giden kışları ise Merkez'de kalan yarı göçebe şeklinde hareket eden bir aile gerçeğim vardır. Bundan dolayı ne tam anlamda şehirleşmiş nede köy yaşam tarzını oturtmuş bir şekillenmeyi yarattığı gibi her ikisinden de etkilenen bir duruma açığa çıkarmıştır. Aile içerisinde her iki kültürün çatışması yaşanmaktadır. Bingöl'ün din etkisinin yoğun yaşadığı katı, dogmatik, muhafazakâr yapılanması ile Lice'nin yurtsever, sosyal kalma kültürleri kişiliğimde de çatışmasını yoğun yaşamaktadır. Kendimce bir dengeyi yakalamak temelinde yaklaşmayı esas aldığım için her iki kültüründe üzerimde derin etkisi olmuştur.

Yurtseverlik bilincinin yoğun yaşandığı kültürün etkisiyle katılımım gerçekleşmiş, dogmatik, muhafazakar, inatçı kültür ise katılım yürüyüşümü belirlemiştir.

12 Eylül darbesiyle tutuklanan babamın işkenceden kaynaklı yol açan hastalığı bende derin etkilemelere yol açmış, benim için yaşayan bir ölüden farksız oluşundan kaynaklı düşmana karşı kin ve nefreti derinleştirmiş ve PKK'ye yakınlaştırmıştır. PKK'ye yaklaşım duygusal düzeyde olup Önderliğin ideolojisini, felsefesinibilmeme söz konusuydu. 1999'da Önderliğin esaretiyle beraber var olan kin ve öfke daha da derinleşti.2002'de Botan katılım yaptım.Sırasıyla Gare, Xakûrke,Zap, Metina ve tekrardan Gare'de kaldım. Ş. Beritan ve Mahsum Korkmaz Akademileri eğitimlerini gördüm.

Baba tarafından okuyan ilk kadın olmam bende kendine karşı aşırıbir güven duygusu oluşturmuşsa da kendimi ispatlamam gerektiği mantığında yaratmıştır.Bu yaklaşım örgüt içerisinde de yürüyüşümün belirleyicisi olmuştur. Katıldığım ilk günden beri yaşadığım ve karşılaştığım kimi yaklaşımlardan dolayı sürekli böylesi bir katılım biçimine ağırlık verdim. "Karşıt değilim bunu ispatlamam gerekir" diye yaklaşım sergiledim.Buda kendisiyle bütünlüklü ele almaktan ziyade parçalayan bir katılım biçimi yarattı.Şimdi daha iyi görebilmekteyim ki kıyısından-köşesinden tutunarak katılmaya çalıştım. Böyle olunca da bir çok şeyi yapmayı kendime hak görebilmekteydim.Kendine görelilik katılım biçimi ön planda olduğu için, isteklerim olmayınca başkaldıran,isyan eden yaklaşımlar içerisine girmek esas yanılgılı yanım olmuştur.

İnatçılığım bireysellik çerçevesinde olmaktadır. Toplumsal çıkarları korumada inatçı olmaktan çok bireysel istemler konusunda aşırı inatçı oluşum zorlayıcıdır.Kapitalist modernitenin yarattığı kişiliğe karşı isyan etmem gerekirken gerçek anlamda nefret etmeme durumu gelişebilmekte ancak doğru bulmadığım yaklaşımlar konusunda isyancı oluşum, kendisiyle örgüte bütünlüklü katılmamayı

getirmektedir.Kişi gerçek anlamda nefret ederse onunla mücadele etme yöntemlerini de bulur.

Kişiliğimde modernitenin etkisinin halende yaşanması bu nedenledir. Kendi hakikatimi bulup ona göre keskin bir tavır ile arayışçısı olmada zayıflıklarımın olduğunu görmem kendime karşı tepkilenmeme neden oldu.Tepki kendisiyle birlikte bir mücadele alanı oluşturur. Kendi duruşunu kabul etmeme ve buna göre değişim yaratma istemi tepki almayla gelişir.Kabul-ret ölçülerini belirleyen tepkidir.Bunun içinde sıradan bir duruşu kendine yakıştırmayan ve vasat kalmak istemeyen bir durumum olsada gerçek anlamıyla öyle olmadığımı aksine hep sıradan ve vasat bir yürüyüşüm olmakta en vahimide bunu yeterli görme yaklaşımıçerçevesinde bir rota çizmişim.Çünkü an ile tarih arasında sıkışmış, herşeyi ana sığdıran bir duruşum pratiğimde yansımaları bulmaktadır.Anda oluşumu, değişim dönüşümü yakalayarak bunu uzun vadeye yaymanın yoğunlaşması içerisindeyim.Çoğu defa anda değişim dönüşümü yakalayabiliyorum, ama bunu an'la sınırlı bırakan, uzun yürüyüş haline getirmeyen bir durumum vardır.

Kişinin kendine olan yaklaşımı karşısına da yansımaktadır.Kendimi beğenmeyen, kendimi yeterli görmeyen özelliklerim çabuk beğenmemeye yol açtığı gibi üstten bakıyormuşumgibi bir durumu açığa çıkardığından soğuk ve ilişkilenemeyen, kendisiyle sınırlı kalan bir görüşe yol açıyor.Kendime göre bir seçicilik söz konusudur.Kendimle barışık olmayı hedeflediysemde bunu yapamadığımı, bendeki iki benin sürekli çatıştığını görüyorum. Öteki benim aşırı yorumlayan akılcı yaklaşan, realist olan iken diğer ben ise daha duygusal bir yaklaşımı esas almaktadır.Bunun optimal dengesini yakalamada yetersiz kalıyorum.Yorumlarken aşırı analitik, yaklaşırken duygusal tarafım ön plana çıkıyor.Olay ve olguları yorumlarken aşırı analitik

oluşumun beni pozitivist bakış açısına götürdüğünü gördüm. Duygusal zekadan koparmayan analitik yorumlar önemli gelişmeler sağlar. Ancak sadece neden sonuç üzerinden ele alınırsa gerçeklikten koparır. Aşırı yorumun sübjektivizme götürdüğü konusunda ikna oldum. Bende yaşanan bu dengeyi sağlayamama durumudur. Uçları oynamak dengeyi yakalayamamanın temel göstergesidir.

Yaşadığım süreçleri güçlü tanımlayamama, çözmede güç getirememede altında kalmayı yarattığı gibi bir krizi kişiliğimde açığa çıkardı. Yaşama ve yaşananlara fazla anlam verememe, anlamsızlığı yaşama kaderci bir mantık yaratmıştır. Katıldığım Önderlik gerçeği karşısında cevap olamamanın yarattığı ruhsal çöküntüyü yaşıyordum. Kişiliğimi ele aldığım Önderlik çizgisinden uzak olduğumu görmek ben de bu düşünceleri yaratıyordu. Paylaşamama, tartışamama içine kapanıklığı yarattığı için çözüm olamayınca sürekli kavgalı bir duruş açığa çıkardı...

Mücadele tarzımdan pes eden, artık zorlanmaları fazla kaldıramayan bir duruşum açığa çıksada beni öldürmeyen şeyin beni güçlendireceği bakış açısını kendi bakış açımın merkezine oturtmak istiyorum. Zorlanmalar gözümü korkutmuş ve beni ürkek bir yaklaşıma ittiğini görmem temel mücadele alanımdır. Çünkü zorlanma anlamın başladığı andır. Şahadetlerin bende yarattığı duygusal yaklaşımlar mücadele etmemeye, kırmayayım diye fazla üzerine gitmemeye yol açmıştı ve buda bende zaten var olan liberal duruşu derinleştirmiştir. Liberal mücadele tarzı son yıllarda en çok pratiğime damgasını vurdu. Duygusal yaklaşımın örgüt ilke ve ölçülerini gerilettiğini gördüm.

Eleştiride radikal olduğumu düşünüyordum. Çabuk görüp dile getirme konusunda sabırsız yaklaştığım için kendime çok kızdığım zamanlarımda olmuştur. Ancak radikalliğin dile getirip söylemek

olmadığını, çözüm yaratma olduğunu anlamam benim için önemlidir.Çözebildiğim kadar radikal isem çok radikal olmadığımı liberal bir duruşumun olduğunu farkettim. İdeolojik derinliği yakalayan kişi yöntem bulmakta zorlanmaz, bu konudaki yetersizliğimin temel kaynağı bendeki ideolojik derinleşmeyi sağlayamamamdır.Özellikle eleştiriye karşı dar duygusal bir yaklaşımım gelişmektedir.Başarı herşeyi ciddi ele almak demektir, gerçek başarıda eksikliğin yeri olamaz inancını taşımaktayım. Bu yüzden eleştiri aldığımda başarısız olduğumu hissediyorum.Başarısızlık aynı zamanda yenilmişliktir.Mükemmeliyetçi bir bakış açısına sahip olduğum için beni dogmatizme götürüyor.

Çalışan eleştiri alır görüşü doğru olsa da doğru çalışan eleştiri almaz,sözü daha gerçekçi gelmektedir. Doğru çalışmanın yol ve yöntemi üzerinde yoğunlaşmalarım gelişmektedir.Hatalarımla hesabını verebilme cesaretini gösterdiğime hep inandığım için ikna olduğum konularda özeleştirisel yaklaşımım.Ancak ikna olmadığım konular da dar- dogmatik yaklaşımlarım kendini göstermektedir.Kendine görelilik yaklaşımım burada da varlığını somutlaştırıyor.Hep “çalıştığımı, hiç durmadığımı, örgütün önüme koyduğu çalışmaların hepsini yürüttüğümünden dolayı çalışan, pasif, edilgen olmayan biriyim” diye düşünüyordum ancak sürüklenen olmanın çalışma olmadığını bunun yerine sürükleyen olmam gerektiği kanısındayım.Mücadele içerisinde bireyin rol ve misyonunun anlamlılığına varılarak devrim öncülüğü yapma konusu temel yoğunlaşmam oldu.Buda birey toplum ilişkisini güçlü yapmaktan gelmektedir.Örgütlü birey partileşebilmektedir.

Kendim olmak adına toplumsallaşmayan bir duruş açığa çıktı.Örgütlenmiş kişi birey-toplum bağlamını güçlü yaşayan

kişidir.Tarihsel-toplumsal gerçeğinden kopmuş, bu özü tam bilmeyen kişi toplumsallıktan kopar.Bu açıdan da kişinin kendisi olabilmesi tarihselliği ve toplumsallığıyla mümkündür.Bendeki paylaşmama alışkanlığı toplumsallıktan ne kadar uzaklaştığımı göstermektedir.Bu paylaşmama muhafazakarlığı geliştirdiği kadar, kendini ifade etme sorununu da oluşturdu. Kendimi ifade edememek gelişmenin önünde engel olduğu gibi sorunlarımın çözümünü tam olarak yakalamayı da etkilemektedir.

Birey-toplum ilişkisi bağlamında derinleşmeyi esas almak beni doğruya götürecektir. Çünkü paylaşmamak bireyciliği, bireycilikte toplumdan uzaklaşmayı getiriyor.Bunlarla bağlantılı olarak kutsamak anlam derinliğine ulaştınca gelişme sağlar...

Dar tutucu ve yüzeysel yaklaşımlarım bütün ele almaktan çok parçalayan bir duruş oluşturuyor.Düşünce esnekliğini yaratıp demokratik yaklaşmak ben merkezci düşüncemin aşılmasında önemli rol oynayacaktır. Devrimci misyonla hareket etmemek yaratıcılıktan uzaklığı getirir. Buda statik bir duruş oluşturur, zaman ‘an’ın devrimcisi olabilmeyi istiyorsa, bunun çok çok gerisinde kalan bir duruş yaratıyor. ‘An’ın devrimciliğini yakalamanın dönem ruhunu doğru okuyabilme ve buna göre tarz ve üslupta ağır olmamayı gerektiren bir devrimciyle her zaman sürece cevap olacağını anladım. Buna göre kendi tarzımın statik oluşunu gördüm ve bunu aşmanın hıza ulaşma, zamana ulaşma, zamanı yakalayabilme yoluyla aşılabileceğini ikna oldum.

Kişinin zihniyeti ne ise pratiği de öyledir düşüncesiyle ele alıp yoğunlaştığım da katılım biçimim karşıma çıkmaktadır. Düşmana karşı kin öfke ve intikamımı alma biçimindeki katılımım salt askeri alana katılımımı doğurmuş, diğer çalışma alanlarını kendime ait görmemeye yol açmıştır...Parti olgusunu bütünlüklü ele almamamdan kaynaklı

parçalayan, parçaladığı parçayı merkeze koyan bir yaklaşımım zihniyet sorunum olarak ortaya çıktığı için parçalayarak hakikati kaybettiğimi görmekteyim.

Savaş bir ameliyat ortamı ise ben yanlış ameliyat yaptığımı görebiliyorum. İlk savaş alanında yer alırken direk komuta düzeyinde yer almak bana çok ağır geldi. Tecrübenin aktif katılımıla sağlanacağı bilincine ulaştıysam da, bunun ağırlığında da ezildiğim bir gerçeklik oldu. Geçmişin hatalarından ders çıkarmayı başaran kişi, güçlü katılımlarda sağlar inancını elde ettim. Geçmişe takılmak geriye çeker, bundan dolayı geçmişten ders çıkararak ileriye atılmak gerekir. Bu temelde Devrimci Halk Savaşındaki duruşumu ele alarak kişiliğimi değiştirmeyi esas almaya çalışıyorum. Önderliğin halen aramızda olamayışının temel nedenlerinden birinin de bu dönemdeki savaşa güçlü katılmayışımız olmaktadır. Bundan dolayı Önderliğe cevap olamamanın ağırlığını her zaman hatırlayarak bunu kendime borç bildim.

“Sevgili gerilla beynini ve yüreğini sağlam tut” diye baştan beri uyaran Önderliğin bu perspektifini hayata geçirmede yoksun kaldığım gibi aşırı duygularla hareket eden ve kaldıramayacak düzeye gelindiğinde çözümü ucuz ölümden bulan bir yaklaşımın çıkması Önderlik tarzına aykırı, çizgiden sapan bir durumumu açığa çıkardı...Başarının direniş çizgisi ile mümkün olduğunu yenilgi psikolojisinin intihar çizgisinden kaynaklandığı gerçekliğinde ikna oldum.Bu temelde başarı ya da zafer çizgisi fedailik istediği kadar umut ve kazanmayı da istemektedir.Böyle olunca Önderliğe doğru bir katılımımın olacağını düşünüyorum.

“Köleliğin acısını derin bir şekilde yaşamayan özgürlüğün değerini de bilmez” belirlemesinden yola çıkarak kendimi sorgulamaktayım. Kendimi tam olarak tanımamam cins bilincimin düzeyini de

göstermektedir. Hep genel ortamda kalmam tarzımı çözmeyi ve bu konuda yoğunlaşma yaratmamamı sağlamıştır. Genel mücadele tarzım ve kişiliğim cins mücadelemeye olduğu gibi yansımıştır. Erkeği bir zihniyet olarak ele alma bilincim olsada yaklaşımda seçici, kendine görelilik gelişmektedir. Bazen çok çatışan didişmeye varan yaklaşım çıktığında bu seferde sırf didişme olmasın diye kaygılı yaklaşan bir durum açığa çıkıyor. Salt eleştiriyiyle sınırlı kalan -hem kendimde hem de karşı cinste -değişim dönüşümü yaratmayan bir mücadele tarzım vardı.

Özgürlüğe koşmanın kendini olduğu gibi ele alma olduğunu ve verili yaşama karşı nasıl yaşamalı sorusuna güçlü bir cevap verme temelinde olacağını açığa çıkartarak Önderliğin yoldaşı olabileceğinin kanıtı olmaktadır. Bu temelde Sara yoldaş gibi Önderliğin yoldaşı olmayı kendi kişiliğimde oturtmayı hedefliyorum.

Benim için en önemli nokta “düşünürken yapan, yaparken düşünen” militan gerçeğine ulaşmaktır. Çok yönlü olamayışımın temel kaynağını burada gördüğüm için bu düzeye ulaşacağımın gücünü kendimde yarattığıma inanıyorum.

Önderlik karşısında bir devrimci olarak kendimi yeni paradigma ekseninde yapılandırmayı esas alarak, yeniden inşa görevlerinin ön koşulu olarak görüyorum. Paradigmayı doğru okumak, doğru ele alıp yorumlamak, partileşmenin gereklilikleri temelinde içselleştirip katılmak ve yeni dönem PKK’sini kendi şahsımda oturtmak için büyük bir çaba içerisinde olacağımı belirtebilir, bundan sonraki yoğunlaşmalarımı derinleştirerek yaklaşacağımın ideasını taşıdığımı söyleyebilirim. Yeni paradigmaya girememe ve inşa görevlerini yerine getirememede tek engelin kendim olduğunu, bunu aşarsam güçlü katılacağımın farkında olarak yeni döneme kendimi hazırlıyorum.

Kişi istedi mi yapamayacağı hiç bir şey yoktur. Yeter ki istek ve m¼cadele olsun. O zaman amaca ulaşabilir. Bu doğruiltuda da yeniden katılım esaslarıyla ön¼mde engel olan kendimi aşacağıma inanıyorum. Bu temelde vicdan ve zihniyet devrimini yaparak inşa görevlerimi yerine getirme inancım sonsuzdur.

Devrim heyecanını her zamankinden fazla yaşadığım bu süreçte; başta bizi yaratan Rêber APO'ya, büyük kahraman şehitlerimize, Kemal Pir ruhuyla yaklaşan zindan direnişçilerine, yurtsever halkımıza ve tüm dünya devrimcilerine, Sara ve Haki yoldaşların şahsında PKK-PAJK çizgisine, direnen tüm yoldaşlarıma söz veriyorum.

DEVRİMCİ SELAMLAR SAYGILAR

STÊRK LAŞER

09.03.2015

ŞEHİT ÜMİT TEPESİ / ZAP

2010 -2012 yılların Zap'ta şehit düşen

Sorxwin Koçer *arkadaşın şahsında*

tüm Zap şehitleri anısına...

ŞEHİT ROJBİN – ŞEHİT ŞERVAN – ŞEHİT AVAREŞ – ŞEHİT PLİNG

HAYALLER GERÇEK OLURSA

“Yaşam yaşanırken anlaşılmaz” sözü bütün hayatımızı özetler gibidir. Belki bu söz sayesinde pişmanlıklarımıza, keşkelerimize anlam vererek yaklaşmaya çalışıyoruz. Yoksa bu pişmanlıklar ve keşkeler kalbimizi durduracak gibi olurdu. Bazen boğazımızı sıkı, nefesimizi kesen, adeta bizi soluksuz bırakan bu keşkeler ile yaşam daha çekilmez olurdu. Hele birde yapamadıklarının pişmanlığı da varsa... Çünkü yapılan şeylerin pişmanlığı var ise, er ya da geç telafisi mümkün olabilir veya zaman onu düzeltebilir. Ancak yapmadıklarının, yapamadıklarının pişmanlığı ise yaşadığımız müddetçe boynumuzda taşınan muska gibi hep bizimledir. İşte bu söz sayesinde ‘an’ı yakalamaya çalışıyoruz. Daha bir anlam vermeye çabalıyoruz...

Kaybolmamak için yazmak. Silinmemek için yazmak. Tarih sayfalarında bir mısra olarak gezmek, adım atmak, ayak izlerini bırakmak, yer almak için yazmak...

Yazmak hatırlatmaktır. Yazmak unutmamaktır. Kahramanları yazmak, kahramanlıkları da. Düalizmle geçen zaman dilimi olan yaşamı olduğu gibi yazmak... Birilerine bir şey bırakmak için yazmak...

Tanımak, tanışmak ve bilmek için yazmak... En önemlisi de sevmek için yazmak.

Çok şey yaşarız ama çok az yazarız. Yazmak cesaret ister. Yüreği ortaya koymalı. Sermek... Yürektekileri anlatmak cesaret ister. Kaygısız olduğu gibi anlatmak...

'An'ın cazibesinden uzak, 'an'ın duygularından ırak olanı olduğu gibi yansıtmak... Ayrılırken ki yürek burukluklarını, severken ki acıyı, yaşarken ki heyecanı anlatmak... Her şeyi bir solukta, nefesin tükenmemecesine anlatmak!...

Bir yerden başlamak gerekir anlatmaya. Gülüşleri, göz bebeğinin içindeki heyecanları, yarım kalmış umutları, özlemleri, istemleri tarih şahitliği gibi inadına dimdik duran kalemimle anlatmam gerekiyor diye çok düşündüm. Başlangıçlar önemlidir. Çünkü çoğu kez nereden, nasıl başlayacağımı kestiremiyorum. Asıl kaygı anlatamama, anlatmanın hakkını verememe, gülüşleri, sevinçleri, intikamları, kızgınlıkları mübalağa yapmadan anlatmadır. Yaşadığım her günün tarih olduğunu bildiğim halde anlatamamanın acizliğine kapıldığım anlar çok oldu. Kendim için olmazsa bile kahramanlıkları-kahramanları anlatmak için yazmam gerekiyor. Ama ya başlangıçlar? Nerden başlamalı, hangisinden? En çok sorduğum soruların başında gelir bu sorular. Hangisinden başlamalı, hangi kahramanlığı-kahramanı, hangi gülüşü, hangi heyecanı, hangi korkuyu? Madalyanın öbür yüzü olan korku da var kahramanlığın yanı başında. Hayatın görünmeyen ya da görünüp de görünmek istemeyen, belki de bizim görmek istemediğimiz düalizm burada saklı işte.

Bir yerden başlamalı. Başlangıç oldu mu sonu kendiliğinden bile olsa gelir. Asıl başlamaktadır cesaret. Asıl cesaretli, cesur başlamayı bilendir. Her ne kadar anlatamama kaygısını yaşasam da anlatmam gerektiğinin farkındayım.

Benim için ilk olandan başlamalıyım. İlkler unutulmaz, ilkler anlamlı, ilkler vazgeçilmezdir. İlkler sevgi dolu, ilkler hayat veriyor. Ab-ı hayattır, ilkler. Çünkü bilinçaltında sonsuza kadar yerleşip silinmemecesine ebedileşiyor. Değil midir ezeldir ebede götüren?

İnsan ilk gördüğü bir şeyi hayatı boyunca unutmaz. Bilinçaltında saklıdır her zaman. Varlığını tüm yaşamımız boyunca korur. İlk insanı, ilk sevgi dolu bakışı, ilk ayrılığı, ilk geldiği yeri, ilk kırgınlıkları, ilk ağlamaları... İlk doğduğumuz yeri hiçbir zaman unutmadığımız gibi. Hele hele mesele ilk doğduğumuz yer olunca hemen ardından “her an sarıyor bizi memleket hasreti” şarkısını mırıldanırken özlemimizin, unutamadığımızın kendini dile getiriş tarzıdır dudaklarımızdan süzülen bu melodik şarkıların nakaratları.

Bende katıldığım ilk çatışmayı unutamıyorum. Hele de ilk komutan olarak katıldığım savaşı hiç unutamam. Bir savaş komutanı olmak daha farklıdır. “Vur” talimatını vermek “vur” talimatını almaktan çok daha zordur. Savaşçı olarak eyleme girmek, komutan olarak eyleme girmekten daha rahattır. Sorumluluklar daha farklı olduğu gibi daha da artıyor. Kendinin ve yanındaki arkadaşının hayatı senin elindedir çünkü. Eylemle bütünleşmiş olmak kolay değildir. Eylem demek can almak, can vermek demektir. Komutan ise bizatihi eylem demektir. Çünkü eylemi yapan komutandır. Yani can alan, can verendir. Savaş komutanı olmak budur kanaatimce. Eylemi komuta etmek, yön vermek, çizgi belirlemek kader anlarını ifşa ettiğinden sorumluluk bilinci farklılaşmaktadır.

Savaş acımasız bir olgudur. Gerçekçidir çünkü. Gerçekler acımasız olur. Her şeyiyle çırılçıplak ortada olduğu için acımasızdır. Savaşın acımasız olması savaşan insanı da acımasızlaştırdığı anlamına gelmez yine de. Savaşta kalan insanlar en duygusal, en merhametli insanlardır. Ölümü biliyorlar. Canından canın çıkarılıp zorla

alındığından yarım kalmanın ne demek olduğunu biliyorlar. Bugün beraber olup ama yarının ne olacağını, beraber olmama ihtimalinin olduğunu bildiklerinden hissederek yaklaşmanın, gönül kırmaların pişmanlıklarla dolu olduğunun ne demek olduğunu biliyorlar. Bazen kendini sadece eylem anında gördüğü yoldaşı için feda etmenin yüceliğindeki sevginin ne olduğunu biliyorlar ve bunu dilin yuvarlanarak ya da enlenerek gırtlaktan gelen seslerin bir anlam oluşturmamasından değil, yüreğin gözlerde ve beyinde yarattığı duygulardan, bu duyguların ise kalpte oluşturduğu derin acılardan biliyorlar.

Eskiden, savaşta kalan arkadaşların neden bu kadar çok duygusal olduklarına anlam vermezdim. O zamanki düşünceme göre acımasızdılar, hatta öyle olmalıydılar. Ancak öyle olmadıklarını en iyi öğretmen olan yaşamdan öğrendim. Şimdi daha iyi anlam verebiliyorum. İnsanın kendisi yaşarsa daha çok anlam veriyor ya, işte benimkisi de öyle bir şey. Çünkü savaş olgunlaştırıp harmanlaştırıyor insanı. Çünkü savaş öğretiyor, büyütüyor insanı. Çünkü savaş hayal dünyasından uzaklaştırdığı için analitik ve duygusal zekânın birleştiği anı yaratıyor. “Ben” in ‘Ben’iyle buluşma anı ve yeridir. İnsan sarrafı olma lahzasıdır. Böylesi durumlarda insan hem kendisini hem de yoldaşını daha iyi tanıyor. Kendini bilmeyi tanıştıran yer neresidir diye sorulsa bana; ‘savaş alanıdır’ derim hiç çekinmeden, tereddüt yaşamadan.

Savaş öyle bir gerçeklik ki, yapılan tüm hazırlıklar sadece birkaç saat içindir. Bu birkaç saat ise “yaşam” ile “ölüm” arasında mekik dokuyan sırat köprüsü misali incelik taşıyan kısa ama bir o kadarda uzun olan bir andır. Saniyeler gebe dakikalara. Dakikalar ise saati doğurmakta. Yeni doğan çocuğun adı “EYLEM SAATİ” oluyor. Bazen

yıllarca hazırlanırın birkaç saat için, bazen günleri bulur bu hazırlık. Yapacağın eyleme bağlıdır her şey.

Bizim de öyle oldu, her eylem hazırlığı gibi komple katıldık hazırlık çalışmalarına. Bir sabah uyandığımda kendimi keşif grubunda buldum. Bir grup arkadaş ile gittiğimiz keşfe ‘sonsuzluk yürüyüşü’ adını vermiştim. Belki sonsuzluğa karışırız, sonsuzlukla buluşuruz, mutlak sonsuzluğa ulaşıyoruz diye koymuştuk bu adı. Düşmanın bölgesine doğru yol alırken bölüğümüzün olduğu bir tepeye bize sürekli bilgi verme amaçlı nöbetçi koymuştuk. Sadece kilometrelerce uzağımızda olan nöbetçi arkadaşlar kader arkadaşlarımızdı. Yani kaderimizi belirliyorlardı adeta. Kendi önümüzü uzanan sıra dağlar, sık ormanlar ve derin vadilerden dolayı göremiyorduk, keşif ede ede yürüyorduk dar patikalarda, derin vadilerde. Araziye yabancıydık ve düşmanın hareketli birliğinin sık sık geldiği alanlardı istikametimiz. Bu yüzden bir ceylan yüreği kadar duyarlıydık etrafımızdaki ufak seslere ve hareketlere karşı. Uzaktan görülen bir kaya, bir ağaç, araziye aykırı bir durum hemen göze çarpan temel unsurlardı. Şüphe alanımızdı tüm değişiklikler.

“Az gittik, uz gittik, dere tepe düz gittik” diye başlamak isterdim hikâyeme ki tüm hikâyeler gibi mutlu son ile bitsin diye. Nede olsa tüm hikâyeler öyle başlıyor. Ama benimkisi bir hikâye değil. Hikâyeler hayal olur, yani gerçek ile hayalin karışımı. Benimkisi ise gerçekliğin ta kendisi. Bu yüzden dere tepe düz gitmedik. Zozanlı bir alanda ha bire yukarıya doğru tırmanıyorduk. İşin güzel tarafı sürekli öncü arkadaş oturup keşfe başladığı an bizde fırsat bu fırsat deyip dinleniyorduk. Bundan dolayı ciddi anlamda zorlandık diyemem. Ama bazı yerlerde mecbur kaldığımız sürünmeler ve hiç sevmediğim kaz yürüyüşleri yorgun düşürüyordu bizi. Bir ara kayalığın arkasında oturmuş öncünün işaretini bekliyorduk ki, onun yerine tek tek bizi çağırıp

netleştirmemiz gereken bir yeri tarif etmeye başladı. “Düşmanın hareketli bölüğü harekette” diye düşünmüştük. Moralimiz yüksek, gelirken inisiyatif alıp da gelmiştik. Düşmana sürpriz yapma zamanı diye düşündüğümüzden moralimiz yüksek ve heyecanlanmıştık. Bakıyorduk, durmadan bakmaya devam ediyorduk, hemen hemen saatler dolmuştu ama hiçbir hareketlilik yoktu.

Kilometrelerce uzakta olan, kaderimizi belirleyen nöbetçiler uzak keşif görevinde usta, bir o kadarda incelikli düşünüp duyarlı olmalıydılar. Onlardan aldığımız tekmil ile ileriye doğru devam ediyorduk. Askeri terimle önümüz “temiz”di. Düşmanın hareketli birliğinin olduğu yöne doğru ilerlemeye devam ettik. Birde hareketsiz duran ama insana benzeyen şeyleri yakından görmeliydik. Çok akıllıca olmazsa bile insanı şaşırtan dik bırakılmış kocaman taşlar biraz oyaladı ve zamanımızı aldı. Ta dibine kadar yılan sessizliğiyle vararak taş olduklarını anladık. Ee... Düşman da kurnaz! Uzaktan gördüğümüz taşlar, sahiden de insanmış gibi duruyordu. Bunu anlayana kadar ne hayaller kurmuştuk. Ancak öte yandan da ikircikli bir hal başlamıştı biz de. Eğer vurursak geldiğimiz iş ertelenecekti. Küçüğüne büyüğü feda etme gibi bir şey olacaktı. Bunun olmasını isteyenimiz yoktu. Bu işin mantıklı tarafı ama velakin işin duygu boyutu da var. Duygular tetiğe basılmasını emredercesine istiyor. Tahakküm kurmak için dürtüklüyor, mantıklı gerekçeler öne sürerek bunu yapmamızı istiyor. Biz ise işi sağlama alma temelinde yaklaşımaya çalışarak ilkin netleştirmeyi hedeflemiştik. Bu yüzden bir de yakından bakmak lazımdı. Böylece duygulara hâkim olabilmeyi sağlayabildik.

Hem zorlu hem de keyifli geçen keşif çalışmalarımızın sonuna doğru gelmiştik. Bazen yorgunluktan tek bir adım atamayacak kadar, bazen de çok dinç bir şekilde ileriye doğru hareket ettiğimiz anları yaşamıştık. Bir kaç günümüze değen bu araziye tanımak huzur

vermişti bizlere. Bizim grubun yapmış olduğu keşif çalışması tamamlanmıştı. Hava kararmaya doğru gittiğinden aynı gece yerimize döneemedik. Zaten kaç gündür Amedlilerin deyişiyile “*nerde akşam orda sabah*” diyerek yürümüştük. İlk defa geldiğimiz yerleri birde gündüz gözüyle görmemiz gerekiyordu. Ne de olsa gece karanlıktır. Hain ve pusu doludur. Nerde neyle karşılaşacağımızı bilmediğimizden güvenliğimiz için gece hareket etmiyorduk. Araziyi iyi tanıdıktan sonra gece hareketi de başlar zaten. Zaten tüm keşifler ilkin gündüz sonrasında da gece yapılır.

Bulunduğumuz yer düşmana o kadar yakındı ki onları dürbünsüz bile görebiliyorduk. Keşif amaçlı gittiğimiz tepe öyle berbat bir yer ki bazen kaç metre bile olsa düşmanın tam karşısına geçtiğimizden ya sürünme yaparak ya da kaz yürüyüşüyle yürüyüp geçiyorduk. Öyle anlar oluyordu ki, ince ayar gibi ayarlamamız gerekiyordu kendimizi karşıya düşmemek için. Onun için de bir kaç adımda bir dönüp arkamıza bakma zorunluluğumuz vardı. Çünkü birkaç santim bile olsa belirlediğimiz hattımızdan öteye geçseydik düşman ile karşı karşıya kalma riski doğuyordu.

O gün suyumuzun son damlalarını içtikten sonra geri dönmeye başlamıştık. Suyumuz tükenmişti. Kaç saattir susuz yürüyorduk Küçük Cilo’nun zozanlık tepelerinde. Çelê topraklarındaydık. Yıllardır özlemine yaşadığım kuzey topraklarında adım atmak içimde hoş duygular yaratıyor, yürek kıpırtılarını oluştuyordu. Kuzey rüzgârları yüzümü okşarcasına esip geçiyordu. Bir yandan sevinç vardı yüreğimde, bu topraklarda olmak için nelerimi feda etmezdim ki. Öte yandan hüzün, çünkü az sonra gideceğimi biliyordum. Bu yüzden her ne kadar kuzey topraklarında birkaç gün olsa da kalmışsam da, istediğim kuzey serüveni sadece bu değildi. Ben birkaç günlüğüne değil, yıllarca kalmayı isteyenlerdendim!...

Çelê'ye ait Maruka (köylüler oraya Marufa derler) tepesinin yamaçlarındaki zozanlık bölgedeyiz. Zozanlarda yaz sancılıdır. Güzelliğin sancısını taşır boynunda. Bundandır gündüzleri çok sıcak, güneşi içine çekmek istercesine sıcak oluyordu. Bu sıcaklık kimi zaman cehennem azabını yaşatır insana. Geceleri ise Sibiryaya misali soğuk olurdu. Bu soğuk kemikleri üşütür, hareketsiz bırakırdı insanı. Gecenin soğukluğunu bildiği için gündüz adeta sıcaklığı depolamak ister gibi çekiyor güneşi. Bunun için zozan insanı yüzünü hep güneşin kavurucu ışınlarına, şemallerine bıraktıklarından çikolata esmeri oluyorlar ya! Zozanlarda kalıp da yaşayan insanlar esmerleşmemeyi aklının ucundan bile geçirmez.

Gündüzün sıcaklığı altında susuz kalışımız dudaklarımızın çatlamasına neden oluyordu. Var olan susuzluğumuz derinleşiyordu. Bir damla su bulmak umuduyla etrafı kolaçan etmeye başladık, askeri terimle keşfetmeye başladık. Bu sefer düşman keşfi değil su keşfine koyulmuştuk! Bulunduğumuz alan eskilerden kalma bir alandı. Daha düşmanın baskı yapmadığı döneme rast geliyordu. 1990'lı yıllarda halk buraları “zomluk” yani yayla niyetiyle kullanmıştı. Güzelim halkım çok güzel yerler seçmişti. Yakılmış, yıkılmış evler tarihin izlerini taşıyordu. Bir dönem orada insanların yaşadığını bilmenin vermiş olduğu heyecanla onların ardı sıra izlerine basarak arıyorduk suyumuzu.

En bilgili insan olan köy halkı, suyu soğuk tutmak için demir ve beton karışımı olan borularla çok uzak bir alandan köyün içlerine kadar taşımıştı. Artık buralarda insanlar yaşamıyordu. Devlet ilan ettiği güvenlik bölgeleri kapsamına giren yerleri işgal etmek için bizleri yani gerillaları gerekçe yaparak toprakları olan ana yurtlarından ayrılmasına sebep olmuştu. Eski olduğundan boruların bazı yerleri bakımsızlıktan dolayı kırılmıştı. Bizler de işte kırılan bu yerleri

arıyorduk. Karşımızda bulunan Bilican tepesine görüntü vermemek için dikkatli bir şekilde ilerleyerek arıyorduk suyu. Tam borunun başına geldik ki soğuk suyu görünce bu zevkin doyumuna ulaşmak için ara verme ihtiyacını farz kıldık. İlkönümüz olan Kendal arkadaş ulaşp oturdu. Birkaç metre aralıkla ben de ulaşp onun yanına oturdum. Benden sonra aynı mesafeyle Cudi arkadaş geliyordu. Onunda hemen arkasında aynı aralıklarla Şevger arkadaş geliyordu. Ama Şevger arkadaş bizden dürbünü alarak güvenlik tepesi dediğimiz düşmanında Han tepesi olarak adlandırdığı tepayı keşfediyordu. Bu yüzden çok geride kalmıştı. Bize güvendiğinden Bilican tepesine bakma ihtiyacı bile duymayarak yürüyordu. Bizde yorgun olduğumuzdan dolayı “xiret” edip bakmamıştık aslında.

Kendal arkadaş Rojava Kürdistanı’nın Afrin ilindendi. Rojava Bilge İnsana yıllarca ev sahipliği yapmıştı. En çok Rojava halkı Önderliği görme şansına sahip olmuştu. Bu yüzden herkes imrenerek bakar bu halka. Onların yerinde olmak ister. Mücadelenin tüm aşamalarına birebir şahitlik yapmış bu halk gerçeğinden gelen Kendal arkadaş mücadele ile 1996 yılında tanışmıştı. Bir gün evlerine gelen bir arkadaşın mücadeleyi anlatması onda hep varlığını koruyan ve gün geçtikçe büyüyen gördüğü adaletsizliği ve buna karşı oluşan öfkenin anlamını bir yerlere oturtmuştu artık. Sabaha kadar devam eden tartışmanın sonucunda Kendal arkadaşın gözlerinde sevincin gülümseyişleri, yüreğinde taşınan milyonların bağlılığı ile bambaşka bir insan oluvermişti. Ailesi bu değişimin nedenini bilmemesine rağmen sevincine ortak olmuş ve yüreklendirmişler onu. Anası hâyır dualarını eksik etmeyerek, babası gururlanarak uğurlamışlar onu ülkeye doğru. Ülke bağrına basmış, kucaklamıştı Kendal’ı. Böyle başlamıştı mücadele hayatı. Yüreği her zaman heyecan doluydu. Ara verdiğimiz zamanlarda bu heyecanını neye borçlu olduğunu sorardım.

“Sevda” derdi sakın bir şekilde. Öyle şaşkın baktığımı fark edince hemen devam ederdi; “sevdalandırır bu dağlar kendine.” Yıllardır bir yere ait olamamanın duygusuyla yaşamıştı hep. İşte şimdi bulmuştu ait olduğu yeri. Dağlara aitti. Daha önce Kendal arkadaşı bir toplantıda görmüştüm. Aynı taburda olmamıza rağmen sohbet etme fırsatım olmamıştı. Tanışmamız beni eleştirmesi üzerinden gelişmişti. O toplantıdan sonra epey zaman geçmesine rağmen hiç karşılaşmadık. Ta ki bir göreve kadar. Aynı keşif grubundaydık. Öncümüz ve grup komutanımızdı. Yılların biriktirmiş olduğu tecrübelerini bizimle paylaşıyordu gönül rahatlığıyla. Verme sırası ondaydı artık. Bu görevini başarıyla yerine getirmenin rahatlığı okunuyordu gözlerinde. Onunla baş etmemiz gereken tek bir sorun vardı. Yılanları görünce refleksinin bağırma oluşu sorun yaratıyordu. Ben de yılanlardan çok korkan biri olmama rağmen nedense onun yanında cesur olmuştum. İnsanın korktuğu hep başına gelirmiş diye halk arasında tartışılmaz bir inanç var. Bu inanç yol boyunca geçerliliğini hep korudu. Çünkü tüm yılanlar onu buluyordu. Böyle olunca da bizim yüzümüzde tebessümler onda ise kızgınlıklar eksik olmuyordu.

Cudi arkadaş ise; direnişin merkezi olan Botan’dandı. Cizre’nin beşikliğini yapan Silopi’de gözlerini açmıştı dünyaya. Serhıldanların yoğun olduğu bir zamanda serhıldanlarla büyümüştü. Bu yüzden her zaman bir şeylere isyan eden bir karaktere sahipti. Öyle sakın duruşu Dicle’ye benzerdi. Durgun, sakın ama yüreğinde, derinlerde hırçın akardı. Ne de olsa Dicle’nin suyunu yudumlayarak büyümüştü. Suya yakın olan köyünde suya benzeyen özellikleriyle berraklaşmıştı. Botan halkı mücadelenin her aşamasına tanık oluşuyla tanınır. “Düşman” kavramıyla küçük yaşlarda tanışırlar. Yabancı değiller mücadeleye. Cudi arkadaş böyle bir mücadele gerçeğinden geldiğinden gözleri hep

dağlarda, birileri çıkıp da onu da yanlarına alsın diye günlerce aramış durmaksızın. Bir gün evde arkadaşların gelmesi için duasını ettiği bir sırada bir arkadaşı gelip ona müjdeli haberi iletğinde kocaman olan heyecanını saklamadan sarılmıştı müjdeyi getiren arkadaşına. Hızlı hızlı adımlarla arkadaşın olduğu eve varınca kapıda bekleyerek yüreğinden gelen hızlı kalp atışların durulmasından sonra içeriye girmişti. Karşısında duran arkadaşına hayranlığını gizlemeden “*merhaba Hevalêmin*” diyerek “heval” olmayı başarmıştı artık. İlk defa karşılaşmıştı onunla. Bizim taburda kalmıyordu. Keşif grubu olarak yanımızda bulunan taburdan gelip katılmıştı. İlk bir kaç saat süren tanışmamanın mahcubiyetini atlattıktan sonra ısınmışık tüm yoldaşlar gibi. Bu sefer talihsizdi; tanışmamanın üzerine daha ilk saatlerde aldığı soğuk alınlığı da eklenince sıkılması hepimize yansiyordu. Yol boyunca bunu aşsın diye durmadan ona takılıyorduk. Yine de güzel bir yoldaşlığı yakalama başlangıcıydı bu tür çalışmalar. “İlkler unutulmaz” sözü yine doğrulanmıştı.

Çok kültürlülüğün anası olan Mardin halkı bu kimliğini korumak için hep dağlara sığınmıştır. Mani’den aldığı hoşgörü felsefesi ile tüm halklarla kucaklaşma sembolü olarak günümüze kadar gelmeyi başarmasındandır dik duruşu. Bir başarıdır söz konusu olan; tüm insanlığa başarıyı tattırmanın gururu var heybetli şehrinde. Sırtını dağlara vererekdağdakilere de siper olmuş alan olan Mardin’de doğup büyüyen Şevger arkadaş kendini bildi bileli hep birileriyle mücadele etmişti. Ailesiyle, arkadaşlarıyla, öğretmenleriyle hep kavga ile bitirirdi çıkan tartışmaları. Kavgacıydı, gözükara bir özelliğe sahipti. Bazen bir taş parçasıyla bazen bir ağaç ile bazen de ince uzanan patikayla bile kavga ederdi. Engeller yok edilmesi gereken şeylerdi onun için. Uğrunda kavga edilmesi gereken şeylerdi. “Olmaz”a öfkeliydi aslında. Uğur Kaymaz’ın bir gece vakti vurulmasından çok

etkilenmişti. Çocukların özgürce oyun oynayamadığı bir dünyada yaşadığını böylece fark etmişti. Çocuklarla özgür sokaklarda oyun oynama ahdiyle katılmıştı mücadeleye. Gecenin hain pusularla dolu oluşu hep bir çelişkiye yol açmıştı onda. Hâlbuki geceler mutlu ve huzurlu bir yarına gebeydi. Güzel günleri doğuracaktı. Bunu bilerekten “*geceleri gezen*” anlamına gelen “*Şevger*” koymuştu adını. Düşmana inat Uğur Kaymazlar gibi gece gezecekti. Ve bu tüm insanlığa ispatlanacaktı. Gecenin hain ve pusu dolu olmadığını, özgür yarınlara anası olacağını gösterecekti.

Tıpkı Kendal arkadaş gibi onunla da bir toplantıda karşılaşmıştım. Aynı taburda kalmamıza rağmen hemen hemen hiç karşılaşmadık. Tepede kalıyordu. Şimdilik tepeleri mesken etmişti kendine. Yolda aramızdaki mesafenin kapanmasından sonra, bana cihazda kaç defa sesimi duyduğunu, kendi aralarında beni de konu ederek yaptıkları sohbetleri aktarmıştı. Ona göre cihazda sert değilmişim. Grupta en çok takıldığımız arkadaş olması hepimizi şaşırtmıştı. Buz ve doludan oluşmuş izlenimi veren ilk görüşler erimiş, yerini sınırsız bir atmosfere bırakmıştı. Tüm yol boyunca bu zamanı bekliyormuşçasına zulasında büyük bir itina ile sakladığı tüm şakaları hepimizle paylaşıyordu. Duygular bulaşıcıdır. Bize de bulaşıyordu bütün sıcaklığı.

Hazine avcılarının hazine bulunca yaşadıkları sevince eşdeğer bir sevinçle bulduğumuz suyla buluşma anına ilerlemeye koyulduk. Ne de olsa biz de bir hazine bulmuştuk. İlk bulan Kendal arkadaştı. Bulur bulmaz içtiği suyun ardından hasret giderircesine suyun yanı başına oturmuştu. Ben de ardı sıra yürüdüğüm için suyu içtikten sonra yanına oturmuştum. Benden sonra gelen Cudi arkadaş da benim yanıma oturmuştu. Ama aradan daha beş dakika geçmeden Cudi arkadaş yanımdan kalkıp Kendal arkadaşın yan tarafına geçip oturdu. Meğerse Bilcan tepesini görmüş, buna karşın bizimde aşırı rahat

olduğumuzu fark etmiş, bunu aşırı cesaretli olduğumuzu bildiğinden ona bağlamış, sırf ona “panik yapıyorsun” demememiz için bize söylememiştir. Doğru, birçok yerde ona öyle dediğimiz olmuştu ancak bu durum biraz farklıydı.

İlkin hem kadın olduğumdan dolayı çekindiğini, hem de önceki gece nöbetçiiken aramızda çıkan tartışmadan dolayı alındığını düşünmüştüm. Dün gece ondan sonraki nöbet sırası benimdi. Beni nöbete kaldırırken;

- “Heval Yıldız nöbetçisin” demiştir.

Bende kızgın bir şekilde;

-“Benim adım Yıldız değil Stêrk’tir” diye dişlerimi sıkıp kızgınlığımı yansıtmıştım. Buna alındığını düşündüğüm için kalkıp gitmesinin nedenini bile sormadım. “Yıldız” demesinin nedeni yine Şevger arkadaştı. Çoğu defa arkadaşlar ismimin Türkçesini söyleyerek takılıyordu aslında. Bilmeyenler de ismimi gerçekten “Yıldız” zannediyordu. Bu sefer de öyle olmuştu. Hâlbuki çoğu defa uyarmama rağmen alışkanlıklar yine devredeydi.

Biz öylece oturmuş Şevger arkadaşını beklerken gözlerimiz birden Bilican tepesine takıldı. Aman tanrım o da ne; tepe tam karşımızda duruyordu. Bizi fark etmeleri her şeyi alt üst edebilirdi. Ne de olsa biz hazırlık için gelmiştik. Daha eyleme başlamadan eylem sabote olacaktı. İlk iş olarak Şevger arkadaşına seslenerek bakmasını söyledik. Zaten çok kısık sesle konuşuyorduk. Arazide düşmanın alıcı bırakma ihtimaline karşı tedbirli davranmak zorundaydık. Ne de olsa bulunduğumuz yer, düşmanın sık sık geldiği yerlerdendi. Bu kısık sesle zar zor birbirimizi anlıyorduk. Bazen ilk insanlar gibi işaret dilini kullanıyorduk. Simgesel dili kullanamazdık. Simgesel dilde sesler vardır, çoğu zaman sesler ele verir insanı. Şevger arkadaş da Bilican tepesini fark etmişti. O da ne; “Şaban” karakteri sanki Şevger

arkadaşın ruhuna, bedenine girmişti. Tam Şaban'ın hareketlerine benzeyen, dudağını ısırma, sırtını tepeye dönerek avucunu sıkıp başparmağıyla arkasındakini göstermeye başladı. Şevger arkadaş Şaban tarzı komik hareketlerle bizi tepeye karşı uyarmak istemişti. Zaten bu olaydan sonra onun lakabını "Şaban" koymuştuk. Nereye gittiysek noktalara ondan kalan bir ad koyduk. Günlerden bir gün bir yere gelmiştik. Sabahtan beri yürüyorduk, suyumuz ve erzakımız sırtımızda sürekli hareket halindeydik. Birçok yerde boşu boşuna bu kadar ağır suları taşımak zorunda kalmıştık. Önümüzde nelerin olduğunu bilmiyorduk. Özellikle suyu bulma fikri hiç birimizin aklından geçmiyordu. Yarı gölgeli, doğal taşlardan yapılmış ve hemen yanından şırl şırl akan bir su kaynağı bulduk. Serin ve tenhaydı. Herkes uzandı. Böylesi yerlerde benim uykum gelmez, ilham perileri kapıma dayanır. Bende onları baş-göz ederek içeri alırım. Yine öyle oldu. Arkadaşlar rahat olsunlar diye biraz aşağı inmiş ve onlara arkamı dönmüştüm. Hemen küçük defterimi çıkarıp yazma pozisyonumu almıştım. "Siz yatıp biraz dinlenin, ben yazı yazacağım. Bu yüzden nöbetçide ben olacağım" dedim.

Yoldaş demek fedakârlık demektir. Hepimiz de birbirimiz için bunu yaptığımızı biliyorduk. Bu yüzden hemen tüm arkadaşlar;

- "Hayır Heval, ben yorgun değilim, sen dinlen, ben uyanık kalırım" demeye başlıyorlar. Ama böylesi zamanlarda inatçı olan kazanır. Bu sefer inatçıydım işte.

Oturmuş yazı yazıyordum. Bir inleme sesiyle içim cız ederek arkamı döndüm.

- "Hayırdır, Heval Şevger, neyin var, ne oldu?" diye soru yağmuruna tuttum onu panikle. Yüz hatları gerilmişti, acı çektiği her halinden anlaşılıyordu.

- “Yok, Heval, yok bir şeyim, sadece biraz dişim ağrıyor” diyebilmişti zar zor.

- “Biraz mı? Sanki çok acı çekiyorsun” diyerek gülümsemiş, grubun sağlıkçısı olarak bir çözüm bulmaya çalışıyordum. Evet, biraz sağlıktan anladığım için grup beni sağlıkçısı olarak seçmişti. Grupta herkese bir görev verilmişti. Sanırım bana verebilecek bir iş bulamayan Kendal arkadaş sonunda sağlıkçı olmamda karar kılmıştı. Biraz anladığım için rahattım. Diş ağrısına bir çözüm bulmaya koyuldum.

Şevger arkadaşın diş ağrısı dinmiş, yüzü gülücüklerle dolmuştu. Diş ağrısı en dayanılmaz acılardan birisidir. Tüm arkadaşlar uyandıktan sonra Şevger arkadaşın halini taklit ederek takılmaya başladım. Yine başladı bizim isim kavgamız diye düşünüyordum ki, söyledğim isim ilk defa itirazsız herkes tarafından kabul görüldü.

- “Arkadaşlar bence bu noktanın ismini de “Nokta yê dinan êş” diye koyalım ne dersiniz?” diye sordum.

Herkes kabul gördü. Ve noktamızın ismi eylem anında nasıl olduysa “mevzi ya dinan êş” diye değişiverdi ve literatüre geçerek tarihteki yerini de almış oldu. Çünkü alan açılımını ilk biz yaptığımız için isim koyma hakkı da bizeydi. Bu tüm açılımlar için geçerlidir. Tanımak için isim koymak lazım. Bizde böyle yapıyorduk işte.

Şevger arkadaşın uyarmasıyla hepimiz birden ayarlanmış bir saatin tik taklarındaki düzen gibi Bilican tepesine dönüp baktık. Karşımızdaki manzara karşısında şaşırıp kaldık. Fark edilmiş miydik diye birbirimize soru dolu gözlerle bakıyorduk.

Yukarı Bilican tepesi bir tank tepesiydi, bunu keşfederken görmüştük. Karşımızda bize bakar gibi duran bu tepenin tankıydı. Tankın namlusu bize doğrultulmuş bir vaziyetteydi ve hemen yanında bulunan üç asker ise tankla uğraşmaktaydılar. Ahmet Arif’in şiirlerindeki şövalyelik atıfları geldi aklıma:

“Erkekçe olsun isterim

Dostlukta, düşmanlıkta”

Bir kadın olarak içinde “erkeklik” geçen dizelerin aklıma düşmesi yadırganmasın. Yiğitlikten söz eder şair. Aynen şöyle:

“Yiğitlik inkar gelinmez.

Teke tek dövüşte yenilmediler”

Teke tek dövüş değildi bu. Tamamen tekniğe dayalı bir savaştı. Zaten düşman en çok tekniğine güveniyordu. Ama şunu hep unutuyordu: insan eliyle yaratılan her şey insan eliyle de yıkılabilir. Bu kadar tekniği insan yaratıyorsa, aynı insan bu kadar tekniği boşa da çıkarabilir. Ki bu “boşa çıkarma” en çok bizim hareketimiz için geçerlidir. Adil olmayan bu savaş türünü yani, teknik savaşını en çok boşa çıkaran bizleriz. Bu da bizde moral düşmanda yenilgiye yol açıyordu. Zaten hiç anlayamadıkları nokta da buydu. Bizdeki İNANÇ bunu boşa çıkarıyordu. İnanç bütün kilitleri açandır.

Durum böyle olunca hem kedisimizi korumak amaçlı hem de hazırlıklarımızın boşa gitmemesi için tabana kuvvet dercesine hemen orayı terk ettik. Bulunduğumuz alandan kendimizi bırakarak küçük bir vadiden karşıya çıkıp yukarıya doğru tırmandık. Giderken “en son bakarız” dediğimiz yere doğru gittik. O tepe daha sağlamdı. Akıllı “sixor” denilen hayvanın gerilla bakış açısıyla yaptığı evi her şeyden bizi koruyacaktı. Biz ise bir geceliğine bile olsa onun misafiri olabilmeyi başardık. Evini merak ediyorduk, tamda bizim istediğimiz noktalar gibi. Tamamen his gücüne dayanarak yapıyor evlerini. Sanırım villalar bile onunkinin yanında hiç kalır ve Mimar Sinan bile onun mimarlığını kıskanır. Yolculuğumuzun son durağı bizim gibi canlı olan sixorun yeri ydi. Varır varmaz ilk işimiz mağaranın içine girmek oldu. Bunda da Şevger arkadaş gönüllüydü. Kim girecek tartışmasını yürütüyorken Şevger arkadaşın “içerdeyim” sesiyle son verdik

tartışmaya. Hızlı davranarak öne geçmişti bile. Hal böyle olunca boyun eğmek mecburiyetinde kaldık. Meraklarımızı sorularla gidermeye çalıştık. Ancak kalabilecek kadar yerimiz yoktu. Sadece olası bir durumda kullanacaktık. Kalacak yerlerimizi ayarladıktan sonra koyu bir sohbet demli bir çay gibiydi. En zorlandığımız nokta nöbetteki sivrisinekler oluyordu. Kâbusumuz olarak başköşedeydiler.

Sabah erkenden kalkıp ilk işimiz Güvenlik tepesini keşfetmek oldu. Keşfedip silah yerleştirme görüşlerini sunduğumuz kısa bir toplantı yaptıktan sonra kendi noktamıza doğru yola koyulduk. Geri dönüş daha rahattı. Çünkü artık araziye tanıyor ve yolda neyle karşılaşacağımızı biliyorduk. Ancak hepimizin kafasında tek bir düşünce vardı: “Eyvah yine mi Eriş Alayını geçeceğiz.”

Gelişte Eriş değil ama diğer tepeler vardı karşımızda. Kendimizi “çilo” dediğimiz ağaç dallarıyla kamufle ederken;

- “Heval nasıl görünüyor?” diye sorduğumuzda hemen cevap hazırdı.

- “Sık bir ormanın içindeymişsin gibi.”

Artık bu söz grubumuzun parolası olmuştu. Hatta sonrasında bile uzun bir döneme kadar bu gruptaki arkadaşlar birbirini gördüğünde bu sözü yineleyip takılmaya başlıyordu.

Şimdi de Eriş’i geçecektik. Karşımızda düşman kalesi gibi duran Eriş’i mesafeli, tek tek kamufleli bir şekilde geçtik. Geri dönüş kolaydı. Aslında arkadaşları çok özlediğimizden dolayı biz öyle hissetmiştik. Bizler için çabuk, hızlı ve erken biten bir yol oldu.

Yorgun argın bir şekilde nihayet yoldaşlarımızla bir daha buluştu gözlerimiz. Herkes bu buluşmanın bir daha ayrılığa gebe olduğunun bilinciyle tokalaştı ellerle, kucaklaştı kollarla.

Kaç günümüzü arazide geçirmiş olduğumuzdan dolayı doğrudüzgün uyuyamamıştık. Hem duyarlılıktan kaynaklı hem de sivrisineklerin saldırısı bunda pay sahibiydi. Uyutmamak için ellerinden geleni yapıyorlardı.

Noktaya ulaştığımızda günlerdir içemediğimiz sıcak çayları yudumlarken arkadaşlarla az da olsa özlemlerimizi de gidermeye başlamıştık.

Anılar, anılar ve anılar... Sorulan sorularla başlayan anılar. Yorgun göz kapaklarına inen uykusuzluğun yarattığı takatsizliğin etkisinden dolayı kısa kısa cevaplamak zorunda kalıyorduk soruları. Sonra sessiz sakın yerler olan mangalara çekildik dinlenmek için. Daha zinde olup merakları gidermek ve depolanan anıları paylaşmak amaçlı dinlenme molası vermek gerekirdi. Fiziki yorgunluğun ötesinde duyguların yarattığı yorgunluğu gidermek için kısa molalardı bunlar. Çünkü duyguların sürekli değişim yaşadığı zaman dilimleri olan 'an'lardan gelmişsindir. Bazen derin bir heyecan yaşamışsındır, bazen sinirlerinin alt üst olduğu anları, bazen küçücük bir kahkahayı büyük bir sevince dönüştürdüğü lahzaları bazen de bilinmezliğin yarattığı yürek kıpırtılarını hiç bıkmadan usanmadan yaşamışsındır. İşte bu dinlenme araları, bu parçaları yan yana getirerek bütünlüğe kavuşturma fırsatlarıdır. Beyin ve duygu bütünlüğü yaratılıyor artık. Biz de aynen böyle yaptık.

Bugün beraber olup
Yarın çok uzaklara gitmek.
Sonsuzlukla buluşmak.
Yaşamın bir kanunu değildir.
Yaşam beraber yaşlanmayı öngörür.
Ama onurlu bir yaşam isteminde
Bunun olmayacağını bilmek
Belki yürek burkulur
Belki kalp ağrır.
Hep özlem olur
Göz bebeklerde saklı
Çoğu kez gözyaşlarıyla
Kendini dışa vuran
Adı hasret olur
Özlem olur
Ve bu özlem hiç bir zaman
Dinmez
Hep sol tarafta saklanıp durur
Ta ki zaferle taçlanana kadar,
Ağrı mı?
Dinmeyecek, hep devam edecek

Maraton yürüyüşündeydiler onlar
Bunu biliyor yüreğimiz
“Zafer” nidalarıyla yürümüştüler
Zafer dolu yarınlar için.
Zulalarında umut,
Gözlerinde heyecanla
Yürümüştüler.
Sonsuzlukla bütünleşirken
Dudaklarında “özgürlük”
Çılgınlıkları vardı.
Özgürlükle buluşurken halkımız
Onlar bizi seyretmeyle yanımızdadırlar.
Ve hep yanımızda olacaklar.
Bunu bilmek ağrıyı yok etmez,
Bir nebze de olsa azaltır işte.
Tamamlanınca yarım kalan yürüyüşler,
İşte o zaman açık gitmeyecek gözler.

HER ŞEYİN BİR BAŞLANGICI OLMALI

İki gündür içim içime sığmayacak şekilde hareket ediyorum. Bir hareketlilik var ve bunun hazırlığında yer aldım. Halende bir hazırlık içerisindeyiz. Her yerden doçkalar geliyor. Ertuş taburuna aktarılıyor ya da aktarıyoruz. Bölük olarak bu hazırlık çalışmasına aktif olarak katılıyoruz. Bir koşuşturma, bir heyecan tüm arkadaşları sarmış. Herkes bir şeylerin olacağını biliyor, bunu fark ediyorlar. Ama ya söylemde, işte burası muamma. Sadece kendine fısıldar ne olduğunu. Kimsenin duyamayacağı kadar kısık sesle söylenen sözler... Sesli konuşmaktan kaçınmalar... Örgütsel sırlar... Bazen herkes bilir, fark eder lakin kimse sesli söylemez. Zaten örgüt bilmemiz gereken şeyleri bize söyler. Erdem, anladığını dile getirmemektir böylesi durumlarda. Ahlak, sesli düşünmemektedir böylesi anlarda. Bu yüzdendir herkes fark eder ama kimseden bir ses bile çıkmaz. Sadece karınca emekçisi gibi işlerini yürütürsün büyük bir zevk ve inançla.

Bizde de öyle olmuştu. Herkes bir şeylerin olduğunu hissediyor fakat kimse açıktan bir şey sormuyordu. Yaptığımız planlamalarda, görev düzenlemelerinde dolaylı sorularla karşılaşıyoruz. Kaçamak, kısa ve geçiştirici cevaplarla yetinmeyeceklerini bildiğimiz halde yine de öyle yapıyoruz. Eğer cevap verirsek “örgütsel sır” diye bir şey

kalmayacak. Eğer cevap verirsek, herkes yer almak için dayatacak. Eğer cevap verirsek, kimilerinde yer almamanın yaratmış olduğu moral bozukluğu, kimilerinde de yer almanın heyecanı bir virüs gibi herkese bulaşacak. En iyisi böylesi durumlarda cevap vermemek... Susmak tek çareydi. Susmayı sığınak yapmak olanların önüne set çekmek oluyor.

Hâlbuki içimden onlar kadar hatta bazen onlardan daha fazla ben de heyecanlıyım. Direkt eylemin keşfine gitmiş, silahların konumlanacağı yer konusunda görüş belirtmiş ve araziye tanıyarak bir hâkimiyet geliştirmiştım. Çalışmanın içinde yüzde yüzlük bir dereceye varan bir ihtimalle yer alacağımı biliyordum. Asıl sorun bunu resmileştirmekte. Nasıl ki ben, bana sorulan sorulara kısa ve geçiştirici cevaplar veriyorsam benim üstüm olanlarda bana aynı şekilde yaklaşıyor, cevap, daha doğrusu istediğim cevabı vermiyorlardı. Ama her seferinde beni daha bir heyecanlandıran, merakta bırakan o gülümsemeler, o takılmalar her şeyi anlaşılır kılıyordu. Yine de bu resmiyet kazanmış hali demek değildi, kesinleşmesi gerekirdi. Sadece bir söz bekliyorum. Tek bir söz yeter benim için. Sözler... Söz... Çok basit gözüken üç harfli bir kelime, içindeyse çok büyük anlam barındırmaktaydı o anlarda.

Söz, yaşamın anlamıdır. Yaşamsallaştırandır. Yaşamı var edendir. Sözün kendisi yaşamın ihtiyacıdır. Yaşamı tanımlamaktır. Tanım ise var olanı gözler önüne sererek bahşetmektir.

O söz değil miydi “Ol” deyince olan, “Öl” deyince ölen. O söz değil miydi “Oku” deyince tüm hayatı değiştiren. “Tanrı sözle, tek bir sözle, ‘ol’ denilen sözle dünyayı yarattı” denilir. “Oku” deyince insanlık bambaşka bir toplumla karşılaşır. Bir söz, tek bir söz insan hayatında neleri neleri değiştirmez ki... Yeter ki yerinde, zamanında ve doğru

sarf edilsin. Yeter ki karşısındakinin beklediği olsun. O zaman her söz vahiyle eştir.

İki kelimelik bir söz ile başlamıştık sırat köprüsünde yürümeye. Bir söz halkların ayağa kalkmasına yetmişti. Hatırlatılan bir kelime özgür bireylerin doğarak çoğalmasına neden olmuştu. Bundandır söz deyip geçmemek gerekiyor. Tek bir sözün dünyayı değiştirdiğini bilmek sözün anlamına varmaktır.

Bende yaşamımı daha bir güzel kılacak olan, beni daha da güzelleştirecek bir söz bekliyorum. Bu söz “Eylem”e dair olmalı. “Eylemdesin” sözü beni eylemin kendisi yapmaya yeterdi. Eylem bizim gibi devrime baş koymuş insanlar için bambaşka bir anlam ifade eder. Eylem güzelleştiriyor. Eylem sadeleştiriyor. Eylem intikamların alındığını gösteriyor. Eylem kalp ağrısını, yürek yağmurlarını azaltıyor. Eylem bir şeyler yapabilmenin mutluluğunu yaratıyor. Eylem cevap olmanın yüzdeki tebessümlerini oluşturuyor. Eylem bağlılıktır. Eylem birçok kalbin tek bir kalpmiş gibi atmasının olduğu yerdir. Eylem sevgi çağlayanıdır. Eyleme gitmek demek tüm bu güzelliklere ulaşarak “eylem güzeli” olmayı yakalamak demektir. Eyleme gitmek demek eylemin ta kendisi olmak demektir. Yani intikam, yani sadelik, yani doğallık, yani cevap olmak, yani yarımlikları tamamlamak, yani yekvücut olmak, yani sevgi çağlayanı olmaktır.

Eylemde olmak için tek bir söz yeter. Söylenen sözden sonra gerisi kendiliğinden oluşuyor, kendiliğinden doğuyor aslında. Ben de iki gündür bu sözü bekliyorum, içim içime sığmayacak şekilde.

Hazırlıkların sonlara doğru heyecanın giderek zirvelediği bir sabah acilen çağırdım. Keşiften geldiğim üçüncü günümün sabahıydı. Tabur komutanımız beni bekliyordu. İkircikli bir ruh haliyle “acaba”larla yürüyordum o iki dakikalık yolu. “Acaba eylem için mi? Yoksa acaba yine iç görevlendirmeler için mi?” O an tanımadığım tüm tanrılara dua etmeye başladığımı beynim şu an bana talimat verircesine hatırlatıyor. “Tanrım beni eylem için çağırıyor olsunlar” düşüncesiyle yürüyordum, çağırdığım yerde beni bekleyene ulaşmamda bana yardımcı olmaya çalışan o yolda.

Sonunda bana ömrümün en uzun yolu gibi gelen o iki dakikalık yolu bitirdim.

- “Seni normal çalışmaları gtleyelim diye ağırmıştıım” dedi kendini zar zor ciddi yapmaya çalışan ama yüz hatlarındaki gülümsemeleri saklamayı başaramayan yüz. Beni çok iyi tanıyordu bu yüz. Bu günlerdeki heyecanımı ve sabırsızlığımı da.

-“yle mi! Bende farklı bir umutla gelmiştim” dedim yüreğimin burukluğunu, hayal kırıklığını hissettirerek. Yüzümü şekilden şekle sokarak kızgınlığımı yansıtmak istiyordum. Anlamasını istiyordum. Bir beklentimin olduğunu bilsin, anlasın istiyordum ki, artık bana beklediğim bir şeyler söylesin diye. Bu kadar sabretmek başarmanın yarısıydı. Tadında bırakmak gerekirdi. Bu yüzden konuyu kendime getirmenin yer ve zamanını kolluyordum kendimce. Konu artık açılmıştı, durmak, durdurmak imknsız gibiydi.

-“Neden, nereye gitmek istiyorsun ki?” diye sorarak bir tartışmanın önünü açmıştı bile. Bu tartışmanın geri dönüşü yoktu artık. Sürekli dolaylı konuşmalar ile değil bu sefer düz, Aristo mantığıyla ilerleyen bir tartışmanın seyri başlamıştı. İşte istediğim nokta!

- “Ben bir çalışmaya gitmiştim, belki ben de yer alırım düşüncesi var bende.” dedim. Çalışma diyorduk tüm keşiflere ve eylemselliklere. Eğer eylem deseydik by bozulacakmış gibi olacağından korktuğumuz için “alışma” diyorduk sadece. Bir söz değil miydi “alışma” kelimesi. İçeriğini biz dolduruyorduk ne de olsa. Hele hele birbirini anlayanlar için sözlerin gerçek anlamı değil anlaşılır olması yeter de artardı. Ne demek istendiği önemlidir çünkü. İçeriğini bildiğimizden birbirimizin ne demek istediğini çok iyi anlıyorduk. Bizim için sözün anlamı oluşmuştu çünkü.

-“Hayır, sen sadece o çalışmaya gittin, sen değil başkaları oraya gidecek.”

-“Ama olmaz ki, ben araziyi biliyorum, benim gitmem gerekir” diyerek dayatmaya başladım.

- “Hayır, sen gitmeyeceksin uzatmanın bir anlamı yok, başkalarını göndereceğiz, tartışmayalım, bitti” demeye başlamasıyla kanımın donduğunu hissettim. Yüz çizgilerim ciddileşmişti. Ne diyeceğimi bilemenin yorgunluğuyla başımı eğmiş yeri izliyordum. Belki de yer beni izliyordu. Tıpkı karşımdakinin beni izlediği gibi. Belki de reflekslerimin olmayışı onu da korkutmuştu beni korkutması gibi. Refleksimin ortaya çıkmaması kaygılandırıyordu beni. Kelimelerin dudaklardan süzülmeyp boğazda tıkanması anını yaşıyordum. Sözüm bitmemişti, bir şeyler söylemem gerekirdi diye düşünmeye başladığım bir anda dönüp bana;

-“Ama birileri eyleme gidecek, bu sen olmasan bile. Bazı arkadaşları seçmemiz gerekiyor. Kimi gönderelim? bu konuda isim vermeni istiyorum. Zaten onun için seni çağırdım”

- “Tamam, sorun değil isim vereceğim: Stêrk, Stêrk ve yine Stêrk, başka da kimse yok.” diye sitem dolu bir sesle söylemiştim. Nihayet çıkmıştı sesim.

- “Tamam, o zaman grubunu topla, sizinle bir toplantı yapalım” diyerek gülmeye başladı.

- “Nasıl yani? Şey şimdi, şimdi be... ben gidecek miyim?” diye şaşkın şaşkın sormaya başladım. Aslında o kadar heyecanlanmıştım ki ne diyeceğimi bilemiyordum. Sözlerin anlamını yitirdiği bir anı yaşadığımdan dolayı duygularımı ifade edecek bir kelime bile bulamıyordum. Duygularım ne kadar da değişmeye başlamıştı. Can geldi canıma.

-“Tamam, hazır değilsen, başkasını gönderebiliriz” diye takılmaya başladı bu sefer. Heyecanın bulaşıcı olduğu bir anı yaşıyorduk.

- “Hayır, hayır. Grubumuz kim ve saat kaçta toplanalım” demeye başladım. Bir an ya geri çekilir de beni göndermekten vazgeçer diye bir korku, bir ürperti yüreğime konmuştu.

“Grubunuz; sen, Agit ve fiziği güçlü bir arkadaş seçelim ki doğka da size yardım edebilsin, yoksa çok zorlanırsınız.”

- “Nasıl yani saldırıda değil miyiz?” diye itiraz dolu bir üslupla sordum. Burun kıvrımlarım başlamıştı yine. Yüzüm tekrardan asıldı, ha bire şekil değiştiriyordu.

- “İtiraz mı ediyorsun?” diye ciddi bir şekilde sorunca tanımadığım tüm tanrılara dua ettiğimde ‘neresi olursa olsun gideceğim, yeter ki gideyim’ diyen ezberim aklıma gelmişti.

- “Yok, yok, örgüt nasıl uygun buluyorsa öyle hareket edeceğim” dedim isteksiz bir şekilde.

- “O zaman üçüncü arkadaş kim olsun?” diye tekrardan sordu. Tanıdığımız fizik olarak güçlü olan tüm arkadaşları sıraladık, bir eleme de yaptıktan sonra en çok isteyen arkadaşlar arasından Şaxavan arkadaş üzerinde karar kıldık.

Grubumuz öğleden önce toplandı. Kısa bir toplantıdan sonra gidiş için hazırlıklara başladık. İlk defa bir eyleme grup komutanı olarak katılacağımdan sanırım en çokta ben heyecanlıydım. Herkeste bir heyecan, bir sevinç var ama benimkisi daha fazla işte... Toplantıdan sonra şifreleri ve kanalları alıp hazırlıklar için ben de arkadaşlara kısa bir toplantı yaptım, benimkisi daha çok iş bölümüne yönelikti. Herkes işine koyulmak amacıyla izin isteyip ayrıldı. Ben ise takımın bulunduğu yere doğru yol aldım. Cephane hazırlıklarına başladığımdan ve yiyecek için arkadaşlar kaldıracığım eşyaları bana getirdiğinden takımdaki arkadaşlar bir yere gideceğimi anladılar.

Yoldaşlık gülistanlık misalidir. Yekvücut olmayı yoldaşlık sayesinde öğrenmiştik. Hissetme olgusunun zirveleştiği yerdir. Hiç kimse bir

yoldaşın kadar seni derinden hissetmez. Aynı patikada yürüyen, aynı yolda yol alan, aynı ölüm ve yaşam anını paylaşan yoldaşlık... Beraber ağlayan, sevinen, ağız dolusu kahkaha anlarını yaşayan, acı duyan, sevinçleri paylaşan yoldaşlıktır. Her zaman ve her an için seninle olandır. Bizde kutsallıkla sembolleşen yoldaşlık vazgeçilmezdir. En zor anlarımızda yanımızda olan, en heyecanlı anlarımızı paylaşan, bitmez tükenmez bir sabırla bizi dinleyen yoldaşlarımızdır. Tek sermayemiz yoldaşlığımızdır desem anlam bulur.

Bu yüzden takımdaki arkadaşlar gideceğimiz için hem hüzünlenmiş hem de sevinmişlerdi. Gitmek; özgürlüğe doğru bir adımdır. Gitmek; intikamın, “tolhıldan”ın alınmasıdır.

Gitmek; halkımızın özgürlüğe susamışlığına bir damla su bulma ümididir. Gitmek; çıkan yolda buluşmayı çok istediğimiz sonsuzluğa yol almadır. Ama “gidip de gelmemek var, gelip de görmemek” Hüzünler; çok özlediğimiz şehit arkadaşlarla buluşma anımızın var olma ihtimalini bilmelerindendir. Sevinçler; ha biz ha onlar hiç fark etmez diyerek yola koyulduğumuzu ve onların yerine de gideceğimizi derinden hissetmelerindendir. Eyleme gitmek özgürlüğe doğru yol almaktır. Bundandır bizde eyleme gitmek düğün havasında kutlanılır. Özgürlük aşkımızla buluşma anımızdır çünkü. Tutkumuz, aşkımız, sevgimiz olan özgürlükle... Takımdaki arkadaşların sevgi dolu bakışını görünce daha bir hayran kalıyorum yoldaşığa. Şimdiden saklanmayan, saklanılmayan özlem var gözlerde. Hepsi hasretle bakıyorlar bize. O kadar çok etkilendim ki, hepsini tek tek kucalamaya başladım. Bu duygu seline ne biz ne de onlar bir hâkimiyet kuramadı. Birileri büyü yapmıştı sanki. Gerçi doğal olanda budur. Neden doğaüstüne sığınalım ki... Hem böylesi anlarda sözler anlamını yitirir zaten. “*Anlatılmaz ancak yaşanır*” dediğimiz anları oluşturur böylesi zaman dilimleri.

Gün boyu bir heyecan sarmıştı bizi. Akşama kadar tüm hazırlıklarımızı tamamladık. Doçkayı denedik, cephanemizi de hazırlayarak her şeye amade bir vaziyette sabaha doğru -ki zaman göstergesi olan saat üçü bekliyorduk- yol alacaktık. Yüklerimiz ağırdı. Bu nedenle başka bir grubu hazırlayarak çabuk gidip dönsünler diye öncesinden gönderecektik. Onlarda sabah erkenden çıkacaklardı. O gruptaki arkadaşlar bir kısım cephaneyi bir yere kadar bırakıp döneceklerdi. Biz onlardan birkaç saat sonra gidecektik ki görüntü verme riski oluşmasın. Bunun içinde daha zamanımız var diye rahat yaklaşıyorduk.

Kaç gecedir Nalin (Rojhılat) arkadaş bize bir masal anlatıyordu ama bir türlü sonlandıramıyorduk. Ya masalın herhangi bir yerinde uykuya dalıyorduk ya ansızın misafirimiz oluyordu ya da birimiz göreve gittiğimizden dolayı geç geldiğimiz için o gece de masalımız yarıda kalıyordu, tamamlayamıyorduk bir türlü. Birkaç günü bulacak bir ayrılık daha var kapımızda. Ben gece kalkıp gideceğimden “bu seferde kalsın, dönüşte tamamlarız” demiştim. Ama hem Nalin arkadaş hem de takımdaki arkadaşlar tamamlamada ısrarcı yaklaştılar. Herkes tekrardan duygusal bir atmosfere girdi. Koro halinde tüm arkadaşlar;

- “Heval Stêrk uyuma, sonunu dinle yoksa seni düşünürken aklımız hep bu masalda kalır” dedikleri için yürek parelerimi kırmak istemedim. Geç saatlere kadar da olsa masalı dinledik hep beraber. Ben uyumadığımı kanıtlamak ister gibi oturup dinlemişim. Sık sık yapılan uyarılardan kaynaklı bunu ispatlama gereğini hissederek yaklaşmışım. Yoksa masalın en güzel yerinde uyarılar başlardı, hep yaptıkları gibi. Zaten Nalin arkadaşın masalları çok uzundu ve çok çekici bir üslupla anlatırdı. İnsanın dinleyesi geliyordu. Roman okuyormuş gibi anlatırdı. Böyle masal anlatmayı uzun kış gecelerinde

ninesinden öğrenmişti. Masal anlatmak sabır işidir. Bu sabır onda vardı.

Takımdaki arkadaşlar ısrarla gece gideceğim vakitte onları çağırıp vedalaşmamı istediler. “Serkeftin” dilemeden yola koyulmak, kalanlar açısından uğursuzlukla eş anlamlılık taşımaktadır. Öte yandan “serkeftin” demek gidenin ardından su dökmeye benzer. Bundandır bizde hiç kimse serkeftinsiz bir yere gönderilmez.

Ben ise her zamanki gibi ‘Hayır, olmaz’ dedim sert bir şekilde. ‘Neden sizi kaldırıyım, hiç kimseyi de uyandırmayacağım’

- “Ama biz sizinle vedalaşmak istiyoruz, ya bir daha görüşmezsek...” diye karşı çıktılar. Gözyaşlarına hâkim olamayanlar da oldukları için daha bir kızmaya başladım ki, sırf onlar böyle yaklaşsınlar diye. Yoksa onların bu halleri beni de çok etkilemişti. Takımdaki arkadaşların çoğu körpecik denilebilir genç arkadaşlardan oluşuyordu. Böylesi bir durumla ilk defa karşılaşıyorlardı. İlerde çok karşılaşacakları bu gerçekliği çabuk kavramak istiyorlardı belki de.

- “Mademki çok istiyorsunuz hadi gelin şimdi vedalaşalım. Ama unutmayın ben vedalaşmıyorum, çünkü vedalaşmak bir daha gelmemektir ama ben geri geleceğim. Beni ölüme değil, özgürlükle buluşmaya gönderiyorsunuz” dedim onları sakinleştirmeyi unutmadan. Buna rağmen sabaha doğru nöbetçi arkadaş beni uyandırırken bazı arkadaşlar uyanıp gözlerden irak oluncaya kadar beklediler. Aklım bir yandan onlarda kalmıştı ancak asıl odaklanmam gereken konu daha önemliydi.

İnmemiz gereken boğaza gelip son hazırlıklarımızı da gözden geçirerek öğlen olmasını beklemeye koyulduk. “Çilo”larımızı bile toplamaya başladık ki hareket zamanında kamuflemizi hızlı yapabilelim diye.

Harekete geçmeden önce eyleme yaklaşım ve olağanüstü durumlara karşı da nasıl tedbir alınması gerektiği yönünde bir sohbet gerçekleştirdik. Toplam üç arkadaşlık ve gruptaki tek bayan arkadaş ben idim. Yakınlarımızda bir grup daha olacaktı. Biz Güvenlik (Han) taburunu savunmasız hale getirecektik, diğer grup olan Şevger arkadaşın grubu da Bilican tepesini. Yerlerimiz birbirine yakındı hatta aynı sırttaydık ama aramızda bir on-on beş dakikalık mesafe farkı vardı. Onlar daha çok hem bizim savunmamız olacaktılar hem de Bilican tepelerini etkisiz kılacaklardı. Onlarda 57 diye adlandırılan bir silah vardı. Yönümüz yani istikametimiz aynıydı ancak kullanacağımız yollar farklıydı. Onlar başka biz ise başka bir yoldan gidecektik. Geri çekilmeyi de beraber yapacaktık. Sayımız az, yüklerimiz ise ağır olduğundan birbirimize yardım etme temelinde geri çekilmeyi beraber yapmada karar kılmıştık.

Hareket zamanı geldiğinde *“yine sık bir ormanın içerisindeyiz”* sözünü anarak kamufleyi yaptık ve birbirimize serkeftinler dileyerek yola koyulduk. Öncüydüm, aynı zamanda grup komutanıydım, bu sorumluluklarla ilerliyordum. Onları sağ salım geri getirme sözüyle yola koyuldum. Onların ilk eylemiydi, benimse komutan olarak ilk eylemim. Hepimiz de bir heyecan, bir kaygı; ne de olsa hepimiz ilkleri yaşıyorduk. Bir arkadaşın tek bir parmağı bile kanarsa kaldıramazdım. Yüreklere en narin olduğu anı yaşıyordum.

Her birkaç adımda durup keşfediyorduk. Bu da arkadaşlara dinlenme molası demekti. On iki saat yürüdükten sonra yerimize ulaştık. Aslında bu yol bu kadar uzun sürmezdi ama yüklerimiz ağır olduğu için geç ulaştık. Yolumuz hep çıktı. Ağır yüklerle çıkmak da zordu. Düşmanın tekniği var, güvendiği şey de budur. Ama bizimde bilek gücümüz ve alın terimiz var. İnancımız alın terimizdir. Bizim de güvendiğimiz yer işte.

Eylemden iki gün önce yerimize ulaştık. Düşmanın arazisindeydik ve her sabah onları izliyorduk. Yerimizi sağlamlaştırmak için erken gelmiştik. Doğa için bir mevzi yapmak ve olası bir deşifrazyonda tetikte olmak için maraton koşusunda en erkenden yerimizi almıştık. Biz yerimizi aldıktan sonra tüm savunma güçleri de yerini alacak anlamına geliyordu. Bizim yerimizi almamız demek artık inisiyatifi ele geçirmiş, geri dönmek için basılacak hiçbir düğmenin kalmadığının göstergesi demektir. Bununla sorumluluğumuzun daha da arttığının farkındaydık ve farkındaydım.

Yarını daha güçlü karşılayabilmek için yorgunluğumuzu üzerimizden atmamız gerekiyordu. Gerçi böylesi durumlarda yorgunluktan eser kalmaz. Canla, başla katılırsın. Her şeyinle, tüm benliğinle sadece sonuç almaya odaklanırsın. Bu yüzden hiçbir şeyi hissetmezsin. Kalbin senin değil, milyonların oluyor o an. Çünkü tüm milyonlar için tetiğe basıyorsun. Yüreğinde milyonların olduğu bilinciyle hareket ettiğin için yorgunluk diye bir kavramı tanımazsın artık. Bizde de öyle olmuştu. Tüm benliğimizle bunu hissedebiliyorduk.

Şevger arkadaşın grubu da gelmeye başlamıştı. Hava karardığından onları yerlerine göndermek olmazdı. Onun için de onları yanımıza çağırdık. Akşam her iki grup beraber kaldık. Bu her iki grup açısından da birlikte olmanın yarattığı hoş duyguyu beraberinde getirmişti. Bir şenlik havası vardı, kutlanılması gereken bir şenlik havası... Gecenin geç saatlerine kadar devam eden bir şenlik havası oluşmuştu. Bu havayla güne doğru ilerleyen saatlere yol alıyorduk. Gecenin bitişini anlayamadan sabah olmuştu. Sabahın erken saatlerinde, daha güneş biz Ortadoğululara “merhaba” demeden önce keşif yerindeydim. Birkaç saat keşif yaparak arazinin güvenli olduğundan emin olduktan sonra Şevger arkadaşın grubunu yolladık. Tekrardan

serkeftinlerle, serkeftini elde etme sözleriyle birbirimizden ayrıldık. Aklımın bir ucunda sürekli onlar vardı. Onlar Bilican tepesinin karşısına geçeceklerdi. Yani düşmanın hareketli bölümünün geldiği yerin tam karşısı. Bizde karşıya düşüyorduk ama bizde doğal mevzi gibi kaya çoktu onlarda ise fazla değildi, sadece birkaç tane.

Kahvaltı yaptıktan sonra işe koyulduk. Böylesi durumlarda iş yapmak çok zevkli olur. İş kaşla göz arasında bitiveriyor. Birkaç saat sonra mevziimiz de hazır. En önemli savunma ve saldırı silahımız olan, gözümüzden bile sakındığımız doçkamızın da yerini yaptıktan sonra oturup dinlendik. İş her zaman zevkle yapılır ama yine de yorucu olur. Arkadaşlar yorulmuştu, ben da tabi. Sonrasında ise her zaman ki halim devredeydi. Yani uyarılar, uyarılar ve uyarılar... Arkadaşları çok fazla sıktığının farkındaydım ama bıkmadan-usanmadan yine de uyarıyordum.

- “Bakın arkadaşlar dikkatli olacaksınız, hiç kimse benden habersiz hareket etmeyecek, kendini koruyacak. Ha bir de en önemlisi de, eğer kurtulma şansımız olmazsa hiç kimse ele geçmeyecek. Bombalarınız var mı? Her şeyiniz tamam mı? Kendini kurtarabilecek olan kendini kurtarsın. Birilerinin örgütü bilgilendirmesi gerekir değil mi? vs. vs.” diye başlıyordum her saat başı. Tüm bunların eylem sonrası günlerde bana misliyle geri döneceğini bilmeden uyarıyordum durmadan.

-“Tamam, unutmadık, dikkat edeceğiz, kendimizi koruyacağız” diyerekten söylenmeye başlıyorlardı. Hiç biri bir şey demiyor ama uyarılarımdan sıkıldıklarını yüz hatlarından okuyabiliyordum. “Olsun” diyordum kendi kendime “varsın bana kızsınlar.”

İşimiz erken bitmişti, yorulmuştuk da. Zaten ne Agit ne de Şahravan arkadaşlar bunu gizlemiyordu. Uyku kapıdaydı artık.

- “Hadi bakalım, siz uyuyun, güzelce bir dinlenin, ben de şu yukarda hem nöbet tutacağım hem de yazı yazacağım” diyerek gideceğim yeri tarif etmeye başladım.

- “Sen de yoruldun, en iyisi ilkin ben tutayım, sonra seni kaldırıyorum” diye uyku dolu gözlerle itiraz etmeye başladı Agit arkadaş.

- “Olmaz, benim uykum yok. Hem sanki bilmez misin böyle yerlerde yazı yazmak daha güzel” dedim kendime bir gerekçe yaratarak.

Tüm ısrarlarına rağmen ben kazanmıştım. İlk nöbeti ben tutacaktım, eğer uykum gelirse gelip onlardan birini kaldıracaktım. Böyle anlaşılarak uzaklaşmaya başladım.

Sabah her iki arkadaş da hedefi göstermişti. Onlar ilk defa güvenlik tepesini bu kadar yakından görüyorlardı. Tepede askerler bir oraya bir buraya gidip geliyorlardı. İçlerinden biri çok hareketliydi, sürekli o gidip geliyordu. Bir yandan onlara acıyorduk. Ne de olsa hepsi yirmili yaşlardaydı ve çoğu Kürt’tü. Sonuçta insandılar. Bizim kavgamız onlarla değildi; bizim kavgamız sistemle, devletle, bizi yok sayanlaydı. Var olma mücadelesini yürütüyorduk. Bugüne kadar varlığımızı kabul ettirdik ancak haklarımızı tanımadıklarından savaş düğmesine basmıştılar. Hiç bir zaman savaşı başlatan taraf olmadık. Ancak savaş kapıya dayandığında ise bundan kaçınmadık ve tek bir adım geri atmadan kendimizi savunduk. Öte yandan onlara çok öfkeleniyorduk “neden bizimle savaşıyorlar?” diye. Neden asker olmayı seçiyorlar? Bunu seçmemeliler. Hiç bilmedikleri bu dağlara gelip bizimle savaşmamalılar. O an arkadaşlara ben katıldığım zaman abimin de asker olduğunu anlattım. Hem de Kürdistan dağlarına vermiştiler onu. Kardeşin kardeşi vurduğu bir an ya da öyle bir dünyada yaşadığımızı anlatmaya çalıştım dilim döndüğünce... Savaşı hiçbir zaman tercih etmedik. Tercihe zorlandık. İnsanca yaşama

özlemiyle zorunlu kılındık buna... İlkin onlar başlattı, onların anladığı tek dil savaştı. Baskı ve zulmün olduğu yerlerde zor olgusu vazgeçilmez bir silah oluyor. İradenin, insanca yaşamının imkanı hep zor ile mümkün olmuştur. Halklar kendini korumak amaçlı direnişe geçmişler. Direnenler meşru savunma ile şiddete başvururlar. Ne yöntem ne de araçlar bakımından kullandıkları zor olgusu hiç bir zaman aynı olmamıştı. Biz de onların anlayacağı dille cevap veriyoruz. Anlamak için benzer şeyler yaşamak lazım. Bizim için savaş bir amaç değil, hiçbir zamanda amaç olmadı. Bizim için savaş bir araçtır ve bunun ötesine de geçmedi, geçmeyecek. Nedense bunu hiçbir zaman anlamadılar. Biz kendimizi korumak, varlığımızı savunmak için savaşıyoruz. Halkımız acı çekmesin diye, analarımızın gözlerinden yüreğimizi sızlatan inci taneleri olan o gözyaşları bir daha akmasın diye; çocuklarımız mutlu, huzurlu bir yarıda yürekte gelen kahkahalarla yaşasın diye savaşıyoruz. Amacımız birilerini öldürmek değil asla. Tek amacımız yaşamak ve yaşamaktır. Onlar bir daha canımızdan can almasınlar diye kendimizi koruyoruz. Ya onlar, onlar ne yapıyor? Ölülerimizi bile paramparça ediyorlar. Ölü bedenlerimize yaptıkları tüyleri ürperten türdendir.

Nedenini hiçbir zaman anlamadım ancak o askere çok acıdım. Belki aşırı gidip gelmesinden dolayıydı. Emir eriydi ne de olsa.

- “Bak Heval Agit, bu asker kaç defadır gidip geliyor, ona karışmayalım, ona çok acıdım” demem üzerine o askere bir lakap taktılar.

- “Hangisi, o esmer olan mı?” diye sorunca sesimiz çıkmasın diye kıs kıs gülüyorduk. Hâlbuki bu mesafeden askerin esmer mi, beyaz tenli mi olduğu anlaşılmazdı. Ama biz her o askerden bahsederken “*esmer tenli asker*” demeye başlamıştık bile.

Agit arkadaş Hezax'tandı. Görkemli direnişlere ev sahipliği yapan Şırnax'ın bir ilçesi olan Hezax eskiden Mêrdin'e bağlıydı. Ancak son dönemlerde Şırnax'a bağladılar. Bizim için çok önemli olmayan bir ayrıntıydı bu. Zaten ha bire parçalayıp dağıtmaya çalışıyorlar ki Kürtler arasında oluşan birliği engellemek istiyorlar. Daha çocukken çelişkilerle doluydu Agit arkadaş. Çelişkilerle büyümek arayışlara itmişti onu. Çocuk yüreğine sığdıramamıştı yaşananları. Ateşi söndürmeye çalışan karınca misali tarafını belirleyerek taş atmaya başlamıştı panzerlere. Her bir taşın kayaları oluşturacağını bilme duygusuyla hareket etmişti. Gün gelmişti yüreğine sığamaz olmuştu yapılanlar. Yaş olarak büyümeyi beklemeden katılmıştı mücadeleye. En sağlıklı büyümenin mücadele içerisinde olacağı inancıyla katılmıştı. Geldiği taburda küçük bedeninin tersine en büyük silahı olarak rahatlamıştı bir nebze de olsa. Taburumuzun doçkacıları arasındaydı. Severdi silahını, yanından ayrılınca hemen özlemeye başladığı. Eyleme de doçkacı olarak katılacağını duyduğu anda sığdıramadı kabına heyecanını. İlklerin yarattığı heyecan ve kaygıyı içi içe yaşıyordu. Her şeyiyle ilkti onun için. İlk eylem, düşmana karşı doçkayı kullanma, arazide düşmanı vuracağı anı bekleme, kullanabileceği bir mevziyi yapma... Yine de huzur vardı yüreğinde. Eylemden sonra alınan ödül doçkacı olarak ona verişimizi büyük bir onurla korumaya başlamıştı. Artık onu durdurabilecek bir güç kalmamıştı. Tecrübe olarak büyümüşü bir de.

Şaxavan arkadaş Rojhilatlıydı. İran'ın Kürdü yok sayan politikalarına dur diyerek isyan etmişti. Devletçi sistemin en derin halini yaşayan İran'ın baskıcı sistemi insanlığa en büyük zararları getirmektedir. Yağlı iplerin meydanlarda korku salmasına aldırmandan niceleri dağları kendilerine mesken yapmışlardı. İnadına tarihlerine sahip çıkmak başkaldırının görkemli duruşlarından. Şirinlerin,

Ferzatların ılıklarını duymuştu, giderken darağacına dimdik duruşları da grmuştu. Sessizliğin en büyük haykırış olduğunun ayırımına varmıştı. Değil darağacı, dağlar bile boyun eğmişti bu görkemli duruşların önünde. Her yerde sömürü sistemi aynıdır, kimileri az kimileri de çok uygulamış; ne fark eder ki, sömürmeye devam ettiktenten sonra. “Adaletin olmadığı yerlerde bir ses, bir ışık vardır muhakkak” diyerek aramıştı o adaleti. Sonunda birilerinden PKK’yi duymuştu. O an yolunu çizmişti. Onlardan olacaktı. Ses katacaktı var olan sese. O da bir ses olacaktı. Kendisine dayatılan sisteme karşı mücadeleye katılacaktı. “Dağ” kelimesi olmalıydı isminde diyerek koymuştu adını. İri yapılı oluşundan kaynaklı takılırdık durmadan. Seğimi olsaydı kısa olmayı tercih edeceğini söylerdi kendini savunurken. Hiç bu kadar sevinmemişti iri yapılı oluşuna. Özellikle de eyleme katılım nedenlerinden bir tanesinin endamı olduğu söylenince dünyalar onun olmuştu adeta. Bir daha isyan etmedi yapısına karşı. Sevmişti hatta.

Zozanlık alanlarda kaya altlarını bulmak cennette olmakla eşanlamlıdır. Zozan havası farklıdır; insan güneşte kalınca yanıyor, gölgede ise şyor. En iyisi yarı güneş yarı gölgelik bir alan bulmakta. Böyle bir yer bulmak ise zordu. Tesadüfen de olsa böyle bir yer buldum. Sipariş verseydim böylesi bir yer bulmazdım belki de. Oturdum hemen, keşif yaptıktan sonra hiçbir zaman yanımdan ayırmadığım kk defterime yazı yazmaya başladım. Her şeyimi arkadaşlara teslim emiştim ne olur ne olmaz diye. Ama bu kk defterimi kendimle getirmiştim. ‘An’lar ‘an’ında yazılmalı. Yoksa anlam yitimine uğruyor. Duygular o ‘an’ın ifadesidir sonraki ise sonranın. Ben buna “an’ı yakalamak” dediğim için yanımdan hiçbir zaman defterimi ayırmıyorum. Kendimce ‘an’ı böyle yakalayabiliyorum, değişmiş haliyle değil. On dakikada bir keşif yapma

arası vererek yazımı tamamladım. Birkaç saat yazısız nöbet tutunca ağırlaşmaya başladım. Artık gözlerim kendiliğinden kapanıyordu. Nöbet tutamaz düzeye gelmiştim. Kalkıp az olan suyumuzla gözlerimi ıslattım, küçük voltalar atmaya başladım. Hiçbir faydasını göremedim. Sadece o an uykumu kaçırıyordu, birkaç dakika sonra davetsiz misafir gibi kapımdaydı uyku. Ne kadar kovmaya çalıştıysam da fayda etmedi. En sonunda bende pes etmeye başladım. Hemen gidip Agit arkadaşını kaldırdım. Onlarda güzel bir uykudaydı, birkaç dakika olsa yanlarında durdum, bir türlü uyandırmaya kıyamıyordum. Eylem yerindeydik, duygusallığa zaman olmazdı. Bir anlık boşluk birçok şeyi kaybettirir. Boşluk dolmak ister. Karakteri böyle. İlle de dolmalı. Biz doldurmazsak eğer, düşman doldurur. Keşifte boşluk olmamalı. Nöbet tutmada da. Normalde kişilik olarak çok kurallı biri değilim ancak konu savaş ise rahat olduğum kadar kurallıyım da. Hemen arkadaşını kaldırmaya koyuldum kısık bir sesle.

- “Heval Agit, Heval Agit, kalk nöbeti devral, uykum çok geliyor fazla tutamadım” diye seslenerek uyandırmaya çalıştım arkadaşını.

- “İyi yaptın, çok fazla uyuduk.”

- “Heval, keşifte bir şey yok. Ben yerime gidiyorum. Karşıda düşman bilinçli bir şekilde kayaları dik bırakmış, onları asker sanalım da fazla yaklaşmayalım diye. Ama orada bir şey yok sen yine de orayı sürekli denetle, ne olur ne olmaz diye, tamam mı?”

- “Tamam Heval, sen git dinlen”

- “Tamam, ama bir şey görürsen hemen beni uyandır” dedim. Yeni uyanmıştı. Uykulu gözlerle cevaplandırıyordu beni. Anlayıp anlamadığına dair kaygılarım oluşmuştu. Birkaç defa tekrarlayarak tekmilimi verdim.

Yerime ulaşır ulaşmaz uyumaya hazırlandım. Dün geceden beri doğru dürüst uyumamıştım. Başımı koyar koymaz uykuya dalacağımdan emindim. Aynen de öyle oldu. Böylesi anlarda his dünyam uyanık kalır. Uyku bir ölme biçimidir, bir bilinçsizlik biçimi. Şu da bir gerçek ki beyin ne olursa olsun hiç bir zaman uyumaz, hep uyanıktır aslında. Sadece biz fiziki olarak kendimizi buna ikna ettiğimizden beynin de uyuduğuna inanırız. Yine inançla beynimizin hileli oyununa dâhil oluyoruz işte. Yani beynimizin bize oynadığı bir oyun bu aslında. Yoksa uyanık kalır kendisi.

Uykudaydım ama his dünyam birinin bana yaklaşmakta olduğu uyarısını yapıyordu. Dürtüler en çok düşüncede olur. Hemen gözlerimi açtım, etrafıma bakarak birilerinin gelip gelmediğini anlamaya çalışıyordum. Tam o esnada Agit arkadaşın kaz yürüyüşü yaparak yanıma doğru ilerlediğini gördüm. Bulunduğum yerde doğrularak oturdum, yanıma gelmesini bekledim. Kaygılıydı yüzü, görebiliyordum. Yolunda gitmeyen bir şeyler vardı. Acaba ne olmuştu da bu kadar çekinerek, sessizliğe aşırı önem vererek yanıma yaklaşmaya çalışıyordu.

- “Hayırdır ne oldu?” diye hemen sordum.

- “Heval Stêrk karşıda düşman var, hareketlilik yok ama sanki orada insanlar var” deyince ilk refleksim “Şevger arkadaşın grubu tehlikede” oldu. Bana tarif edilen yer tam da onların grubunun karşısına düşüyordu ve onlar da şu an hareket halindeydi. Yani bu da görüntülerinin alındığı, fark edildikleri anlamına geliyordu. Hemen onları uyarmam gerekiyordu. Ayağa fırladım. Analitik zekâ yorum

yapana kadar duygusal zekâm refleks göstermişti bile. Analitik zekâ devreye girince de duygusal zekâ durur. Analitik zekâ karakteri gereği duygusal zekâdan daha ağır işler. Benimde öyle oldu. Sağ lobim kodları çözümlemiş ve durup düşünmemi sağlamıştı. Yani jetonum düşmüştü.

- “Sen düşmanın nerede olduğunu söyledin?” diye dönüp sordum. Ağırdan alıyordum bu sefer.

- “Karşımızdaki tepede” diyerek parmağıyla işaret ediyordu.

- “Yani bu kadar yakınımızda” diye gülümseyerek takılmaya başladım.

- “Evet, istersen sen de bak” deyip dürbünü bana uzattı.

- “Tamam, ver dürbünü ve bana tarif et” dedim. Kızsam alınırdı. En iyisi söyleneni yapmak oldu.

- “Karşıdaki tepeye doğru göz at. Orada insanlar ayakta bekliyor” demeye başladı. Heyecanı ses tonuna yansıyordu.

- “Ya ben sana tekmil verirken orada kayaların dik bırakılmış olduğunu söylemedim mi?” diye biraz çıkıştım.

- “Yani onlar kaya mı?” diye sorunca mahcup yüzü kıpkırmızı kesilmişti.

- “Evet” dedim sesimi yumuşatmaya çalışarak. Bir yanlış anlaşılma neticede, kızmak daha da derinleştirir yüze yansıyan utanma duygusunu.

- “Kusura bakma, seni de uyandırdım. Şey, ben uykulu gözlerle dinlediğim için tam anlayamamışım” başını önüne eğerek demişti bunları. Kızmak anlamını yitiriyor gördüğüm bu manzara karşısında.

- “Bir şey olmaz, olur böyle şeyler” diye teselli etmeye çalıştım kendimce.

- “Kusura bakma, ben gidiyorum sen uyu yine” diyerek mahcup mahcup ayrıldı yanımdan.

O gittikten sonra tekrardan uyumaya çalıştım. Artık uykum kaçmıştı. Bu sefer ben onu kovaladım yakalamak için. Nafile, bir türlü yakalayamadım. Tıpkı inatçı küskünler gibi davrandı. Az sonra atılacak olan havanlar ise uzlaşma, barış yolunu aramaya çalıştığım uykumu tam kaçırdı. Baktım olmuyor arkadaşların yanına gittim. Meğerse havan atışlarından dolayı onlarda bana doğru gelmeye başlamışlardı.

- “Sence bir şey mi oldu, ne oldu, görüntü mü aldılar?” demeye başladılar hep bir ağızdan. Özellikle de planlamayı bilmedikleri için daha bir kaygılıydılar. Nasıl bir hareket tarzı izlenilecek üzerinde kafa yoruyorlardı. Sadece bizim gelmemizden kaynaklı bir hareketliliğin olduğunu biliyorlardı, o kadar. Tüm bildikleri bunları aşmadığı için kaygılanmaları da normaldi. Aslında bu hepimizin kaygısıydı. Onlar sadece sesli düşünüp, kaygılarını benimle de paylaşmak istiyorlardı. Çünkü bende öyle düşünüyordum. Bu kadarı da tesadüf olamazdı. Hem bizim hem Şevger arkadaşın hem de Ertuş'taki saldırı gruplarının geleceği hatta atılıyordu tüm havanlar. İlk havanı bizim olduğumuz yöne attılar. Bizi görmüşler mi diye sorup duruyorduk. Buna imkân yoktu. Yine de “Eğer bizden kaynaklı bir deşifrasyon olursa...” Aman tanrım düşüncesi bile kötü. Tuhaf bir durum vardı. Bu ne tesadüf ne de rastgele atışlardı.

“Acabalar” beynimize hücum ederek beynimizi hâkimiyeti altına almaya başladılar bile. “Acaba bir şey mi oldu?”

Akşama doğru havanlarda bir azalma yaşandı. Keşif uçağından korkuyorduk, eğer keşif uçağı gelirse geri dönüş olmayacaktı ancak bu günde bekleyecektik. Bu da bir günümüz daha acabalarla geçeceği anlamına geliyordu. Neyse ki gelmedi. Çok sevinmiştik bu duruma. Eylemden sonra basında “keşif uçağı neredeydi?” sorusuna Genelkurmay cevap olarak Zagroslarda olduğunu, keşif faaliyetlerinin devam ettiğini söylüyordu. O günlerde en sakin alanlarımızdan biri de

Zagros' tu. Yine dūřmanın hiç bir zaman tahmin etmedięi yerden çıkmıřtık.

Sadece dūřmanın karşısından saldırı ve takviye grupları inecekti. "Acaba onların mı görüntüleri alındı? Görüntü vermiş olabilirler mi?" diye sorup duruyorduk birbirimize.

Onları rahatlamak amaçlı planlamayı biraz anlatma zorunluluğunu hissettim. Baştan beri anlatmam gerekirdi. Ben ise ne olur ne olmaz diye ertelemiştim. Artık hareket tarzını biliyorlardı. Ancak her tarafa atılan havanlar yorumlarımızı değiştiriyordu. Bu da başka kaygılar demekti. Sadece savunma gruplarından biz ve şevger arkadaşın grubu inmiştik. Onun dışındakilerin hiç biri bu kadar yakına gelmedi. Biz görüntü vermedik, bundan adım gibi emindim çünkü sadece dokayı kurarken güvenlik taburunun karşısındaydık, orada da ceylan duyarlılığını göstermiştik. Hem biz sabah yerleştirmiştik dokayı, eğer bizim görüntü verme olasılığımız olsaydı o zaman havan atışlarına başlardardı. Çünkü bizim buralarda öyleydi, görüntüyü aldığı anda hiçbir savaş adaletine sığmayan o teknik kullanımı devreye girerdi. Zaten hiçbir zaman teknik kullanımı durmadı ki... Görüntü olsa da olmasa da... Kendi alanımızdayken bile atışlara devam ediyorlardı. Aşırı korkmalarından ve cephane sorunları olmadığı için durmadan etrafını, uzağını, yakınına tarar dururlardı. Tüm bunlara bir aşinalığımız söz konusuydu. Ancak bu seferkisi öyle değildi, farklıydı. Bizler hareket halindeydik. Yaşanan bu durumdan kaynaklı birçok teori oluşturup bunları çürütmeye başlıyorduk. Kendimizce mantıklı cevaplar bulmaya çalışıyorduk.

Bu süre zarfında cihazımız suskun, hiç kimse bir řey demediğine göre demek ki ortada bir deşifrazyon durumu da yok diye dūřnmeye başlamıştık. Özellikle de cihazın alışmayışı yüreğimize su serpiyordu.

Tüm günü, kalan tüm günü bu kaygılarla ve kaygıları ortadan kaldırmak için çeşitli teorileri öne sürmekle geçirdik. Bu akşam eylem akşamıydı, ama hangi saatte olacağını bilmiyorduk. Her şey saldırı gruplarının yerlerini almasıyla gerçekleşecekti. Eylem saatini de onların ulaşması belirleyecekti.

İki saldırı grubu vardı. Şervan arkadaşın olduğu saldırı grubunun yeri tehlikeli ve riskliydi. Herkes o grubun görüntü verme ihtimalinden dolayı kaygılıydı. Çünkü düşmanın etrafını dolanmak zorundaydılar. Bu da onları zorlayacaktı. Diğer saldırı grubu da inerken görüntü vermez ise en rahat onlar yerlerine ulaşacaktı. Bu risk ve tehlike inen tüm gruplar için vardı sadece onlar için değil. Tüm gruplar gündüz inmek zorundaydı, ancak indikten sonra havanın kararmasını bekleyecek ondan sonra düşmanın yakınlarına yılan sessizliğiyle varılacaktı.

Hava kararmıştı. Yaz ortaları olduğu için gündüzler uzun, geceler kısaydı. Yani zamanımız azdı. Temmuz ayındaydık çünkü.

Herkes şimdi hareket halinde. Maraton koşusunun son metrelerini koşuyorlardı. Eylem bir maraton ise biz şuan onun son metrelerini koşmaya başladık. Elimiz yüreğimizde herkesin sapasağlam yerine ulaşmasını diliyorduk.

Akşam yemeğini yedikten sonra bizim grup bana dönerek;

- “Heval Stêrk sen bugün hiç uyumadın, istersen git yat biz uyanık kalırız, arkadaşlar bir şey söylerse gelip seni uyandırırız” deyip uyumam için beni ikna etmeye çalışıyorlardı. Uykusuzdum ve yaman uyku yine kapımdaydı. Oturduğum yerde uyuklamaya başlamıştım. Uzun ve uykusuz geçecek olan bir gece beni bekliyordu. Biraz enerji toplamak amacıyla ve ihtiyacım olan bu uykuyu almak için “tamam” diyerek bir kaç metre yukarıya geçip onlardan birazcık uzaklaştım.

Cihazı da onlara verdim. Bu seferde bir şey olmazsa nihayet bir-iki saatliğine bile olsa uyurum diyordum kendime.

Daha yeni uykuya dalmıştım ki küçük cihazın sesiyle irkilerek uyandım. Çağırın tabur komutanımızdı, yani eylem koordinemiz. Bunun üzerine arkadaşlarda cihazı hemen benim yanıma getirdiler. Onlar da heyecanlanmışlardı.

-“Stêrk, Murat yanınızda mı?” diye soruyordu. Heyecanlandım hemen;

- “Doğru yanımızdaydı ancak şimdi kalkıp gitti” diye şifreyi doğruluyordum ki Şevger arkadaşına sorunca da çelişkili olmasın diye böyle söylemeyi gerekli gördüm.

“Murat” eylem şifremizde “yerimi aldım” ya da “yerini al” anlamına geliyordu. Bu da geri sayımın başladığının göstergesiydi. Saldırı gruplarının yerine ulaştığının şifresiydi. "Tolhıldan" "Başlayın" şifresinin habercisiydi. Herkes şu an tıpkı benim gibi heyecanlı heyecanlı "Tolhıldan" kelimesini bekliyordu. Herkesin parmağı tetikte, elleri bomba fünyesinde "TOL" alma zamanını bekliyor. İşte intikam anıydı. İşte yürekler bunu bekliyordu. Tüm hazırlıklar bu an içindi. Tıpkı Eyüp gibi sabrederek ulaşmıştık Nirvana'nın birinci aşamasına.

Ve o an... Gecenin sessizliğini bölen sesler... Özgürlük anı... Oluşum anı... Başlamanın anları...

Herkes yerini almış ‘An’ı bekliyordu. Biz de yerimizi almış herkes gibi beklemeye koyulmuştuk. Saat daha 21.00. Cihazdan sadece bir kelime olan "Tolhıldan" kelimesini bekliyorduk. Ama bir türlü alamadık o sesi. Ay ışığı var. Ay ışığının gitmesi lazım. Bu tür durumlarda ay ışığı bizden yana değil. Adeta karşıtımız. Cihazdan beklediğimiz ses gelmeyince arkadaşların ay ışığını dünyayla vedalaşma anını beklediğini anladık. Bizler yerimizde adım adım ay ışığını takip ediyorduk. “Hadi git ay ışığı, ne olur” diye söylenip

duruyorduk ikide bir. Bütün yüreklerin bir olup dua etmeye başladığını duyumsayabiliyorduk. Birçok yüreğin yek vücutluğunu.

Ben ile Agit arkadaş doğkanın yanındaydık, Şaxavan arkadaşı da yaptığımız mevziye koyup mermi doldurma işini vermiştik ona. O da heyecanla mermileri dolduruyordu. Bir ara Agit arkadaşına “sen uyu, ben uyanığım hem de nöbet tutmuş olurum” dedim. O da hemen doğkanın yanında uyumaya başladı. Sanki ona söylememi bekliyormuş gibi hemen uyumaya başlamıştı. Başını koyar koymaz uyumuştı bile. Aradan geçen saatlerden sonra uyanarak yanıma geldi.

- “Birazda sen uyu, ben nöbet tutacağım” dedi.

Ben bu öneriye hemen kondum adeta. Öyle uykusuzdum ki gözlerim kendiliğinden kapanıyordu. Uykusuzluktan gözlerimi açamıyordum bile.

Gece çok soğuktu. Tir tir titriyorduk soğuktan. Kefiyelerimizin üstüne mermileri serdiğimiz için hiç bir şeyimiz yoktu. Gerilla demek kefiyesinden yorgan yapan demektir. En önemli parçamızdı kefiyelerimiz. Bazen yük taşırken omuzumuzda çanta, soğukta yorgan, sıcakta şemsiye, açık yerler de kamufle, sıcakken yatak rollerini bıkmadan usanmadan oynardı. Busefer onu daha kutsal bir iş için feda etmiştik. Olsun mermilerimiz toz tutmasında da varsın biz soğukta bir geceyi geçirelim. Isındığımızda unutacağımız gibi güzel bir anı olarak kalır sohbetlerimizin başucunda.

Agit arkadaşın o sözünden sonra bu seferde doğkanın yan tarafına ben kuruldu. O da benim yerime geçerek, sırtını kayaya dayamış bir vaziyette nöbet tutmaya başladı. Bir ara dönüp Ona;

- “Heval Agit, kefiyen var mı?” diye sordum.

- “Yok, Heval, neden sordun?” dedi.

- “Çok üşüyorum da” diyerek uyumaya çalıştım. Kendi yeleğimi başıma sararak başımı kayalığın üstüne koyar koymaz, uykusuzluğa direnen gözlerim teslim olmuş bir halde hemen uykuya daldım. Uykuya daldığımı biliyordum ama birinin üzerime battaniye atma meselesini ise rüya zannediyordum. Biri bana yaklaşıp üzerime bir battaniye parçasını atıp tekrardan dönüp gitti. Battaniye beni ısıtmıştı. Ancak eylem yerinde battaniyenin olmayacağını bilmem rüyada olduğum hissine götürdü beni. Rüya da olsa güzel bir duyuydu ısınmak. Tıpkı masallarımızdaki çobanın uzaktaki ateşten düşünce yoluyla ısınması gibiydi gördüğüm bu rüya. Ancak gerçekte, dokunuyorum *‘bu gerçek bir battaniye’* diyorum kendi kendime. Isınmaya başlamış, daha bir uykum gelmişti. Ben de *“rüya da olsa, gerçekte olsa, güzel bir duygu”* diyerek uyumaya başladım. Daha sonra uyandığımda üzerimdeki battaniye parçasını ittiğimde anlamıştım rüya olmadığını. Doçkayı sararak getirdiğimiz yağlı battaniye parçaydı bu. Uyuduğum andan itibaren yaklaşık on dakika geçmemişti ki cihaz sesiyle adeta ayağa fırladım. Böylece yine uyumamış olacağım, yine bir şeyler engel olacaktı. Ve iki gecedir uykusuzluktan bitap düşmüştüm.

Cihazlarda tek bir ses gecenin sessizliğini bölmeye yetti. Herkesin beklediği bir şifre sessizliği yarıp aştı. Saatlerdir tüm nefesler tutulmuş, hızlı atan kalp ritimleriyle herkes tek bir sözü bekliyordu. O söz ki ölüm ile yaşam, özgürlük ile sonsuzluk arasındaki ince çizgi...

Ve sonunda cihazda tek bir ses “Tolhıldan” diyor. Hemen ardından Şervan arkadaşın sesi geliyordu.

-“Biz yerimizi aldık savunma grubu başlayabilir” dedi. Böylece başlangıç düğmesine basılmış oldu. Gecenin sessizliğini yırtan mermiler uçuşuyordu. Savunmanın mermileri tepeye isabet etmeye başladı. Tepenin ışıkları bir anda söndü. Düşman paniklemiş ne

yapacağını bilmeyerek sağı sola koşturup duruyordu. Kendilerince mevzileniyorlardı. Sızma başarıyla gerçekleşti, şimdi de tepeye girme zamanıydı. Mevziler tek tek imha ediliyordu. İlk bombayla birlikte birinci mevzinin düştüğü bilgisi cihazda söylendi. Bununla beraber cihazda Şervan arkadaşın yaralandığı bildirildi. Bir arkadaşına *“onu alıp çıkın”* talimatının verilmesinden sonra tepede sadece iki arkadaş kalmıştı. Ve bu iki yiğit can tüm tepeyi yarım saat içerisinde düşürdü. Tepede elliden fazla asker ve bir o kadarda silah, teknik vardı. İki fedai yürek bunların hepsini tek tek imha etmeye başlamıştı. Son mevziye atılan bombayla birlikte *“tepe düştü”* cümlesi cihazlarda anons edilmeye başlandı. Cihazda gelen seslerde tek vücut olmuş ruhların, insanların sevinçleri vardı. Hepimizde bir sevinç var, sevgi çağlayanı misali. Tepenin düşmesiyle birlikte herkes silahına daha bir sarıldı. Yürekler o an birdi. *“Başardık”* cümlesi kadar insanı heyecanlandıran hiçbir cümle yoktur. *“Başardık, hem de kayıp vermeden!”*

Hiçbir kayıp vermeden bir tepenin düşürülüşüne tanık oluyoruz. Daha son mevzi düşmemiş olmasına rağmen bu sevinci paylaşarak şimdiden birbirimizi kutlamaya başladık. Hâlbuki kutlama noktaya ulaştığımızda olmalıydı. Ancak heyecanımızdaki duygu seli sabırsızlaştırmıştı bizleri. Bize çok uzun gelmeye başlayan noktayı beklemeyecektik.

Bu sefer cihazda çok değişik bir ses gelmeye başladı yapılan kutlamaların ardından. Hüzün var o seste, yanık bir türkü tadında... Acı da var bu yanık seste... Zar zor duyulan, aslında hiç söylenmemesi gereken bir şeyi söylemekte mecbur kalan bir ses yankılanıyor cihazda. Daha ağızdan çıkan ilk harflerle anlaşılıyor ki boğazda düğümlenmiş bir sözcük, onu boğacak olan bir sözcük, ağzının kurumasına, yutkunarak söylemesine neden olan bir sözcük... Hani söylense tekmi! duran dağlar şahitliğini haykırarak... Hani söylense hiş

kimse inanmayacak... Hani söylense başarı dolu heyecanla gelen seslerde bir hıçkırık olacak... Tüm bunlara rağmen söylenmesi gereken bir söz...

Kısık bir ses tonuyla *“Avarış arkadaş şehit düştü.”* Dediler. şaşkınlıktan ne diyeceğimizi bilmiyorduk. *“Son mevzinin imha olmasıyla beraber”* diyor cihazdaki arkadaş. Hani sesini yükseltse kendisi duyacak ya, inanmayacağını ve yoldaşlarının da inanmayacaklarını biliyor. Bu yüzden kısık bir şekilde söyleniyor tüm bunlar.

Hepimiz şok geçirmiş bir şekilde cihazdaki sesi dinliyorduk. İnanmıyordum, inanmak istemiyordum. Esmer gülüşlü yoldaş olan Avarış bir daha olmayacak mı yani... Daha çok gençti, önünde koskoca bir yaşam vardı, şimdiden bu kadar erken mi? Özlemini yaşadığı Şehit Kemal arkadaş ile buluşma randevusuna geç kalmışlığın ezikliğini yüreğinde hep hissetmişti. Çoğu kez "gençtir" diye arkadaşlar eylemden çıkarmayı düşünmüştü. Yaşı on dokuzdu. Yaşıtları vardı eylemde. İsrarcıydı, eylemden çıkarılma girişimlerine izin vermedi. Adeta kendini dayattı. Sürekli *“Geliye Zap’ ta şehit düşen Kemal arkadaş ve onunla beraber olan diğer arkadaşların intikamını almalıyım”* diye haykırıyordu. Oradaydı, onlarla yaşamıştı. Bağlılığı müthişti, hepimizi hayran bırakıyordu. Duygusal yaklaştığı için arkadaşlar çıkarmayı istediler. Sırf eyleme girmek için oturup ağlaması yürekleri acıtıyordu. Heyecanlıydı giderken, sevgi doluydu, gözleri ışı ıldı. Randevuya geç kalmışlığın hüznü gözbebeklerinde yansıyor. Çıkaramamıştı onu. Zaten bu kadar ısrar karşısında hangi yürek onu çıkarabilirdi ki. Dayatıp gitti eyleme. Hem de saldırı kolunda, Şervan arkadaşın yanında olacaktı.

Yürüyor sevgi çağlayanı
Yürüyor özgürlükle buluşmaya
Randevusuna geç kalan bir yar gibi
Hüzün ve heyecan iç içe
Uğurlarken seni Ertuş
Sevinçliydi
Geleceğini bilme duygusunu taşıyordu.
Şimdi hüzün var bağrında
Seninle bir daha olamamanın hüznü
Seninle yaşamamanın gururu var
Bundandır başı dimdik Ertuş Kalesi'nin
Ş. Neval şimdiden özlüyor seni
Bundandır gözleri her zaman yollarda
Bak Kemal duydu sesini
İntikamlarının alındığını bağırdı.
Duydun mu Kemallerin sesini?

Yoksa
Randevuya yetişip anlattın mı?
Seni kıskanıyorum
Âşıkla maşukun birleşmesidir seninkisi
Kendi adıma hüznölü
Sensizliğe terk ettin diye birazda
Sitemli
Bak gördün mü yüreğimizin yağmurlarını
Ertuş'un gözyaşlarıyla oluşan yağmurunu
Kariş kariş bastığın yerler
Gözyaşı selleriyle dolu şimdilerde
Hadi gel yoldaş bizimle de olan
Randevuna geç kalma.
Biliyorum sen sözünün erisin
Geleceğini biliyorum
Unutma hepimiz randevu yerinde
Seni bekliyor olacağız.

Avareş arkadaş son mevzide, randevuya yetişebilmenin telaşıyla attığı bombasının patlamasını beklemeden ayağa kalkıyor. Tam o esnada acımasız bir el titremeden, genç yüzü, sevimli yüzü görmeden tetiğe basıyor. Ve tam yüreğinden ılık bir sıvı akmaya başlıyor. Yüzü güleç, dudaklarında tebessüm Kemal'i ve diğer arkadaşları görmüş gibi "Kemal" diye seslenerek yere düşüyor. Arkadaşlar söyleyince "Aşk olsun sana çocuk" dediğimi hatırlıyorum. Aşk olsun sana çocuk bizi bırakıp sonsuzluğa katıldın. Sen de katıldın şehadet kervanına.

Eylem yerindeyken aklım Avareş arkadaştaydı. İntikam alma anıydı. Devam etmeliydik, onların anısına bağlılıkla daha bir güçlü katılıyorduk. *"Bir mermi de Avareş için"* sözümüz dilden dile çoğalarak yayılıyordu. Halkalar çoğalmış, yürekler Güneşimizin etrafında kenetlenmişti her zamanki gibi. Bu bizde büyük bir öfkeye, amaca daha bir kilitlenmeye götürüyordu. Yıldırıyordu, tam tersi yekvücut olmayı sağlıyordu. Yenilmiyorduk, tam tersi zaferi elde etmek onur borcu oluyordu. Susturmuyordu, tam tersi özgürlük nidaları yeri göğü inletiyordu. Ağlama zamanı değil diyerek gözyaşlarımızı siliyor ve büyük bir hırsla silahımıza sarılıyorduk. Ağlama zamanı değil intikam alma zamanıydı. Öyle klasik bir anlamda gözyaşı dökmemeliyiz. Bizde yaşlar yüreğe, intikamlar ellere, layık olmalar zafer dolu pratikleştirmeye götürür. Bağlılık yaşamsallaştırmaktır. Bağlılık amaçladıklarını gerçekleştirmektir. Eylem devam ediyordu. Tam sonuca varmayana kadar da devam edecekti. Devam etmenin gerekçesi olmuştu Avareş arkadaş. Onun için devam etmeliydik. Onun yerine devam etmeliydik. Zaferle yolculamalıydık yiğitlik abidesi olan yoldaşımızı. Daha bir hırsla, daha bir iç huzurla sarılmıştık silahlara. Durumumuz iyiydi. Üstünlük, inisiyatif bizdeydi. Koordinedeki arkadaşlar kimi zaman yönlendiriyordu giden mermilerimizi. Ya

"yukarı" ya da "aşağı" diye uyarılar geliyordu arada bir. Onlar bizden daha iyi görüyorlardı mermilerimizin gittiği yeri. Hâkimiyetleri vardı.

Bu arada Şevger arkadaştan ses seda yoktu. Bir roketlerinin hedefe isabet ettiğini görmüştük, ama diğerlerini bilmiyorduk. Durumunun nasıl olduğunu da... Çünkü cihaza cevap vermiyordu. Birazda kaygılanmıştık bu duruma. Eylemin başlamasından on dakika sonra keşif uçakları gelmişti. Heron, pradatör ve bayraktar denilen İHA'lar alandaydı. Denetimdeydik ve bunu biliyorduk. Eylem alanını gören merkezi yerleri, her mermimizi, her grubumuzu hemen hemen her hareketimizi görüyorlardı. Kesin şu an kahrola kahrola izliyorlardı tüm görüntüleri. Bu kadar az güce karşı koyamadıkları için kendilerini yiyorlardır şimdi. Bunu bilmenin duygusu gururumuzu okşuyordu.

Eğer Şevger arkadaşın grubunun silahı çalışmazsa hem Bilican tepelerinin hem de Han taburunun tek bir hedefi kalıyordu. O da, bizdik. Planlamada Şevger arkadaşın grubu Bilican tepelerine, bizim grubumuz da Han taburuna vuracaktı ki düşman sadece bir gruba yoğunluk vermesin. Öyle hesaplanmıştı. Han taburuyla baş edebilirdik -ki öyle de yapıyorduk zaten- Sadece biz şeritleri değiştirirken onlar silah kullanabiliyordu. O sırada Agit arkadaşla birlikte hızla kendimizi yere atıp onların cephanesinin bitmesini beklerdik. Onların kullandığı sadece teknikti, yerlerinden kıpırdayamıyorlardı. Keşke çıksaydılar. Bizim yerimiz sağlamdı. Havanlar, kariyerler, A-4'lerin mermileri ya arkasında sipere yattığımız kayalıklara çarpıyor ya da bizi geçip gidiyordu boş arazilere doğru. Tam bulunduğumuz alana isabet ettiremiyorlardı. Sanırım bu onların zoruna daha çok gidiyordu. Etkisiz edemedikleri için kendilerine daha bir kızıyorlardı. Attıkları ışıldaklarla yerimizi tespit etmişlerdi, bizleri rahatlıkla görebiliyorlardı, ama etkisizleştiremiyorlardı. Elleri-kolları bağlanmış misali oradan oraya boş boş gidip geliyorlardı. Bazen düşen tepelerine de saldırıyorlardı.

Ne de olsa tepe düşmüştü; yaralanan, kurtulan askerlerini de kendileri öldürüyorlardı. Bizi etkisizleştirebilmek için kendi askerlerini bile bile öldürüyorlardı. Bu kadar acımasız bir düşmanla karşı karşıyaydık.

Bir ara mevzimizde yine uzanmış sağımızdan-solumuzdan-üstümüzden geçen mermilerin seslerini duyduğumuz bir zaman diliminde dönüp Agit arkadaşına takılmaya başladım:

- “Heval Agit, eyleme geldik gelmesine de bir de bunun geri çekilmesi var değil mi?” diye gülerek sordum.

- “Doğru Heval, geri çekileceğiz” dedi ama benden bir şey anlamadığını da yansıtmıştı bu sözlerine.

- “Hani geri çekilirse yükümüz çok ağır değil mi?” diye bu sefer başka bir soru yönelttim.

- “Evet, doğru, bende bunu düşünüyorum, yüklerimiz çok ağır olacak. Geldiğimizde bazı arkadaşlar yardım etmişti ama şimdi yoklar ve biz tek kaldık, kendimiz taşıyacağız artık” diye cevapladı sorumu.

- “Meselâ desem ki yaralandım, o zaman ne olacak?”

- “Yok, Heval sana bir şey olmayacak, neden öyle şeyler düşünüyorsun ki” diyerek sanki yaralanma korkum varmışçasına sakinleştirip moral vermeye çalışıyordu.

Herkes gibi ben de yaralanmayı ödül madalyam olarak görüyordum. Beni güzelleştirecek, yoldaşlarla buluşturacak yaralanmaya mucize gözüyle bakıyordum. Bir şeyler yapabilmenin hazzı saklı yaralanmada. Ülke için, toprak için bir şeyleri elde etmenin şevki gizli yaralanmada. Bizi güzelleştiren duygudan neden korkalım ki...

Hemen devam ettim takılmaya;

- “Meselâ diyelim ki ben şimdi elimi kaldırdım.” O an sol elimi açarak ona göstermiştim. “Ve bu geçen mermilerden bir tanesi de

elime çarptı. O zaman ben dokayı kaldıramam, taşıyamam. Çünkü yaralıyım. Siz ikiniz tek başınıza bu kadar ağır yükü kaldırmak zorunda kalacaksınız değil mi?” biraz durdum, şaka yaptığımı yeni yeni anlayan Agit arkadaş muzipe gülererek:

- “Allah aşkına Heval Stêrk, böyle bir şey yapma. Sanki seni koruma altına almamız lazım.” diyerek o da bana takılmaya başladı.

- “Yoksa kim taşıyacak bu dokayı” diye devam ediyordu durmadan “Sakin ha öyle şeyler düşünme” diyordu tekrar ede de. Şaka yaptığımı biliyordu, zaten öylesi anların tadı-tuzu değil miydi şakalar. Mermiler arasında gülebilmek... Ölüm ve yaşam arasında gidip gelen anlarda espri yapabilmek... Birazdan ne olacağının bilinmezlik labirentinde birbirine takılabilmek... Belki her şey unutulur-ki ben sanmıyorum her şeyin unutabileceğini ama yine de öyle farz edelim- ancak şakalaşmalar, moral vermeler, birbirine takılmalar hiçbir zaman unutulmaz. Unutulmadığı içindir her merhabalaştığında anılır o anlar. Unutulmadığı için de halen Agit arkadaş beni gördüğünde ilk takılması, ilk hatırlatması bu oluyor.

Kendi aramızdaki yaşamsal şifrede eyleme kimse anlamasın diye “yemek” diyorduk. “Yemek hazır” denildiğinde “eylem keşfi hazır” anlamına geliyordu. “Yemeğe gel” eyleme katıl, “Yemek yiyoruz” eylem yapıyoruz gibi yemekle ilgili ne varsa eylemi ifade ediyordu. Yemeğimizin tadı tuzu da yani eylemimizi güzelleştiren yön ise takılmalar, şakalaşmalar, birbirine moral vermelerdir.

Saat ikiye on kala başlayan eylem sabaha kadar hızından hiçbir şey kaybetmeden devam ediyordu. Şevger arkadaştan ses-seda yoktu. Bir ara koordine durumundan kaygılandığını bize yansıtmıştı. Biz de “tamam, onun yanına gideceğiz” diyerek bir nebze de olsa rahatlatmaya çalışmıştık koordineadaki arkadaşları. Zaten bizde de bir merak vardı. Bilcan tepelerinin bize yönelmesiyle orada bir boşluğun

olduğunu fark etmiştik. “Ya oradakiler geri çekilmiş ya da...” diye düşünmeye başlamıştık bile. Bu sessizliğin altında bir şeyler vardı. Bir aksilik doğmuştu. Ne olduğunu bilememenin huzursuzluğu sarmıştı bizleri. Bilinmezlik hep huzursuzlaştırır. Bilmek ferahlıktır.

Tüm şeritleri doldurmuş, arkadaşların yanına getirmiş ve gitmek için harekete başlamıştım artık. Bu kadar kullanılan tekniğin arasında onlara ulaşmak zamanımı alacaktı. “Bir bütün” ulaşmak için bunu yapmalıydım da. Ama olsun yoldaşlık değil miydi bizi “bütün” yapan. Yoldaşımız bir daha olmayacaksa, zaten bütün değildir. Arkadaşlar çok dikkatli olmam için ha bire ikazda bulunuyorlardı. Ben bir defa koymuştum kafama, onları görmem gerekiyordu. Görmeyene kadar ben de arkadaşlar gibi içimi rahatlatamazdım. Koordinedeki arkadaşların kaygılarını paylaşıyordum. Yaklaşık kırk-elli metre ilerlemiştim ki atılan ışıldağın etrafı gündüz gibi aydınlatmasıyla Şevger arkadaşın ve grubundaki tüm arkadaşların aşağıya doğru indiklerini gördüm. Hemen cihaza sarılarak çağırdım. Bana kısa ve kestirerek cevap veriyordu ama koordineye hiç cevap vermedi. Eylemin geri çekilmesinde ona ulaşip neden cevap vermediğini sorduğumda keşif uçağının gezmesinden dolayı olduğu gerekçesini söyleyip duruyordu. Böylesi anlarda kim takar ki keşif uçağını. Zaten namludan çıkan alevlerle, atılan ışıldaklarla yerimiz tespit edilmişti. Ayrıca onca küçük cihazın devrede olması şaşırtıyordu düşmanı. Yani nerede olduğumuz biliniyordu. Bundan dolayı Şevger arkadaşına bol bol takılıyorduk. “Ya arkadaş, insan böylesi durumlarda hiç keşfin altında konuşur mu? Yoksa yerin deşifre olur!” diye içten gelen gülüşlerle, kahkahalarla takılıyorduk durmadan. Bin pişman olmuştu. “Keşke öyle yapmasaydım” diyerek sesli düşünmeye başlardı. Hayıflanıyordu aslında.

- “Valla yoldaş bir kere dilimize düştün e... bizde bu fırsatı hiç kaçırmıyız?” derdik ağız dolusu gülüşlerle.

- “E artık ben size ne diyeyim. Sizin dilinize düşmektense Türkiye'nin diline düşmeyi tercih ederdim. O bir kaç hafta söyler, siz ise beni her gördüğünüzde” diyerek bize sitemlerini yansıttırdı. İçten olmadığını, bize kırılmadığını biliyorduk. Yoksa kırıldığını söyleseydi bir daha asla takılmazdık. O da bizim niyetimizi bildiğinden durmadan söylenirdi. Ve bu takılmalar her görüştüğümüzde bir kaset gibi tekrarlanıyordu.

O bize keşfin altında cevap vermez iken grubuyla indiğini gördüğümde alelacele yerime döndüm. İlk iş olarak da koordinenin merakını, kaygılarını gidermeye çalıştım. Grubun sağlam olduğunu 'Êrişe geçtiğini' belirttim Êriş Kürtçedeki anlamını korumuyordu o an. Başkalaşıma uğramış bizim için farklı bir anlama bürünmüştü. Değiştirmiştik asıl Êrişi. Ve bunu yalnız eylem gücü biliyordu. “Êriş” hep “saldırı” olacak değil ya şimdide “geri çekilme”nin şifredeki karşılığı olmuştu. Yani şifrede Êriş demek yerini bırakıp geriye, tabura gelmek anlamına geliyordu. Şevger arkadaşın grubu geri çekilmemizin birinci aşaması olan “mevzi ya dinan êş”e ulaşmıştı. Orada bizi bekleyecek, ulaştığımızda bir iş bölümüne gidip oradan ayrılacaktık.

Bir ara yine hedef konumundaydık. Mevzimize uzanmış bir vaziyette düşmanın bir anlık bile olsa oluşturacağı boşluğu bekliyorduk. Çünkü o boşluğu biz dolduracaktık. Ancak neredeyse bir saat olacak düşman bize bu boşluğu doldurma fırsatı tanımadı. Koordine de üzerimize çalışan tekniğin yoğunluğundan dolayı kaygılanmış olsa gerek oradan çıkmamızın kararını almıştı. Bu karar ardından hemen bizi çağırmaya başladılar.

- “Stêrk Êrişe geçin” demesiyle başımızdan aşağıya kaynar su dökülmüş gibi olduk. Bunu duymaya daha hazır değildik. Yoldaşlarımız

içerdeyken çıkmayı hiç düşünmüyorduk. En son bizim çıkmamız gerekir demiştik. Herkes buradan çıktıktan sonra çıkmalıydık. Arkadaşların çıkışını sağlama almak bizim görevimizdi. Savunma grubuydu. Yani en son çıkması gereken gruptuk. Bunu hayatımızın temel görevi olarak bellemiştik. Bu kadar erken geri çekilme yapmamalıydık. Daha değil... İçerdeki gruplardan bu kadar erken çekilen biz olmamalıydık. Şok olmuştuk adeta. Cihazda talimatı duyduğumda ne diyeceğimi bilemedim. En doğru tutumun ne olacağını kestiremedim. Buna rağmen cevap vermem gerekiyordu. Çünkü cihazdaki sesler çoğalmış üstelemeye başlamıştı bile. Sesim çıkmıyordu, kısık bir sesle konuştum;

- “Ama daha çekirdeklerimiz o kadar çok ki bu kadar erken yapmamalıyız bunu” diyerek itiraz etmeye çalıştım. Böylesi durumlarda itiraz etmek cesaret işidir. İtiraz edilmez zaten. Söylenenleri olduğu gibi uygulama sorumluluğu vardır. Eğer gerekçeler sunulur, izahlar yapılır ve tüm sorumluluklar alınırsa, görüş belirtme hakkı doğar. Eğer iknacı değilse üslup o zaman artık koordinenin son sözü geçerlidir. Ama’larla, fakat’larla dolu geçen konuşmanın sonunda nihayet koordineledi arkadaşları ikna edebilmişim.

- “Tamam, o zaman devam edin, ama dikkatli olun, şu an iki tepesinde yoğunluğu sizin taraftadır” diye devam eden koordineledi arkadaşın diğer konuşmalarını duymuyorduk bile. Sevinçliydik, bir kartal kadar zirvelere uçacağız hissine kapılmış gibiydik. Yani sevinçten uçuyorduk. Bize bu sözle dünyaları vermiş gibiydiler. Moralimize diyecek bir şey yoktu. Bir dahaki "Êriş" talimatına kadar yerimizde kalıp savunma görevimize devam etmeliydik. Düşmanın yoğunluğuna inat devam etmeliydik. Koordineledi arkadaşlar

mademki yoğunluğu gerekçe yapmışlardı, bizim de bu gerekçeyi boşta çıkarmamız lazımdı.

“Düşmanın yoğunluğu sizin taraftadır” cümlesinin şifredeki adı “Gewro” oluyordu. Bir zamanlar arazide ölüme bırakılan bir kediyi tabur komutanımız himayesine almış, onu besleyerek bakımını yapıp iyileştirmişti. Hasta kedi ile ilgilenmek hepimizin uğraşıydı. Özel bir görev olarak ele aldığımız erzakını temin etme işine gönüllü koşuyorduk. Yine de en çok tabur komutanımız sevir, bakımını üstleniyordu. Kedi de bunun farkında olmalıydık ki en çok ona sokuluyordu. Hemen hemen yaptığımız sohbetlerde en az bir defa bile olsa Gewro’nun ismi geçmeseydi alınıp köşeye çekiliyordu. Biz de onu kırmayıp değil en az bir defa daha çok anmaya başladık. Öyle bir aşamaya gelindi ki cihazlarımızda ismi geçmeyen gün kalmadı. Noktaya gelmek Gewro’nun yanına gelmek, eylem hazırlığını yapmak Gewro’nun yemeğini hazırlamak, seni görmek istiyoruz yerine Gewro’nun görmek istediğini söylemek olarak yaşamımızın her yerine konu olan Gewro yaşamımızın önemli bir parçası konumuna geldi. Madem bu kadar ismi geçen bir varlık konumuna geldiyse o zaman da eylemde ismi geçmezse olmazsa olmazdır. Bu temelde eylemde de yerini alarak “Gewro yanınızdadır” şifresi oldu, yani anlamı “yoğunluk sizin taraftadır” olan cümlelerin yerini aldı. Nasıl olduğunu anlamadığım bir şekilde bir ara raxtını beline takarak omzuna

B-7’sini alıp saldırıya gitti. Hep ona takılırdık “Gewro düşman seni arıyor, hatta listenin ilk sırasına koymuş, seni yargılayacak” diyorduk. Cihazda hiçbir zaman sesi duyulmayan ancak ismi de her zaman geçen Gewro’yu düşman çok merak ediyordu.

Atılan havanlara, mermilere misketlere inat kalkıp yerleştirdim doğkanın şeridini. Ve "devam" talimatını vermemle arkadaşlarda bu anı bekleme sevinci, bir cesaret, gözlerde bir parıltı ışıdamaya

başladı. Onlarda benim gibi düşünüyorlardı ama ses çıkaramıyorlardı. Ne de olsa emir-talimatın bir kılıç keskinliği gibi işlediği bir alandaydık. Yine karşıma çıkmıştı, birçok kalbin tek bir kalpmiş gibi atması... Ortak düşünmenin yekvücutluğu... Buluşmanın düşünceyle mümkünlüğü... Hep böylesi anlarda duygulanırım. İçimden yoldaşlarıma doya doya sarılmak ya da ağlamak isterim. İçimdeki duygu selini dışarıya aktarmak... Belki de... Kimi zamanlarda olduğu gibi sevinç gözyaşlarıma hâkim olamıyorum böylesi durumlarda. Aslında böyle anlarda yaşanan duygu yoğunluğunun kendisini gözyaşlarıyla dışa vurumuna hâkim de olmak istemiyorum. Ne de olsa içteki duyguların yoğunlaşmış halidir o inci boncuklar. Çaresizlik değil, bir şey yapamamanın hırsı da değil. Tam aksine ortaklaşmanın yarattığı duygu selleridirler... Bir yandan bu duyguları yaşarken diğer yandan yeniden *“biz buradayız, bize hiçbir şey yapamadınız, Avareşler buradadır”* der gibi çalışmıştı doçkamız. Han taburu ölüm sessizliğine bürünmüştü yine. Sıra bizdeydi. Doçkanın mermilerine öfkemizi, zafer çığlıklarımızı da ekleyerek göndermiştik. Bu sefer tüm arkadaşlar Avareşler için basıyordu tetiğe. Neden dursun ki, neden sussun ki silahtan çıkan mermideki Avareşlerin zafer nidaları.

Yaralı olan Şervan arkadaş daha içerdeydi. Hava da aydınlanmaya doğru gidiyordu. *“Hiç olmazsa onun sağlam bir şekilde çıkışına kadar burada kalmalısınız”* diyorduk. Bu bizim kendi planlamamızdı. Hiç kimsenin bilmediği sadece gruptaki arkadaşların bildiği bir planlama.

Sabahın erken saatlerinde keskin bir talimat kulaklarımı delip geçti:

- *“Stêrk acele êriş durumuna geç”* diyordu bu elimdeki küçük cihazdan çıkan keskin ses.

- “Çıkamayız daha çekirdeklerimiz var” diye istemeden cevap verdim, sesin keskinliğinin ne demek olduğunu bildiğim halde. İnatlaşıp diretmediydim.

- “Erişe geç diyorum sana. Tepe düştü, kimse yok, hadi erişe geç, korkma!” diye takılıyor bana cihazdaki ses. Koordinedeki arkadaş düşman geri çekilmenin olacağını anlamasını diye erişi sanki saldırıya geçilecekmiş gibi kullanıyordu. Bunu salt bizim grup için kullanmıyorlardı, tüm gruplar için böyle diyorlardı.

Ne var ki bu cümleler Kürtçe söylenince çok farklı anlam taşıyor. Yani bu sözü saldırıya geçmem gerektiğini, korkmamam gerektiğini, sanki korkuyormuşum gibi anlamlara gelecek cümlelerle beraber kullanıyordu. Hatta bir ara genel koordine bizim koordineye benim yüzümden sert çıktı.

- “Neden Stêrk arkadaş eriş yapmıyor. Korkuyor mu, çabuk onu eriş pozisyonuna getir, yoksa yerinde kalması onlar için iyi olmaz” diye söyleyip kızılıyordu. Bunları söyledikten sonra bir yandan genel koordine diğer yandan bizim grubumuzun koordinesi olan tabur komutanımız beni çağırıyordu. Kaç defasında duymazlıktan gelerek cevap vermedik ama arkadaşların müdahalesiyle cevap vermek zorunda kalmıştık. Cevap verdiğimizize pişman olmuştuk. Benimle böyle konuşulması zoruma gitmişti. Hâlbuki bana saldırı değil, oradan çıkıp tabura gelme emri veriliyordu. Saldırı olsaydı şimdiki gibi isteksiz değil, koş koş giderdim. Öyle olmadığını eylemdeki tüm arkadaşlar da biliyordu. Ama ben yine de onun böyle konuşmasına çok kızmış öfkelenmişim.

- “Neden böyle söylüyor? Birçok arkadaş erişin geri çekilme olduğunu bilmiyor, şimdi duyanlar benim saldırıdan korktuğumu düşünmüşlerdir” diye söylenip sinirlenmişim. Her seferinde arkadaşlar “geri çekilme şifresi olduğu biliniyordur” deyip beni

sakinleştirmeye çalışıyorlardı. Gururum incinmişti, zoruma gitmişti, “şimdi herkes bilip bilmeden konuşur” diye kaygılanmışım. Ne de olsa eylemde olmayan birçok arkadaş cihazı dinliyordu. Ancak kendimden ve grubumuzdan emin olduğum için sakinleşmişim.

Eylem sonrası bu sözleri sarf eden arkadaş görüp sitem dolu bir şekilde bunu hatırlattığımda bana gülerek;

- “Heval Stêrk merak etme sadece bir Zap gücü bir de düşman duymuştur” diyerek takılmaya başlamıştı.

- “Eğer bunlar duymuşsa yeterdir. Zaten sorunda bunların duymasında ya!” diyerek üslubunu eleştirmiştım.

Artık çıkmamız gerekiyordu. Talimat bu sefer kesindi, daha fazla dayatmak olmazdı. Saldırı ve savunma güçleri içerde kalmış, geri çekilmede yetersizlikler yaşanmış, planlanan biçimde olmamıştı. Yine Kürt kişiliğindeki zafer sarhoşluğunu yaşıyorduk. Tepe düşmüştü, silahlar kaldırılmış, kaldırılamayanlar ise imha edilmişti. Koordine arkadaşları tepeden çıkarana kadar bayağı zorlanmıştı. Bu yüzden güçler dağınık bir biçimde geri çekilme yapmış, bazı arkadaşlar ise gruplarından kopmuştu. Var olan dağınıklık kayıplarımızın olacağını gösteriyordu. Hepimiz kaygılıydık. Arkadaşlar ne kadar çabuk çıkarsa kayıp verme ihtimalimizde o kadar azalacağı mantığıyla hareket edildiğinden tüm gruplara geri çekilme talimatı verilmişti. Ondandı arkadaşların bize kızmaları, kesin bir şekilde çıkmamız gerektiğini söylemeleri. Tüm ısrarlarımıza, dayatmalarımıza rağmen kesin bir şekilde söylenen “hayır” kelimesiyle karşılaşıyor, duvar gibi bir durum oluşuyordu. En son bu ısrar karşısında bende;

- “Tamam, alındı, harekete geçiyoruz” dedim isteksiz bir şekilde.

Bir kaç dakikalığına oturup aşırı çalıştırmamızdan kaynaklı ısınan doçkamızın soğumasını bekledik. Sonrasında toparlanmaya başlayarak geri çekilmenin hazırlığını yaptık. Ama yoğunluk çok

fazlaydı, özellikle de geri çekilmeyi yapacağımız alanlar aşırı vuruluyordu. Çok nadir arada bir oluşan bir suskunlukla karşılaşılıyordu. Hele hele geri çekilmenin birinci aşaması olan 'dinan êş' mevzisine gitmek zor görünüyordu. Burada ilk defa gördüğüm bir teknik kullanılıyordu. İlkın çarpıyor aradan belli bir süre geçtikten sonra patlıyordu. Yani çarptığı anda patlama olmuyordu. Normalde bütün silahlar böyledir. Ancak bu farklıydı. Tuhafıma gittiği kadar dikkatimi de çekiyordu. Gruptaki arkadaşlara sordum, onlarda benim gibi ilk defa gördüklerini söylediler. Bizi en çok zorlayan msket bombalarıydı. Her an her yerde birden bire dağınık bir şekilde etrafa saçılıyor rlardı. Tüm bu atışlar geçeceğimiz vadiye yapılıyordu. Silahımız birden sustuğu için geri çekilmeyi yapacağımızı tahmin ettiklerinden bizi imha etmek için o alana atıyorlardı. Ne olursa olsun buradan çıkmalıydık. Arkadaşlara dönüp;

- “Önden gidiyorum. Eğer bana bir şey olmazsa belli aralıklarla sizde kendinizi bırakırsınız, aşağıdaki sığınakta buluşalım” diyerek ayrılmaya başladım.

Geri çekilmemizin ilk tepesi dimdik bir inişti. Bu yolun gelişini hatırlıyorum da yaklaşık bir, bir buçuk saat tırmanmıştık. Hele hele yüklerimizin ağır oluşundan dolayı bize çok uzun bir mesafe gibi gelmişti. Şimdi daha avantajlı konumdaydık, hep inecektik. Dimdik bir iniş olduğundan düşe kalka ilerlemeye başladık. Araziyi tanıma avantajımla tepenin de asiliğini bildiğimden Zap alanına geldiğim ilk günden beri elime aldığım bastonumu buraya, eylem yerine getirmiştım. Herkesin *“eylem yerine bastonlu gidilmez, götürürsen bile geri çekilmede orada unutursun”* dedikleri bastonumla geri dönüyordum. Bende kendimden emin bir şekilde *“unutmam, sizde unutmayacağımı göreceksiniz”* demiştım. Şimdi de bu bastonum sayesinde düşmekten kurtuluyordum. İyi ki getirmiştım. Çoğu kez

bastonuma rağmen düştüğüm anlarda oluyordu. Ya ayağım kayıyor, ya bir taşa çarpıyor ya da hızımı aniden durdurduğum için dengemi sağlayamıyordum.

Nedenini bir türlü çözemediğim mucizevi olaydan bir tanesi de hem ben hem de diğerk arkadaşlar sağımıza solumuza çarpan misketlerin içinden yürümemize rağmen hiç birimize bir şey olmamıştı. Sadece bacağımdan küçük bir sıyrık almıştım o kadar. Onunda ne zaman ve nasıl olduğunu bilmiyordum, çünkü hiç hissetmemiştim, hatta noktaya ulaştıktan sonra fark ettim.

Yine boşa çıkarmıştık tekniğı, her zaman boşa çıkardığımız gibi! Sonunda mevziye ulaşmıştık. Bu seferde düşman engeli ile değil Şevger arkadaşın engeliyle karşılaşmıştık. Keşif gezdiği için oraya gelmemizi istemiyordu. Ona kalsa arazide oturup keşfin gitmesini beklemeliydik. En son ona kızmak zorunda kaldık. Bu keşif altında geri çekilme yapmak zorundaydık. Ya burada kalıp belki de günlerce gitmeyecek olan keşif uçağının gitmesini bekleyecektik, bu da kara operasyonuyla karşı karşıya gelmemiz anlamına geliyordu; ya da sürekli hareket halinde olup düşmanı yanıltacaktık. Ben ikinci görüşü savunuyordum, hatta savunmaktan öteye bizzat hayata geçiriyordum. Sonunda Şevger arkadaşı ikna etmiş, hemen iş bölümüne gidip yüklerimizi paylaşmıştık. Onun grubundan bir arkadaş hastalanmıştı, yük taşıyacak hali bile yoktu. Onlarında yükü ağırdı. 57 silahı ile atılamayan roketleri vardı. Herkes yüklerini sırtına alarak harekete hazır bir pozisyona geldi. Bu seferki yüküm doçka ayaklarıydı. Şevger arkadaş öncü, ben ise artçı olmuştum. İkimiz dışında araziye tanıyan yoktu. Birimiz öncü, diğerkimiz de artçı olmalıydı. Böylesi durumlarda önde olmayı istemem. Kim ister ki arkadaşlarını geride bırakmayı... Birilerinin geride kaldığını bile bile hareket etmeyi vicdanıma sığdıramam. Hiç birimizde sığdırmıyoruz. Belki birilerini görme

ihtimali doğar... Ya da ulaşacak olan birine yetişebilme olasılığı... Biraz daha ağır hareket edebilme hakkı elde edilir... Kendi dayatmalarımı artçı oldum sonunda. Önde olmayı istemiyordum, arkada kalmak önden gidenlerin ulaştığından emin olmak anlamına geliyordu benim için.

Daha yeni yeni “sırat köprüsü” diye adlandırdığımız “cennet çeşmesi” olarak sonradan isim alan alanı geçmiştik ki kobra seslerini duymaya başladık. Biz durmayarak ilerlemeye devam etme kararı aldık ancak kobra da bize doğru geliyordu. Ne de olsa kuzey topraklarındaydık ve eylem alanındaydık. Bu yüzden kobralar da rahat rahat hareket ediyordu. Cesaret edip alanımıza giremeyen kobra şimdi aslan kesilmiş misali alanlara girip çıkıyordu. Hâlbuki birazdan doğkacılar yerini alınca kobra da alandan uzaklaşacaktı. Genel savunmada doğka sorunu çıkmış olabileceğini düşündük, yoksa çoktandır geri püskürtmüştü. Biz kobrayı görür görmez ağaçların arasına dalarak saklandık. Bizi görmemeliydi, görürse de yanımızda tedbir amaçlı bıraktığımız doğka mermileriyle geri püskürtmeye çalışacaktık. Bu da tekrardan doğkanın kurulması ve zaman kaybı demekti. Kim bilir belki o fırsat yakalanamayabilirdi. Çünkü dümdüz bir arazideydik, yamaçlara çıkmak zor görünüyordu.

Kobralar gittikten sonra sayının çoğalmasını riskli gördüğümüzden tekrardan gruplara ayrılarak hareket tarzında bir değişikliğe gittik. Herkes kendi grubuyla hareket etmeliydi. Bölüğümüze varmadan önce bir taş altı vardı, orada görüşmeyi hedefleyerek randevulaştık.

Çok hızlı hareket etmeliydik. Güneş Eriş alayındaki askerlerin gözlerini kamaştırırken oradan çıkmalıydık. İlk defa, daha doğrusu bugünlerde ilk defa doğa bizden yana olacaktı. Bununda dakikliği önemliydi. Çünkü güneş saatlerce değil sadece bir kaç dakikalığına bu yardımda bulunuyordu. Bu yüzden çok hızlı olmalıydık. Yoksa

askerlerin bizim görüntülerimizi alma riski vardı, bu da orada bulunan altı arkadaş için tehlike demektir. Hızlı olmalıydık, her zamanki tempo da değil, onu aşacak, geride bırakacak bir tempoda yürümeliydik. Savaşta tempo ölmek demektir. Temposu yüksek olan zafere doğru yol alır. İki grup şeklinde gitmenin avantajını kullanarak ikiye ayrıldık. Herkes kendi grubuyla birlikte hareket edecekti.

Tempomuzu yükseltmeli adeta koşarak geçmeliydik. Bu mantıkla hareket ettiğimizden tam zamanında Eriş alayını geçtik. Hem de öyle bir hızlı geçtik ki geçtiğimizde “vay be, bu biz miydik? Bu kadar erken mi geldik?” demeye başladık birbirimize gururla. Gittiğimiz sekiz saatlik yolu iki saatte gelmiştik. Bunda arazinin koşulları da etkili oldu. Gidiş hep çıkış olduğu için tempomuz düşüyor ve ağırlaşıyorduk. Bir de gidişte yüklerimiz daha ağırdı. Ancak geliş ise daha çok inişti sadece küçük bir çıkış vardı. Onun dışındaki tüm yollar ya düz ya da inişti. Birde yüklerimiz biraz daha hafifti. Şunu da unutmamak, hesaba katmak gerekir; gidişte her şey insanın kendi denetiminde olduğu için rahat gider. Yani biraz da keyfine göre bir hareket tarzı var. Bir de gidişte araziye sürekli takip etmek gerektiğinden aralar vermek gereklidir. Sürekli bir keşif söz konusudur. Her şey denetimde olmak zorunda. Gidişler hep ağırdan alınır. Ancak dönüşte her şeyi hesaba katmak lazım. Birazda insanın denetiminden çıkar. Buda olayların gidişatını etkilemekte. Anında, bazen çok düşünmeden hızlı hareket edilmelidir. Hızlı karar gücü oluşmalı hemen ardında yaşamsallaştırılmalıdır. Çoğu defa beklemek zarar verir. Tempo ya da hız açığa çıkmalıdır. İşte tecrübe hızlı karar verme de önemli bir etkidir. Tecrübeli insanlar zamana yaymadan karar veren insanlardır. Tecrübe de böylesi anlardaki başarıyla oluşuyor.

Zaten bizde de öyle olmuştu. Geliş çok kısa sürmüştü. Halende o eylemden konu açılınca arkadaşlar bize takılmaya başladılar.

- “Ez gerî çekilme da wek xezalim” demeye başlarlar. Kimse o yolu bu kadar kısa zamanda nasıl geçtiğimizi anlamadı. Gerçi bizde bu kadar hızlı oluşumuzu anlayamadık ya, olsun önemli olan geçmekti. Varsın arkadaşlar takılmaya devam etsinler. Biz de anlayamadığımız için bir cevap veremiyorduk. Bunun yerine tebessümlerle geçiştirmekteydik. Aslında hızlılığı dayatmıştık birbirimize. Artık kendi alanımızdaydık, ama daha bölüğe ulaşmamıştık. Bir yerde uzun bir ara verdik. Bazen en önemli hatalarımızdan bir tanesi de kendi alanımıza ulaşınca göstermiş olduğumuz rahatlıktır. Belki bazen bize iyi de geliyor ancak bazen yüreğimizin acıyla dolmasına neden olduğu gibi keşkeleri de açığa çıkarıyor. Şimdilik birincisini seçmiştik. Bize iyi geleni... Cihazda yerimizin sağlam olduğunu, arkadaşlara ulaşmamıza ramak kaldığını söylemiştik.

Yanık bir ses duyduk cihazda. Şervan arkadaşın durumunun çok iyi olmadığını söylüyordu durmadan. Arkadaşlara yerlerini tarif edince çok kötü oldum. Tam kalbimin üstüne yumruk yemiş gibi kalbim sızlamaya başladı. Bizim üçgen dediğimiz yerdeydiler. Yani yarım saat daha geç geri çekilme yapsaydık onları görebilirdik. Kan kaybediyordu ve kan durdurucu iğne hem kimsede yoktu hem de yanlarında iğne yapmasını bilen kimse yoktu. Sağlıkçı arkadaş gruptan kopmuş, nerede olduğu bilinmiyordu. Biz daha noktaya ulaşmadan Şervan arkadaşın durumunun iyi olmadığını cihazdan koordineye söylerlerken duyduk. Dr. Mazlum arkadaşı acil çağırıyorlardı. Dr. Mazlum tarifler üzeri yol alıyordu. Yolda onunla karşılaştık. Hedefi sadece Şervan arkadaşına ulaşmaktı. Bu yüzden hızla yanımızdan geçmişti. Bizi hem kutladı hemde yaralı arkadaşın durumunu sordu. Koşa koşa ayrıldı bizden. Gruptaki arkadaşlara dönmek için ısrar ettim. Dönmek istiyordum, çünkü kan durdurucum vardı ve az da olsa sağlıktan anlıyordum. En azından ilk müdahaleyi yapabilecek kadar

anlıyordum. İlk müdahale önemliydi. Arkadaşlar “olmaz” diyordu durmadan. Doktor arkadaş gitmişti. Hepsinin de yüreği benim gibi yanıyordu. Hepsi de arkadaşı sapasağlam görmek için dua etmeye başlamıştı. Ama gidemiyorduk işte. Zaten geri çekilme çok düzensiz olduğu için riskli bir durum da oluşmuştu. Arkadaşlar içerde kalanları çıkaramıyordu, birde ben içeri girseydim olmazdı. Geriye hayıflanmak ve keşkeler kalmıştı bana. Keşke yarım saat daha geç çıkabilseydik... Keşke koordineyi dinlemeyerek biraz daha ağır hareket edebilseydik... Keşke, keşke ve keşke... Bu konuda o andan itibaren biliyordum ki hayatım boyunca kendimi hiçbir zaman affetmeyeceğim, vicdanım hep sızlayacaktı ve hep keşke diyeceğim. Yapamadıklarımın keşkesi... İmkânsızlığımın keşkesi... Dönememenin, ulaşamamanın keşkesi... Halen de bu anı anlatırken, düşünürken hep keşkelerle başlıyorum. Ve bu hep böyle kalacak da.

Keşkelerle başlıyorum seni hatırlarken
Keşkelerle de bitiriyorum seni anlatırken
Belki hiç görmedim
Hiç tanımadım
Yoldaş olmak için tanımak
Görmek gerekmiyor işte.
Yoldaşımdın ve yoldaşımsın
Yoldaş yarı yolda bırakmaz
Ama ben bıraktım seni
Yarana derman olabilir miydim?
Bilmiyorum
Ama hiç olmazsa yarayı sarmayı
Başını dizlerimin üstüne koyarak
Başarını anlatmayı
Gözlerin kapanıncaya kadar
Yoldaşlardan söz etmeyi

O kadar çok isterdim ki.
Hâlbuki hiç birini yapamadım
Hiç biri olmadı, yetişemedim
Bu sefer geç kalmanın acısı değil
Yüreğimdeki
Erken hareket etmenin hançeridir
Yüreğimi yaralayan
Demek dengede olmalı her şey
Ne geç kalınmalı
Ne de erken hareket edilmeli
Tam ortasında durmalı çubuğun
Ne ötesinde ne de berisinde
Tanımak isterdim seni
Aynı mevzide savaşmak
Aynı lokmayı paylaşmak
Tanıyamadım yüreğindeki güzellikleri
Ne tuhaf değil mi?
Sanki hep seninle yaşamışım gibi
hissediyorum
Bunda yaşadığın yerlere gitme şansımın
olması
Aynı eylemde olma duygusunun
Yarattığı harikalarda olsada
Asıl sebep
Ulaşamamaktı sana

81

Saramamaktı yaralarını
Ömrümü çalan o yarım saatti
Beni derinden sarsan pişmanlıklarla
Dolu geçen o yarım saat
Artık yarım saatler çok şey ifade ediyor
Senden sonra değişen çok şey oldu.
En az benim açımdan
Duyumsayabiliyor musun?
Seni yoldaşlarda yaşatmayı hedefledim
Artık en son ben çıkıyorum
Ama ne fayda
Sana yetişememiştin ya,
Sen artık yoksun ya
Seni bir daha geri getiremedim ya
Yüreğimde pişmanlıklarla doluyum
Her zamanda böyle olacak
Seni her hatırladığımda
Günah çıkarır gibi
Seninle derin sohbetlere dalıyorum
Duyuyor musun beni, hiç görmediğim
Yoldaşım...

Keşke tanısaydım Şervan arkadaşı. Onunla bir defa bile karşılaşsaydım. Biraz da olsa sohbet edebilseydim. O zaman onu anlatabilme cesaretinde bulunabilirdim. Bunların hiç biri olmadı. Hiçbir zaman göremedim, konuşamadım. Tanıma şansına sahip olamadım. Çok sonraları onun bölüğüne gitmiştim. Orada onunla kalan arkadaşlarla tanıştım. Savaşçıları ona çok bağlıydı, bu beni çok etkilemişti. Bağlılık emek ile yaratılır. Bağlılık sevgiyle, saygıyla oluşturulur. Bağlılık fedakârlıkla elde edilir. Kime sorduysam Şervan arkadaşı bana söylenen ilk söz; “yoldaşına çok bağlı, çok fedakâr ve çok mütevazı bir arkadaş” olduğuydu. Ama ben hiçbir zaman tanıma şansına sahip olamadım. Yüreğimde hiç bir zaman kabuk tutmayan yaramdır Şervan arkadaş. Bazen konu açılır ben de anlatmaya başlarım gözlerim dolu dolu. O zaman arkadaşlar “çok duygusal yaklaşıyorsun, tanımamana rağmen böyle yaklaşıyorsun. Bir de bizi anlamaya çalış, tanısaydın acaba nasıl yaklaşırdın? Daha çok duygusallaşırdın, o zaman yanında değildin ki. Yanında olup da bir şey yapamamak daha kötü...” gibi cümlelerle bana kavrattmaya, beni sakınleştirmeye çalışırlar. Ama nafiye, yüreğim bu konuda söz dinlemiyor. Acısını derinden hissettim ve hep de hissedeceğim. En azında bir şeyler yapmak için uğraşsaydım, elimden geleni yapsaydım... Böyle yapsaydım şimdiki pişmanlıklarına hiç kapılmazdım. Bir şey yapamamanın pişmanlığı... Engelleyememenin, durduramamanın... Eli-kolu bağlı bir şekilde hiçbir şey yapamamanın acizliği kor ateşler gibi yakıyor yüreğimi!

Benim çok duygusal yaklaştığımı belirtenler oldu. Yoldaşlıkla bağlantılıdır bizimkisi. Bu dağlarda en değerli varlığımız yoldaşlığımızdır. Her an yanımızda olan, sevinçlerimizi ve üzüntülerimizi paylaştığımız yegâne varlığımızdır. Yoldaşsız hiçbir anlamı olmaz bireyin. Bireyi insani varlık haline getiren

toplumsallıdır. Metafiziğin maneviyatıdır bunu sağlayan. Hiçbir bilim bunun ne olduğunu, nasıl olduğunu çözemaz. Anlam derinliğinden yoksun olan hiçbir bilim, sadece analitik aklı ve mantığı esas alan hiçbir bilim bunu çözemaz. Politik ve ahlaki toplumun köşe taşıdır birey-toplum ilişkisi. Biz kúrtlerde politik ve ahlaki toplumun doğası var. Bundandır birey toplum ilişkisi güçlü, toplumsallığın olmadığı yerde yaşamın olamayacağına inancımız yüksektir. Birde buna yaşamı beraber paylaşma da eklenince işte burada bilim duruyor ve bilimin inanmadığı metafizik devreye giriyor. 'Ben'i 'biz' yapan yoldaşlığa olan bağlılıımızdır. Bir yoldaşımız dardayken ona ulaşamamak yüreğin hüznü yağmuru olmasına yeter de artar bile. Ne olursa olsun yetişmeli yoldaşına bir ötekisi. Diğer bir yoldaş ona ulaşmalıdır. Ben yapamadıysam bunu bir başkası yapmalıdır. Özümüz aynı, isimlerimiz farklı sadece. İsim olarak Stêrk yetişemediyse Rojbin yetişmeli, Piling yetişmelidir. Cihazda bunu duyuyorum işte. Erken hareket etmenin acısı hep yüreğime bir hançer gibi saplansa da Rojbin ve Piling arkadaşların gidişi yüreğimi bir o kadar rahatlatıyor, yangın yüreğime su serpiyor adeta. Birey olarak onların yerinde olmayı o kadar çok istememe rağmen onlar benmişim, ben ise onlarmışım gibi ele almaya çalıştım. Grup komutanları "*olmaz, gidemezsiniz*" demesine rağmen ölüme tilili çekerek, ölümlü göze alıp, cesaretli bir şekilde yoldaşlığa olan bağlılıığın nişanesini herkese göstererek "*hayır, izin vermesen de gidiyoruz*" deyip şervan arkadaşın yanına doğru yol aldılar. şervan arkadaş onları görünce gözlerinde yoldaşlık aşkının kıvılcımıyla onlara bakıyordu. şervan arkadaş onların komutanıydı ve böyle savaşçılar yetiştirmişti işte. Onları görünce kirpiklerinin bile set çekemediğı gözlerinden kendiliğinden boşalmaya başlamıştı yaşlar. Duygu seline dönmüştü adeta. Ama onlara kurallı olmayı da, kendilerini korumayı da öğretilmişti. Savaş kurallarına göre hareket

etmeyi, gözü karalılıktan uzak sakın yaklaşmayı da öğretmeye çalışmıştı. Arkadaşlar Şervan arkadaşına ulaşacak olmanın heyecanı ile ve adeta koşarak yürüyorlardı. Hedefe kilitlenme olunca etrafta var olan her şey unutuluyor ya da görmezden geliniyordu. Görüş mesafesi daralır sadece ufuk tek bir nokta olur; belirlenen nokta dışında hiçbir şey gözükmez artık. Hedefe kilitlenen bu iki can bu duygularla ilerliyorlardı. Hedefe ulaşmak için varsın en değer verdikleri canları da gitsindi. Canın diğer yarısı karşıda dururken öteki yarısı buradaysa ne ifade edebilir ki? Bütün oluşmadığı gibi hep yarım kalır bu beden nasıl olsa. Bütüne kavuşmak daha anlamlıdır. Şervan arkadaş yaralı haliyle öne eğilip onları eğilmeleri için uyarmak istiyordu. Ama geç kaldı. Denge de bir sorun çıktı ve bozuldu. Hâlbuki denge ne geç kalmakta ne de erken hareket etmede... Düşman alanı, var olan coğrafyayı değiştirecek şekilde durmadan havan saldırısı, A-4 silahının atışları altında tutuyordu. Piling arkadaş Şervan arkadaşın on-on beş metre aşağısında düşmüş, ona ulaşamamıştı. Adı gibi güneş olan Rojbin arkadaş kendisini hızla attığı taşın arkasındayken bir an bile olsun yanından ayırmadığı ama o hızla bir kaç metre ötesine düşen silahını almak için eğilirken madalyası olan mermiyi almıştı. Sanki dinleniyormuş gibi sırtını taşın vermiş, yüzünde gülücüklerle Şervan arkadaşına bakıp donuklaşmıştı gözleri. *“Geldik işte ulaşamadıysak da ulaşma çabasında olmak dağı delmekle eş anlamlıdır”* diyordu soluklaşmaya başlayan gözlerindeki parıltı.

Şervan arkadaş tüm bunları görmüştü. Nasıl ki benim yüreğimde erken hareket etmenin acısı varsa ondaki de geç kalmışlığın acısıydı yüreğini yakan. Ve bu yüreğini parçalara ayırdı. Zaten yaralıydı o an arazi taramasındaki mermilerden seken bir parça daha almıştı. Kan kaybediyordu durmadan, o parçanın etkisiyle var olan kanı da tükenmek üzereydi. Şehit düşen arkadaşların acısı da eklenince çok

etkilenmiş ve *“mademki arkadaşlar benimle bulaşmak için çok sevdikleri canını feda ettilerse, ben asla onları bu buluşma randevularında bekletmemeliyim”* diyerek sonsuzluğa yumdu gözlerini. Yüzü gülekti diğer arkadaşlar gibi. Karşısında çok sevdiği savaşçıları olan Avarış, Piling ve Rojbin arkadaşlar duruyordu. Tokalaştı eller, kucaklaştı ruhlar... Bu Şervan ki şiir gibi yaşamak istemelerindendir. Ve şiir gibi yaşadılarda. Kısa, öz ve her şeyi anlatan...

Cihazdan duyduğum Rojbin ve Piling arkadaşların şahadet haberleri karşısında bir daha yıkıldım. Ben olmalıydım orada. Onlar giderken benim yerime de gitmişlerdi, erken hareket etmenin acısını ortadan kaldıracaklardı. Benim umudumdu onlar. Bendim onlar aslında. Ben yürüyor, ben ulaşmaya çalışıyordum. Onları hissediyordum. Onlarlaydım son ana kadar. Bu yüzden onların yerinde ben olmalıydım. Bendim gözlerimi yuman...

Piling arkadaşı bir-iki defa görmüş sohbet etme imkânım olmuştu. Bir bahar günü güneşin kavurucu sıcaklığının altında esmer olan yüzü tam esmerleşmişti. Erzak çekiyorduk ve onlarda bize doğru geliyordu. Gelenleri sorduğumda arkadaşlar Ertuş taburundan olduğunu belirterek isimlerini söylemiş ve tanıştırmışlardı. Tanışmış, sohbe başlamıştık bile. İnsanlarla ilişkilenmede zorlanmayan ancak birazda çekingen yaklaşan bir duruşu vardı. Tanıdıklarına karşı rahat ve konuşkandı. Kurallarla yaşamaktan ziyade rahattı, hem de çok fazla rahat. Bunu eleştirmiş, daha duyarlı olmasını söylemiştik. Kendinden emin bir duruşla *“bir şey olmaz”* derdi her seferinde. Hoş bir arkadaşı, sıcak yaklaşımlarından kendisini hemen sevdirmişti bizlere. Her gittiği yere hâkim olup doğal otoritesini kuruyordu. Kendisini hiç yabancı görmeyip bizim taburdanmış gibi yaklaşması en çok dikkatimi çeken davranışı olmuştu. Rojbin arkadaşı ise hiçbir zaman görmedim,

onunla tanışma imkânım olmadı. Onu arkadaşlardan çok dinlemiştim. Bu yüzden bende sürekli onunla yaşamışım gibi bir his oluşmuştu. Bunda daha sonra onun yerine gitmemin de payı çok büyük olmuştu.

Tüm bunlar biz daha bölüğe ulaşmadan olmuştu. Yürüyemiyordum artık, dizlerimde takat kalmamıştı. Ölümün soğukluğunu iliklerime kadar hissediyordum. Zor bela bölüğe ulaşmaya çalışıyordum. Geride kalmıştım, ilerlemek isteyene yol veriyordum. Herkes yorgun olduğu için bir an önce bölüğe ulaşsınlar istiyordum. Bölüğe giden yolun hepsi çıkıştı, normalde de o yol bize çok uzun gelirdi. Öyle bir çıkışı var ki takatsiz bırakıyor insanı. Üç aydan fazla orada kaldım, sadece bir defa o yoldan indim ancak yaklaşık beş-altı defa çıkmıştım. Sürekli başka yollardan iniyor oradan da çıkmak zorunda kalıyordum. Ama bu seferki başkaydı, moralim bozulduğu için çıkamıyordum. Birkaç metre çıktıktan sonra oturup ara vermek zorunda kalıyordum. Önden giden arkadaşlar bölüğe ulaşır ulaşmaz bölükte kalan arkadaşlar bize yardıma gelmeye başladılar. İki arkadaş yanıma gelerek yükümü alıp aralarında paylaştılar. Yolda yükümü değiştirmiştım. Yine ara verip oturmaya başladım. Yürüyemememin nedeni yükler değildi ki... Sorulan sorulara kısa kısa cevaplar vererek geçiştirmeye çalışıyordum. Eylemi, eylem gidişatını, arkadaşları ve en önemlisi de yaralı ve şehitleri durmadan soruyorlardı. Ben ise kısa cevaplar vermeye çalışıyor, herkesin durumunun iyi olduğunu, gruplar şeklinde çıkılmaya başlandığını söylüyordum tekrar tekrar.

- “Şehit var mı?” diye sorulduğunda da, ne diyeceğimi tam kestiremeden cevaplamak zorunda kaldım. Böylesi durumlarda susmak daha iyi olurdu. Ama suskun kalmanı istemeyen o kadar çok arkadaş vardı ki...

- “Bilmiyorum” diyerek tatminkâr olmayan cevaplar veriyordum. Aslında bilmek istemiyorum diye içimden geçiriyordum. Biliyordum.

Hem de tüm çıplaklığıyla... İliklerime kadar hissederek biliyordum... Ama söylemiyordum, söyleyemiyordum.

Ah bu yüz çizgilerim. Her şeyi yansıtmak zorundalar mı? Bazı şeyleri yansıtmazsa, bazı şeyleri zamana bıraksa... Olmaz mı?

Her şeyi olduğu gibi yansıtabiliyor bu yüz hatlarım. Moralimden, yüz ifademden bir şeylerin olduğunu anlayarak onlarda katılmıştı benim derin sessizliğime. Soru yağmurları duruyor artık, sessizlik isyan etmenin öteki adı oluyor ilerlediğimiz yol boyunca. Onlarda duymayınca gerçek olmadığını düşünerek soru sormuyorlar bir daha. Sessiz bir şekilde ama içimizdeki çığlıkla, iç hesaplaşmalarla, pişmanlıklarla, yarım kalmışlıklarla ilerliyoruz bölüğe doğru. Tıpkı Dicle nehri gibi olmuşuz. Dışardan sessiz, sakın görünen diplerde ise hırçınlaşan, deli gibi akan Dicle nehri gibiyiz. Hiç kimseden çıt bile çıkmıyordu yol boyunca. Bölüğe ulaşır ulaşmaz bizi karşılayanın sevinci ve heyecanıla moralli olmaya çalışıyoruz. Arkadaşların sevgi dolu tokalaşmaları beni canlandırıyor. Mangaya dinlenmeye çekiyorlar bizi, adına dinlenme denilirse eğer. Uykusuzluğumuzun üçüncü günü olmasına rağmen oturup saatlerce konuşabilirdik, enerjimizin tükenmesine rağmen. Ama ben yalnız kalmak istiyordum, düşünmek ve monolog yapmak istiyordum. Bunu yapabilmek için de ortamdan biraz da olsa uzaklaşmam gerekiyordu. Arkadaşların yanında oturup çay içtikten sonra mangaya gittim. Gerillanın vazgeçilmez meşrubatı olan çayı üç gündür içmediğimden dolayı baş ağrılarım dinmek bilmiyordu. Baş ağrılarını dindirmek için birkaç bardak içme fırsatı yakaladım. Mangaya giderken arkadaşlar da dinleneyim diye ses çıkarmayıp mangadan çıkmaya başladılar. Uzanmış düşünmeye başlamıştım bile. Uykusuzluğa dayanamayan göz kapaklarım yenilgiyi kabul etmişti. Uykuya dalmıştım.

Eriş alayını geçmeye çalışıyorduk. İki arkadaş Şervan arkadaşın kollarına girmiş yürütmeye çalışıyorlardı, yaralıydı çünkü. Bu yüzden yürümekte çok zorlanıyordu. Ben ise onların önündeydim aramızda sadece bir-iki metrelik bir mesafe farkı vardı. İki de bir dönüp arkadaşlara;

-“Şervan arkadaş! hemen buradan çıkarıp hastaneye götürmemiz lazım” diyerek acele ettirmeye çalışıyordum. Şervan arkadaş ise dönüp bana;

- “Heval Stêrk, beni burada bırakma, çıkar beni ne olursun” diyordu durmadan.

Uçak sesiyle irkilerek uyandım. Bir uçaklar eksikti bizden. Uçaklar eylem alanını vurmaya başlamıştı. Uyandığımda etrafımda bir tek arkadaş dışında hiç kimse kalmamıştı. Herkes belirlediğimiz intişar alanına gitmişti. Bulunduğumuz yer uçak saldırılarına karşı çok sağlam olmadığı için yerimizi terk edip sağlam yerlere gidiyorduk.

- “Neden beni kaldırmadın” dediğimi hatırlıyorum, daha rüyanın etkisindeydim.

Belli belirsiz bir ses ile sıralamaya başladı. Sorduğum soruya açıklama getirmeye çalışıyordu. Duyuyor muydum bilmiyorum. Yanı başımda bir ses bir şeyler anlatmaya çalışıyordu. Muhatap bendim. Odaklanmam gerekiyordu ancak rüyanın bana ne demek istediğindeydi aklım.

- “Herkes intişara gitti. Sen yorgundun diye kaldırmak istemedik. Hem yeni uykuya dalmıştın. En iyisi birinin kalıp vuruş anında seni kaldırmasıydı. Bu yüzden ben nöbetçi olarak burada kaldım” diyordu Azer arkadaş.

Sesi bana derin bir kuyuya düşmüş bir insanın ses tonu gibi geliyordu. Çünkü orada değildim, fizik olarak yanında olabiliirdim, ancak düşüncede halen rüyanın etkisinde olduğumdan sesini tam

alamıyordum. Rüyam çok canlıydı. Bu kadar gerçek bir rüyayı ilk defa görüyordum. Yerimde donup kalmıştım.

Hemen kalkıp ağır adımlarla intişar yerine gittim. Şervan arkadaşı tanıyanları yanıma çağırarak rüyamda gördüğüm Şervan arkadaşı tarif ettim onlara. Her seferinde “evet aynen de öyle bir arkadaş” cevabının almıştım. “onu hiç görmedin mi?” diye soruyorlar bana. “Hayır, hiç görmediğim bir arkadaştı” diyerek rüyamı anlatıyordum. Yardımına koşamamıştım, yaralarını saramamıştım. Ha görmüşüm ha görmemişim ne fark ederdi ki...

Küçük cihazı alarak arkadaşları takip etmeye başladım. Durumlarını merak ediyordum. O sırada Şervan arkadaşın şehit düştüğünü anladım. Arkadaşlar kurtaramamıştı.

Cenazesini de bırakmak istememişlerdi. Şimdi cenazeyi şehitliğe götürmeye çalışıyorlardı. Aşırı kan kaybettiğinden dolayı şehit düşmüştü.

Sonunda eylem yerlerinden arkadaşlar noktaya ulaşmaya başladılar. Tüm arkadaşların bizim bölükte toplanmasına karar verilmişti. Arkadaşlar gelmeye başlarken önlerine gidiyor, yardım etmeye çalışıyorduk. Sevinç ve hüzün iç içeydi. Bir yandan başarmanın sevinci, intikam almanın mutluluğu, öte yandan arkadaş kaybetmenin yürek burukluğu, bir daha olmayacağını bilmenin derin hüznü. Tıpkı yine meşhur Avaşın ve Basya’nın birleştiği anı yaşıyorduk. Bu duygularla merhabalaştı eller, kucaklaştı gözler.

Eylem başarılıydı. Tepe düşmüş, silahlar kaldırılmış, kaldırılamayanlar da imha edilmişti. Düşmanın 37 ölüsü vardı. İki MG-3, üç G-3, bir BKC, bir termal ve bir telsiz ise noktaya getirilmişti. Bizden dört yiğit can özgürlük çiçeğini kanlarıyla sulamıştı. Dört özge can, dört fidan hem de gencecik fidanlar amargiye dönüş yapmışlar.

Herkes toplandıktan sona ertesi gün toplantıya başlandı. Eylem sonuç toplantısıydı. Korkanlar, geri çekilmek isteyenler, “olmaz” teorisini dayatanlar vardı. Arkadaşları korku nedir bilmeyip kahramanca mevziye yönelirken daha mevziyi görmeden geri adım atanlar da vardı. Kahramanlık ve korkunun yan yana yürüdüğü bir gerçeklik söz konusuydu. Biz Kürtlerin tarihinde hep süregelen iki çizgi... Birbirine zıt iki çizgi... Yıkmalıydık bu yenilgi çizgisini. Savaşmalıydık, ortadan kaldırmalıydık. Tek bir çizgi olmalı ki başarıyı elde edelim. İki ayrı çizgisiyle sağlanamaz başarı. İki yoldan başarı elde edilmediği gibi iki çizgi ile de olmazdı. Biri hep galip gelirdi ne de olsa. Tek bir yüreklilikle, yekvücutlulukla kazanılır başarı.

Korkunun yeri yoktu bu amansız savaşımızda. Tereddüt kurşun gibi saplanır. Tereddüdün olduğu yerde korku büyüyerek yaygınlaşarak tüm benliği sarar. Böylece kaybetmeye neden olur. Kaybetmenin sebebi değil midir yürekteki korku ve tereddüt. Başaramamanın tek nedeni değil midir kalpteki korku ve tereddüt. Berlin duvarı gibi bunları yenmeli, yıkmalı ve yürümeli düşmana doğru. Bir anlık tereddüdü bile kaldıramazsak düşman doldurur orayı.

Toplantıyla birlikte daha yeni yeni anlıyoruz ilk eylem yerine vardığımızda atılan havanların nedenini. İnişin tehlikeli olduğunda hepimiz hem fikirdik. Bu yüzden bazılarımız sabahın ilk saatlerinde, bazılarımız öğlene doğru bazılarımız öğlenin ortalarında bazılarımız ise akşama doğru inmiştik. Riski en aza indirmek için çabalamıştık durmadan. Ufacık bir görüntünün her şeyi yerle bir edeceğini, tüm çabaları ve emekleri boşa harcayıp erteleyeceğini çok iyi biliyorduk. Bu yüzden bir ceylanın yüreği gibi narin ve ince yaklaşmıştık attığımız her adıma. Savaşta yüzde birlik bir ihtimali bile yüzde yüzmüş gibi hesaplayarak koyulmuştuk işe. Ancak görüntü vermenin olasılığını da

düşünmüştük ve hesaplamaya koyulmuştuk hiçbir şeyin bizi yıldıramayacağını.

İşte tamda inerken verilmişti görüntü. Birinci saldırı grubu olan Ruhat'ın grubu inerken ayaklarının altından çıkan toz ile kimi yerlerde az da olsa parlayan silahlar düşmanın dürbününe yakalanmıştı. Düşman yaşadığı kısa bir tereddütten sonra ne olur ne olmaz diye her zaman yaptığı gibi tekniğine güvenerek ilk görüntü aldığı yeri sonrasında da tüm çevresini tarayıp durmuştu. Bu yaklaşık iki saat aralıksız sürmüştü. Bu da tüm gruplarda *“Acaba ben mi görüntü verdim?”* sorusuna yol açmıştı. Düşmanın akşama doğru durmasıyla beraber tüm yüreklerde bir ferahlık oluşmuştu. Hepimiz rutin bir atış olduğu sonucuna varmıştık. Herkes işine devam etmiş, geri çekilmenin olmayacağı inancını taşımıştı yüreklerinde. Ama bu Ruhat'ın grubunda öyle bir sonucu doğurmamıştı. Yüreklerde ünlem, kafalarda soru işareti doğurmuştu. Bir tereddüt ve bir korku sarmıştı tüm benliği, *“Geri dönelim”* sözleriyle dolmuştu oradaki tüm vadiler, tüm dağlar. Vadiler ve dağlarda şaşırmıştı bu işe. Bir yandan cesaretli yürekler, geri adımın imkânsızlığını söyleyen dudakları tanımış, öte yandan korkunun sardığı bedenleri görmüştü. Ama dağın da yüreği cesaretlinin yanında atmıştı. Onlarlaydı işte. Kucaklamıştı, bağrına başlamıştı onları. Ne de olsa gerçek evlatları değil miydi bu dağlı çocuklar. Sarmıştı, sarmalamıştı onları. Onlardan aldığı cesareti onlara aşılarmıştı bir daha. Asi dağların asi evlatları... Kazanmıştı sonunda. Kazanmıştı bu asi çocuklar ve yürümeye başlamıştılar bir kere. Artık geri dönüşü olmazdı. Böyle evlatları yetiştirmenin gururu vardı, bundandır böyle heybetli görünüşü. Olmazları dinlemek istemediğinden duymazlıktan gelmişti. Sırtını onlara çevirerek siper olmuştu diğerlerine.

Ruhat ise olduğu yerde hareketsiz kalmış, bir puta dönüşmüştü. Ne kendisi gitmişti ne de bırakmıştı yanındakiler gitsin. Korkusunu, cesaretsizliğini yaymak ister gibi durdurmak istemişti diğer arkadaşları da. Hâlbuki gitse, görse onların cesaretini cesaretsizliği de kırılırdı. Görse bir kere görkemliliği kendisi de inanırdı zaferin olacağını. Ama gitmedi, görmedi görkemliliği, duyumsamadı cesareti. Olduğu yerde çakılı kaldı. Ne ileri, ne de geriye dönüş yoktu onun için. Hiçbir şey yapamamanın çaresiz kollarındaydı. Bazı anlar olur ki korku tüm yüreği sarınca kaskatı kesilir ya insan, vücut tüm hareketliliğine inat kıpırdamadan durur. Ne yapsan da hareket ettiremezsin artık. Çünkü bir virüs gibi yayılır tüm bedene korku. İşte o anı yaşıyordu. Kaskatı kesilmiş, bir heykel gibi duruyordu herkesin karşısında. Grubundan birçoğu dinlemedi onu. Yürüdüler siperdeki canlara doğru. Birleştiler onlarla sonsuza dek. Dinlememek en iyisi... İlerlemek için gelinmiş buralara kadar. İlerlemeden olmaz ki...

Utanmıştı, yüzü tutmuyordu. Bu yüzden toplantıya katılmamıştı. Ruhat katılsaydı yüzleşecekti gerçekliğiyle, görecekti korku tanımayan yürekleri, bakıp görecekti yüzlerdeki sevgi ve nefretin oluşturduğu çizgilere. Bakamadı, göremedi, kendinden utandı belki de. Her şeyden kaçılırdı ne de olsa, ama kaçılmazdı vicdan denen gerçeklikten.

Toplantıdakiler de onu görmek istememişti. Tanımak istemiyorlardı Enkidu'yu. Görmek istemiyorlardı. Ne de olsa tüm Enkiduların hepsi aynıydı. Tanıyorlardı zaten, biliyorlardı işte. Bir daha olmasın diye yürekte tereddüt, gün boyu tartışmışlardı. Şehitler karşısında samimi bir özeleştirme vermişlerdi.

Herkes “yoldaş” olmanın gururunu taşıyordu toplantıdan sonra. Yine yürekler birleşmişti, her zaman birleştiği gibi.

*Yola koyuluyorum bir gece vakti,
O yolun sonunda seni görmenin tadı,
Lal olunca dilim, hissediyor yüreğim,
Darmadağınık olmuş bedenlerin sızıntısını,
Aşk değil miydi bizi bütünleştiren ve
Şarkılarla süslenen yoldaşlığımız.*

*“seni anlatabilmek seni...”
Diye başlar bir şiirin dizeleri
Ne zor şeymiş meğerse
Seni anlatabilmek...*

Yine çantam sırtımda
Dağları mesken etmiş patikaların
İzinde
Yürüyordum
Yollardaydım tekrardan
Hep yollardaydım zaten
Bilinmezliğe yol alırken
Ardımda nice güzellikleri bırakarak
Yeni güzelliklerle buluşma heyecanıla
Yürüyordum, önümde uzanan
İnce patikada
Ayrılıkları sevmezdim
Ve hiçbir zaman sevmeyeceğimde bu gidişle

Yine de bir nebzedede olsa
Yüreğimi ferahlatıyor yeni yüzlerle
Tanışmak
Nasıl ki ardımda bıraktıklarımla
Buluşurken bilinmezliklerle
Doluydum
Ve alışmıştı yüreklerimiz birbirine
Şimdi de öyle olacak
Hissedebiliyorum şimdiden
Bir Ağustos ayının sıcaklığına inat

İnce patikalarda düşünerek yürüyordum
Ve bir Ağustos gününde
Esmer tenli,
Küçük,
Ama yüreği milyonları taşıyacak kadar
Büyük olan
Hakikat yoldaşının yoldaşı olmayı
Yakalamış
Bir kızı gördüm.
Tokalaşırken elleriyle
Sıcaklığının yüreğimi kıpırdattığını
Hissettim
Kaç dakikalığına olsa bile
Gözlerimi alamadım ondan
Beni çeken evrenin çekim gücüydü
Sanki onda
Sabitleşen gözlerimi
Sadeliğine, doğallığına
Hayran kalmıştım tanımamama rağmen
Olduğu gibi duruyordu karşımda
Hiçbir maskeye gerek duymaksızın
Cesur oluşu belli
Yoksa çekinirdi
Tüm korkaklar gibi
Kendinden emin oluşu belli

Yoksa durmazdı böyle dimdik.
Boynu bükük olurdu nergis gibi
Onda beni kendine çeken
Görünmez eller vardı.
Bağlılık hissedebiliyorum bunu
Hani bazı anlar vardır ya
Söze gerek yok.
Göz konuşuyor dilin yerine
Yürek hissediyor aklın yerine
İşte onunla yani Sorxwin ile
Böyle başlamıştı tanışmamız
Bir Ağustos gününün sıcaklığında
Havanın sıcaklığı değildi
Yüreğimin buzlarını eriten
Sorxwin' in sımsıcak merhabasıydı
Beni kor haline getiren
Ve o andan sonra
O bilinmez eller
Aramızda kurduğu güçlü bağlarla
Ayırmadı bir daha bizi
Hep birbirimizi hissederek
Yaşadık son ana kadar
Bağlılık buydu işte

Yürekte bir olmak
İki farklı kalbin
Tek bir kalp atışımıışçasına
Bütünleşmek
Bağlılık Sorxwin' in
Kahverengi gözlerindeydi
Avucunda sana hediye edilen
Yüreğindeydi
Bağlılık Sorxwin gibi
Yaşamaktaydı.
Pusu grubundaki tüm arkadaşlar

YENİ DUYGULARLA KUCAKLAŞMAK

Sürekli hareket halinde olmak evrenin temel kurallarından bir tanesidir. Değişim dönüşümün seyrinde olmak bizlere evrenin bir parçası olduğunu öğretir. Evren biz, biz ise evreniz. Bir parçası olmak insanı tanımlamada yetersiz kalmaktadır. Mikro evren oluşumuz evrenin kendisi olduğumuz anlamına gelmektedir. Evrenin yaşadığı tüm evrelerini oluşturduğumuz andan itibaren yaşamakta olmamız bile evrenin yaşı kadar yaşımız olduğunu göstermektedir. Hareket evreni var eden yegâne güç olduğundan bizlerinde tek ve koşulsuz gücüdür. Eskiden bir tek değişmeyenin yani hareket etmeyenin sadece ölümler olduğunu savunurduk. Ancak yine yanlış olduk... Ölümlerin bile sürekli değiştiğine şahit olduk.

Evrenin varlığının tek amacı kendini anlamlandırmaktır. Bu kadar güzellikleri kendisini anlamlandırmak için yaratmıştır. Ve bu anlamlandırmayı en güzel yapabilecek tek canlı insankızları ve insanoğullarıdır. *“Taş da uyudum, bitki de rüya gördüm, hayvan da uyandı, insan da ise uyandığının farkına vardım”* sözü tüm evren oluşumunu ve evrenin amacını açıklar gibidir. Kendi farkına varan evren olan insan, hareketin farkına varan tek canlıdır. Muhakkak tüm canlılar da bunu fark etmekte ancak bunu en güzel ifade eden varlık insandır. Sürekli bir hareket içerisinde olarak her şeye bir anlam yüklemeye çalışmaktadır. Bunu yapan ise hareketliliklerdir. Statikliğe dur diyerek hep bir değişim dönüşüm içerisindeyiz. Bazen bunu o anın cazibesinden kaynaklı fark edemez. Belki anlam da yükleyemez. Ancak yaşanan anlar geçtikten sonra dönüp bir baktığında her şeyin bir tesadüf olmadığını görerek evrene ve evrendeki güce bir daha hayran kalır. Tesadüflerden ziyade amaç olan anlamlanmaya doğru bir adım yaklaşma sürprizidir evrenin bize hazırladıkları. Sadece ve

sadece tüm yaşananlar “*yaşam yaşanırken anlaşılmaz*” sözünü doğrulamaktadır.

Eylemde şehit düşen Rojbin arkadaş Ertuş'ta karma takıma bakıyordu. Kaldığı yer ön cepheydi. Hem de bulunduğu taburun da ön cephesiydi. Bu da demek oluyordu ki bulunduğu alan tecrübe ve deneyim isteyen bir alandı. Yerine birinin gitmesi gerekiyordu. Ve bu arkadaş daha öncesinden takım komutanlığı yapan, belli bir tecrübeye sahip olan bir arkadaş olmalıydı.

Ön cephe olması itibariyle yeri acil doldurulmalı, fazla zamana aksatılmamalıydı. Bu boşluğu doldurmak amacıyla yanımızda bulunan karargâh komutanlığından Nalin (Muş) arkadaş ile büyük cihazın olduğu yere giderek bir tartışma yürütmek için tüm özgün deryaları kendi kanalımıza çektik. Büyük cihaz sürekli yanımızda olduğu için hazır olduğumda hep ben yapıyordum muhabereyi. Bölük adına tartışmalara katılıyor, görüş belirtiyordum. Bu tartışmada da yine öyle oldu. Cihazda Ş.Rojbin arkadaşın yerine bir arkadaşın gitmesi gerektiği konusunda tartışmalar yürütüldü. Eyalet dışında eğitimden bir takım komutanı arkadaş gelmişti ancak ilk defa takım komutanlığı görevini yapacaktı, yani yeni atamaydı. Karargâhtaki arkadaşlar onun ön cephede ve karma takım yürütme konusunda zorlanabilme ihtimali karşısında kaygılıydı. Gerçi cihaz tartışmasına katılan tüm arkadaşlar ben dâhil olmak üzere herkes bu kaygıyı yaşadığından bunu dile getirip paylaşmışlardı. Nitekim bu görüşlerin gerçeklik payı da vardı. İlk defa yürüteceği çalışmanın bu düzeyde olması onu zorlayacaktı. Bir arkadaşın zorlanacağını bilerekten ısrar etmek çok doğru olmaz, arkadaşlık hukukuna da sığmazdı. Karargâh yönetimi de bu kaygıyı yaşıyordu.

- “Arkadaşı küçük Cilo alanına gönderelim, orada olan iki takım komutanlarından biri de Ertuş alanına geçsin” görüşünü sununca ben

de, diğerk arkadaşlar da katıldık. Çünkü küçük Cilo’ da bulunan her iki takım komutanı da yeni atama olmamakla birlikte belli bir süredir bu çalışmayı yürüten arkadaşlardı. İkimizde eski sayılabilirdik. Bu yüzden bu görüşe herkes ortak olmaya başladı.

Kendim rahat yaklaşıyordum. Çünkü alana yeni geldiğimden düzenleme olasılığını düşünmemiştim. Diğer arkadaş benden daha eskiydi. Ve benden çok öncede alana gelmişti. Tabura benden sonra gelmiş olabilirdi ancak, alanda çok eskiydi. Öte yandan ise benim için Ertuş’a gitme olasılığı güzel bir fikirdi. Bir defa görmüştüm. Laşer arkadaş Amed’e yolcularken Ertuş alanına gitmiştim. O zaman Ertuş’u azda olsa görmüş, oraya gitme istemim oluşmuştu. Zaten Ertuş ile Küçük Cilo taburu bir bölge olarak, Ş.Kemal bölgesi olarak çalışmalarını ortak bir şekilde yürütüyorlardı. Her iki taburdaki arkadaşlar birbirini yakından tanıyorlardı. Bu yüzden hangi taburda kalsak çok fark etmiyordu. Ancak yine de insanın alıştığı, beraber paylaştığı yer farklıdır. Şu da vardı ki, Ertuş taburu Küçük Cilo taburuna oranla daha ön cepheydi. Çoğunluğu kuzey topraklarında kalıyordu. Gitmek daha güzel olurdu. Ama Ş.Rojbin arkadaşın yerine değil. Bana bir şehit arkadaşın yerine gitmek hep ağır gelmiştir. Sorumluluğu ağır olduğundan bu yükü taşıyabilme cesaretini kendimde hiçbir zaman görmedim. Bu yüzden bir şehit arkadaşın yerine gitmek istemiyordum. Cevap olamamaktan korkuyordum. Ne olursa olsun bir şehit arkadaşın yaptıklarını yapamazdım ve bu bana ağır gelirdi.

Cihazda tüm arkadaşlar bu görüşe yani Küçük Cilo’dan bir arkadaşın gitmesi gerektiği görüşüne katıldılar.

Aradan bir-iki gün geçtikten sonra ‘toplantı serisi’ olarak adlandırdığım bir sürü toplantı gerçekleştirdik. Bölük komutanımız yoktu, çünkü eylemdeki duruşundan kaynaklı eylem toplantısında

görevden almıştık. Daha eylem yerine varmadan atılan havanların sebebi de bu grubun vermiş olduğu görüntü olduğu açığa çıkmıştı. Ve bu onu korkutmuş, savaşmaktan çekinmiş, kaskatı kılmıştı. Savaş alanları netleşme alanlarıdır. Kendini tanıma, yanındakini tanıma alanlarıdır. Savaş alanları, bir yandan kahraman ve kahramanlık destanları yaratan duruşları açığa çıkarmış, öte yandan korkan, kendini düşünen bireyci kişilikleri de netleştirmiştir. Düalizm burada işte. Birbirine zıt iki duruşun yan yana olduğu yer... Madalyanın iki yüzünün olduğu an... Toplantıdan hemen sonra onu alandan çıkardık. Onun varlığı bile bize rahatsızlık veriyordu. Öyle yapmasaydı üç arkadaş şehit düşmezdi. Ya da engelleyebilirdi, engellemek için çaba harcaabilirdi.

O alandan çıktığı için yeri doldurulana kadar bölüğe bakmak zorunda kalmıştım. Gerçi o varken de en çok bölükle yine ben uğraşıyordum. Bu konuda çoğu defa onu eleştirdiysek de çok fazla uğraşma imkânı olmuyordu. Biraz da koşullardan kaynaklı zorunlu bir durumdu. Toplantı serimiz ilkin özgün toplantılarla başladı.

Karma olduğumuzdan takım olarak diğer takımın olduğu yer olan Ş.Serxwebun tepesinin yamaçlarına bir grup gece, bir grupta sabaha doğru olmak üzere iki grup şeklinde gitmiştik. Ben gece çıkan gruptaydım. Sabah Medya Savunma Karargâh Komutanlığı tarafından bizlerle toplantı yapıldı. Eleştirmişlerdi beni, yerimi beğenmemişim diye. Eylemde saldırıda olmak istiyordum ama koymamışlardı. Bende düzenlemeyi yapan arkadaşlara sitemde bulunmuş, birazda kızgınlığımı yansıtınca toplantıda bu tavrımı eleştiri olarak karşıma çıktı. Eyleme katılan beş kadın arkadaştan biriydim ama yine de ben, saldırı kolunda olmak istiyordum olmadı. *“Belki bir dahaki sefere”* diyerek umudumu koruyup durdum. Halende koruduğum gibi. Kendi açımdan bunu da bir zafer olarak görüyordum. *‘Duvarları yıkarak bir*

defa katıldım ya gerisi de gelir' diye düşünmeye başlamıştım bile. Hiç girmemekten daha iyiydi. Ehven-i şer yani... En azından o zamanlar öyle düşünüyordum.

Yapılan toplantının ardından bölük dar yönetim toplantısını yaptık. Cephe komutanımız olan Raperin (Gabbar) arkadaşta hazırды. Toplantıda benim düzenlememi aktardı. Karargâh yönetimimiz benim Ş.Rojbin arkadaşın yerine gitmemi istiyordu. Ben ise bir yandan gitmek istemediğimi, Ş.Rojbin arkadaşın yeri olması nedeniyle bana ağır geldiğini ancak gitmem uygun görülmüşse de gidebileceğimi belirterek onlara bırakmıştım. İtiraz etmek doğru olmazdı. Bir şehir arkadaşın yerine gitmek yükü ağırlştırıyor olsa bile daha bir anlam yüklü olduğu da bir gerçektir. Yarım kalmışları tamamlama fırsatı sunuyor insana. Yarımllıkları tamamlamak kadar kutsal bir iş var mıdır bu dünyada. Sanmam. Yarım kalan ben'i tamamlama fırsatı doğmuştu. Böyle cevap olabileceğimi düşünüyordum. Onları daha iyi tanıyarak...

Önerim konusunda bir şey belirtilmezse de ben yine de gitme konusunda bir hazırlık sürecine girdim. Gideceğime dair kesin gözüyle bakıyordum. Eğer benim gitmeme ilişkin bir tartışma yürütölmüşse demek bu değışmeyecek, ben gidecektim.

Yönetim toplantısı ardından toplantı serim başlamıştı. İlk özgün olarak bölük, ardından geniş yönetim toplantısını yaptık. Gece yarısından sonra bitti tüm toplantılarımız. Çünkü gece orada kalamazdık, bölüğe gelmek zorundaydık. Sabaha doğru vedalaşarak ayrıldım. İlk gelen gruptaydım, şimdi de son gruptayım. Tam da sabahın güne merhaba deyişiyile birlikte boğaza ulaşmıştık. Boğaza ulaştığımızda hava aydınlanmaya başlamış her taraf ışımtı. Boğaza ulaşmak demek bölüğe ulaşmak demektir. Arada çok kısa bir mesafe kalıyordu. Boğaza ulaştığımızda rahat bir nefes alıyorduk. Bölükte

olduğumuzu farz ediyorduk. Bu sefer öyle olmadı. Keşif uçağı sayesinde bölüğe ulaşmadan boğazda uzanarak keşfin gidişine kadar güzel bir uykuya daldım. Tüm gece toplantılarla yorgun düşmüştüm. Son toplantımız gece iki buçukta bitmişti. Yine Azer arkadaş yanımdaydı. “Sende uyu” diye diretmeme rağmen yarı uyanık yarı uykulu bir şekilde nöbetçim oldu tekrardan.

Keşfin gidişinden hemen sonra bizde bölüğe ulaşmak için kalan beş dakikalık yolumuza devam ettik. Öğlene kadar dinlendikten sonra bölük işlerine koyuldum. Nede olsa gidecektim. Bu kesindi artık. Toplantıda vedalaşmam istendiğine göre düzenlemem de netleşmiş oluyordu. İşler bitmeden göndermeyeceklerine göre bütün işlerimi bir an önce bitirip gitmek istiyordum. İnsan ait olduğu yerde olmak ister. Zaman kaybetmeden işlerime koyuldum. Öğleden sonra yönetim toplantısını, ertesi günde bölük toplantısını yaparak sonuçlandırdık. Bu toplantıların sonunda arkadaşlarla vedalaştım. Gitmemi onlarda istemiyordu. Hani bende onlardan ayrılmak istemiyordum ancak sonuç itibariyle düzenlemem olmuş, gitmeliydim, yolcu yolunda gerekti. Son günümüzü yaşıyorduk. Bir kez daha “bugün beraberdik ama ya yarın?” sesi kulaklarımda çınılıyordu. Yarın beraber olamayacağız gerçeği tam karşımda duruyordu. Yarın beraber olamayacağız!...

Gideceğim günün sabahında takım ile sohbet toplantısı yaptık. Daha çok vedalaşma toplantısıydı. Yapılan törenden sonra ben yoldaydım artık. İnce uzanan bir patikada önümde Raperin arkadaş ile yürüyoruz Ertuş’un Kinyanış noktasına doğru. Laşer arkadaşı kuzeye, Amed’e yolculadığım noktaydı burası. O zaman bir defa gelmişim geçici olarak, şimdi de çantam sırtımda kalıcı olarak geliyorum. O zaman gelirken yüreğimde bir özlem yoktu ne de olsa geri gelecektim, tam tersi dönüşte oluşmuştu özlemin en yaman hali. Ama şimdi

ilerlerken içimde özlem kıpırtıları, geride bıraktıklarına olan hasret vardı. Evren yaman öğretiyor; 'bir yere ait olmama ama her yere ait olma' ilkesini yaşamın ayrıntılarında iyi öğretiyor. Yine yaşam en iyi öğretmen olarak karşımızdadır tüm çıplaklığıyla. Ve biz durmadan öğreniyoruz ondan. O ise bıkmadan usanmadan öğretmeye devam ediyor.

Sonunda Kinyaniş'te bulunan bölüğün yanına ulaştık. Duygularım kokteyl misali karıştı. Geride bıraktıklarına özlem, yeniyi ise tanıma istemi sarmıştı benliğimi. Hele hele daha yeniyi tanımadan içinde bulunulan ruh hali özlemin zirvesidir. İçindeki buruklukla, gözlerindeki merakla izlersin etraftakilerini.

Toplantı serimiz devam ediyordu. Bölüğü tanımam açısından iyi de oluyordu aslında. Ama yine de toplantılardan yorulmuştum. Ertuş bölüğünün de toplantıları daha bitmemiş hatta yeni başlıyordu. Eyalet toplantı sürecinde olduğu için tüm taburlarda aynı hazırlık vardı. Ancak benim düzenlemem yeni olduğundan iki bölüğe katılma durumum çıktı. Bu yüzden ilkin dar yönetim toplantısı yapıldı. Yönetime yeni dâhil olduğumdan benim için bilgilendirme yapılıyordu. Diğer takım komutanı arkadaş tanıyordum. Yıllar öncesinden beraber kalmıştık ama bölük komutanını ilk defa görüyordum. Benim yerim belliydi. Ben Ş.Rojbin arkadaşın yerine geldiğim için Ş.Neval tepesine gitmeliydim. Ş.Newal tepesi tabur açısından ön cepheydi. Sadece her iki yan tarafında birer takımdan oluşan erkek arkadaşların takımları vardı. Ş.Newal tepesi ön cephede konumlanmış bölüğün ortanca tepesiydi. Asi duruşuyla başkaldırış gibi duruyordu. Cazibesi asiliğindeydi. Yan yana dizilmiş üç takımdan oluşuyordu bu bölük. Ş.Şervan arkadaşın bölüğüydü. Hem bölük komutanı, hem de yardımcısı şehit düşmüştü.

Dar yönetim toplantısında diğer takım komutanı arkadaşın Ş.Rojbin arkadaşın yerine gitmesi üzerine ilk günden sinirlerim gerildi bile, bu yüzden biraz gergin geçti toplantı. Buna hazırlıksız yakalanmak canımı sıkıyordu. Raperin arkadaşın müdahalesiyle benim gitmem netleşti. Ardından yapılan takım toplantısına da katıldım. Sonrasında diğer bölüğün yanına gittik. Orada bir takım vardı ve toplantısı yapılacaktı. Benim katılmamı istediler. Çünkü bu takım ayrıca bizim takımımız. Karma takım komutanı aynı zamanda bayan bölük komutanı arkadaşın yanında kalan takımın da sorumlusuymuş. İşler karışık ve zor görünüyordu; iki işi birden yürütmek... Aradaki mesafede mesafe yani. Yaklaşık iki saat, belki daha fazla bir mesafe vardı.

Tüm karşı ısrarlarıma rağmen beni bu toplantıya da dahil ettiler.

- “Dört-beş gün içerisinde bu kadar toplantıya katılman seni çok yordu” diyerek takılmaya başladı Raperin arkadaş.

Bu takımda bana “punk” diye adlandırdığımız reyhan otunun bir çeşidini zorla yedirdikleri için zehirlenme yaşamıştım. Ben hiçbir zaman punk yememiştım; anlatmaya çalıştım, sırf aşayım diye yemek zorunda bıraktılar. Sonuç facia. Bu yüzden iki de bir toplantıdan çıkmak zorunda kalmıştım.

Bölüğe doğru ilerlerken herkes çıkmış bizi izliyordu. Raperin arkadaş ise bu fırsatı kaçırmak istememesine durmadan bana takılıyordu.

- “Bak, bak. Ben her seferinde buradan geçerken kimse çıkip bakmazdı bile. Ama seni bu şapka ve boynundaki kırmızı mendille gören herkes çıkip bakıyor. Şimdi kesin içlerinden de *bu mu gelmiş bize komutanlık yapacak?* diyorlardır” diye takılmaya başlıyordu iki de bir. En son baktım ondan kurtuluş yok, yaptığım tüm itirazlar karşısında mantıklı açıklamalar yapıyordu. Ben de onun takılmalarına

katılarak yorumlar yapıyordum. Mangalara ulaşmadan önce upuzun saçlarıyla esmer, kısa boylu, güler yüzlü bir kadın arkadaş sımsıcak “merhabasıyla” bizi karşılamaya geldi. Hiper aktif olmalıydı ki yokuş aşağı koştuğu yolda çok rahat hareket ediyordu. Ben onu izliyordum. İçimden ‘ha düştü ha düşecek’ diye geçiriyorken yanımda belirmişti bile. Değil düşmek ayağı bile kaymadı. Benimle selamlaşarak yanımda durup çantamı almaya çalışıyordu. “Az kaldı, geldik” diye itirazda bulunmama rağmen beni dinlemeyerek çantamı almıştı bile.

Mangaya yetişir yetişmez eşyaları bırakıp ortadan kaybolmasına içerledim. Nedenini bilmiyorum ama onu izlemek istiyordum. İçten ve samimi olan gülüşü hoşuma gidiyordu. Elinde bidon ve su bardağıyla çıkageldi. Biz oturunca ben hep onu izliyordum. Onda bir enerji – bir çekim gücü vardı, beni kendisine odaklamıştı. Hiç yerinde durmuyordu, çok hareketliydi, yanımda oturduğunda bile hareket ediyordu sürekli. “Bu enerjiyi nereden getiriyor” diye düşünerek bakıyordum ona. Çoğu kez bana bakan meraklı gözlerini yakalamıştım, sanırım o da benimkini çok yakaladı. Çok sade ve içten bir duruşa sahipti. Ona hayran kalmıştım. Genelde genç arkadaşlar hoşuma gider, kendimce özel bir ilgi göstermeye çalışıyordum. Kendi genç katılımının izlerini ararım onlarda. O duyguyu, o hisleri tekrardan yaşarım.

Ancak birçok şeyin tanımı olmaz, sadece hissedilir. Hissetmek olgusu önemlidir. Bence her şeyin tanımı olmak zorunda değil. Tanımsız olgular, gerçekler de vardır. Hissetmek sözün bittiği yerdir. Hissetmek, kelimelerin anlamsızlaştığı yerdir. Hissetmek, gönül gözüyle görmektir. Hissetmek, metafiziğin öteki adı oluyor. Kelimenin anlamsızlaştığı, anlam darlığının yaşandığı yer oluyor artık. Bir bakışın bin kelimenin yerini aldığı an oluyor artık. Hangi dilde olursa olsun yerinin dolduramadığı lahza oluyor. Anlam derinliğinin en yoğun

halinin yaşandığı zaman dilimidir hissetmek. Görmenin birçok kelimenin yerini aldığı andır hissetmek.

Bazı anlar yaşanır ama isimlendirilmez, bir tanımlama yapılmaz. Sadece bilinir ki kopmaz bağlar oluşuyor aranda. Yüreğinde bir şeylerin kıpırtısını hissedebiliyorsun. Tamda yüreğinin olduğu yerde içini gıcıklayan bir kıpırdama hissi, bir hoş duygu gelip yerleşiyor. Ama isim koyamıyorsun işte. Bunun kaynağında dilin yetersizliği de vardır. Her şey tanımlanamaz ama yaşanabilir. Tanımlanamayan ya da adlandırılmayan bir şey yaşanmamıştır diye bir düşünce yoktur. Tam tersi yaşanmıştır, yaşandığı içindir düşünülüyor. Düşüncenin dile dökülmesindeki yetersizlikten kaynaklıdır. Evrende olup biten her şey tanımlanınca mutlak bilgilige erişilir. Mutlak bilgilik söz konusu olamayacağına göre birçok şey tanımsız olarak yaşanır.

İşte karşımda duran çikolata rengindeki küçük gerillaya karşı olan duygularım bu şekilde tanım bulmakta. Onun o sadeliği beni kendine çeken. Onun o samimi duruşuydu beni kendine hayran bırakan. Onun temizliği bir çekim merkezi oluşturan. Sonrasında onunla yaşadıkça ilk gözlemlerimde hiç yanılmadığımı göreceğim.

Dikkatimi çeken bu küçük gerillanın, ismini çok merak etmeye başladığımdan hemen ismini sordum yanımda oturan Raperin arkadaşına. “Sorxwin Koçer” olduğunu söyledi. İstekli bir şekilde soru yağmurlarıyla sohbete başlıyorum onunla. Arkadaşlarla ilişki kurmada çok rahat, çabuk ilişkilenebiliyor. Girişken her yönüyle. İlişkilenmede bile bu çok rahatlıkla görülüyor. Tam tanımamanın çekingenliği bile olsa da yine de bir iki sohbet ile bunu ortadan kaldırabiliyor. Sevmek ilişkilenenin köşe taşı misalidir. Asıl sevmektir, değer vermektir ilişkilenebilir. Yoldaşlık sevgisi ayırım gözetmez. Yekvücut olmak farlılığı ortadan kaldırır. Yoldaşlık sevgisidir çabuk birleştiren. Onunla sohbete başlar başlamaz tüm bunlar beynimden bir şimşek

hızıyla geçiyor. Sohbeta ara vermek istememecesine sorularımı soruyorum. Birçok Koçer arkadaşı tanıdığımdan akrabaları olup olmadıklarıyla başlıyorum sohbetime. Bir arkadaş ile sohbet etmenin en kolay yöntemi. Evet, işe yarıyor, tanıdığım birçok Koçer arkadaş akrabası çıkıyor. Beraber kaldığım, birçok paylaşım yaşadığım birkaç Koçer arkadaşın yakın akrabası. Birçoğu şehit olan Koçer arkadaşların...

Bu ailenin katılımları çok olduğu gibi şehitleri de çoktu. Bu bende ilk refleks olarak korumaya yol açıyor. Onda tanıdığım diğer Koçer arkadaşları görmeye başlıyorum nedense. Onunda küçük yüreği hüzünlenir diye konuyu değiştirerek başka konulardan konuşmaya başlıyoruz. Ama tanışmamamın çekingenliğini hissederek yaklaşıyoruz ikimizde. Ne de olsa ilk defa birbirimizi görüyorduk.

Buradaki takımda kalıyordu. Yanlarında bir-iki gün kaldıktan sonra bizim takımın bulunduğu Ş.Newal tepesine doğru ilerliyorum. Şimdilik ayrılma zamanı. Sık sık gelip gideceğimin bilinciyle ayrılıyorum bu takımdan. Takımdaki arkadaşlarla ilk defa karşılaşmama rağmen ilk gözlemler olumlu etkiler bıraktı inancındayım. Bende bırakılan ilk izlenimden dolayı çabuk ısınmamı sağlamıştı. Böylece adapte sorunu yaşamayacağım hissine kapıldım. Tabi bunda beni karşılama biçimlerinin büyük payı vardı. Sıcak, sade ve içten karşılamışlardı. Yeni ve dışardan gelen bir yabancı gibi karşılamamaları bana huzur vermişti. Ve ben de onların bu karşılama biçimlerinden büyük bir zevk aldığımı yansıtmada konusunda bir çekingenlik görmedim kendimde. Sanki daha öncede onlarlaymışım gibi geldi bana. Bir yabancılık hissetmedim açıkçası.

Sonunda bunca toplantıdan sonra bizim takımın olduğu yere ulaştım. Benimle beraber toplam üç bayan arkadaş kalıyoruz, bir de dört arkadaştan oluşan bir tim erkek. Bunlarla takım bileşenleri

oluşuyordu. Yıllardır ilk defa bu kadar az bir sayı ile kalıyordum. Bunun acemiliğini yaşayacağım aşikârdı.

Şervan arkadaşın bölüğünün Rojbin arkadaşın ise takımının olduğu yerde bulunmak duyguların hüznü ve sevincini içi içe yaşamama yol açıyordu. Sevinç vardı çünkü savaşçılarından onları daha çok dinleyebilecek, adım adım bastıkları yerlerde, gittikleri yollarda yürüyebilecek ve adım izlerini takip edebilecektim. Hüzün vardı çünkü onlar bir daha aramızda olmayacaktı. Onların yerlerine gitmek ağır bir yük omzumda, sorumluluklarım daha bir artmıştı.

Aradan birbirini tanımamadan kaynaklı oluşan perde kalktıktan sonra sürekli onları soruyor, anları tanımayı çabalıyordum.

Ş.Newal tepesine adım atar atmaz yüreğimde Ş.Rojbin arkadaşın yokluğunun yarattığı boşluk oturmuştu bile. *“Gideni getirmeye yetmiyor ki nefesimiz...”*

Ertesi gün yapılan toplantıların içeriğini anlattıktan sonra tanışma toplantısı da yaptık. Kadın arkadaşlardan Helin arkadaş tim komutanıydı ve bir de savaşçısı olan benim de sürekli “Gulê” diye çağırdım Gülbahar arkadaş vardı. Uzun boyuna yakışan örgü yapıp arkadan bıraktığı uzun saçlarıyla, yüzünden hiç eksik etmediği gülüşüyle tanımıştım Gülbahar arkadaşı. Genç ve capcanlı... Her şeyimizdi o bizim. lojistikçiliği, güvenlikçiliği ve en çok sevdiği BKC’ciliği bile ona bırakmıştık. Aslında biz yorulmayalım diye hepsine gönüllü koşmuştu adeta. Hep yan yanaydık. Beraber kalkıyor, beraber mutfağa giriyor beraber mangada derin sohbetlere dalıyorduk. Bu yüzden üzüz olmuştuk sanki. Biraz da doğal geliyordu. Böylesi küçük gruplarda uyum her şeyden önce gelir. Uyum, ahenk yekvücut olmayı oluşturur. Uyum farklılık içinde birliği yaratır. Uyum birbirini anlamanın, empati kurmanın yegane gücüdür. Bir yerde uyum var ise orası güzel değilse bile insana cennet diyarıymış gibi gelir. Uyum yok

ise tersi söz konusu olur. Bir yeri güzelleştiren de çekilmez hale getiren de orada olan uyumdur. Uyumun olduğu yerde çekicilik zirveleşmiştir. Doğa, hatta evren bile uyum sağlayıcı kabul etmiş, soyunu devam ettirmesine müsaade etmiştir. Uyumsuzluk evrenin kurallarında bile yoktur. Evrenin kurallarını bozmak isteyen insanlarda uyum yaratmama olgusu açığa çıksa da cömert olan evren çoğu kez buna izin vermemiştir. Yani uyumun olmadığı yerde yaşamının olanaksız olduğunu yaşatarak göstermiştir bizlere çoğu kez. Bu yüzden bir toplulukta uyum her şeyden önce gelir. Herkes bir ahenk içerisinde. Yaşam ahenk etrafında şekilleniyor. Yaşamın vazgeçilmezidir.

Şanslıydım. Uyumun zirveleştiği bir gruplaydım. Ş.Newal takımına alışmışım, sanırım onlarda bana alışmıştı. Artık birbirimizi iyi tanıyorduk. Bir rahatlık elde etmiştik. Çalışmalarımız olanca hızıyla devam ediyordu. Ön cephede olma avantajımız vardı. Bu da hareketlilik demekti. Çoğu defa keşfe gidiyor, düşmanın hareketliliğine göre pusu atma planları yapıyorduk. Her seferinde Gülbahar arkadaş yanımdaydı. Takımımızın BKC’cisi olduğu için bütün çalışmalarda en önde olmayı başarıyordu.

Yine bir gün Ertuş kalesinde bulunan takım, düşmanın hareketliliği için bize bilgi aktarmıştı. Hemen acil bir şekilde pusu yerine gidip yerlerimizi almalıydık. Üç arkadaş gidecek, üç arkadaş ise doğanın yanında kalacak şekilde düzenlememizi yaptık. Gidecek olan grupta BKC ve füze olmalıydı. Nede olsa düşmanı karşılamaya gidiyorduk. Şanlı bir karşılama olmazsa olmazdı. Füzeci ve Gülbahar arkadaşlar ile ben gidecektik. Ayrıca bir-iki günlüğüne yetecek şekilde erzak ve suyumuzu da yanımıza almalıydık. Yani yüklerimiz yine ağır olacaktı.

Füzeci arkadaşına sadece füzelerini almasını söyledik. Ben ile Gülbahar arkadaş hem füze tetiğini, hem erzak ve suyumuzu hem de

BKC ve mermilerini alacaktık. Yolumuz çok uzak değil. Bu yüklerle olsa olsa bir saat sürerdi. Hani o kadar da değildi ama yine de kendimizi bir saatlik yola göre ayarlamıştık.

Gülbahar arkadaş hem BKC'yi hem tüm mermileri hem de erzakın bir kısmını çantasına koymaya başladı. Kaç defa 'yükünü çok fazla ağırlaştırma' diye ikazda bulunduysak ta bizi dinlemeyerek işine devam ediyordu. "doldur bakalım ne de olsa o çantayı ben alacağım" diyordum içimden. İşimizi tamamlamış yola çıkacağımız esnada çantasını alarak yola koyuldum. Gülbahar arkadaş gelmiyordu. Arkama dönüp baktım:

- "Niye gelmiyorsun Heval Gülbahar?" diye sordum.

- "Çantamı ver, çantamı vermezsen gelmeyeceğim"

- "Çantan çok ağır. Sen benimkini al çünkü sende BKC olacağı için zorlanırsın." diye ikna etmeye çalıştım ama Kobaneli ya, çok inatçıydı, kafasına koyduğunu yapardı. Yoldaşını düşünme açısından moral verici bir özellikti. Böyle giderse kendisini bu genç yaşta çok çabuk yıpratırdı. Gelecekte çok büyük sorunluluklar kaldırabileceğine ilişkin umut verici bir duruşa sahipti. Çantayı almak konusunda ısrar edince;

- "Bak Heval, devrim bir günlük iş değil. Daha önünde uzun günler olacak. Bu yüzden inatlaşma, hadi gidelim. Zaten geç kaldık. Böyle inatlaşırsak daha da geç kalacağız" diye sakın bir üslupla anlatmaya başladım. Yavaş yavaş kızmaya başlıyordum aslında. Sadece belli ettirmiyordum. Sakın olmalıydım. Eğer çok inat etseydi kızmaya başlayacaktım.

- "Hayır, ben o çantayı sen kaldırasın diye doldurmadım. Ya bana çantayı olduğu gibi verirsin ya da içindekileri. Madem ben BKC'ciyim kendi yükümü kendim almalıyım" diyerek kendini dayatıyordu durmadan.

Yavaş yavaş sinirlenmeye başlamıştım. Tartışma yeri ve zamanı değildi. Dönüşte tartışabilirdik tüm bunları. Ama şimdi değil. Düşman sınırı geçiyordu ve bizim alana doğru yol alıyordu. Biz ise oturmuş yük üzerine tartışıyorduk. Artık kızmaya başlamıştım. Biraz sert çıkıştım:

- “Ya çantayı bana bırakacaksın ya da bölüğe inersin başka bir BKC’ci alırız, seçim senin” demiştim bile.

- “Tamam, alabilirsin” dedi. Blöfüm tutmuştu!

Çantayı alarak yola koyulduk ama morali düşmüştü. Yolda gönlünü almak için takılmaya başladım. Gerçekten o güler yüze asık surat yakışmazdı. Yerimize ulaşmıştık, mevzilenerek yerleştik. Ortam sakinleşmiş, moraller düzelmişti. Şakalaşıyorduk. Moralsizlik tabiatında yoktu aslında. Ne ben ne de Gülbahar arkadaş çanta konusunu bir daha açmadık. Aramızda bir sır gibi kalmıştı sanki. Zaten mevzideydik, böylesi yerlerde moral bozukluğu olmazdı. Akşama doğru mahcup bir şekilde sordu:

- “Gerçekten beni aşağı gönderir miydin?”

- “Evet. Gönderirdim galiba. Savaş ortamında inatçılık olmaz.

Bu tür şeyler yapma bir daha” diyerek ne kadar ciddi olduğumu göstermek istedim. Kendisine değer veriyordum, gitmesini de istemezdim tabi ki. Hele hele bu kadar küçük bir olayda böyle yaklaşmayı öğrenirse büyük olaylarda da bu alışkanlıkla aynısını yapardı. Küçük gedikler değil midir büyük uçurumları yaratan. Bu mantıkla yaklaştığım için amacım bu gereksiz inatçılığını yıkmaktı. Gerçekten de inat etseydi bölüğe göndermek zorunda kalabilirdim.

Bu olaydan sonra hiçbir zaman bana karşı inatlaşmadı, hatta aramızdaki bağı daha da güçlendirmiştik. Ancak diğer arkadaşlara karşı o çok sevdiğim inatçılığında diretiyordu. İnatçı oluşu onu farklı kılıyordu. “Olmaz” diye bir şey yoktu onda. Her şeyin olabileceği konusunda yılmadan inat ederdi.

Bir Ağustos günüydü. Serdar arkadaş *“bir grup arkadaşın Beşiri ovasında pusuya düştüğünü, burada beş arkadaşın kimyasal silah ile şehit düştüğünü ve silahların düşmanın eline geçtiğini, bu silahlardan bir tanesinin M-16 olduğunu”* söyleyince göğsümde bir yumruk, boğazım düğüm düğüm, nefes alıp vermekte zorlandığımı hissettim. Hiçbir zaman anlayamadığım bir nedenden dolayı ilk olarak Laşer arkadaş gözlerimin önüne gelmişti. Yolcuydu, Amed’e doğru yol alıyordu. Giderken en son ben yolculamıştım onu. “Kendine dikkat et” sözleri dilim de nakarattı. Sonunda söylediklerime kızmaya başlayan Laşer arkadaş bana *“Tamam, kendime dikkat edeceğim. Merak etme, eğer pusuya düşmezsek sapasağlam ulaşacağım senin de özlemini çektiğin Amed dağlarına”* demişti. Bu söz üzerine sarılıp vedalaşmıştım onunla. Bazı anlar vardır insan bir şeyler olacağını hisseder. Dil onu söylese de söylemese de his dünyası hep uyanıktır.

Kuzeye gidiyordu. Hem de Amed eyaletine. Bizim bulunduğumuz alana gelmişlerdi. Laşer arkadaş beni görmek istemişti. Arkadaşlar beni haberdar ettiler. Bir öğle sıcaklığında onu görmenin sevinciyle yola koyulmuştum.

Laşer (Mehmet Önkol) arkadaşı daha çocuk iken bir kereye mahsus görmüşlüğümlüğü olmuştu. O anlatırken hayal meyal hatırlamaya çalışmıştım. Ancak hep onu duymuş, hep onu dinlemiştim. 1999’lardan sonra aile çevremizden ilk katılan olmasından kaynaklı onu dinleyerek mücadeleye ilgilimiz gelişmişti. Ama benim asıl tanışmam gerillada olmuştu. Ve yollarımız o günden sonra hep çakiştı. Çoğu defa aynı alanda kalma şansını elde ettim. Şimdi dönüp baktığımda hep ben onu yolculamışım. Giden gitmiştir zaten, asıl geride kalmak zormuş meğer...

Laşer arkadaşı görmeye gittiğim yerde yağız kızı da görmüş oldum. Esmer, kısa boylu, hiperaktif genç bir gerilla olan Sorxwin arkadaşı ilk

defa görüyordum. Ancak ben zamanımı daha çok Laşer ve Amed grubundaki arkadaşların yanında geçiriyordum. Belki bir daha göremem düşüncesiyle yüzlerini içime nakşediyordum. Unutmaya inat edercesine nakşediyordum yüzlerindeki tüm çizgileri. Yılların miras olarak bıraktığı çizgileri saatlerce izlemeye başladı gözlerim. Hani olurda yıllardan sonra tekrardan görüştüğümüz de çizgilerin azalıp azalmadığını ya da çoğalıp oluşturdukları yüzleri anlatacaktım onlara. Bu yüzden bir nakkaşçı gibi bakıyordum her birinin yüzüne. İşlemeye başlıyordu beynim... Gözlerim ise bir kalem gibi inceden geçiyordu her görülen çizginin üstünden. Bizde bilmiyorduk yarın beraber olup olmayacağımızı. Bundandır durmadan hafızaya işlenmeli yüzler. Her birinin yüzü, her birinin mutluluğu ve her birinin inancı işlenmeli. Yoldaş olmanın mutluluğunu yayılmalı herkese.

Asıl görmek gönül gözüyle görmektir. Asıl görmek iç dünyada yaratılan duygulardır. Yoksa bakmak görmek değildir esasında. Hep bakıyoruz ama çoğu defa gönül gözüyle bakılmadığından görmüyoruz. Gördüğümüzü sanıyoruz ancak gerçek anlamda görmek değildir bu. Anlam, yüreğin ve düşüncenin birleştiği anda başlıyor. Her canlıya anlam veren kalp ve beyindir. Ne sadece kalp ne de sadece beyin yetiyor görmeye. Her ikisiyle birlikte olur ancak. İşte bende gönül gözüyle görmeye çalışıyordum yağız kızı.

Düzenlememin olduğu dönemlerde ilk geldiğim yerde karşımda hiç yerinde durmayan bu yağız kızı neden o zamanda gönül gözüyle görmediğimin hayıflığını yaşıyordum. Gerillanın en heyecanlı anları yapılan düzenlemelerdir. Yeni yüzlerle tanışıyoruz durmadan.

Düzenlememden sonra görmüştüm yağız kızı sadece çıplak gözle. İkinci görüşüm biraz da farklıydı. Azda olsa gönül gözü girmişti bakmaya ve görmeye. İlerledikçe zaman, daha bir göreceğimin farkında olmadan hem de...

Pratik koşullar, pratik düzenlemeler gerektirir. Yoğun ve yorucu bir dönemdir pratikler. Bazen tek bir işle uğraşrsın, bazen de birçok işi birden y r tebiliyorsun. Pratik demek her şeye, her zaman hazır olmak demektir. Pratik süreçler tüm oluşan boşlukları doldurma marifetiyle geçer. Bazen buna g   getirilemez, var olan g   yetmez ya da tükendiği hissedilir. Yine de pratikte olmak tüm g   t plamaya vesile olur. Özellikle de yaşanan her günün akşamında toplanan arkadaşlar kendileriyle birlikte g   de toplayarak aşılmakta ve bunu yaymaktadır. Bu yüzden insan hiçbir zaman yorulduğunu hissetmez. Fiziksel yorgunluğun gelip geçici bir şey olduğu bilinciyle sabahın erken saatlerinde dinlediği kuşların şarkılarıyla birlikte bunu unuttur bile.

Hem karma takıma bakıyordum, hem de bölük komutanımız olan Hezil (Afrin) arkadaşın yanında bulunan kadın arkadaşların takımına bakıyordum. Orada takım komutanı yoktu ve arkadaşlar da bize g ndermiyorlardı. Uygun kimsenin olmadığı söyleniyordu. Gerçekten de kimse yoktu, yoksa kesin gönderirlerdi.

Her iki takıma bakmamın daha iyi olacağı kararlaştırılmıştı. Zorlayıcıydı doğru ama yine de çalışmak huzur veriyordu insana. Bir şeyler yapabilmek, devrim için hizmet etmek tarifi imk nsız duygular yaratıyor.  alışmak  zg rleştiriyordu. Oluşum anları olan özgürlük anları çalışma anlarıdır aynı zamanda. İnsan  alıştı ka özgürleştiğini hissediyor. Çalıştığımız an oluştuğumuz andır. Bunun farkına varmayı hedeflediğim için yorucu da olsa hiçbir zaman durumumdan şik yet i olmadım ve olmayacaktım da.

Bu patrik düzenlemelerden kaynaklı yağız kız bizim takımdaydı. Farklı arkadaşlar da vardı. Her biriyle tanışmak yeni ve güzel dünyalarla buluşmaktı benim için. Her biriyle tanışma şansına sahip olmuştum.

Asıl yerim Ş.Newal olduğu için çok gelip gitmem diye düşünüyordum ki, aşırı hareketli oluşum beni yanıltacaktı. Tam tersi olmuştu, o kadar sık gelip gideceğimi aklımın ucundan bile geçirmemiştim.

Akşam orada takımın yanında kalmıştım. Diğer arkadaşlar da dikkatimi çekmişti ama en çok Sorxwin arkadaş dikkatlerimi-dikkatlerimizi üzerinde toplamıştı. Takımın en genciydi ancak gençliğin bir ruh olayı olduğunu ne de güzel bir şekilde yansıtıyordu. Gençliğin erdemlerini pratiğiyle gösteriyordu bizlere. Genç olmak yaşam tecrübesinin eksikliğinden kaynaklı ham yaklaşımlar değildir. Genç olmak zekâlılık, akıllılık, yürek ve beynin birlikteliğidir. Sorxwin arkadaş bunun kanıtıydı. Takım toplantısı yapılmıştı ve bende katılmıştım. Nede olsa bizim takımımızdı; tanımam için anlayabilmem için iyi bir fırsattı. Buradaki toplantı daha yeni yapıldığı için duygusal geçmişti. Eylemden sonra yeni fırsat bulmuştuk özgün toplantı için. Aslında bölük komutanı arkadaş bilerek geciktirmişti. Eyleme katılmayanlar kızgın olduğu için toplantı yapmayı göze alamamıştı. Zaten ağırlıkta bu çerçevede sürdü toplantı. Arkadaşlara durumu kavratmayı esas aldık. Normalde yeni gittiğim bir alanda katıldığım ilk toplantılarda alanı ve arkadaşları tanımadığım için konuşmazdım. Ama burada durum farklıydı. Arkadaşlar çok duygusal ele alıyorlardı. Anlam vermeye de çalıştım. Dört arkadaş şehit düşmüştü ve bu arkadaşlarla beraber yaşamışlardı. Şehadetlerin etkisi hala canlıydı, anıları taptaze. Onların yanında olmak istiyorlardı, son anlarında anlarla olmak... Can siperdeydi, onlar ise buradan görüyorlardı her şeyi... Empati yapmaya çalıştım bu durum karşısında. Zaten bireysel durumum onlardan farksız değildi. Daha intikamları alınacaktı... ahdetmiştik! Ama işte böyle yaklaşarak intikamlar alınmaz, sağduyulu olmaktan uzaklaştırır insanı. Eylem sonrası anlar en hassas anlardır.

Sağduyunun zirvede olması gereken anlardır. Önderlik; *“intihar gerillacılığı”* demişti birçok defa eylem tarzımız için. İntihar gerillacılığının en yaygın olduğu yer sağduyulu yaklaşmamanın olduğu yerlerdir. Eylem sonrası anlarda duygular hassaslaşıyor, sinirler ise inceliyor. Anlam damlasının göle ya da pınara dönüşerek bir an bile boşluk bırakmayacak derecede devrede olması gerekmektedir.

Tüm bunları toplantıda tartışıyorduk. Olay ve olgulara karşı diğer arkadaşlar kadar olmazsa bile Sorxwin arkadaş ta bazen duygusal yaklaşıyor değerlendirme yaparken ama yaşına göre yine de daha sağlıklı, daha sağduyulu, daha olgun davranıyor çoğunlukla. Adeta *“akıl yaşta değil, baştadır”* sözünü doğrularcasına tüm takımı yönlendiriyor. Toplantıda çekim merkezi konumuna geçiyor. Sanki evrenin merkezindedir, evren onun etrafında dönüyormuş hissi uyandırıyor insanda. Örnek bir duruş oluyor tüm arkadaşlar için. Genel arkadaşlar değerlendirmelerinden etkilenecek kendi değerlendirmelerini tekrardan gözden geçirip yeni bir bellek oluşturmaya başladılar tek tek. Müthiş bir etkileme gücü açığa çıkmıştı. Tam bir Azize duruşu yani. Zaten sabahlandı tüm dikkatlerimi üzerine çekmişti, akşamki toplantıda bu zirveye ulaştı.

Günün merhaba deyişiyle birlikte yerime doğru yola koyuldum. Geliş gidişlerimiz çok oluyordu. Üç kadın arkadaş olduğumuzdan kaynaklı genelde tek hareket etmek zorunda kalıyordum. Her seferinde dürbünle beni takip etmelerini söyler, Ş.Zeki tepesinde bulunan tepecilerden de iki arkadaşın önüme gelmesini isteyerek yola koyulurdum. Tepecilerin olduğu yere kadarki mesafe bir saatti ancak tam karşıya düştüğü için denetim altındaydı. Dürbünle takip etmek kolaydı. Aradaki boşluğu bu yöntemle doldurmaya çalışıyorduk. Hemen hemen beş-altı günde bir gelip gidiyordum. Bir aşamadan sonra insanın kendisi de yoğun bir tempoya alışıyor. Alıştığında da bu

kez tam tersi hareketsiz kalınca canı sıkılıyor insanın. Hareketlilik canlandırıyor, ruh katıyor insana. Benimde öyle olmuştu. Hareket halinde olmayınca bu seferde yerimde duramıyor, araziye gezmeye çıkıyordum. Ne olursa olsun her zaman arkadaşların olduğu yerlere gitmek bambaşka bir duygudur.

En sade yoldaşlıklar pratik gerçekler içerisinde yakalanır. Ve en güzel yoldaşlıklar da pratikte yoğrulur, biçim alır. Pratik çıplaktır, maskeye gerek duymaz. Örtü yoktur. Herkes olduğu gibi yalın bir şekilde ortadadır. Bundandır en güçlü yoldaşlık kuranlar pratikte birbiriyle kalanlardır. Zorlu, güzel ve sade anların yoldaşlığıdır bu.

Kimi zaman onlar bizim, kimi zamanda biz onların yanına giderdik. Özellikle de işin içinde biraz daha yakından düşmana bakmak varken kim kaçırmak ister ki... Yine de kimi işlerden kaynaklı en çokta biz gitmek zorunda kalıyorduk.

Bölüğe giderken ilk durağımız tepe olurdu. Bir tim kadın arkadaş kalırdı. Bazen tim değişirdi ama hep kadın arkadaşlardı. Her gelişimizde birkaç saat yanlarında kalır, işlerimiz var ise onu yapar ve bitirdikten sonra sohbet etmeye başladık. Gündemimizi -nasıl becerirlerdi bilmem ama- hep odak noktaya, yani eyleme getirirlerdi. Diğer gündemlerde vardı muhakkak. Pratiğin elverdiği kadar teori olarak kendini geliştirmek te esas gündemdi. Bazen her birine bireysel program yapar, her gelişimizde bunu takip ederek tartışmalar yürütürdük. Yine de en çok gündem de yerini koruyan hatta birinciliğini hiç kimseye vermeyen eylemlerdi. Bunda tam karşıda olan ve görülen düşmanın varlığı rol oynardı. Tahrik edercesine karşıymızdaydılar. Bu yüzden ön cephede pratikte olmak yirmi dört saat düşman üzerinde yoğunlaşmak demek olduğu bilinciyle hareket ediyorlardı. Eylemler için biçilmiş bir kaptandı *“portatif”* olarak takıldığımız Sorxwin arkadaş. Her seferinde bana projelerini sunardı.

Demek oluyordu ki, başarı temelinde yoğunlaşmalar yaratıyordu. Başarıya kilitlenenler proje üzerinde yoğunlaşırlar, macera üretmez, başarıyı yaşarlar. O maceracının duygularıyla yaklaşılmazdı. Yaratıcı olmak, kıvrak zekâ düzeyini yakalamak amaçtaki netlikle bağlantılıdır. *“Amaçta net isen yol ve yöntemini bulursun”* diyen Sema yoldaşın eksiksiz savaşıydı. Her seferinde projelerini destekler, daha fazla üretmesi için teşvik ederdim. Bazen kızardı niye eyleme göndermiyoruz diye. Hâlbuki zamanı gelince o en önde olacaktı. Bizlere başarıda kesinlik yaratma inancını aşılamıştı. Yaşamdaki öncülüğü eylem anındaki duruşunu değerlendirmemize yetiyordu. Onu her gördüğümde *“Devrim bir maratonsa, onun en güzel yüz metresini koştun”*... Şiirinin dizeleri dudaklarımda nakarat oluyordu. Her görevde ve canlılığıyla – coşkusuyla olan bir duruşu herkeste moral yarattığı gibi güçte veriyordu. Herkes onunla göreve gitmek isterdi ve herkes onu yanında isterdi. Yani onun yanında olmayı, onunla yürümeyi...

Bilim daha rüyaların dilini çözememiş, muammalığını koruyor her geçen gün. Rüyalar hakkında değişik değişik yorumlar gelişmiş ve geliyor da. Kimileri bilinçaltının uyarması, kimileri ihtiyaçların yansıması, kimileri geleceğin habercisi der rüyalara. Bende hangi düşünceye göre hareket etmeliyim diye bakış açımı tam çözemedim. Bana mantıklı gelen geleceğin habercisi düşüncesidir. Gelecekte haber veriyor rüyalar. Ama bazen de bilinçaltının yansımasıdır. Aslında tıpkı tarihi ele alış tarzımız gibi rüyaları da öyle ele almalıyız; iç içe geçmiş bir birliktelikle. Bazen gelecek habercisi, bazen bilinçaltı bazen de ikisi birden olabiliyor.

Bu sefer gördüğüm rüya bana, gelecekte haber veriyordu. Genelde rüyada gördüğüm sayılar gerçekliği ifade ediyor nedense. Ya da çok inandığım için ona kilitleniyorum. Böyle olunca da enerjimin

hepsini oraya aktardığım için gerçekleşiyor. Çok aşırı inanırsan gerçekleşir misali yani... Çoğu insan gibi enerji olayına inanırım. Ancak rüyadaki sayılar bir enerji olayı değil, geleceğin habercisidir kanımca.

Gördüğüm rüyada Ş.Newal'daydım. Kinyaniş bölüğünden bir arkadaş küçük cihaz ile bana bir not veriyordu. Notun hepsi şifreliydi, yani sadece sayılarla ilgiliydi. *"8'den 9'a ve 8'den 13'e"* bakmamı istiyor cihazdaki ses. Cevap olarak notu aldığımı söyler söylemez nöbet saatim geldiği için nöbetçi arkadaş beni uyandırdı. Uyandığımda bile rüyamın etkisi capcanlıydı. Sabahleyin gün aydınlanır aydınlanmaz elimde olan tüm şifrelerin 8'den 9'una ve 8'den 13'üne baktım. Çok anlamsız şeyler çıkıyordu. Bu rüya kafama çok takılmıştı. Aradan bir-iki gün geçtikten sonra Raperin arkadaşını gördüm. Rüyamı olduğu gibi ona anlatarak ne sonuç çıkarmam gerektiğini sordum. Bana *"sayılar bir şeyi ifade ediyor, sayıları takip et"* demişti.

Sayıları takip etmeye başladım. Ayın sekizi oldu bir şey duymadım. Ayın dokuzunda da bir şey duymadım. Ayın on üçü gelince yıkıldım duyduklarım karşısında. Keşke sağır olsaydım o an, kulaklarım olmasaydı. Keşke elim kırılseydi da açmasaydım o radyoyu. Keşke bilmeseydim radyodan büyük cihaz dinlemeyi. Keşke, keşke ve keşke... Yine keşkelere sığınıyorum bir şeyleri engelleyebilmek için. Tüm bunları yapmamak, engeller miydi bilmem ama ben hep engelleyeceği kanısını taşıdım. Aradan geçen bunca yıllara rağmen...

Saat 11 de Roj tekmilini dinlemek için tuşlu radyomu ayarladım. Anonslar bittikten sonra Roj bilgi vermeye başladı. *"Beşiri Ovası'nda bir grup arkadaşın pusuya düştüğünü ve beş arkadaşın kimyasal silah saldırısı sonucu şehit düştüğünü"* açıklarken yüreğimde bir yumruk hissettim. Beşir'i yolu iptaldi. Nucan arkadaşın grubu orada şehit düştüğünden beri kullanılmıyordu. Demek yine kullanılmış ve yine

canımızdan can aldı o lanetli Beşiri Ovası. Ben bunları arkadaşlarla paylaşıırken Roj “*şehit düşen arkadaşların isimleri*” diyerek devam etti. Söylenen ilk isim olan “*Laşer Amed*” ismini duyduğum an dünyanın karardığını hissettim. Kapkara bir dünya... Siyah bir perde mi düşmüştü gözbebeğimin önüne yoksa birden gece basmış karanlık mı çökmüştü her tarafa? Kulaklarım şimdi sağırlaşmıştı. Artık hiçbir şey duymuyor, çevremde olup bitenleri görmüyordum. Dünyanın dönüp dönmediğinden habersizdim. Kaskatı kesilmiş, yerimde donmuştum, tüm damarlarımın kanı çekilmişti adeta. Nefes alıp almadığımı bile farkında değildim. Her şey bir film şeridi gibi gözlerimin önündeydi. Gözlerim Kinyaniş noktasında onu son bir defa görecek olduğumu bilmediğim o anın karesinde takılı kalmıştı. Sonsuzluğa uğurlayacağımın farkında olmayarak ama bunu hissederekten bakıyordum Laşer arkadaşına. Devrimlerin temel kuralı mı yoksa hakikatin kendisi midir “*gidip de gelmemek var gelip de görmemek*” kuralı. Artık bir kural olmuş. Bir yasa... Yani her zaman ve her koşul altında geçerli olan bir gerçeklik. Belki görürüm diyordum. Her giden kendisiyle bir parçamı kuzeye götürüyordu. Bu yüzden aslında ben buralarda değildim. Bazen Dersim’de Seyit Rızaların direndiği dağ başlarında oluyor, bazen Garzan’da son kurşununa kadar savaşım teslim olmayan Arjinlerin zafer tilililerini atıyor, bazen Erzurum’da Beritanlaşan Yıldız Durmuşların izinde yürüyor, bazen Amed’de Şeyh Sait’in izinde yürüyen direniş kalesinde direnenlerle bütünleşiyor, bazen Botan’da kahramanlığın sembolü olan Agit yoldaş ile birlikte yürüyor, bazen de Serhat’ta Dicle ve Sidar yoldaşlarla birlikte kalp atışlarımı dinliyordum. Ben her bir arkadaşta kuzey topraklarında yaşıyordum aslında.

Tüm gün boyunca onun yanında kaldım. Gözlerim yüzüne bakmaktan usanmadan yüreğim sohbetine doymayacak bir şekilde

son bir defa görmenin bilincinde olmayarak takılıyorduk birbirimize. Çay koyacaktı ben gelinceye kadar. Benim yerime de bakacaktı hep özlemine yaşadığım Amed'in dağlarına. Giden her bir yoldaşa verdiğim ve tutamadığım sözlerimi, *"Amed de buluşma"* sözlerimi benim yerime tutacaktı, arkadaşlara olan borçlarımı ödeyerek geleceğimin müjdesini verecekti... Ne de olsa beni de götürüyordu yanında.

Ben o karede yaşadığım anları tekrardan yaşarken bir arkadaşın sesiyle bu dünyaya geri geldim. Hıçkırma hıçkırma ağlıyordum. Bir şehide verilecek en son cevaptı ağlamak. Ağlayarak değil yaşayarak cevap olunur şehit arkadaşlara. 'Hiç ağlanmaz mı?' Diye soruyor öteki yanımda. Hayır, ağlanılır. Hem de hıçkırma hıçkırma... Ağlamakta bir çeşit duygu yoğunluğudur. İçe atılan gözyaşının dışa vurumudur. Dolmuştur iç, kaldıramıyordur artık. Özlem var ağlamakta, hüznü, keşkeler ve aynı yerde olamamanın acısı var.

Bendeki ağlama bir daha Laşer arkadaşları fiziki olarak görememenin öfkesidir. Hırsımdan ağlıyordum. Kabullenmek istemiyordum ve kabullenemiyordum. Ölümün o soğukluğunu, o buz tutmuş iticiliğini yakışıklı yüzüne yakıştıramıyordum. Halende yakıştıramadığım gibi bir gün Amed dağlarına gidince onu göreceğim inancını hep taşıdım ve taşıyacağımdaydım. O benim için her gün çay demliyor olacak ve her gün görme özlemine yaşadığım Amed dağlarına bakıyor olacaktı...

Laşer arkadaşın şahadetinden sonra ön cepheden alınarak taburumuzun bir aşaması olan geri cephe olarak nitelendirdiğimiz bölüğe geldim. Bölüğün çalışmaları yoğundu. *"Savaş savaştan önce kazanılır"* tespitinin yoğun yaşandığı bir yerdi. Çünkü tüm bölüklerin eşyalarını taşıyor, kışın arkadaşlar rahat bir ortamda eğitim görebilsin ve korunaklı bir yer olabilsin diye hazırlıklar yapıyorduk. Bazen üç saatlik bazen de tam dinlendiren bir uykuyla işlere koyulurduk. Sayımızın az oluşu dezavantaj olsa da bunu avantaja dönüştürerek

yoldaşlık bağıllığını güçlü bir şekilde oluşturup yaşadığım anlardan bir tanesiydi.

Bir tim komutanımızın düzenlemesi olmuştu. Onun yerine bir arkadaş atamalıydık. Bölük dar yönetimi olarak tartışınca bunu yapabilecek arkadaş olarak Sorxwin arkadaş seçtik. Karargâha sunduk, onaylandı. Artık geri dönüşü yoktu. Bunun üzerine bölük komutanımız Sorxwin arkadaşla tartışınca itiraz etmiş ve arkadaşlar da özeleştirir rapor kararını uygulamak istiyorlardı. Zaten bu bizim temel bir yaklaşımımızdı. Örgütün tüm çalışmalarına hazır olmak gerekiyor, örgütün görevlerini üstlenmek için birey kendini hazırlamalıdır. Bazı arkadaşlar yöneticiliğin ya da komutanlığın kendileri için ağır geldiğini hesapladığından yapmak istemiyorlar. Bazı arkadaşlar da genç oldukları için sorumluluk almak istemiyorlar. Bazı arkadaşlarda da bunu kendileri için erken gördükleri için komutanlık görevini almak istemiyorlar. Gerekçe ne olursa olsun buna karşın bir tavrımız oluyor, militan her an her şeye hazır olmadır yaklaşımıyla ele alıyorduk. Nede olsa Önderlik gerçeğine katılmıştık ve Önderlik gerçeğinde her şeye hazırlıklı olmak vardır.

Rapor kararı daha öncesinden aldığımız ortak bir karardı. İstisnai durum diye bir şey kabul edilemezdi. Bölük komutanımız kararı bana açıkladı:

- “Sende bir tartış belki ikna edebilirsin”

-“Tamam, görevden gelince tartışacağım” demiştim hemen, ikna etme sorumluluğunu üstlenerek.

Göreve göndermiştik. Geliye Zap’a gitmişti. Uzak olduğu için günleri bulan bir görevdi. Geliye Zap alanı bizden bir-iki gün uzakta olan bir alandı. Tek komşusu biz olduğumuz için sık sık oraya göreve giderdik.

Görevden geldikten sonra direkt benim olduğum yere geleceklerdi. Çünkü tüm eşyalar orada toplandığı için oraya gelmeleri gerekiyordu. Zaten benim yanımda kalan tim komutanı arkadaşla birlikte göreve gitmişlerdi.

Onların görevden geleceği gün bizim yanımızda toplantı olacağı için herkes buradaydı. Karargâh yönetimimizde vardı. Genel toplantı bitince bir de özgün toplantı yapılacaktı. Bu yüzden noktamız çok kalabalıktı ve eğer Sorxwin arkadaş komutanlığı kabul etmemişse toplantı kararı olarak rapor yazacaktı. Böyle olmasını istemediğim için elimi çabuk tutmalıydım. Toplantıdan önce onunla konuşma fırsatı yakalayabilmek için tetikte bekledim. Ne olursa olsun toplantıdan önce konuşmam gerekiyordu.

Akşam saat dokuz-on sularında göreve giden grubumuz, bir grup yeni savaşçı arkadaşla noktaya geri döndü. Nokta çok kalabalıktı. Bundan dolayı başka bir yerde onlara yer yaparak bir grup arkadaşı da güvenlikleri için yanlarına gönderdik. Ön cephe olduğu için düşmanın teknik kullanımı açısından atış tabelası gibiydi alanımız. Sürekli havanların atıldığı yerdi. Noktalarımızı buna göre konumlandırıyorduk. Nede olsa biz alışmıştık, bir kaya altı bile bizim için korunaklı bir yerdi. Yeni arkadaşlar bunu bilmedikleri için onları daha sağlam bir yere koymak gerekiyordu. Bunun için bize yakın olan bir şikeftimiz vardı. Arkadaşları oraya yerleştirmeyi uygun bulduk. Her gidiş gelişimde arkadaşlar nereye gittiğimi sorduğunda “Gever’e gidip geldim” diye takılıyordum. Çünkü Gever (Yüksekova) ile aramızda sınır olan tek şey Kinyaniş deresiydi. Kinyaniş deresinin bir tarafı Çelê (Çukurca) diğer tarafı da Gever topraklarına aitti. Zaten sınır taşının kuzey tarafındaydık. Bizim noktamız Çelê topraklarındaydı, ama fırınımız, depomuz, hatta yeni noktamız Gever topraklarında olduğu

için hep takılırdık birbirimize; “Çelê’ye gidiyoruz, Gever’e gidiyoruz” derdik.

Akşam yine giderken geç dönme ihtimalini söyleyerek gittim. Sabah olmadan Sorxwin arkadaş ile tartışmalıydım. Yorgun olduğunu biliyordum, bir de bana da söyleyecekleri vardı. Ayrıca kaç gündür görmediğim için özlemiştim her iki gül yoldaşlarımı. Yanlarına gittiğimde ilkin tüm arkadaşları kontrol ederek herkesin uyuduğunu gördüğümünden kendimi de ilk nöbetçi yaptım. Nöbet tutacak arkadaşların sayısı azdı. Ruken ve Sorxwin arkadaşlar “bizleri de yaz” diye dayattılsa da kabul etmedik. Ama keşke nöbet tutsaydılar. Çünkü nöbetim bitene kadar uyumadılar. Bana sarella getirmişlerdi. Ezda arkadaş göndermişti. Uzun bir dönem Ezda arkadaş ile kalmıştık. Onunla Xakurke’de kalmış, aynı timi paylaşmıştık. Yılların vermiş olduğu bir tanışmışlığımız vardı. En son Mahsum Korkmaz Askeri Akademisinde beraberdik. Benim düzenlemem Zap’a, onun düzenlemesi de Zagros’a olmuştu. Düzenlemede ikimizde kuzey için tekrardan önerimizi sunduk ancak kabul görülmedi ve yerlerimize doğru gerisin geri yola koyulmuştuk. Zagros’ tan düzenlemesi Geliye Zap’a olmuştu. Bana hem not, hem kasete kaydetmiş olduğu bir şarkı hem de sarella göndermişti. Hemen o gece şikeftin bir köşesine giderek notunu okudum. Çok duygulu yazmıştı, gözleri dolu dolu okudum. Laşer arkadaşın şahadetini yazmıştı. O da yakından tanıyordu. Sanki notundan sonra ağlayacağımı bildiğinden tatlı tatlı sohbet edelim diye sarella göndermişti.

Tek başına yemek olmaz, bireyciliktir olurdu bu. Komünal yemenin tadı bambaşkadır.

- “Tatlı yiyelim, tatlı konuşalım” dedim. Bunun üzerine her ikisi de aslında çikolatayı çok sevdiğimi bildiklerinden isteksiz gibi davrandılar.

- “Heval biz yedik bu da senin payın” dediler. Onlar sözlerini tamamlamadan üçümüzün de oturduğu yerin tam ortasına sarelleiy koymuştum bile. Kaşıklarımız yoktu. Zaten dağda kaşığa ihtiyacımız fazla olmaz. Doğa her konuda bizi doyurduğu gibi kaşık konusunda da yardımını esirgemezdi. Çoğu defa çayımızı karıştırmak için ağacın dalından küçücük bir dal koparıyız yada yemeği karıştırmak için. Şimdi de sarelleiy yemek için ayağa kalkarak en yakınımıdaki ağacın dalından üç küçük çubuk alıp geldim ve her birinin eline tutuşturarak;

- “Hadi tatlı yiyelim, tatlı konuşalım öyle değil mi Sorxwin arkadaş” diyerekten direkt konuyu Sorxwin arkadaşına getirdim. Ruken arkadaş çok zekiydi, hemen ne demek istediğimi anladı, çünkü giderken yolda Sorxwin arkadaşla sohbet etmesini söylemişim. Ne de olsa ikisi de birbirine çok değer veriyordu. Tam o esnada Ruken arkadaş bana;

- “Heval Stêrk, Sorxwin arkadaş benden de inatçı çıktı. Onu ikna edemedim, artık sana bırakıyorum” diyerek konuyu açmam için bana yardımcı oldu.

Sorxwin arkadaş bu gündemden rahatsız olmaya başlamıştı. Çok yorgun bir sesle hemen atıldı sohbete. Kesmek itercesine;

- “Çok yoruldum, sarelle mi yiyeceğiz yoksa gidip uyuyayım mı? Yarın konuşsak olmaz mı Heval Stêrk?”

Hâlbuki hiperaktif olduğunu çok iyi biliyordum. Ne kadar da zor göreve giderse gitsin onu çok etkilemediğini, canlılığını yitirmeyeceğini çok iyi biliyordum. Ve onun bunu bildiğimi iyi biliyordum.

-“Ruken arkadaş uyumaya gidebilir ama benim seninle kesinlikle bu akşam konuşmam lazım. Çünkü yarın toplantı var ve bu toplantı başlamadan tavrın netleşmelidir.”

- “Ama ben kararımı vermiştim; yapamayacağımı, bana ağır geleceğini iyi biliyorum” diye başladı. Daha tartişmadan beni susturmak istiyordu.

Tüm itirazlarına rağmen onu koyu bir tartişmanın içine çekmiştim bile. Saatlerce tartiştık. Ruken arkadaş belki on rüya bile görmüştür. Bazen kafasını kaldırıp “*halen tartişıyor musunuz?*” bazen de “*Stêrk arkadaş sana güveniyorum, devam et*” diyerek tekrardan uykusunu kaçırmamak için başını yaştığına koyuyordu. Yaştığı yeleğiydi, katlayıp başının altına koymuştu. Bende hemen “*sen yat ben onu ikna etmeye ne kadar gitmeyeceğim*” diyerek içini rahatlatıyordum. Saat gece yarasını geçiyordu. Saat bire doğru sanırım artık pes etti. Ve sonunda beklediğim cümle her iki dudaklarının arasında akıverdi nihayet.

-“Tamam, Heval Stêrk bu kadar çabaladığın için yapacağım” demesiyle içim rahatladı.

-“Tamam, o zaman artık rahat yatabiliriz. Yarında buradasın, dinlenmen için burada kal” diyerek ayağa kalktım. Hiçbir şey demesini beklemeden “Şevbaş” deyip noktaya geldim. Hem sarelleyi yemiştim hem de Sorxwin arkadaşı ikna etmiştim. Bunun sevinciyle o aradaki mesafeyi çok çabuk geçtim.

Takımın olduğu yere geldiğimde herkes yatmıştı. En azından ben öyle sandım. Arkadaşlar bana da yer yapmışlardı, kimseyi uyandırmak istemeyerek sessizce yerine sokulmak istediğim an Hezil, Nalin ve Raperin arkadaşlar birden başlarını battaniyenin altından kaldırıp “*Sorxwin arkadaşı ikna ettin mi?*” diye koro halinde sordular. Geç kaldığımdan dolayı Sorxwin arkadaşla tartiştığımı tahmin etmişler ve bunda da yanılmamışlardı. Yani örgütlü yapsaydılar bu kadar uyumlu bir koro olmazdı. Duygular bulaşıcıdır. Sevinçli halimi onlara da bulaştırarak “Nihayet başardım, artık yarından itibaren tim

komutanımızdır” dedim. Birçok arkadaş başını kaldırarak sevinçlerini yansıttılar. Meğerse tüm arkadaşlar onun tim komutanı olmasını istiyormuş da bundan bizim haberimiz yokmuş. Bu refleksle bunu hepimize çok açık bir şekilde yansıtmış oldular. Mesajı anlamıştık!

Vermiş olduğum müjdenin herkeste bir sevinç dalgasını yarattığını gördüğümde gururlandım. Bir arkadaşın bu düzeyde sevilmesi ve sahiplenilmesi çok güzel bir duygu yaratıyor insanda. Demek onda parti çizgisi var ve herkes parti çizgisiyle yaşamak istiyor.

Herkes benim vereceğim haberi sabırsızlıkla beklediği için kimsenin gözüne tek bir damla uyku bile girmemiş. Bu yüzden ben “*kabul etti*” sözünü söyler söylemez herkes rahat bir uyku çekmek için usulca gözlerini kapattı.

Sabah erken kalkar kalkmaz arkadaşların kahvaltılarını götürdük. Kahvaltıdan sonra da Ruken ile Sorxwin arkadaşları yanımıza çağırdık. Tekmillerini akşam bana vermiştiler ama bir kez de Hezil arkadaş vermeleri gerekiyordu. O sırada herkes Sorxwin arkadaşta takıldı. Zaten bizde bir gelenektir, bir arkadaş yeni komutan olunca “*çiçeği burnunda komutan, genç komutan, yeni komutan*” vb. diye takılmaya başlarlar. “*Piroz be*” ile başlar ta ki karşımızdaki arkadaş utanıncaya kadar bu sürer gider. Herkes Sorxwin arkadaşı hem kutladı hem de doyunca takıldı. Takılmaya başlayınca ilkin “normaldir hepimize zamanında takılmışlar” diyerek çok anormal karşılamadım. Sonrasında bunun bir türlü durmadığını görünce arkadaşın daralacağını hissettim. Her ne kadar arkadaşlara yapmamaları gerektiğini belirttiysem de kimse beni dinlemedi. Başta yönetimimiz bir türlü durmuyordu. Böyle olunca da arkadaşları durdurmak mümkün olmadı. Bu da bir aşamadan sonra Sorxwin arkadaşta daralmaya yol açtı.

-“Madem böyle yorumluyorsunuz ben yapmıyorum” diyerekten daha resmileştirmedığımız bir şeyden istifa etmeye başladı. Kalkıp yanımızdan gitti. Gözleri dolmuştu, boğazı düğümlemişti ve sesi titriyordu. Çok etkilenmişti. Hemen ardından koştum.

Neden öyle yaklaştığını sorduğumda ağlayarak;

- “Ama sen bana demiştin ki kimsenin sana takılmasına izin veremeyeceğim, herkes çok takıldı” diye bana sitem etti. Haklıydı, ona öyle söylemiştim söylemesine de onu bu duruma hazırlamamıştım. Özür dileyerek başladım konuşmaya; normal olduğunu hepimize takıldıklarını, bazen çok sevdiğimiz arkadaşlar için bu sürecin uzun olduğunu uzun uzun anlatmaya çalıştım. Sakinleşmişti, artık ağlamıyordu. Her şeyiyle sorumluluğunu üzerime aldığını ve elimden geldiği kadar yardımcı olacağımın sözünü verdim. Her zorlandığında tartışmaya hazır olduğumu söyledim. İkna oldu. Gitmemiz gerekiyordu çünkü toplantı için herkes bizi bekliyordu.

Tekrardan yukarıya çıktık. Bir kumaş parçası vardı mangada. Pratikte olduğumuz için çay-şeker torbalarımızı askeri kurallara göre yapıyoruz. O kumaşta askeri bir renkti. Bir türlü eşit paylaştıramamışlardı, beni bekliyorlardı. Bende toplantıya başlamadan önce kumaşı paylaştırdım. Bir parçayı da elime alarak “bu da yeni komutanımız Sorxwin arkadaşın timi için” deyince Sorxwin arkadaş ani bir refleksle “ama öyle olmaz ki Heval Stêrk, ilk sen takılmaya başladın” der demez üzerime doğru yürüyerek yakamdan tutup o kısa boyuyla beni yere düşürdü. Hava yumuşamıştı, o ağır atmosferden eser bile kalmamıştı. Nihayet o ruh halinden çıkmayı başardı.

Sorxwin arkadaş rapor yazmaktan kurtulmuştu ve toplantıda resmi bir şekilde atandı. Ertesi günde karma bir timle ceviz toplamak için ilk görevine gönderme kararına bile aldık. Gittiği ikinci günde

denetiminden biri iç firara kalkışmıştı. Geliye Zap gücünün yanına gitmişti kaçan kişi. Büyük cihazda bize haber verince rahatlamıştık ve onu aramaları için gönderdiğimiz tüm grupları çağırmıştık ancak onu bulduğumuzu daha Sorxwin arkadaşına söylememiştik. Aslında arkadaşlar ona biraz takılmak için söylemek istemiyorlardı, birazda korkutmak vardı amaçta.

- “İkinci günde yanından biri kaçtı diye seni görevden alıyoruz ve bu bir cezadır” diye takılmaya başladık. İkinci gün firar verdiği için çok mahcuptu, bu konu her açıldığında kıpkırmızı kesiliyordu. Gözleri gözlerimdeydi, benden medet umarcasına bakıyordu. Adeta bana sığınmıştı. O an ona verdiğim söz aklıma geldi. Sözümü tutmalıyım, daha ikinci gün de ona ihanet edemezdim. Yakışık almazdı zaten.

- “Yoldadır, arkadaşlar getiriyorlar, merak etme” diye göz kırparak söylemiştim bu sözleri.

Sevindi hemen, sözümü tuttuğum için ben de sevinmiştim en az onun kadar. Rahatlamıştı artık, o sevinçle gelip kucakladı beni.

Onunla güçlü bir yoldaşlık kurduğuma inanıyorum. Çünkü Goethe’nin dediği gibi *“gerçek dostluklar yıldızlara benzer. Karanlık çökünce ilk onlar ortaya çıkarlar.”* Tüm günlerin yoldaşı olmayı yakalayanlar gerçek yoldaşlığı yakalamış olanlardır, hakikatten pay almayı başarmışlardır. Sorxwin arkadaş temsil edilen hakikatten pay sahibi oldu. Bunu kendi yaşamıyla bütünleştirerek yaklaştı. Fikir-zikir-eylem birlikteliğinin adı oldu. Bakarken bile sevgi dolu bakışları yoldaşlığın zirvede olduğunu gösteriyordu bizlere. Eşit yaklaşırdı her bir yoldaşına. Böyle olunca da bulunduğu ortamda sevimliyi hak ediyordu.

Eyalet toplantısı olacaktı. Hezil arkadaşın bölümündeydim. Erken gelmiştim. Zaten hep erken gelirdim raporları yazmak için. Hepsinden önce gelip yazmalıyım ki yetiştirebileyim diye. Yoksa

yetiştiremezdim. Hem genel hem de 6zg6n raporu yazıyordum her seferinde. Toplantı yerinden en uzak yer bizim yerimizdi. Zaten aynı g6n toplantı yerine ulaşamıyorduk. Genel tabur toplantımız bittikten hemen sonra genelde 6ğlenden sonra çıkar k6ç6k Cilo taburuna giderdik. Gece orada kalır, sabah oradan çıkar, 6ğleden sonra ikinci vakitlerinde toplantı yerinde olurduk.

Bu seferki toplantıya bizim b6l6k adına dar y6netimden ben ile Ruken (Pepule-Maku) arkadaş gidecektik. Gitmeyi 6ok istemiyordum ama kararg6hın kesin talimatıydı, benim gitmem gerekiyordu. Normalde kimin toplantıya gidip gitmeyeceğini kararg6htaki arkadaşlar belirlemezdi. D6zenlememi yapmayı d6ř6nd6klerinden ben gitmezsem cihaz 6zeri beni buradan 6ıkaramayacaklarını bildikleri i6in toplantıda ikna etmeyi d6ř6nd6kleri hissine kapılmışım.

Cihazda gitmemek i6in 6nerimi sundum, kabul g6r6lmedi. Artık kesinleşmişti, toplantıya ben gidecektim. Hazırlıklı gitmek i6in toplantılar dışında da belli tartışmalar y6r6tt6k. Bu y6zden Hezil arkadaşın olduğu b6l6ğe erken gittim. Bireysel anlamda hazırlık yapmak i6in pek vaktim olmadı. Bu y6zden 6n cephe gibi bir yerde arkadaşların ısrarıyla o geceyi sivil elbiselerle ge6irecektim. Gerilla hayatımda ilk defa bir geceyi sivil elbiselerle ge6irecektim, ama 6n cephe bu aklımdan bile ge6irmezdim. Gece n6bet6iyken kobra sesine benzer bir ses duydum. Sabaha doğruydu. Sesle birlikte bir panik i6erisine girdim. Benim paniğim elbiselerime ulaşıp almaya y6nelikti. N6bet6i olduğum i6in eğer kobra indirme yaparsa ilk benim 6atışmaya girmem gerekiyordu ki, arkadaşlar yerlerini alabilsinler. Hem elbiselerimi alabilmeliydim hem de bir şey olunca 6atışmaya hazır olabilmeliydim... İkisini birden yapmam gerekiyordu. Paniğimle birlikte Raperin (Gabar) arkadaş da uyandı. Uyanır uyanmaz sesi sordu Kobra olabileceğini s6yledim. Eğer kobra ise vurup-vurmama

talimatını tepecilere vermeliydim. Gece olduğu için riskliydi. İndirme yapmayana kadar “vur” talimatını veremezdik. Çünkü gece namludan çıkan merminin ateşinden dolayı yer deşifre oluyordu. Bu yüzden indirme yapıp yapmayacağını netleştirdikten sonra haber vermeliydim. Tepeci arkadaşlar kadın arkadaşlardı ve birebir bizim sorumluluğumuzdaydılar. Yani her şeyden önce benim tetikte olmam gerekiyordu. Kesin şu an tepeci arkadaşlar da tünelde doçkanın başında kulaklarını açmış cihazda sesimizi duymak için bekliyorlardı. Onları tanıdığım kadarıyla şimdi birbirlerine *“hadi Heval vurun deyin artık”* diye söyleniyorlardır. Heyecanlı heyecanlı bekliyorlardır ya da inisiyatifin onların olacağı anın gelmesi için dua ediyorlardır. Onlara açık talimat vermiştik *“indirme yaptıkları an hiç kimsenin bir şey demesini beklemeden vurun, affetmek yok.”* Bu açık talimatı bildiklerinden intikam almak için tetiğe basmak istiyorlardı. O anın gelmesine karşı sabırsızlardı. Bu bir öz savunmadır. Ne de olsa bizim orada olduğumuzu biliyorlar buna rağmen alanımıza girseler tereddütsüz vuracağımızı da tahmin ediyorlardır. Ona rağmen geliyorlarsa “hoş geldiler!” ve bizde “hoş karşılayacağız!” karşılamamak olmazdı.

Raperin arkadaş ile birlikte sese kulak verip dinliyoruz. Sesin tekdüze oluşu bizi şüphelendirmişti. Kobranın sesi öyle değildi. Ben kalkıp elbiselerimin olduğu yöne doğru koşmak isterken Raperin arkadaş kolumdan tutarak beni olduğum yere oturttu.

- “Bırak şimdi elbiseleri, sesi netleştirelim”

- “Ya kobra olursa! ”

- “Bir şey olmaz, biraz sabret”

- “Olur mu? Çok şey olur, bana bir şey olursa, parti tarihine ‘o kadar yıldır katılmış bir arkadaşın ön cephede sivil kalması akıl kârı değil’ diye geçerim” dedim şaka yaparak.

- “Peki o zaman sesi dinleyerek git” demesiyle beraber pratik mangamızın kapısının önüne çıktım. Normalde kararı gözetlerdik, düşman karadaydı ancak son yıllarda taktiğini değiştirdi, karadan gökyüzüne kaydı. Aslında ikisini birlikte yürütüyordu. Bizde buna karşı rasathane geliştirdik semaları takip etmek için. Gökyüzünü takip ediyordum. Yine analitik zekâm geç kalmıştı. Analitik zekâ devreye girene kadar duygusal zekâ yaşamsal refleksini göstermişti bir kez daha. Ah bu analitik zekâ bir kez de geç kalmazsa... O da duygusal zekâ kadar çabuk refleks gösterse... Yani birden aklıma Heron uçağı geldi. Geçen seferde gelmişti. Bu sese ne kadar çok benziyordu. Buralara Heron fazla gezmez genelde pradetör gezer. İkisinin sesi birbirinden farklıdır. Heron daha çok kuzey alanlarında geziyordu. Gerçi bu son süreçte bizim alanda da gezmeye başladı ancak güney topraklarına girmiyor, sınır taşına yakın bir yerden dönüş yapıyordu. şimdiye kadar çok görölmemişti. ř.Newal’dayken birkaç defa gezdi, birde ben daha Petrot’dayken bir-iki defa gezdiğini görmüştüm, o kadar. Her ikisi de tehlikeliydi. İkisi de görüntü alıyor ancak Heron daha gelişkin daha farklı özelliklere de sahipti. Keşif uçakları çıktığından beri özel araştırma alanı yaptığımızdan onlar hakkında bilgi sahibiyiz. Bu yüzden Heron İsrail’e, Pradatör ise ABD’ye aittir. Türklerin kendi yapımları da var. Teknik konusunda İsrail daha gelişkindir. İnsandır tüm bu teknikleri yaratan, bu yüzden bunun zayıf noktasını yine insan bulur. Tüm teknikleri kendisi yarattığından nasıl boşa çıkaracağının yöntemini bulmada da çok zorlanmaz.

İyi ki dışarı çıkmamıştım, yoksa bir elbise için noktayı deşifre edecektim. Kobra değildi bu, Heron keşif uçağıydı. Birden tepelerini düşündüm ve sesli bir şekilde *“tepedeki arkadaşların hevesleri kursaklarında kalmıştır şimdi. Kim bilir, belki bir dahaki sefere*

istedikleri olur” demeye başladım. Raperin arkadaşta benim söylediklerime katılarak gülmeye başladı.

Öğleden sonra toplantı biter bitmez ben ile Ruken arkadaş toplantı yerine gitmek için yola koyulduk. Özgün toplantı genel toplantıdan bir gün önce olduğu için daha erken gitmeliydik. Akşam küçük Cilo’ ya ulaştık. Sabah oradan da toplantıya gelen arkadaşlarla birlikte yola koyulduk. İkindiye doğru yerimize ulaştık. Ertesi sabah toplantı başlayacaktı.

İlkin özgün toplantıyı yaptık. Sadece planlama ve düzenleme gündemimiz kalmıştı onu da ikinci günün akşamına bıraktık. Yani genel toplantının birinci gününün akşamına bıraktık. Toplantı süreçleri yoğun geçen süreçlerdir, hiç ara vermeyiz. Zap gibi bir eyalette olduğumuz da eklenince ne kadar çabuk bitirip yerimize ulaşırsak o kadar iyi olurdu. Çünkü hepimiz birebir görev başındaydık. Komutan, komuta işinin yapıldığı yerde olmalıdır.

Akşam planlama ve düzenleme toplantısında bireysel tartışmalar var diye ertelemek zorunda kaldık. Nalin arkadaş dönüp salonda oturan bizlere;

- “Engizek, Ruçem ve Stêrk arkadaşlar yatmasınlar, işimiz var, diğer arkadaşlar yatabilirler”

Bunun üzerine yönetim mangasına gittik ve birkaç dakika sonra Ruçem arkadaş tartışmak için çağırdı. Neden benimle tartışılacak sorusu beynimi meşgul ediyordu. Ruçem arkadaş gittikten sonra yanımızda oturan Raperin arkadaş;

- “Neden benimle tartışacaksınız” dedim.
- “İşimiz varda ondan” diye gülümseyerek söyledi.
- “Nedir bu iş?” diye sordum merakla.
- “Bilmiyorum” dedi pek iknacı olmayan bir sesle.

- “Nasıl bilmiyorsun, şaka yapıyorsun herhalde, sende yönetimsin” dedim inanmadığımı belirterek.

- “Bilmem, kendini her şeye hazırla” diyerek manalı manalı gülümsedi.

- “Ama ben sana güvenmiştim. Beni Ertuş’ tan çıkarmayacaklarına dair sana güvenmiştim, izin vermeyecektin” demeye başladım ağlamaklı bir sesle.

- “Örgüt işi önemlidir” deyince kaşlarını da kaldırmıştı.

Başka diyecek bir şey bulamadım. Ne tartışacaklardı biliyordum. Ama hislerim Ertuş ’tan düzenlemem olacak yönündeydi. Çünkü öncesinden de bu yönlü imalarda bulunuşlardı.

Laşer arkadaşın şahadetinden sonra Ertuş’ ta oluşum tartışma konusu olmuştu. Arkadaşlar sürekli bana *“herkes seni buradan çıkarmamız için dayatıyor”* diyorlardı. Bu süreçte bana da bir şey olursa iyi olmazdı. Toplantıya düzenleme için getirildiğimi de hissetmiştim ve bunda yanılmadım da. Ben bunları düşünürken Ruçem arkadaşın tartışması bitmiş yerine Engizek arkadaş gitmişti. Engizek arkadaş Kurojaro’da kadın arkadaşların bölük komutanıydı. Ruçem arkadaş Xakurkê’de bölük komutanımızdı ve 2006’da Ş.Beritan Akademisi’nde beraber eğitim gördük. Uzun yıllar birlikte kalmıştık. Bunun yaratmış olduğu bir rahatlık ve bir paylaşım vardı. Aynı soruyu ona da sordum.

- “Kendini en olmadık şeylere hazırla ve itiraz da etme” deyince hemen yanındaki Raperin arkadaş fırsat bu fırsat dercesine sözü aldı.

- “Sen sert kafalısın, inatçısın, bari şimdi yapma, itiraz etme, Mahsum Korkmaz Askeri Akademisi’nden gelmişsin, iyi olmaz” gibi şeyler söyleyerek sanki bazı şeylerin ön hazırlığını yapıyordu. Ancak ben bunu düzenlememe itiraz etmeyeyim diye söylediğine inanmıştım. Çünkü Ertuş’ tan çıkmak istemiyordum ve çıkmamak için

de elimden geleni yapacağıma hem ben inanıyordum hem de beni yakından tanıyanlar bunu iyi biliyorlardı. Bu yüzden inatçılık üzerine ha bire seminer alıyordum! Aslında tıpkı Nazım Hikmet'in yazdığı bir mektupta söylediği söz benim için çok yerindeydi desem daha doğru olur. *"Yine konferans aldım"* diyor ya, bende seminerden çok konferans alıyordum inatçılık konusunda. Zazalığımın bende yaratmış olduğu temel karakterdir bu inatçılık. Zaten aynı kökenden olduğumuz için birbirimizden farklı değilizdir. Kùltürler ortak, yaşam tarzı ortak... Sadece diller farklıdır. Dillerde yakından incelendiğinden ortaklaşan birçok kelime mevcuttur. Ancak inatçılık Zazalarda somutlaşınca gerekçe de hazır oluyor. Tıpkı bende olduğu gibi!

Tartışmaya hazırlıklı gitmek istiyordum, bu yüzden tartışılacak konuları merak ediyordum. Ne yaptıysam bana söylemediler. Bilinçli bana söylemiyorlardı, ki hazır cevaplarım olması!

Sonunda sıra bana geldi ve oturduğumuz grubun gülme sesleriyle tartışma mangasına yollandım. Demek benim dışımda herkes tartışmadan haberdardı. Bir tek habersiz olan bendim. Biraz farklı şeylerden konuştuktan sonra asıl tartışma konusuna geçtik. Beni bölük komutanı olarak Kurojaro'ya atayıp düzenlememi yapmışlar. Buna karşı çıktım, itiraz ettim ama rapor sürecine alınmakla tehdit edildim, rapor yazmayı kabul ettim. Bu çerçevede uzayan bir tartışma gelişti. Kendim için erken görüyordum. Çok eski değildim ve genç sayılabilecek bir yaşıyordum. Mahsum Korkmaz Akademisi'nden geldiğim için orada verdiğim söz bana hatırlatıldı. Ancak buna rağmen ben yapamayacağımı, bana ağır geleceğini, hakkını vermede kaygı yaşadığımı söyleyip durdum. Söylediklerimden pişman değildim çünkü komutanlık vicdan meselesidir, yanlışlık yapıldığında sürekli onun vicdan azabını yaşarsın. İyi yapmak gerekir ve ben daha o düzeye geldiğime inanmıyordum. Bu düzeyde bir sorumluluk bana

ağır gelirdi, hele hele özellikle Zap gibi bir eyalette, savaşın yoğun yürütüldüğü alanlardan birinde bu düzeyde bir sorumluluk kaldırmak kolay değildi. Arkadaşlara tüm bu kaygılarımı ve gerekçelerimi sundum. Tartışmanın sonlarına doğru gelmiştik ama daha birbirimizi ikna edememiştik. Bunun üzerine biraz daha yoğunlaşmam gerektiğinde karar kılıp tartışmayı noktaladılar.

Tünele gidip oturdum. Tanıdığım tüm arkadaşlar tek tek gelip beni ikna etme temelinde konuştular. Meğerse beni ikna etsinler diye herkesi tünele yolladılar. Gece geç saatlere kadar tünelde oturdum. Sonra beni içeriye çağırdılar.

Sabah özgün planlama-düzenleme gündemimizin toplantısını yapmamız gerekiyordu ki genele sunabilelim. İlk benim durumumu aktardılar ve bana karşı konulan tavrı da. Bu seferde burada eleştirilere tabi tutuldum. Zoruma giden birçok yorumlarda yapıldı. Benim durumum netleştikten sonra toplantıya geçildi. Sorxwin arkadaşın durumuna düşmüştüm adeta. Burada olsaydı bana çok takılırdı.

Benim hakkımda alınan son karar şuydu: ister gönüllü ister gönülsüz Ertuş'a gidip toplantıları aktaracağım ve çantamı alarak karargâha gidecektim. Bu artık bir karardı ve tartışmasız yerine getirecektim. Artık karargâha gidecektim. Düzenlemem konusunda çok kararlıydılar. Geriye bölük komutanlığı kalıyordu. Belki karargâha gittiğim de son bir kere şansımı deneyecek onları ikna etmeye çalışacaktım. Bu düşünceyle söylediklerini kabul ettim. Çünkü kişi istediği kadar inatçı olsun örgüt ondan daha inatçıdır. Bunu çoğu kez yaşayarak öğrendim.

Toplantıda iki bölük hakkında yani hem Ertuş hem de Kurojaro bölükleri hakkında görüş belirtiyor, öneriler sunuyor, notlar alıyordum. Arkadaşlar bana *“gitmesen bile böyle yapmalısın”* diye

kesin talimat verdiler. Anlamıştım bunlar beni oraya göndermede kesin kararlılar. Böyle olunca da toplantıda çok yoruldum. Toplantıda hep ağladım ve ağlayarak çıkmıştım; gözlerim ağlamaktan şişmişti. Diğer bölük komutanı arkadaşlar beni teselli etmeye çalışıyorlardı. Onların yöntemi de sadece “ikna olmam gerektiği” yönündeydi. Onların ellerinde de bir şey gelmiyordu ki bana yardım edebilsinler.

Toplantı sonrası Ruken arkadaş ile birlikte benim yerime gelecek olan takım komutanını da alarak Ertuş’a doğru yola koyulduk. Tüm yol boyunca sessizdim. Ruken arkadaşta en az benim kadar sessizdi. Sadece düzenlememin olduğunu söylemiştim ona. Ama arkadaşlar benim söylemeyeceğimi bildiğinden bölük komutanımıza aktarsın diye Ruken arkadaşta ayrıntıları aktarmışlardı.

Ruken arkadaş benim yardımcımdı ve çok güzel bir ekip ruhunu yakaladığımıza hep inandık. Bazen kızdık birbirimize, bazen sevindik, bazen birbirimizi eleştirirken incittik ama yine de birbirimize çok alışmıştık, ayrılmak zor gelecekti. Tüm yol boyunca bunun hüznünü en derinlerde yaşadık. Birbirimize sevgi dolu bakışlarımızla serkeftin diliyorduk. Yoldaşlık fiziki birlikteliğin ötesindedir, ruhta bir olmaktır. Yine de bir gün tekrardan fiziki birlikteliği yakalayacağımızın umudunu taşıdığımızı birbirimize söylüyoruz yolda ilerlerken. Bunların ötesinde derin bir sessizlik vardı. Hiç durmadan yürüyorduk. Çünkü bana 3 (üç) gün verilmişti. Üç gün olmazsa bile en geç bir hafta içerisinde karargâhta olmalıydım. Bu yüzden zamanımın bir dakikasını bile boşa geçirmek istemiyor, hızlı hızlı hareket ediyordum.

Bölüğe ulaşır ulaşmaz bir çay içtikten sonra Hezil arkadaşta toplantıyı aktardım. Yanımdaki arkadaş görüncü şaşırmış ama bir şey söylememişti. Birazda anlamıştı aslında. Daha sonra onun benim yerime geldiğini, düzenlemem olduğunu söyledim ama tüm ayrıntıları anlatmadım.

Gelen arkadaşla takımı devrettik, biraz aktarımlar yaptık. Şanslıydı çünkü bölük toplanıyordu ve hepsi yan yana gelecekti. Çabuk alışacaktı.

Onlar noktayı değiştirirken ben tepeye gittim, toplantıları aktardım. Bir gece yanlarında kalarak tüm tepeyi gezdim. Kim bilir belki bir kez daha görme şansım doğmazdı buraları. Hep gelecekmiş gibi ama hiç gelmeyecekmiş gibi ayrılmak gerekir. Böylesi anlar insanı duygusallaştırıyor. O geceyi, o atmosferde geçirdik. Akşam vedalaşma toplantısını da yaparak ertesi sabah bölüğe indim. Ben atamam olduğunu söylememe rağmen herkes duymuş ve bana takılmaya başlamışlardı bile. Bu sırada ben kızınca Sorxwin arkadaş yanıma gelip *“gülme komşuna gelir başına”* diyerek bana sarıldı. Çukolata kızdan ayrılmak istemiyordum. Hele *“Gule”* diye hitap ettiğim Gülbahar arkadaştan hiç ayrılmak istemiyordum. Şimdiden ayrılığın derin hüznü sarmıştı beni ve onları da. Sözü bittiği yerdeydim. Onlardan ayrılmak içimi acıtıyordu. Bu yüzden takılmalarına kızmayı kendime hak görmüyordum. Hepsi canımdan bir parçaydı, nasıl ayrılabilirdim ki!... İnsan canından ayrılabilir mi?

Akşam benim için moral yaptılar. Artık dayanamadım. Gözyaşlarımın sel olmalarına izin verdim. Birçoğu da bana eşlik etti, tıpkı her zaman bana eşlik ettikleri gibi. Birçoğu gitmemi istemiyordu. Onların da böyle yaklaştığını görünce daha çok etkileniyordum. Onlar benim can yoldaşlarımdı. En zorlu süreçleri birlikte paylaşmıştık, birlikte göğüslemiştik, birlikte güç ve moral oluşturmuştuk. Zorlukları beraber yenmiştik. Şimdi nasıl bırakıp gidecektim, gidemezdim ve gitmemem de gerekiyordu ama zorla gidiyordum işte.

Sabah toplantıyı aktardım, vedalaşma konuşmasını yaparken yine gözyaşlarıma hâkim olamadım. *“Kim bilir belki bir daha birbirimizi göremeyebiliriz”* gerçeği aklıma geldiğinde boğazım düğümleniyor,

kalbim sıkışıyordu. Her bir yoldaşımı kucaklarken bağrıma basıyor, gül yüzlerini beynime nakşediyordum.

Daha sonra genelde toplantı aktarımı içinde tabur toplandığı için beni askeri törenle uğurlamak istediler. Her ne kadar buna gerek olmadığını belirttiysem de zorla utana-sıkıla karşıya geçtim. Genel güçle de vedalaşma konuşmasının ardından “*serkeftin*” dolu sözlerimizle tokalaşarak taburdan ayrıldım. Kinyaniş’ ten gidecektim. Hâlbuki ben küçük Cilo’dan geçmeyi istiyordum. Oralari da tıpkı şimdi Ertuş alanında yaptığım gibi beynimin tüm hücrelerine nakşetmeyi istiyordum. Ama olmadı. Rahat ama daha uzun olan yolu tercih etmişti grubumuz. Kendal (Afrin) arkadaş da ayrılıyordu. Karargâh onu da çağırmişti. Beraber aynı taburdaydık. O da küçük Cilo taburundan buraya düzenlenmişti ve kaç aydır bizim bölükte kalıyordu. Yine aynı gruptaydık ve beraber hareket ediyorduk. Bu sefer hüznün vardı yüreğimizde. Öbür sefer ise umuda yolculuktu yürüyüşümüz. Ayrılmak istemiyorduk taburdan.

Tüm yol boyunca Ertuş’u ve orada bıraktığım yoldaşlarımı düşündüm. Geldiğim ilk günden başlayan günlerim bir film şeridi gibi gözlerimin önünden geçiyordu. Her karesinde dakikalarca bekliyordum, doyumsuz bir bakış ile bakıyordum. Tüm arkadaşlarla olan anılarım çakılı kaldı gözlerimin önünde. Şimdiden özlüyordum onları. Şimdiden hasret varlığını gösterdi. Ve bir kez daha yaşam acımasız bir şekilde gösterdi bugün beraber olup ama yarının ne olacağını bilmemek gerçeğini... Demek her anı bu realiteyle yaşamalı insan. Bazen o anın cazibesine kapıldığımız için unutuyoruz bu gerçeği ancak unutmaya direnmeliyiz, direnmeli hafıza.

Ertuş’ta çok kısa bir süre kaldım. Yıllarca kalmak isterdim. Ertuş emek kokuyordu, sevgi dağıtıyordu her tarafına. Ertuş’ta yaşamak “türkü tadında” yaşamaktı. Doyumsuz bir şekilde yani... Söyledikçe

söylenileceğini bilmek gibi yani... Yaşadıkça yaşamayı istemek gibi yani... Onlardan ayrılmak zor geliyor. Yüreğimi onların yanında bırakarak gidiyordum, ruhum Ertuş'taydı. Ben sadece fiziki olarak gidiyordum. Bu sefer giden ben oluyorum ardımda bırakarak. Hâlbuki her zaman kalan ben oluyordum. Ertuş'tan ayrılmak istemiyordum. Ertuş'ta bir kelebek olmayı başardım. Ne tuhaf şimdi de kelebek olmayı istemeyen benim. Bir kelebek ömrü kadar yaşamıştım.

Gidiyorum ardıma baka baka
Gözlerim dolu dolu
Yüreğim paramparça
Parçaları bırakarak gidiyorum.
Onları da yanımda
Sol tarafımda taşıyarak gidiyorum.
Belki de hiç gitmiyorum
Sadece gittiğimi sanıyorum
Sanı sadece benimkisi
Oysa ben hep burada olacağımın
Farkında olaraktan gidiyorum.
Yüreğim burada, beynim burada
Duygularım burada olacak şekilde
Gidiyorum işte
Adına gitmek denilirse
Gidiyorum.

Yine yolcuydum bir yerlere
Hayat yolculuktan ibaret değil miydi?
Aşk vardı yolculukta, sevgi ve tutku
Tek farkımız buydu diğer yolculardan
Sevgiye yürüyorduk tekmiil duran her şeyle
Aydınlıktı hedefimiz, bilinç yani
Kimi zaman derviş gibi olurduk
Hırkayla, lokmayla yürüyen
Kimi zaman Ferhat gibi olurduk
Amaca ulaşmak için dağları delen
Kimi zamanda Mecnun gibi olurduk
Vadileri, dağları aşarak gelen
Yine de Hallac-ı Mansur gibi derdik
Enel-hak'ı su gibi içmek için
Hakikatti bizi amaçta yekvücut hale getiren
Teğet geçmek yok hiçbir şeyi
Ya merkezinde, su gibi içmek için
Ya da kenarında, en ucunda
Olmak varken
Ortada olunmaz hakikat aşkında
Ya kül olur yanarsın
Ya da buz tutar donarsın.
Gerçek yaşamın derinliklerinde

Yüzmeyi bilmek lazım duygu denizinde
Kimi zaman esir olursun bilmezsen eğer
Kimi zaman da uzaklaşırsın hor görürsen eğer
Denge olmalı hayatın anlamlılığını yaratmak için
“An” da oluşmak için terazide kalmalı her şey
Yine aşkla yürüyorum, yolcuyum yani
Tutkulu olduğum mekânlara doğru
Aşk varken yürekte mekâna ne gerek
Yinede mekân maşukun bedenidir
Çıplak gözle görmek gerek birçok şeyi
Gönül gözü yetmez bazen
İkisi de olmalı maşuk için
Bende yürüyorum maşukun aşkına yürüyüşü gibi
Ulaşınca semah döner gibi dönüyorum
Başım dönüyor yine de bu aşk karşısında sarhoş gibi
Büyük bir zevkle, tutkuyla
Kimi zaman Deştan’a gidiyor ayaklarım
Kimi zaman Ş.Mazlum’a ulaşıyor bedenim

Kimi zaman Şikerdeyim
Kimi zaman Nirve'nin heyecan dolu tartıştığımız şikeftinde
Kimi zaman sırtımda hiç hissetmediğim ağır bir yük ile
İnadına yürüyorum düşmanın hemen yanından
Kimi zaman elimde dürbünle
İzliyorum düşmanın hareketlerini
Meğerse ben hep buradaymışım
Kim demiş ki şimdilerde gelmişim
Kim demiş ki daha önce burada olmamışım
Ben hep buradaydım hâlbuki
Ayrılmadım ki hiçbir zaman
Ruhumla, beynimle, kalbimle
Hep buralardaymışım
Bundandır hiç yabancı kalmayışım
Dağların hiç ecnebi olarak kabul etmeyişi
Beni kendilerinden saymaları bundandır
Beni bir çocuğu gibi bağrına basması bundandır
Hiç çekinmeden dağları sermişti önüme
Hiç düşünmeden kucaklamıştı beni ormanlarıyla
Hiç sakınmadan saklamıştı beni kayalıklarıyla
Beni bir parçası olarak görmüştü

Bundandır görür görmez sol tarafım hareketlenmişti
Tıpkı öteki yarısıyla birleştiği an gibi
“Hoş geldin” diyerek kucaklamıştı
Bağlantısını hiçbir zaman koparmadığı yar gibi.

TEKRARDAN ÖN CEPHEDE OLMAK

Arkadaşlar beni ağır silahlar için çağırdılar. Apar topar Kurojaro'dan inip ağır silahlara geldim. Sorxwin arkadaş da oradaydı. Arkadaşlar düzenlemesini yapmak için çağırmışlardı. Çoktandır görmemiştim çikolata kızı, hem de aylardır. Özlemiştim. Onda takımı görüyordum. Ertuş'u görüyordum... Çiyayeres'i okuyordum... Gülbahar'ın gülüşlerini saklamıştı yüzünde, Rejav'ın asabiyeti, Serdar'ın umut dolu bakışları, Agit'in çocuksu olan o masum kahkahaları... İnsan dikkatli bakınca yüz hatlarından okunabiliyordu Viyan'ı, Ümit'i, Diren'i, Rojhat'ı, Şahan'ı, ve daha bir çoklarını. En azından ben görebiliyordum, Gülbahar ve diğer arkadaşların bir yarısıydı karşımda duran. Sorxwin arkadaşına olan derin özlemlerimle tıpkı Avaşın'ın Basya ile kucaklaşması gibi kucaklaştım. Karşılıklı birbirimizle görüşemediğimiz günlerin acılarını-sevinçlerini aktardık. Birbirimizi takip ettiğimiz için arkadaşlarda neler yaptığımızı söylemişlerdi. Hiç kaçırırlar mı? Mümkün değil. Ancak gerçek olan şu ki yaşam tanığı olan kendisi aktarınca daha farklı başkaları anlatsa daha farklıdır. Yaşam yaşananın gözüyle değerlendirilmelidir. Sorxwin arkadaş Ertuş' tan sonra Çiyayeres'e geçmişti. Orada yoğunlaşma bölümü olarak dışa yansıttığımız ama eylem bölümü olan bölükte yer almıştı. 49 karakol eylemine katılmış, yanında arkadaşlar şehit düşmüştü. Zaten duygusal bir karakteri vardı, tüm bunlar daha çok duygusallaştırmıştı onu. Bende Kurojaro'daydım. Onun kadar çok şey yaşamamıştım ama Gülbahar arkadaş anlattım. Eyleme gitmeden önce benimle konuşmak istediğini, güvenlik gerekçesinden dolayı konuşamadığını, eylemden sonraya bıraktığını, eyleme gönderdiğimiz arkadaşların gelişinden sonra özlemle dolu selamlarını getirişlerini, ancak şehit haberini selamlardan önce aldığımdan dolayı bana selam getiren arkadaşların şahadetlerinden haberdar olmadıklarını

ağlayarak anlattım. Şahadetler çoktu, hepsini tanıyorduk. Eyaletten olan arkadaşlarla beraber kalmıştık. Beraber çalışmıştık... Beraber yaşamıştık bir zamanlar... Şimdi hiç birinin olmadığını derinden anlayan kalbimiz ağrıyordu. Sancısı derin, kanıyordu durmadan. Geriye koskocaman anılar hanesinde en güzel kareleri bırakmıştılar. Bize kalan bu anılarla yaşamak ve bu anılarla onları yaşatmak olmuştu. Bunu bilerekten sımsıkı sarılmıştık anılara, bir nebze de olsa özlemin doruktaki halini yavaşlatmaktı amacımız. Paylaşarak anmak temel hedefti. Ancak yaptığımız sadece ve sadece özlemin tahtını sağlamlaştırmak oldu. Andıkça, konuştukça hasret dimdik bir şekilde karşımızda duruyordu. Bu yüzden ikimiz de ağlayarak anlatıyorduk yaşadıklarımızı.

Bu sırada arkadaşlar Sorxwin arkadaşı çağırıp tartıştılar. Düzenlemesini Ş.Rüstem'e takım komutanı olarak yapmak istiyorlardı, lakin takım komutanı olarak gitmek istemiyordu. İkna olmayınca ben tanıyorum diye ikna etmem için benimle tartıştılar. Onu tim komutanı yaparken de yine ben tartışmıştım şimdi de takım komutanlığı için öyle yapacaktım. Ne da olsa o inatçı ben inatçıyım. Birbirimizin dilinden anlıyorduk, onu ikna etme yol ve yöntemini yakalamıştım artık. Tanıdığım için tartışmamın iyi olacağını belirterek ayrıldılar.

Kaldığımız yer şikeftti ve tüneline oturduk, birkaç saatlik tartışma sonucunda nihayet onu ikna etmeyi başarmıştım. İnâtçıydı, ikna etmek zordu. Bin dereden su getirmek gerekiyordu. Ama hissediyordum ki bana vermiş olduğu değerden kaynaklı ikna olmuştu. Yoksa kabul edip ikna olmazdı. Zaten *“eğer zorlanırsam hep seni anacağım”* diye imalarda bulunuyordu.

Artık büyümüşü ve biliyordu; arkadaşlar onu atamayı düşünmüşse ne kadar direnirse dirensin kaybedecekti. O kaybetmeyi sevmezdi. Kaybetmeyi başarının güçlü olması dışında kabul etmezdi.

Kaybediş yakışmaz bir gerillaya. Ve bir gerilla hiçbir zaman kaybetmemeli. Sadece başarının ne olduğunu bilmek için ders olabilir kaybetmek. O da büyük kayıpların olmaması şartıyla” derdi hep bana. Ona takılırdım; *“başarmayı öğrenmek istiyorsan kaybetmenin ne olduğunu bilmelisin. Bilmek için de onu yaşamak lazım”* derdim, her kaybediş karşısında onu sinirli gördüğümde. Küçücük bir kaybediş bile sinirlerinin gerilmesine yetiyordu. Bu yüzden kaybedeceğini bildiği bir dövüşe girişmezdi. Kaybetme riskinin olduğu bir tartışmaya bile girmezdi. Görevlendirmede yani takım komutanı olamamakta direnirse eğer, kaybedeceğini söylemiştim ona. *“Zorlanırsam seni sorumlu tutarım”* sözüyle başarı sözünü verdi. Zorlanmasını istemezdim can yoldaşımın. Ancak hayatın iki yaman öğretmeni olduğunu öğrenmiştim bende hayat okulunda! Biri zevk ötekisi acı. Zorluklar yaman öğretiyor çoğu kez. En gerçekçi öğrenme biçimidir. *“Beni öldürmeyen şey beni güçlendirir”* felsefesiyle yaşıyorduk. Bunu öğrenmiştik ve Sorxwin arkadaş da öğreniyordu çok hızlı bir şekilde. Yaşı çok gençti, daha yirmi yaşında bile değildi, ama olgunluğu bilgelik düzeyindeydi.

Onunla daha öncesinde hep beraber olma sözünü vermiştim. Fiziki olarak bir yıldır beraber değildik, ruhta birliktelik var ama yan yana değildik. Sadece bu bir yıl içerisinde onunla cihazda konuşabilmiştim sadece. Keşke bizim yanımıza düzenleseler dediysem de ilkin, daha sonra vazgeçtim. Ne de olsa bende çıkacaktım. O zaman o kalırdı ben giderdim. Artık gideceğim yerde buluşma sözü verdik birbirimize. Ve sonunda onu Ş.Rüstem bölgesine yolculadık. Artık bölge olmuştuk. Kuzey tarzını oturtmak için sistemimizi değiştirmiştik. Zaten savaş tarzımız da böyleydi, o zaman neden sistemimizde buna göre olmasın ki diyerek sistem değişikliğine gitmiştik. En doğrusu da buydu. Bu durumda Sorxwin arkadaşla aynı cephede oluyorduk. Kendi içimizde

düzenleme yapma inisiyatifimiz vardı artık. İleriki süreç açısından planlamamızı arkadaşlarla da paylaştık, “olabilir” denildi bize. Bu yeşil ışık hepimizi umutlandırmıştı.

2012’nin kışı biter bitmez Çiyayereş bölgesine düzenlemem oldu. Baharla birlikte Çiyayereş bölgesine geçtim. Sonunda önerim kabul edildi. Çok uzun bir dönemdir hemen hemen tüm toplantılarda, bireysel tartışmalarda önerimi sunuyordum. Adeta bulduğum her fırsatı değerlendiriyordum ve kabul edilene kadar da vazgeçme gibi bir niyetim yoktu. Arkadaşlar ise bir türlü kabul etmiyorlardı. Sonunda gerekçesi ne olursa olsun kabul edildi ve ben koşarak gittim. Çünkü bu sefer onların da böyle bir düzenlemeye ihtiyacı vardı. Bu fırsat benim işime çok yaradı. Sonunda önerim kabul edilmişti, benim için önemli olan buydu. Sanki olurda belki son anda vazgeçme ihtimallerinin önünü almak için alelacele yerime geçtim. Çünkü ön cepheye geçtiğime inanamıyor, bana bir rüya gibi geliyordu. Bu rüyadan uyanmak istemiyordum. Devrimci Halk Savaşına ön cepheden katılma heyecanı ilk düzenlememi söyledikleri andan beri sarmıştı beni. İlk Küçük Cilo için tartışıldı. Zaten benim önerim de ya Küçük Cilo ya da Ertuş bölgeleriydi. Küçük Cilo kabul edilmişti. Bu temelde bölükten ayrılmıştım. Amma velâkin evdeki hesap çarşıya uymamıştı. Son anda Çiyayereş’e gitmek için gelen arkadaşın fiziki zorlanmaları karşısında düzenlemem değişmiş, Çiyayereş’e gitmem uygun görülmüştü. Benim için çok önemli bir ayrıntı değildi. Tabi ki Küçük Cilo benim için her zaman farklılığını korumaktaydı. Ne de olsa orada kalmış, kaybettiğim birçok yoldaşımın oradayken tanışmıştım. Ancak şu an ki tek amacım ön cephede olmaktı. Bu yüzden ön cephe olan Çiyayereş bölgesi de olabilir. Yeter ki gideyim. Ne de olsa Çiyayereş bölgesi Çelê’ye çok yakındı. Aramızda sadece birkaç saatlik mesafe vardı. Üç bölüğümüzde hareketliydi ve sınırın öteki

tarafındaydı. Hedeflerimiz çok olduğu için en avantajlı konumdaydık. Buda daha çok çalışmak anlamına geliyordu. Belki istenilen düzeyde harekete cevap olamadık ama bir şeyler yapmaya çalışmak bile hiçbir şey yapmamaktan, yapamamaktan daha iyidir. Cevap olmak tek hedefimizdi. Tüm yeteneklerimizi, h nerlerimizi ortaya koyuyorduk, gücümüzü a tı ımız anlar o kadar çok ki takatsiz d  t   m günlerim halende aklımdadır.

Bizim bölük    takımdan oluşuyordu. Sayı olarak eyaletteki en fazla b l kt k. Aslında bir takım b l  e değil de direkt bana ba lıydı. Sadece kışın b l  e d h l oluyordu. Bu  u anlama geliyordu; o takım olmadan bölük toplantısını yapabilir, bölük planlamasını  ıkarabilirdik, o takımın ise ayrı yapılırdı. İki takım b l kteydi, bunlardan biri noktada öteki de tepedeydi. Diğer takım ise hareketli bölükte yer alıyordu yani. B tkar b l   ndeydiler. Bu takım daha aktif, daha inisiyatifliydi. Bizim hareketli takımımızdı bir nevi.

B l  e gittiğimde bütün tabura bakmak zorunda kaldım. Tabur komutanımız bir d nemli ine gitmek zorunda kaldığı için onun yardımcısı olduğumdan tüm i ler bana yüklendi. Bu yüzden tüm güçleri çabuk tanımam gerekiyordu ve böyle olunca da arkadaşları daha erken tanımama vesile oldu. Tabi dezavantajı da var böylesi durumların.  ar  abuk bütün bölükleri gezmek gerekiyor ve hepsine de ula mam lazımdı. Arkadaşları tanımadı ım için genel doğrular çerçevesinde bir yaklaşımı esas alıyordum. Her ne kadar her zaman öyle olması gerekiyorsa da, tanıyarak bir şeyler söylemek daha farklıdır. Tanımadı ın için seni kendine yakın görmezler. Koşullarını bilmediğini söyler dururlar. Tanıyarak söylemek ise koşulları bilmek kadar onların tüm yaşadıklarını aşama aşama onlarla birlikte yaşamak olduğu için içten gelen söylemler olduğunu anlarlar. “Keşke tanısaydım da öyle yakla saydım” diye söylenip duruyordum her

gittiğim yere. Hemen hemen hiç kimseyi tanıımıyordum. Sadece birkaç arkadaşı bir tek görmüşlük anlamında tanıyordum o kadar. Görmek hiçbir zaman tanımanın yerini almaz. Bundandır tabur komutanımıza biraz öfkeliydim. En azından ben tabura alışıktan sonra ayrılabilirdi...

Hareketli bölüğümüz bölgemizin en uzak alanındaydı. Çelê'ye daha yakındı. Bizim bölükten dört-beş saat uzaktaydı yerleri. Bêtkar diye adlandırdığımız bir alanda kalıyorlardı. Bu bölük üç hafif timden oluşuyordu. "Fırtına takım" dediğimiz gücü bunlar. Kadın arkadaşlarında bir timi burada kalıyordu. Bu tim beş arkadaştan oluşur, takım komutanı da time bakardı. Niteliği yüksek olan, her an her şeye hazır olup cevap veren bir tarzda örgütlenmişti. Hareketli güçleri ilk defa pratikleştiriyorduk. Kışın tartışmasını çok yürüttük ve düzenlemelerini yaptık. Çiyayereş'te bir bölük, Küçük Cilo'da da bir takım olacak şekilde karar alındı ve uygulanmaya konuldu. Çiyayereş, Küçük Cilo alanına göre daha avantajlıdır, hedefleri çok olduğu için hareket alanı da fazladır. Küçük Cilo'da sadece bir-iki hedef olduğundan takım şeklinde örgütlenmeleri yeterli olacaktı. Çiyayereş alanı için ise bölük oluşacaktı, orada kalacak kadın arkadaşların timine önem veriyorduk. Kış olduğu için sadece önerisini çok dayatanın üzerinde durduk. Pratikte ihtiyaç olursa tekrardan düzenlemeyi gözden geçirebilmeliyiz diye esnek bir yaklaşımı esas aldık. Çünkü böylesi durumlarda önemli olan öneriler değil ihtiyaçlardır. Yani cevap olup olmama önemlidir. Aktif olup olmama önemlidir. İşten anlayıp anlamama önemlidir. Bu tür yerlerin komutanı inisiyatifli, yaratıcı ve yoğunlaşan, yoğunlaştığı kadar yoğunlaştıran cesur-cesaretli olmalıdır. Komutan belirleyicidir. Savaşın esas beynidir. Merkezindedir her şeyin. Her şeye eşit şekilde uzaklığı olacak şekilde yaklaşmalı, uzaklık ve yakınlık aynı mesafede olmalıdır. Her şeye karşı refleksleri devrede olmalıdır. Yaratıcı olmalıdır; yoktan varı üretecek

şekilde, var olanı büyüterek sonuç alacak şekilde. sevgi dolu olmalıdır; bakarken gözlerinin alazları ısıtmalıdır yürekleri, moralin savaşın başarısında kesinlik getireceği bilinciyle coşkuyla ele almalı tüm oluşları. Militan olmalı her şeyden önce. ‘An’ı yakalayıp kucaklaşmalıdır bir yar gibi. An’da yaşamalı. Kendini geç kalmanın hayıflığından uzak bir şekilde oluşturmalıdır.

Hareketli bölüğe gittiğimde acil çağrılmışım. Uyumun olmadığı yerde donmuşluk vardır. Her şey donarak buzlaşır adeta. Uyum ısıtıcıdır, yangın alevleri gibi. Yalımdır yani. Aradaki tüm sorunları ortadan kaldırır uyum denilen kutsal olgu. Kutsaldır, çünkü her şeyin odağındadır. Kutsaldır, çünkü her şeyin zirvesindedir. Varlık ile yokluk arasındaki şirazedir uyum. Güzel ile çirkinin, iyi ile kötünün, doğru ile sahteliğin şirazesi yani. Uyum ağır basan güzel, iyi, doğruyu kurmaktır. Uyumsuzluğun olduğu yerde cevap aramak, olmak, istemek boşuna. Birbirleriyle uğraştıkları için asıl hedef bir kenarda kalıyor. Merkezler yer değiştiriyor. Uyumun olduğu yer çekici olduğu kadar insan albenisine kapılıyorsa uyumsuzluk ise, antipatidir, yakınından bile geçilmek istenmez. Apar topar çağrıldığım bölükte bu duyguları yaşadım. Bir an önce çekip gitmek duygusunu. Ama çözüm değildir, her şeyden önce çözmek gerekir. Komutan olmak kendin olmaktan çıkıp genel olmaktır. Herkes kendinin bir parçasını sende olduğunu gördüğünden beklentiler üst düzeydedir. Ben kendim değiştim. Mücadele ederek çözmek gerekiyordu. Ufak tefek sorunlarla yoldaşlar topluluğunu kendi halinde bırakmak daha da sorunları derinleştirir. Hareketli bölümümüzle tanışmamız böyle başlamıştı. Birkaç gün yanlarında kaldım. Toplantılar ve tartışmalarla çözmeye çalıştım. Son iki günü beklemekle geçirdim. Genel bölük yönetimiyle toplantı alabilmem için bölük komutanı arkadaş hazır olmalıydı. Ancak eyleme gittiğinden dolayı hazır değildi. O gelene kadar bende

özgün toplantı ve tartışmaları bitirmiştım. Kadın arkadaşlarda düzeltmeyi belli bir düzeye getirmiştık. Karşılıklı eleştiri-özeleştiri şeklinde yaklaşım esas oldu. Amaçta düzeltmek olursa yol ve yöntemi bulunur nede olsa. Düzeltme vardı amaçta. Ve bu yaklaşım bendeki kaçıp gitme istemini de ortadan kaldırmıştı. Bu sefer severek yapıyordum her şeyi. Özgünde açığa çıkan bu yaklaşımın genelde de açığa çıkmasını umarak genel toplantıya başladım. Kızgınlar bana ama çok yansıtmıyorlardı. Beni müdahaleci görmüşlerdi. Hele hele onlara göre genç ve yeni olduğumda eklenince daha bir kızmışlardı. Örgüt kültürü var, bu yüzden ses çıkaramıyorlardı. Toplantıda hiç beklemediğim kadar olumlu bir yaklaşım çıktı. Sadece Kendal arkadaş sert bir çıkış yaptı ve bölükten çıkıp benimle gelmek istediğini söyleyerek bireysel tartışma önerisini de sununca toplantı sonrasına bıraktım. Kendal arkadaş genç bir arkadaştı, bölükte time bakıyordu, yani takım komutanıydı. Onu ikna etmeye çalıştım ama nafiye, çok inatçıydı. Bazı yaklaşımlardan daralmıştı. Mecbur çıkaracaktık. Bazen takılıyordum ona tartışmada *“ben bir kadın arkadaşınım, çantayı alıp benimle gelmekte neyin nesı”* diyordum. *“fark etmez sonuçta komutanımızsın”* diyordu kızgınlıkla. Çok sonraları bana *geldiğin ilk zamanlar “bu da kendini ne sanıyor, bize müdahaleye gelmiş bu yaşıyla”* dediğini anlatmıştı. Beni o zaman çok sevmediğini her seferinde yüzüme vuruyordu. Bende *“şimdi de öyle yaklaşıyor musun?”* diye sordum. O da *“öyle yaklaşıyordım tüm bunları söylemezdim herhalde”* diyerek sert bir şekilde cevaplandırıyordu. Haklıydı, öyle yaklaşıyorsa söylemezdi ve aynı şekilde yaklaşmaya devam ederdi. Daha sonrasında tabur komutanımız olan Eylül arkadaş gelmişti. Kendal arkadaş her tartışmak isteğinde Eylül arkadaş bana *“o senin savaştın, o burada kaldığı müddetçe sen tartışmalısın”* diyordu ve her seferinde tartışayım diye yanıma gönderiyordu.

Şakalaşıyordu benimle ama ben yine de tartışmayı ihmal etmedim. Gerçi Kendal arkadaşta her tartışmak istediğinde yanıma geliyordu. Güzel bir yoldaşlık yakalamıştık onunla. Aramızda ilk geldiğim süreçteki tanımamanın oluşturduğu buzlar çoktan erimiş, yerini rahat bir yoldaşlığa bırakmıştı.

Hareketli bölükte birkaç gün kalmıştım. Resmîyet dışında da yaşamlarını takip etme olanağım oldu. Kadın arkadaşların takım komutanı hareketli time güç getirmede zorlanıyordu. Daha da fazla zorlanmasın diye buradan çıkarmak lazımdı. Eğer çıkarırsak o zaman yerine kim gelmeli? sorusunu soruyordum kendime. O an hiç kimse aklıma gelmiyordu. Bir alternatif bulmam iyi olurdu ama maalesef o an bulamadım.

Aradan bir ay geçtikten sonra cephe toplantımız oldu. Özgün toplantıda o timin durumunu aktardım, kaygılarımı da dile getirerek takım komutanı arkadaşşı değiştirmek gerektiğini belirttim. Kesin değişmeliydi ancak yerine kimin gelmesi konusunda da görüş sahibi olmadığı mı çünkü kimseyi bulamadığımı söyledim. Tartışma bu eksende devam ediyordu, daha sonra cephe komutanımız söz aldı.

- “Bu iş için Sorxwin Koçer arkadaş uygundur” deyince sevincimden havalara uçtuğumu hissettim.

- “Olabilir, çok uygundur. Aklıma gelmemiştî” dedim.

- “Ama bir sorun var, bir daha oraya gelmeyi istemeyebilir”

- “Hayır. Öyle bir şey yapmaz o, kesin gelir” diye dayattım birazda.

Bu eksende süren tartışmamızın arasına onun bölük komutanı da araya girdi:

-“Tanıdığım kadarıyla Sorxwin arkadaş kabul etmez” diyerek görüşünü belirtti.

- “Kabul etmezse bende büyük cihaz üzeri şansımı dener onunla tartışırım, belki ikna edebilirim” diye bir öneride bulundum. Kabul

edeceğini biliyordum, itiraz etmezdi. Hem benim bulunduğum hem de ön cepheye olan bir yere gelirdi. Benim tanıdığım Sorxwin arkadaş asla böyle bir fırsatı kaçırmak istemezdi.

-“Tamam, tartışılın, kabul ederse oraya geçsin” diye inanmayan bir ifadeyle cephe komutanımız toparlamasını yaptı ve devam etti.

-“Bölük komutanı arkadaş tartışın ikna edemezse birde Stêrk arkadaş cihazda konuşmayı denesin, o da olmazsa değişim yapmayız” diye bu gündemi bitirdi.

Bölüğe geldiğim ikinci gününde Sorxwin arkadaş ta bölüğe geldi. Büyük bir özlemle kucaklaştım. Bir-iki gün yanımızda tuttum, tutmam da gerekiyordu. Çünkü tabur hakkında bilgilendirme yaptım, daha önce yapmış olduğum planlamaları aktardım. Tüm bunlar bittikten sonra bu sefer özlemleri giderme tartışmalarını yürüttük. Sabah erkenden beraber onun kalacağı bölüğe doğru yola koyulduk. Yolda ona takılmaya başladım.

- “Toplantıda kabul etmeyeceksin diye bir görüş çıktı, öyle bir şey olur muydu?” diye sordum.

- “Ben buraları seviyorum, burada çalışmayı da. Daha öncesinden bazı nedenlerden dolayı çıkmak istemiştım. Artık farklı düşünüyorum. Ayrıca benim sorumluluğum sana aitti, sen varsın ya neden gelmeyeyim ki” diye cevaplayınca gözlerim doldu. O caddenin ortasında kolumu boynuna dolayarak kendime çektim. Etkilenmişim. Her ne kadar geleceğinin nedenini bilsem de bu sözleri yeni öğrenmişim gibi etki yarattı ben de. Bir diğer geliş nedeninde daha önce buralarda birçok güzellik yaşamasının pay sahibi olduğunu biliyordum. Kim istemezdi yarım bıraktığını tamamlamayı... Sadece kafası rahat olsun yeterdi, iş yapmaya can atıyordu.

- “Biliyordum geleceğini. Bunu bildiğim için ısrar ettim. Geldiğin için teşekkür ederim. Güzel bir ekip yaratacağımıza inanıyorum”

dedim usulca. Nede olsa Amed’de büyüdüğüm için kültürlerinden etkilenmiştim. Bir Amedliden daha çok Amedli... Amedlilerin deyişiyle; “Çaxtırmadan” seviyordum işte. Ancak benimkisi çaxtırmamayı geçmişti artık.

Sonunda bölüğe ulaştık. İnat etmiştik üç saatte ulaşacağız diye. Hiç kimse inanmıyordu ve bunu açık bir şekilde de yüzümüze söylüyorlardı. Herkes mümkün değil diyordu bize. Sabahın beşinde bölükten ayrıldığımızda saat sekizdeki muhabereye yettiğimde o saatte Bêtkar’ da olduğuma kimseyi inandıramamıştım. Cihazda benimle konuştuklarında;

- “Mümkün değil, kesin sen alımdasın” dediler bana.

- “Yok hayır ben Bêtkar’ dayım, istiyorsanız yanımdaki arkadaşla konuşun” diyerek bölükten olan bir arkadaşla cihaz mandalını verdim. O konuştuktan sonra inanmaya başladılar. Çok hızlı gelmiştik, biz bile bu kadar hızlı geldiğimize inanmıyorduk. Bizimkisi biraz da inat ve gurur meselesine dönmüştü. Aslında işin özü şuydu; sabah bölükten çıktığımızda hava çok soğuktu güneşin emaresi bile gözükmüyordu. Isınalım diye hızlı yürümek zorunda kalmıştık. Betkâr’dan yukarıya çıktığımızda güneş yavaş yavaş patikaya vurmaya başlamıştı. Bu sefer de güneşe yakalanmayalım diye hızlanmıştık. Böyle olunca da erken ulaştık.

Betkâr’ın çeşmesi... Her tarafı yemyeşildi. Çeşmenin hemen altından bir şelale akıyordu. Tek çeşmesi olduğu için mecburen bölük bunun etrafında konaklamalıydı. Sorxwin arkadaş ile birlikte çeşmenin üstüne gittik. Her defasında çeşmeden ayrılmak istemiyordum. Her bölüğe geldiğimde kesinlikle bu çeşmeye uğrar en az yarım saat burada kalır, güzelliğine bakar dururdum. Sabırdır su. Tüm hüznleri senden alıp kendisiyle beraber akıtıyor ve uzaklara

götürürdü. Tüm kederleri de öyle. Seni arındırıyordu tüm hüznü ve kederlerden. Yerine huzur koyuyordu.

“Su hayattır, yaşamdır” diye bir parolamız var. Özellikle de kadın arkadaşların parolasıdır bu söz. Suyu gördük mü ilk iş olarak onunla hasret gidermek için yanına gidiyor ve tüm ihtiyaçlarımızı karşılıyor. Yıllarca birbirini görmeyen ana-kız gibi yaklaşıyoruz. Bu yüzden erkek arkadaşlar *“Ha! Su mu var, o zaman kesin kadın arkadaşlar oradalar”* diye takılırlar bize. Bu çeşme ise gördüğüm tüm çeşmelerden daha farklıydı.

İlk defa bu düzeyde kendine hayran bıraktıran ve âşık ettiren bir çeşme görmekteydim. İnsan onu görünce ayrılmak istemiyordu. Hep onun yanında kalarak hiçbir şey yapılmazsa bile sadece onun o doyumsuz güzelliğini seyretmek bile huzur veriyordu. Güzelliğin gözde bıraktığı etki büyüktür. Özellikle de çeşmenin aktığı yerde oluşan şaleden sarkan sarmaşıklar yüreğimizi de sarmalıyordu. Tüm renkler burada toplanmıştı adeta. Çok renkliliğin simgesiydi. Nilüferlerin ve adlarını bilmediğim diğer çiçeklerin göz kırpmaları yüzümde tebessümün oluşmasına yetiyordu. Saatlerce oturup gözümü kırpmadan izleyebilirdim bu doğa harikalarını. Oraya yetiştiğim an tüm yorgunluğumdan arınıyor hissine kapılırdım.

- “Heval Stêrk, bu çeşmenin isminin ne olduğunu biliyor musun?” diye irkilerek kendime gelmeme neden olan sorusuyla karşılaştım Sorxwin arkadaşın.

- “Yok bilmiyorum. Sanırım kimsede bilmiyor, çünkü ben hiç duymadım” diye cevapladım gözlerimi çeşmeden ayırmadan.

- “Ş.Şahan arkadaş buraya “KaniyêCennetê” derdi. İsmi de hep öyle kaldı” dedi hüznü bir sesle. Şahan arkadaş ile birlikte geçen yıl bu vakitler buradaydı. Anılarına gömülmüştü. O kahverengi gözleri vakur bakıyordu. Sıyrıp almak istedim onu o anıların arasından,

yapamadım, yapmak da içimden gelmedi. Anılar hakikatimizi temsil ediyordu nasıl olsa. Anılar yürekte hüznü oluşturduğu kadar yüzde tebessüm de oluşturuyor. Anılar gözleri vakurlaştırdığı kadar, göz bebeklerde heyecan yarattığı kadar ışımasına da neden oluyordu. Anılar 'ben'i 'ben' yapan ve 'biz'e götüren yaşam kaynağıdır. Anılar geçmişte erimektir. Sorxwin arkadaşın eridiğini görüyordum, yine de çekip almadım. Bu erimek ona acı verdiği kadar mutlulukta veriyordu. Anılar deryasında yüzmesine izin verdim. Kendisinin attığı kulaçlarla kıyıya yaklaşmasını bekledim. Ne de olsa er ya da geç gelecekti kıyıya.

Daha Sorxwin arkadaş kıyıya ulaşmamışken ve ben de o yaratılan iç huzura doyamamışken arkadaşlar bizi çağırdılar. İkimiz de gittiğimiz diğer boyuttan bu dünyaya geldik yeniden.

Noktaya doğru yola koyulduk. Akşama doğru özgün toplantı yaptım ve çeşmenin ismini günlük yaşamda kullanmamız gerektiğini ve Ş.Şahan arkadaş da bunu borç bilmemiz gerektiğini belirttim. Sonra genele de söyledik. Ş.Şahan arkadaşın koyduğu ad ile tanınıyordu artık çeşmemiz ve halende öyle olduğu inancındayım.

Birkaç gün Sorxwin arkadaşların yanında kaldım. Her şeyi devraldığını ve birazda olsa bölüğe alıştığını gördükten sonra bölüğüme döndüm. Ne de olsa işim sadece buradaki birimle sınırlı değildi. Bu birim dışında daha iki birimimiz vardı. Onların da yanında olmam gerekiyordu. Birde bunlara tabur çalışmalarına katılmayı da ekleyince zamanımı iyi değerlendirmem şarttı. Hep bir koşuşturma içerisindeydim. Her yere eşit zaman ayırmaya özen gösteriyordum ancak en çok kaldığım yer tepe oluyordu. Benim koordine yerim orası olduğu için en çok kaldığım yerd. Ve bende artık alışmışım oraya. Öyle olmuştu ki işim olmayınca bile muhakkak oraya uğradım. Tüm hedefler karşında durunca gözetlemek temel iş haline geliyor. Tepedeyken hareketliliği görme imkânı olduğu kadar yoğunlaşma

fırsatları da yakalanıyordu. Hele birde manzarası da güzel olunca neden kalınmasın ki...

Bir-iki hafta sonra bölge yönetimi olarak Bêtkar bölüğüne gittik. Bölge toplantısında bölük için bazı planlamalar yapılmıştı. Bölük daha bunları hayata geçirmemişti, geç hareket ediyorlardı. Baktık olmuyor bölge komutanımız olan Eylül (Amed) arkadaş ile birlikte bölüğe gittik. Oradan da bölüğün bölük komutanını alarak Çelê'yi keşfe gidecektik. Bu kararlaşımayla bölüğe ulaştık. Genel planlamaya gitmeden önce planlamayı Sorxwin arkadaşına aktardım.

- "Sen daha önce hiç Ş.Mazlum'a gittin mi?" diye sordum.

- "Hayır, hiç gitmedim"

- "Gitmeyi istiyor musun?"

- "Evet, hem de çok zaten, bu alanda bir tek orayı görmemiştim."

- "Tamam. O zaman hazırlan beraber gidelim" dedim. Nede olsa bir kadın arkadaş benimle gelecekti. Madem Sorxwin arkadaş buranın komutanıydı, ilk o gelip görsün istedim. Ona dönüp sordum.

- "Bu sefer seninle gidelim sonra sırasıyla diğer kadın arkadaşları da gönderelim, daha iyi olmaz mı?"

- "Olur, hem de çok iyi olur. Buna ihtiyacımızda var. Ne kadar araziye tanırırsak o kadar iyi olur ve çalışmaları da yoğunlaştırırız" dedi sevincini gizlemeden.

Bende, Sorxwin arkadaş da ilk defa Ş.Mazlum'a gidiyorduk. Ama o başka açılardan bakmayı bildiği için benden daha iyi biliyordu Çelê arazisini ve içindekilerini. Zaten oraya gittiğimizde bana araziye o tarif ediyordu. Tüm hedefleri bana gösterdikten sonra ayrıntılara bakmaya başladık. Bir yandan genel eylem için keşif yapıyor öbür taraftan da ilerde yapacağımız özgün eylem içinde keşif yapıyorduk. Sorxwin arkadaş özgün eylemler için ısrarcıydı. Bu bana güç veriyordu. Ben yalnız kalmıyordum. Görüşlerimi destekleyen arkadaş olduğu için

daha rahat karar alabiliyordum. Fırsatları değerlendirmeye çalışıyorduk. Hem genel hem de özgün için... Ş.Mazlum’a giderken dönüp bana;

- “Heval Stêrk önümüzde çok güzel bir şelale var, hayran kalacaksın oraya. Zaten suyumuzu da oradan alacağız” dedi gülerek. Arazideki güzelliklere hayran kaldığımı biliyordu. Bundandı tüm güzellikleri bana göstermek istemesi.

- “Tamam. Keşke fotoğraf makinemiz olsaydı da resimde çekseydik orada” dedim heyecanlanarak.

- “Bizde makine yok, sen niye bölüğünkini getirmedin ki?”

- “Unuttum. Bir şey olmaz, bir dahaki gelişimizde çekeriz. Zira çok gelip gideceğiz buralara.”

-“Tamam, olur o zaman çekeriz” dediği gibi ben görmeyeyim diye başını önüne eğip sessiz bir şekilde gülmeye başladı. Neden güldüğüne anlam vermemiştim. Saf saf inanmıştım ona. Bu yüzden bir şeyden de huylanmadım açıkçası.

Ş.Mazlum tepesine tırmanmadan önce küçücük bir suyun yanında kısa bir mola verdik. Buraya çeşme demek için bin şahit gerek. Su damla damla akıyordu. Bir peti doldurmak on dakikamızı alıyordu. Zamanımızın çoğu su doldurmakla geçti. En az altı-yedi pet şişe suyu kendimizle götürmek zorundaydık. Yaklaşık bir öğün Ş.Mazlum’da kalacağımız için suya ihtiyacımız olacaktı. Hava çok sıcaktı, aylardan temmuzu yaşıyorduk. Su damlaları karşısında sonunda dayanamadım. Dönüp sert bir şekilde ve sabrımın taşıdığını mimiklerimle göstererek;

-“Neden buradan su alıyoruz ki, bana sabahtandır şelaleden bahsediyorsunuz. O zaman şelaleden alalım. Neden zamanımızı burada harcayalım ki?” diyerek kızmaya başladım. Sabah saat üçte kalkmış yola koyulmuştuk, o zamandan beri grubun hepsi bana durmadan;

- “Heval Stêrk önümüzde bir şelale var ki görmeye değer. Çok şanslısın ki onu göreceksin, umarız herkes gibi hayran kalırsın!” diyorlardı. Sorxwin arkadaş onlardan önce bahsettiği için bu şelaleyi daha bir merak etmeye başlamıştım.

Suyun başındaydık. Ben “Şelale” diye tutturunca herkes bir ağızdan kakhaha atarak;

- “Şelale, şelale diyorsun al sana şelale. Şelale dediğimiz su budur.”

- “Ama nasıl olur? Bu şelale değil ki, su damlaları, damla damla akıyor işte. Bari ismini şelale koymasaydınız.”

- “Evet, budur. Herkese güzel görünsün diye ismini şelale koyduk.”

Ben ise bana yapılan oyunu sindirmeye çalışıyordum. Sabahtandır bu anı bekliyorlardı. Kandırılmak bana dokundu, oyuna geldiğim için kendime kızıyordum ama dışarıya da yansıyınca onlara kızdığımı düşünüyorlardı.

- “Ama siz beni kandırdınız.” Dedim bir müddet sonra.

- “Ya biz hiç öyle bir şey yapar mıyız? Seni kandırmak yakışık alır mı? Artık bir daha ki sefere resim çekeriz değil mi? Sözü var bize.”

- “Hayır, resim mesim yok hele sizinle asla.” diyerek küsmüş gibi yaptım. Gerçekten de zoruma gitmişti. Kandırıldığım için kendime de kızıyordum. Nasıl böyle bir oyuna geldim diye içim içimi yiyordu. Arkadaşlar da bunu fark ettiler. Sorxwin arkadaş hepsinin adına konuşmaya başladı.

- “Kızma Heval Stêrk, sana takılmak istedik. Sabahtandır bu anı bekliyorduk. Birbirimize de söylüyorduk. Reflekslerini bekliyorduk, şaka yaptık işte” deyince herkes başıyla onu onaylamaya başladı.

Doğru takılmışlardı. Yaşamın tadı tuzuydu takılmalar. Birbirini incitmeyecek şekildeki takılmalarımız çoktu. Seviyoruz birbirimize takılmayı. Hele hele uzun vadeli bir oyun ise o anı heyecanla bekleriz. Oyun karşısındaki refleksler hafızamıza silinmemecesine yerleşiyor.

Ve hayatımızın güzel bir karesi haline geliyor. Sanırım bende olsaydım şu an onların bana takıldığı gibi takılırdım onlara. Tüm bunları düşünürken sinirlerim gevşemiş, kızgınlığımdan eser kalmamıştı. Bu bana bir dersti ve bir daha oyuna gelmeyecektim. Bende benden sonrakilere aynı oyunu oynadım. Tarih bir başkası için tekerrür etti işte. İsmi şelaleydi, bozmak bana yakışmazdı. Geleneği devam ettirmek temel görevim oldu.

Çelê’ de sivil insandan çok asker, resmi üniformalı insanlar, ellerinde silah olanlar vardı. Asker sayısı sivil sayısından daha fazlaydı. Halk neden kabul ediyor? Oysa kıyamet koparmalıydı. Çıkarmak için her şeyi yapmalıydılar. Ancak sessiz kalmışlar. Açığa çıkan bizim eksikliğimizdir, bu konuda halkı bilinçlendirme de yetersiz kalıyoruz. Halkı bilinçlendirip ayağa kaldırmalıydık. “Topraklarımıza potinler basmamalı” sloganıyla bir çalışmayı yürütmede yetersizlik var. Böylesi çalışmalara ağırlık vermemiz gerekiyor. Bu kadar askerin ülkemizi işgal etmesine karşı her zaman öfkeliydim ve burada bunları görünce daha bir öfkelenmiştim.

Pratiğe güçlü katılmaya çalışmak için sürekli tartışmalarımız oluyordu. Planlamalar çıkarıyor ve uygulamak için harekete geçiyorduk. Eyaletin hatta hamlenin ilk özgün eylemini yapma gururunu taşıyorduk. Küçük bir eylemdi ama ruh yaratmıştı. “*Biz de varız*” haykırışı vardı silahların namlularında. Cevap olma arayışı moral yaratıyordu. Vicdani olarak bir rahatlamayı da beraberinde getiriyordu. Herkesin sahiplenmesi ve her yerden gelen kutlamalar sorumluluğumuzu ağırlaştırıyordu. Eylemi kadın arkadaşlar olarak yapmamız bağlılığın zirvesini hatta görkemliliğini gösteriyordu.

Bölge yönetimine sunduğumuz kararlarımız kesindi. Her ne kadar çoğu defa Eylül arkadaşın buna itirazları gelişse de uygulamak

zorunda kaldı. Gerçi bu konuda mütevazı yaklaşımları da etkileyici oldu. Çoğu defa engel olmamak için elinden geleni de yaptı.

-“Tüm eylemsel faaliyetlere ben de katılacağım.” demiştim bir keresinde.

- “Ama olmaz ki. Her seferinde böyle bir şey olmamalı.”

- “Bilgimin olmadığı bir şey olmayacak.”

- “Bütün çalışmalar için mi?”

-“Evet” diye kesinleştirmiştim ve devamla “Zaten kararlarımız var. Her ay en az iki özgün eylem yapacağız. Bazen bu sayı artabilir, bazen de tersi olabilir.” Bu kararları daha önce özgün cephe toplantısında sunmuş, bir sonuca bağlamıştık. Geriye bölge yönetimine aktarmak kalmıştı.

- “Çok değil mi?” diye itiraz etmek istedi Eylül arkadaş.

-“Hayır. Birini bölük yapacak, diğerini de Sorxwin arkadaşlar yapacak. Ayrıca tüm eylemlere de en az iki kadın arkadaş katılacak” dedim.

- “Bu konuda esnek olsan olmaz mı?” diye sordu bana.

- “Hayır, esneklik olmaz, bilirsin işte. Bir kere taviz verdin mi sürekli vermek zorundasın. Bu yüzden hiç taviz vermemek lazım” diye devam eden tartışmalarımız bazen sert bir şekilde yürüyordu. Kızdığım, sinir krizleri geçirdiğim hatta ağlamaklı olduğum sert tartışmalarımız olsa bile beni hazırlıklara katmamazlık etmedi. Sadece benim direkt eyleme katılmak istediğim anlarda sert tartışmalarımız oluyordu. O zamanda ben kayalara çarpıyordum sanki. Berlin duvarına benzer bir duvar örülüyor ve ben de bunu yıkmaya çalışmak için çırpınıyordum adeta.

Ben eyleme katılmak isteyince sorun çıkıyordu. Her eyleme kavgayla gitmekten bıkmıştım. Eyleme tehditlerle, küsmelerle,

birbirini kırmalarla katılıyordum. Bu benim zoruma gidiyordu. Güler yüzle gitmek vardı oysa.

Eylül arkadaş yüzlerce yıldır Kürtlerle özdeşleşmiş, direnişe beşiklik eden ve direniş kalesi olan Amed' dendi. Hiç boyun eğmedi bu şehir. Binlerce işgalci gücün uğradığı, ezmeye çalıştığı bu şehrin yarattığı duygularla büyümek bile yeterlidir. Onu görmek ya da orada yaşamak çok önemli değil, yeter ki o kültürü içselleştirebilesin. Uzaklarda ve ya gurbette olanlar dâhil bu gelenekle büyürler. Sadece Amedli olmak birçok şeyi almaya yetmez. Tüm Kürtler kendilerinin bir parçasını Amed'de görmeleri önemlidir. Zaten öyle de yapıyorlar. Her Kürt görkemli bir şekilde sahipleniyor payitahtını. Eylül arkadaş metropollerde büyümesine rağmen bir parçasını Amed'de bırakmış ve hep oraları derin bir bağlılıkla hissetmiştir. Daha genç yaşta yaşadığı çelişkiler mücadeleye katılmasına vesile olmuş ve bir gün her şeyi bırakarak dağ yolunu tutar. Ne de olsa özü dağlıydı kendisi de dağlı olmalıdır. Başur sahalarında gördüğü eğitim ve kaldığı kısa bir süre sonra yüzünü Bakur' un dağlarına çevirmiş, çocukluğunu yaşayamadığı Amed dağlarına özlemleri gidermek amaçlı gider. Gerçek sevgi yanında bulunana her gün duyulan özlemdir der gibi uzun bir dönem kaldığı Amed dağlarından ayrılmak istemez, her dakikasını onunla yaşamak ister. Buna rağmen uzun bir dönem kalmaktan kaynaklı bir süre sonra Başur dağlarına gelmek zorunda kalır. Tekrardan gideceği günü iple çekiyordu.

Eylül arkadaşı ilk defa görüyordum. Başur'a yabancı olmasına rağmen çabuk adapte olmayı başarmıştı. Amed'de Ş. Felat (Yüksel Nergis) arkadaş ile kalışı bana hep onu hatırlatırdı. Ş. Felat arkadaş gerilla da göremediğim ve görmeyi çok istediğim arkadaştı. Ne de olsa onlardan etkilenererek mücadeleye başlamıştık. Yol hocamız olmuştu. Laşer arkadaştan hemen sonra katılmıştı. Göremedim bir türlü. Ve

artık göremeyeceğim de... Bana kalan tek şey onunla kalan arkadaşların yüzlerinde onu görmek oldu. Onunla yaşayanlardan onu dinliyor ve onu tanımaya çalışıyorum. Özellikle de Eylül arkadaşın son ana kadar onunla yaşadığından kaynaklı Eylül arkadaşta Felat arkadaş görüyordum. Zaten tanışmamız böyle başlamıştı.

Yine bir eylem planlamasını yaptık. Bir keşif grubu çıkarıldı. Bende vardım içinde. Toplam dokuz arkadaştan oluşan bölge yönetiminden de arkadaşların hazır olduğu bir keşif grubuydu.

Kadın arkadaşlardan ben ile cephe komutanız olan Zilar arkadaş yer aldık. Diğer arkadaşlarda genel cephe komutanımız, Medya Savunma Karargâhı'ndan bir arkadaş, Şikefta Brindara'dan bir arkadaş diğerleri de bölge yönetimindeki arkadaşlardan grubumuz oluşuyordu. Daha keşif yerine ulaşmamıza on beş – yirmi dakika kalmıştı ki, keşif uçağı alana geldi. Saat sabahın sekiziydi. Düşman tepelerine yakın bir yerdeydik. Tek şansımız küçük bir vadide oluşumuzdu. Karşımızda, yan tarafımızda birkaç düşman tepesi vardı. Düz zozanlık bir alandaydık. Boyları çok uzun olmayan ağaçlardan oluşan koruluk tek sığınağımızdı. Burada görüntü vermemiz bizim için sakıncalıydı. Dikkatli olmalıydık, hemen ağaçların altına girdik ve gidene kadarda orada kalmak zorunda kaldık. Araziye dağınık bir şekilde yerleşmiştik. Ben ile Zilar arkadaş bir yerde diğer arkadaşlar da az ötemizdeydiler. Bütün gün hiçbir şey yapmadan sıkıla sıkıla oturmak zorunda kaldık. Hava karardığından dolayı keşif uçağı gitseydi bile geri dönemezdik. Dönmemiz demek görüntü verme riskini göze almamız demekti. Gelirken sırf görüntü vermeyelim diye birçok yerden sürünerek geçmiştik. Gündüz dürbünlerinden bazı şeyler gözden kaçabilir ve bizleri görmeyebilirlerdi ama gece termaller devrede olduğu için termalin karşısına düşüldüğü an görüntü alır. Havanın kararmasıyla birlikte kalmaya karar verdik. Saat

dokuza doğru keşif uçağı bir ara uzaklaştı. Bunu fırsat bilerek yatma yerimizi yaptık. Ben o hiç sevmediğim kaz yürüyüşünü yapmak zorunda kalarak Zilar arkadaşla yatacağımız yeri belirledim. Hafiften bir rüzgâr esiyordu. Kısa olan ağaçlar rüzgârda sallanınca karşımdaki termalin ışığını görebiliyordum. Beni fark etti mi bilmiyorum ama bir hareketlilik fark etmiş de olabilir ya da yine her zamanki gibi araziye rastgele havan atıyorlardı. Zilar arkadaş ile uzanmış yatmaya çalışıyorduk. Ben sırt üstü, o ise yüzükoyun uzanmıştı. Daha uyanıktık ve sessiz bir şekilde sohbet ediyorduk. Tam o esnada havanın fünüye sesini duyduk. Çok yakın olduğumuz için ilkin fünüye sesini alırdık, daha sonra patlama sesi gelirdi. İlk havan aşağımızdaki vadiye düştü. Ben hemen yan dönerek kendimi Zilar arkadaşın üstüne attım. Cephe komutanımızdı, ona bir şey olmasını istemezdim. Sadece başını dışarıda bırakacak şekilde vücudumla onun vücudunu kapatmaya çalıştım. Kendimce başına zarar gelmesini engellemek için başını dışarıda bırakmıştım.

İkinci havanın fünüye sesinden sonra taş ve toprak yağmur gibi üzerimize yağmaya başladı. Bunların içinde havan parçaları da olabiliirdi. Etrafımız toz dumandı. Havan çok yanımıza düşmüştü, aramızdaki mesafe bir bilemedik bir buçuk metre ya vardı ya yoktu. Bu kadarı da tesadüf olurdu. Verilmiş sadakamız vardı. Milim hatasıyla kurtulmuştuk. Sesler kesilince kenara çekildim.

- “Heval Zilar sana bir şey oldu mu?” diye hemen sordum.

- “Bilmiyorum ama sanki basınç beni etkiledi” dedi. Beni etkilememişti. Zaten açık havadaydık, etkileyecek düzeyde bir basınç oluşmazdı. Arkadaş öyle der demez hemen vücudunu kontrol etmeye başladım. Karanlıktı, hiçbir şeyi görmüyorduk. Işık yakmak ölüm fermanımızı imzalamak anlamına geldiği için yakamıyorduk. Vücudunda bir şey yoktu. Olamazdı da, çünkü böyle bir durum

karşısında ben yaralanırdım. Ama bir şeyler olmuştu. “Basınç etkilemiş” dediğine göre parça almış olabilirdi. En son sakın bir sesle;

- “Heval Zilar sakın ol sanırım yaralanmışsın ama nereden parça aldığını bilmiyorum. Neresi ağrıyorsa elimi oraya koy” diyerek elimi ona uzattım.

-“Sanmıyorum ama başım ağırlaşmaya başladı” demesiyle elimi ensesinde gezdirmeye başladım. Avucum sıcak bir sıvıyla dolmuştu. Islandı, kandı bu.

- “Yara daha sıcak olduğu için şimdi ağrımaz. Ama soğuyunca ağrıyacak. Karanlıktır göremiyorum. Sen elimi tam olarak sızlamaya başlayan yere koy ki sarayım” diyerek elimi avuçlarına koydum. Sanırım yara yavaş yavaş soğuyordu ki ağrıdığını hissetmeye başlamıştı artık. Elimi tam da başının üstüne koydu.

- “İşte ağrımaya başlayan yer burası” dedi.

İlk defa yaralanıyordu. Sakinleştirmeye çalıştım. Bilseydim ilkin başını korurdum. Lenin’in dediği gibi “Cehennemin yolları iyi niyet taşlarıyla döşenmiştir.” Ne kadar da beni anlatıyor. Benim yaptığımda bu oldu. Hâlbuki ilkin başını korumaya almalıydım ve bu o zaman aklıma bile gelmemişti.

Başında pratikte kullandığımız kefiyesi vardı. Parça gelip ona değmişti. Karanlık olduğu için ne yarayı görebiliyor ne de derinliğini biliyordum. Kesin olan şu ki, biraz daha derin inseydi şu an yaşıyor olmazdı. Onun kefiyesini çıkararak kendi kefiyemle sarmaya başladım yarayı. Onunkisiyle de kefiye kaymasın diye alnına bağladım. Işık gerekli olduğundan kan durdurucu iğne de kullanamıyordum. Yanımızda bulunurdu, sürekli cebimizde bir tanede olsa kan durdurucu iğneyi taşımayı alışkanlık haline getirmiştik. Bir de yılanlar için panzehir iğnesini taşıyorduk. Yapabilecek başka bir şey yoktu. Sadece pratik ilk yardımda bulunur ve sağlam bir yere götürmeye

çalışırdık. Yarayı apar topar sardım. Arkadaşlara haber vererek durumu anlattım. Aşağıımızda bulunan vadiye inmemizi istediler. Şanslıydık ki vadiye iner inmez keşif uçağı gelmişti. Bulunduğumuz yerde gelseydi açık bir alanda olmuş olduğumuzdan bu seferde uçağın termaline yakalanırdık. İyi ki gitmişti gitmemiş olsaydı hiçbir şey yapamaz, yarayı da saramazdık. Bazen olduğumuz yerde kalıyorduk. Böylesi durumlarda hem havan atıyorlar hem de keşif uçağıyla denetliyorlardı. Bu sefer öyle yapmamıştı, kenara çekilmişti ve bu da bize kısa bir zaman bile olsa hareket imkânı vermişti. Vadiye indikten birkaç dakika sonra da tekrardan geldi. Bu kez çok kalmadı. Uçağın olmadığından emin olduktan sonra yarayı daha sağlam sarmak için tekrardan açtım. O zaman parça avucuma düştü, halen de sıcaktı. Bayağı büyük bir parçaydı. O küçük kefiye bunu engellemişti. Kan da durmuştu. Bu da şu anlama geliyorduk ki, sadece kafası kırılmıştı. Yine de belli olmaz, ufak parçalar da olabilir. Bu da film ile belli olur. Ben “Sanırım bu parçadır seni yaralayan” diyerek avucuma düşün parçayı yere attım. O da hemen dönüp bana “O parçayı bana ver” deyinceye kadar çok geç kalmıştı. Karanlıktı nasıl bulacağımı bilmiyordum. El yordamıyla aramaya koyuldum. Elime sıcak olan bir şeyi alarak “Umarım budur” deyip arkadaşına verdim. Tam emin değildim, sabah onun olup olmayacağını anlayacaktık. Olmazsa bir dahaki sefere buraya geldiğimde arayacaktım.

Kanlı olduğu için tanımakta zorluk çekmezdim. Bölüğe doğru indiğimiz bir sırada Zilar arkadaş cebinden çıkardığı parçaya bakıyordu. Elindeki parçayı fark edince hemen yanına sokuldum. Karanlıkta bulduğum parçanın o parça olmasını dileyerek elime aldım. Tesadüfler, tesadüfler ve tesadüfler... Bu kadar da olmaz... Evet, ta kendisiydi. Kanlı parça elimdeydi işte.

Havan g llesinin çok yakına d   mesinden dolayı oradan çıkmamız gerekiyordu. Ama nasıl? Tek bir yolumuz vardı suyu izleyerek suyun içinden gitmek... Zozanlar da geceler çok soğuk olur. Direkt b l  e ula amayaca ımız için de sabaha kadar    meyi göze almalıydık. Başka da şansımız yoktu. Normal patika ise termale yakalanma riskini do urdu undan  ahadetleri göze alamazdık. Mecburen sudan gidecektik. Hemen hemen belimize kadar ıslandık. D  manın alanından, onun denetim kurduğu yerlerden çıkmayı başardık. Sabahı beklemek için bir kaya altını bulup yerle tik. Hem ıslaktık hem de hava çok soğuk olduğu için hiçbir arkadaşın gözüne tek bir damla uyku girmedi. Günün do u uyla beraber aydınlanan etraftan istifade ederek ben ile Zilar arkadaş b l  e, diğer arkadaşlar da keşif yerine doğru da ılmak için yola koyulduk. Azda olsa sa lıktan anladığım için ilk müdahaleyi yapmı ım. İlk yardım konusunda hemen hemen tüm arkadaşlar bilgi sahibidirler. So ukkanlı olmak yeterdir. Zaten yara ağır ise anlayan devreye girer, ancak küçük yaralar için ille de sağlık eğitimi gerekmiyor. Zilar arkadaşın da böyleydi. Ciddi bir yaralanma durumu değildi, parça sadece kafasını kırmı tı. Tüm yol boyunca * ke ke ben olsaydım da sen olmasaydın* diyordum dönüp dönüp ona bakarken. O da her seferinde bana * yi ki sen değilsin de benim. Yoksa ben arkadaşlara senin için ne derdim.  Neden onun gitmesine izin verdin  diye kızarlardı bana* diyordu. Sonuçta gururu kırılan bendim. Yanımda bulunan bir arkadaşı bile koruyamamı ım.

Hem de HPG ortamında ilk pratiğini geçiren bir arkadaşı koruyamadım. Asıl vicdanımı sızlatan buydu. Ben yaralanmış olsaydım bu konuda rahatlardım. Koruyamamanın, bir şey yapamamanın acısı...

Onun yarası çabuk iyileşti. Maalesef benim gururumun yol açtığı yara bir türlü iyile medi, sanırım birazda zor kabuk ba lar.

Keşif yapılmış, tamamlanmıştı. Eylem planlaması açığa çıkmış, taktik tartışması yürütülerek belirlenmişti. Aradan geçen birkaç gün sonra eyleme katılacaklar için düzenleme yapma toplantısını yaptık. Eylemi bölge yapacağı için düzenlemeyi de bölge yönetimi ve cephe komutanları yapacaktı. Toplantıda düzenlemeler okunuyordu. Kadın arkadaşların son kararını ben verdiğim için katılmadığımı, yanlış bulduğumu çıkarabilir ya da tam tersi yer almasını sağlayabilirdim. Yönetim düzenlemesine karışamıyordum. Sadece öneri yapma hakkım vardı. Düzenleme toplantısında birçok arkadaşın ismi geçiyordu. Sabahtandır beklediğim isim bir türlü çıkmıyordu o iki dudak arasından. Yani benim ismim yoktu. Bu duruma çok kızmıştım. Eylül arkadaşına dönerek;

- “Neden ben yokum, ismim geçmiyor, beni koymamış mısınız?” diye sorunca derin bir soluk aldıktan sonra kendisini bir kavgaya hazırlaması gerektiğinin farkına vararak cevapladı beni.

- “Biliyorum yine kavga edeceğiz. Bu sefer sıra bende, bundan öncekilere siz katıldınız ben hiç gitmedim. Şimdi de sıra bende, ben gideceğim. Bu yüzden seni katmadık. İkimiz de aynı yerde olamayız” dedi. Yardımcısı olduğum için düzenlemelerde ona göre yapılırdı. Genellikle de aynı yerde olmazdık ama bu sefer farklıydı. Aynı yerde olsak da olmasak da fark etmiyor, etmezdi de. Hele hele benim için hiç fark etmiyordu. Ben kabul ettikten sonra hiç kimsede bir şey diyemezdi.

- “Olmadığım bir yere savaşçıları göndermeyeceğimi çok iyi biliyorsun. Öyle olmayacağını defalarca sana söylemiştim.

- “Bu sefer sen olmayacaksın.”

- “Bunu kabul etmeyeceğimi çok iyi biliyorsun. O zaman beni görevden al, yoksa vicdanım kabul etmez.”

- “Seni katmam mümkün değil, görevden de almıyorum.”

- “Ya geleceğim, ya geleceğim. Artık bu benim için son nokta” diye başlayan bir tartışmamız oldu. Artık kavga etmek istemiyordum, bu tür kavgalar yormuştu ve yıpratıyordu beni. Eylül arkadaşı çok iyi de anlıyordum ama o hiçbir zaman beni anlamadı. Benim bir akrabamla beraber kalmışlardı. Birbirlerini çok seviyorlardı. Akrabam onun yanında şehit düştüğü için onun vicdan muhasebesini çok yaşıyordu. Bizim köyde de çok kaldığı için her seferinde “Sana bir şey olsa ne annenin ne de o köylülerin yüzüne bakamam” diyordu. Bu yüzden de beni eylemlere katmayarak vicdanını rahatlatmak istiyordu. Anlam veriyordum. Nitekim bizim bölükte olan birkaç arkadaşla bende öyle yaklaşıyordum. Duygusal yaklaşımın bir sonucudur. İnsan duygu ve düşünce bileşimidir, bunlardan var olur. Hele hele bu durumdaki duygusallıkları yargılamak olmaz. Konu sen değilsin çünkü konu değer yargılarıdır. Nitekim onun yaptığı da bir nevi vicdanını rahatlatmaktı. Bu konuyu onunla hep tartışıyordum, her seferinde kızar ve hiçbir zaman kabul etmezdi ve hep sert bir şekilde karşı çıkardı. Bende bunu fırsat bilerek her seferinde “Tamam, mademki öyle yaklaşmıyorsun bırak eylemlere katılayım” deyince de “Yok olmaz” diyordu. Bu sefer durum farklıydı, pes etmek olmazdı. Tartışmanın galibi ben olmalıydım, ben kazanmalıydım. Riskli bir eylemdi ve ben uzaktan bakamazdım. Bu seferde vicdanen rahatsız olacak ben olurdum. Bazen Amed damarım tutuyor işte. Son sözler söylenmişti, sıra pratikteydi. Eylül arkadaş son sözümdeki kararlılığın farkındaydı. Bu yüzden hemen beni ikna etmesi için Zilar arkadaşla şikâyet etti. Aynı tartışma Zilar arkadaşla da tekrardan yaşandı. İşte bunun için diyorum ya hep sil baştan yapıyorum. Bir tartışmayı ve hep de aynı tartışmayı birkaç kişi ile aynı zaman diliminde yürütmek... *“Bana göre komutan savaşımlarıyla birlikte hareket etmelidir. Savaşıyı eyleme gönderip geriden izlemeyi kendime yakıştıramıyorum. Eğer ben gitmezsem*

savaşçılarım da gitmeyecektir” diye süren bir tartışmam oldu. Savlarım çürütölmeye çalışılıyordu. Benim de Zaza inadım tutmuştu. Karşılıklı birbirimizin savlarını çürüterek ikna etme yollarını bulmaya çalışılıyorduk. Nihayet ben kazanmıştım, artık eyleme bende katılacaktım.

Eylem düzenlemesi tekrardan gözden geçirildi. Çünkü ben eklendiğim için düzenlemeyi yenilememiz gerekiyordu. Eylemde hedef, bir askeri konvoyu pusu atmaktı. Ayrıca silah kaldırmak da vardı. Doçkalarla saldırı yapılacaktı. Bu da ilk defa denenecek bir eylem tarzıydı. İki tane 12,5’luk, bir tane de 14,5’luk dokça saldırıya girecekti. Orta otomatik silahları saymıyorum bile. Bizim grup, ben, Cigerxwin (Mardin), Eriş (Mahabat), Dılxwaz (Gever) arkadaşlardan oluşuyordu.

Düzenlemeleri yaptıktan hemen sonra eylem hazırlıklarına başladık. Genel-özgün toplantı ve tartışmalar yürüttük. Herkes hazır olduğunu belirttikten sonra yola koyulmaya başladık. Eğer olurda bir arkadaş kendisini hazır görmüyorsa onu çıkarırdık. Eylem gönüllölük işidir. Gönüllü olanlardan oluşuyor gruplar. Küçücük bir tereddüt bile etkileyeceği için çıkarılırdı. Tereddüt kendisiyle birlikte başarısızlığın kapısını aralar. Yürekta küçücük bir tereddütte yer verilmemelidir zafere doğru yürürken. Başarı tereddütlerin olmamasında gizlidir. Böylece amaca kilitlenme olur. Kilitlenen amaç için tüm yollar kolaylıkla bulunur. Çünkü netlik sağlanmışır artık.

Eylem hazırlıkları birkaç günümüzü aldı. Sonunda her şeyi tamamlayarak yola koyulduk. İlk etapta önümüzde olan şikeftte herkes toplanacak, oradan güçleri dağıtacak, geri çekilmede ise orası hiç kullanılmayacak ve her grup komutanı grubunu alıp hızla alandan çıkacaktı. Mağara deşifreydi ve çok kullanmıştık. Bölükteki arkadaşların yapmış olduğu törendeki sevgi dolu serkeftin dilekleriyle

gruplar şeklinde yola koyulduk. Katırlara yüklediğimiz dokça ve mermilerle yola koyulmak için hazırlıklar tamamlanmış ve hedefe kilitlenmiştik. Yükler çok ağırdı. Normalde tek bir katıra bu kadar yük yüklenmezdi. Zorunluluktan kaynaklı böyle yapılmıştı. Bizim gruptaki katırın yükü de 12,5'lik dokça ve doçkanın beş yüz mermisiydi. Biz sadece erzak ve bize ait olan cephaneyi taşıyorduk. Bizim grubun öncüsü bendim, yolu bir tek ben bildiğim için önde yürüyordum, diğer arkadaşlar da benim geçtiğim yoldan geliyordu. Katır yolu var mı yok mu, bilmiyorduk. Bu yüzden katırı da kullandığımız yoldan götürüyorduk. Eriş ve Cigerxwin arkadaşlar katırı getiriyor, Dılxwaz arkadaş ta en arkadaydı. Katır patikası olmadığı için katırımız daha çok zorlanıyordu. Uçurumun kenarına geldiğimde cephaneyi getiren arkadaşları bekledim. Katıra çok acıyordum, bazen onunla konuşuyordum “kusura bakma” diyordum. Yine de elden bir şey gelmiyordu. Ayrı gruplar şeklinde çıktığımızdan dolayı diğer gruplar katırın yolunu kullanmışlardı, biz ise bilmiyorduk, bu yol sanmıştık. Uçurumun kenarına gelen katır olduğu yere çıkılı kalmışçasına bir aşağı bir bize bakıyordu. Meğerse bizimle vedalaşıyordu. Biz daha ne olduğunu anlamamıştık ki katır kendisini uçurumdan aşağıya bıraktı. Hem de tüm cephaneyle birlikte. Hemen başına koştuk. Cansız bedeniyle karşılaştık. Üzüntüden paniklemeye başladım. Keşke önünü alabilecek başka bir yöntem kullansaydım diye çok hayıflandım. Daha şikefte yetişmemiştik, yarım saatlik bir mesafe kalmıştı. Bizimle olan yolculuğu şikefte kadardı. Onu orada özgür bırakacaktık. Diğer grupların öyle değildi onlar eylem yerine yirmi dakika kalaya kadar gideceklerdi, oradan dönecekti katırlar. Bizim grup için öyle değildi. Gideceğimiz yerin çoğu düşmanın karşısına düştüğü için katır kullanamazdık, sırtlayıp götürmeliydik. Başka alternatifimiz yoktu.

Gariban hayvancağız buna bile dayanamadı, zorlandığı için intihar etti.

Zaman kaybetmemek için yüklerimizi sırtlayarak şikefte yakın bir yere götürdük. İki sefer yapmak zorunda kaldık. İkinci sefer için arkadaşlar gitmemem konusunda ısrarcı olduklarından gidemedim. Diğer arkadaşlar bize yardım ettiler. Herkes şikefte biraz dinledikten sonra gruplar şeklinde çıkıldı. İlk katırlar yüklerini bırakıp gelecek, daha sonra arkadaşlar gidecekti. Bizim için herhangi bir sorun yoktu. Yolumuz farklıydı. Onlar için avantajlı bir vadi vardı. Bir gerilla küçücük bir avantajı bile yakalayıp kullanmasını bilmelidir. Bizde bir sefer yapmaya karar verdik. Normalde bizim grubun gideceği yere yüksüz iken bir buçuk saatte varılıyordu ancak şimdi ne kadar süreceğini ben de kestiremiyordum. Çünkü yüklerimiz çok ağırdı. Arkadaşlar benim toplam yükümü hesaplayınca – ki buna raxtım, silahım, dürbün ve cihazımda dâhildi-kırk iki-kırk üç kilo çıkıyordu. Diğer arkadaşların yükleri benimkimden daha ağırdı. Ben kadın olduğum için yükümü ağırlaştırmamı istemiyorlardı. Ancak var olan yükleri iki sefere göre ayarlayınca böylesi bir tabloyla karşılaştık. Yol çok kötü değildi, sadece yer yer çok aşırı düşman tepesinin karşısına düştüğümüzden dolayı kaz yürüyüşü yapmak mecburiyetindeydik. Grubumuzda ise Eriş arkadaş vardı. Uzun boylu, iri yapılı bir cüsseye sahipti. Doğanın ayaklarını almıştı. Bu boy ve yükle kaz yürüyüşü yapması mümkün değildi. Sürünmeliydi. Yükle kaz yürüyüşü ve sürünme yapmak kadar zorlayıcı bir şey yoktur herhalde...

Normalde her arkadaşta ait bir şemsiye vardır. Artık ne olmuşsa giden gruplar bizim iki şemsiyemizi götürmüş, iki tanesini de bırakmışlardı. Hiç olmazsa iki tane bırakmışlar, buna da şükür demek lazım. Şemsiyelerin götürülüşüne çok kızmıştım. Çünkü bir yerde termal için kullanmak zorundaydık, yoksa görüntü verecektik. Kızsam

da kızmasam da yapacak bir şey yoktu. Olan olmuştu. Artık farklı pratik bir yöntem bulmalıyım. Şemsiye için bölüğe arkadaş gönderecek değildim. Arkadaşlara oraya yetiştirmişte yöntem üzerinde düşünmenin daha uygun olacağını söyleyerek yola koyulduk. Yola koyulur koyulmaz yüklerimizin ağırlığı kendini hissettirmeye başlamıştı. Zorlanacaktık, bu gün gibi açık bir şekilde ortadaydı. En çok Eriş arkadaş zorlanacaktı. Kaz yürüyüşü yaptığımız yerde onu durdurmak zorunda kaldım. Yükümü bırakarak geri döndüm, beraber yükü tutarak götürmek zorunda kaldık. Çok zorlanarak tehlikeli bölgelerden başarılı bir şekilde geçtik. Görüntü vermemiştik. Düşman denetiminde olmadığımız bir vadiye derin bir oh çekmek için uzun bir ara verdik. Gerçi ara vermek de istemiyorduk çünkü oturunca kalkamıyorduk bu seferde. Bir arkadaş kalkardı diğer arkadaşları da ellerinden tutarak kaldırırdı. Yoksa yapıştırıcı gibi yerimize yapışıp kalıyorduk. Yük ağır olunca yerçekimi kuvveti de fırsattan istifade ederek bizi kendine doğru çekiyordu. Tam olarak eylem yerine gidemezdik. Tüm cephanemizi bir yerde toplayıp daha sonra oradan hareket edecektik. Tam da karşıya düşüyorduk. TepêOrtê tamda karşıımızdaydı. Hemen onun solunda Şiker, sağında ise Maruka tepeleri vardı. Bu da demek oluyordu ki o düzlüğe çıktığımız an görüntü verme riski doğuyordu. Tek tek geçmemiz gerekecekti, ancak şemsiyeler iki tane olduğu için geçişler zaman alacaktı. İki arkadaş gidecek, giden her iki arkadaştan biri şemsiyeleri getirecek sonra yine iki arkadaş gidecek ve bu hepimiz geçene kadar devam edecekti. Sanırım o zamana kadar bizde takat kalmayacaktı. Şimdiden takatsiz kalmıştık. Bir seferlik yükümüz kalmıştı, onu da getirmeliydik. Bir buçuk saatlik yolu tam beş buçuk saatte geldik. Yürüyecek halimiz kalmamıştı. Her on dakikada bir ara vermek zorunda kalıyorduk. Yüklerimizi bıraktıktan hemen sonra geri döndük. Canım o kadar çok

ay istiyordu ki içmeden gitmek istemedim. ay yaptık da bu sefer eker yoktu. Benim için sorun değildi, ekersizde iebilirdim nede olsa. Diğer arkadaşlar için sorundu, zaten bu yüzden onlar iemediler. Ben ayımı bitirdikten sonra tekrardan yola koyulduk. Yerimize ulaştığımızda hava yavaş yavaş kararmaya başlıyordu, güneş çoktan vedalaşmıştı bizimle. Gecenin yarattığı kaygılar boy gösterecekti.

Kısa bir ara verdik, arada planlamamızı da yaptık. Dinlendikten sonra vadiye bıraktığımız yükleri yukarıya taşıdık. Artık yola koyulup yerimizi almalıydık. Diğer gruplar çoktan yerlerini almış, mevzi kazmaya bile başlamışlardı. Biz ise yerimize bile tam ulaşamamıştık. Hızlı bir şekilde yerimizi almalıydık.

Bizim gruptaki arkadaşların ilk eylemiydi. Bu yüzden hepsi heyecanlıydı. Zaten bana hep takılıyorlardı *“Heval Stêrk seni hiç unutmıyacağız. İlkler hiç unutulmaz. Sende kurnazlık yaptın, seni unutmayalım diye ilk eyleme girenleri seçtin değil mi?”* diyorlardı. Cigerxwin arkadaş daha öncede eyleme katılmıştı. Yalnız yine beraberdik. İlk eylemi benimleydi. Sanırım buradaki tüm eylemlerde de beraber olacaktık. gönül ister ki bütün eylemlerde beraber olalım. Olmuyor, bu işler gönül isteme işleri değildi ki... Hatta onlar bu konuda benden daha şanslılar. Çünkü onlar çok rahat katılıyor, ben ise zorla, hatta kavgaya ede ede katılıyorum. *“Evet, bende içimi biliyorum, bilinçli sizi seçtim”* diyordum cevap olarak. Hâlbuki onlarda biliyorlardı ki bu bir seçim ölçüsü değildir. Zaten onlar seilmıştı ben sonradan eklenmiştim. Asıl onlar beni seçmiş oluyorlardı. Zorlayarak burada olduğumu bildiklerinden dolayı durmadan her fırsatta bana takılıyorlardı.

- *“Heval Stêrk sen eyleme gidesin diye hep önereceğiz”* demiştiler tespihlerini verdiklerimde.

- “Valla öyle bir şey yapsanız çok sevinirim” demiştim gülümseyerek. Neden olduğunu bildiğim halde sırf takılmak için;

- “İnsan bir sorar neden diye” demeye başlamıştılar bile.

- “Cevabını biliyorum ama yine de sorayım. Neden?”

- “Eyleme giderken duygusallaştığın için bizi hiç kırmıyor, tespihlerimizi bile geri veriyorsun diye önereceğiz” demeleri biraz dokunmuştu bana. Kırıyor muydum gerçekten? Demek kırmışım...

- “Elinizde görürsem eylem meylem demem yine toplarım, ona göre yaklaşın” diyordum kızarak. Tespihleri toplarken hediye olduklarını söyledikleri için geri vermiştim. Özel bir an seçmemiştim ancak eylem öncesine denk geldi. Tesadüftü. Çünkü her nerede beni görselerdi tesbihleri istiyorlardı. Hediyelere karşı hassas olduğumuz için gerekçeleri bu olmuştu. Belki de gerekçe değildi. Zira bir daha ellerinde görmedim. Kim bilir belki de ben görmüyordum!

İki arkadaş yükünü alıp bana döndü;

- “Heval Stêrk biz hazırız” dediler.

- “Tamam, gidin ama mesafeli ve şemsiyeyi de güzel kullanın, görüntü riski olmasın” deyip yolladım onları. Saat sekiz olmuştu, hava kararmıştı. Zıtların birliği... ‘her iynin içinde bir kötülük, her kötülüğün içinde bir iyilik var’ ilkesine göre istikrarlı bir şekilde hareket eden bir hakikat. Bazen bizi koruyor bazen de zarar veriyor. Termaller için dezavantajdır karanlık. Onun dışında karanlık bilinmezlik olduğu için avantajdır bizler için. Nerede ne zaman ortaya çıkacağı bilinmeyen bizler için.

Arkadaşlar daha birkaç adım atmışlardı ki havan atışları başladı. Herkes olduğu yerde kalarak şaşkınlıktan ne yapacağını bilemez oldu. Çok yakın olduğu için yüzükoyun bir şekilde toprak anaya bizi bağrına basarak korumasını istercesine sarılmıştık. Birkaç havan atıldı. Ne olduğunu anlamak amaçlı olduğumuz yerde beklememiz gerekiyordu.

Belki rastgeledir diye düşünüyorduk ya da öyle olmasını istiyorduk. Geçen zaman gösterdi ki rastgele bir atış değildi. Önümüzdeki gruplardan birileri görüntü vermiş olabilirdi. Görüntü vermemek için bilip bilmediğimiz tüm tanrılara dua ediyorduk. Havanın kararmasıyla birlikte termaller devreye girecekti. Bunu adımız gibi biliyorduk. Bundandı elimizi yüreğimizin üstüne koyuşumuz. Aynen öyle de oldu. Akşam olunca her taraftaki termaller devredeydi ve bizde hemen onların burunlarının dibindeydik. Asker sesini bile duyabiliyordu bazı arkadaşlarımız. Özellikle de asker nöbetçi değişimi yapınca. Görüntülerimiz alınmıştı. Öyle bir yerdeydik ki geri çekilme yapamıyorduk. Yani geri dönemiyorduk, kalmamızda riskliydi. İki arada bir derede kalmıştık aslında. Bizim grup ayrı olduğu için karar bana kalmıştı. Tüm sorumlulukları üstlenerek kalmayı tercih ettim. Diğer arkadaşların durumlarından haberimiz yoktu. Onların kalıp kalmadıklarını da bilmiyorduk. Görülen o ki onlar da geri çekilemezdi. Hepimiz bir tepenin sırtına dizilmiş tespih boncukları gibiydik. Aynı sırtta toplam yirmi iki arkadaş kalıyordu. Tek sıra halinde kenetlenmişti yüreklerimiz birbirine. Cephanemiz ağırdı, kendimizle de götüremiyorduk. Tam sağlama almadan da bırakamıyorduk. Ayrıca hepimizin görüntülerini almamışsa eğer geri çekilme yaparsak birçoğumuz termale yakalanırdık. Kullanılan teknikten dolayı anladık ki herkesin görüntüsünü almamış ve bu alanda bu kadar arkadaş olduğunu tahmin bile etmemişlerdi. Yoksa tüm tekniklerini oraya yoğunlaştırır ve biz ikinci bir Geliyê Tiyarê ile karşılaşabilirdik. Hep aynı yere havanları atıyorlardı. Belli ki sadece bir dokça grubumuzun görüntüsünü almışlardı. Biz güya pusu grubuyduk ve pusuya giderken pusuya düşmüştük. Bir gerilla tüm gerilla kurallarını uygularsa ve tedbir alırsa hiçbir zaman pusuya düşmezdi. Pusuya düşmek gerillaya aykırı bir kavramdır. Aksine gerilla pusu atar. O gecenin karanlığından

faydalanarak yılan sessizliğiyle sokulur hedefin olduğu yere. O beklenmedik yerlerden çıka gelir. Zifiri karanlıktan faydalanıp doğayla bütünleşmiş bir durum oluşturur pusu kurarken. Düşerse eğer gerilla pusuya doğa ile bütünleşmemiş, ayrıksı kalmış, doğadan farklı olduğu göze çarpmış demektir. Kendi hatalarımızdan kaynaklı eylemi deşifre etmiştik. Bu yetmezmiş gibi ne olacağını bilmediğimiz havanlar arasında uzun bir geceyi geçirecektik. Kendi hatamızdan dolayı bu durumdaydık. Eylemlerimiz bireysel eylemler olmadığı için tek bir arkadaşın hatası tüm arkadaşları riske koyuyordu. Kolektif bir çalışmanın ürünüdür eylemlerimiz. Birçok ruhun birleşmesi yani... Birçok yüreğin tek yürek hale dönüşmesi. Biz daha bunları düşünüp yorumlarken cihazımdan sesler gelmeye başladı. İçinde bulunduğumuz durum iç açıcı değildi. O an tepede bulunan genel koordinemiz de içinde bulunduğumuz durumu gördüğünden cihaz üzeri geri çekilme talimatını üç defa anons etmişti. Bir cana bir şey olması yüreğin durmasına yeterdi. Kaldıramazdı hiçbir yürek bir parçasını kaybetmeye. Dayanamazdı yoldaşının oluşturacağı boşluğu görmeye. Ben ilkin talimatı verenin Eylül arkadaş olduğunu sanmış hatta kızmıştım bile. Kendisi de havanların içindeyken nasıl olurdu da cihaz mandalına basardı. Ne olursa olsun basmamalıydı. Anlaşılan zor durumda kalmış ve oradan geri çekilmemizi istiyordu. Sabah ilk işim genel geri çekilme talimatının kimin tarafından verildiğini öğrenmek olmuştu. Genel koordine vermişti. Uzakta olsa yeri karşıımızdaydı nede olsa. Bizi çok iyi görebilecek bir yerdeydi. Zaten o esnada Eylül arkadaş geri çekilme talimatını vermiş olsaydı bile kendisinin belki de geri çekilme imkânı olabilirdi ki, ben öyle olduğunu sanmıyordum. Çünkü geri çekilme hattı olarak belirlediğimiz tüm yerler vuruluyordu- ama benim o imkânım yoktu ve ben geri çekilemiyordum. Benim için bu koşullarda geri

çekilmek demek kayıp vermek demektir. Bunu göze alamazdım. Almadığım için de geri çekilmedim.

Hemen arkadaşları sağlama almaya çalıştım, önümüzde küçük bir vadi vardı, o an gözümde derin ve korunaklı bir alan haline gelmişti. Sabah gördüğümde hangi akılla burada arkadaşları sağlama alıp korumaya çalıştığıma anlam veremedim. Anlar değil miydi tüm kaderi belirleyen. O an bende böyle bir kaderi belirlemiştim işte. Eğer tanrı varsa kaderi belirleyen istemeden de olsa tanrıları oynamıştım sanki. Sabah kendime çok öfkelenmişim daha iyisini yapamaz mıydım diye, çokta kızmıştım. Hayıflanıp kızmaktansa hatalardan ders çıkarmak en doğru tutumdur. Bir daha ki sefere bu konuda daha duyarlı olma sözünü kendime vererek sakinleşmeye çalıştım. O vadi sandığım yerde kalarak büyük bir hata yapmıştım.

Akşam sekizde başlayan saldırı gece yarısına kadar çok yoğun bir şekilde devam etti. Göz açtırmıyordu adeta. Kesin şahadetlerimiz olacaktı. Böyle bir saldırıda kayıp vermemek mucize olurdu. Mucizelere de inanmadığımdan, sabaha kadar kötü bir haber almamak için tüm enerjimi pozitifleştirmeye çalışıyordum. Bir şeye aşırı adapte olursan kesinlikle gerçekleşir. Çünkü o şeye enerjini gönderiyorsun. Negatif düşünürsen negatif olur, pozitif olursa düşüncen pozitif olur. Grubumuza da bunu anlatmaya çalıştım. Herkesin pozitif düşünmesini ve evrene öyle enerji göndermesini istiyordum. Ne olursa olsun biz pozitif düşünelim ki kötülükler uzak dursun istiyorduk. Gece yarısından sonra saldırı hafiflemişti ama durmak bilmedi. Sabah beşe kadar devam etti.

Sabahı nasıl ettik bilmiyorum. Ömrümün en uzun gecesiymiş, bitmek bilmiyordu. Saniyeler saatte dönüştü sanki. Saatler ise geçmek bilmiyordu. İlk defa zamanın durduğu olgusunun nasıl bir şey olduğunu yaşayarak öğrendim. Durmuştu zaman. Hiç ilerleme yoktu. Acelesi

olmadığı için keyfi yaklaşıyordu. Bekleyeni olmadığı için gönlünce hareket ediyordu. Zaman hissetmemişti beni, yüreğimdaki acıyı da. Empati duygusundan uzak yaklaşıyordu. Ona, böyle yaklaştığına, ilerlemeyişine öfkelenmiştim. Sabaha kadar lanetledim geçmek bilmeyen zamanı. Affedemedim bir türlü onu. Orada, az ötemde can yoldaşlarım, benden birer parça olan can yoldaşlarım tehlikedeydi. Bir gün sonra hangi yürek olmayacaktı aramızda diye düşündüğümde oradaki tüm yoldaşlarımın silüetleri gözlerimin önünde canlanıyordu. Hayalimdeki can yoldaşlarımın gözlerinde parıltı vardı. On sekiz arkadaş oradaydı ve hepsi de birbirine çok yakın yerlerde konumlanmıştı. Aralarındaki mesafe farkı çok azdı. Her havanın sesi beynimde yankılanıyor, yüreğimde çığlığa dönüşüyordu. *‘YETER ARTIK SUSUN’* diyerek bir türlü gelmek bilmeyen sabahı çağırdım durdum. Yıllar gibi gelmişti bu gece. Yıllarımı almıştı sanki. Grup olarak çok sessizleşmiş, derin düşüncelere dalmıştık.

Havanın aydınlanmaya başlamasıyla birlikte cephaneyi sağlama aldık. Bu durumda kendimizle götüremezdik. Götürmeyi denesek bile her halükarda cephane kalacaktı, getirirken iki sefer yapmıştık. Olurda bir operasyon çıkarsa düşman gücünün eline geçmemesi için sağlam bir yere koymaya çalıştık. Havan atışları seyrelmiş ama bir türlü durmamıştı. Gerçi iki – üç güne kadarda durmazdı. Genellikle böyle oluyordu. Artık bizde bu duruma alışmıştık, tarzı çözmüştük. Lâkin bu gün dursa ne güzel olurdu Alışkanlıklarını altüst etseydi... Bizi şaşırtsaydı... Hayır, ödün bile vermiyor. Arkadaşları çok merak ediyordum, burada bu merakla kalmak bana işkence gibi geliyordu. Geri çekilmeye başladık. Çok hızlıydık. Koşa koşa gidiyorduk. Nasıl bu kadar erken şikefte geldiğimizi bile fark etmedik. Her şey sakinleştikten sonra bunun farkına vardık. Yolu hiç düşünmeyerek yürüyorduk. Orada yani şikefte geri çekilmede bir aksiliğin çıkması ihtimaline karşın

suikastçı birimini bırakmıştık. Genel savunma amaçlı uygun görmüştük. Bizi sağlam bir şekilde görmeye sevinen bir ifadeyle Herdem (Rojhilat) arkadaş hemen koşarak yanıma geldi.

- “Arkadaşlar geldi mi?” diye sordum.

- “Yok, kimse gelmedi. Orada ne oldu Heval Stêrk?”

- “Görüntü verdik ve pusuya düştük. Tek bir arkadaş bile gelmedi mi?”

- “Yok, hiç kimse gelmedi, bende merak etmeye başladım.”

- “Bir şey yok sakın ol” dedim ancak ben sakın değildim ki bir başkasını sakinleştireyim. Tezat bir durumdu, biliyordum. Ama aklıma o an böyle yapmanın uygun olduğu gelmişti. Hemen devamla;

- “Ben arkadaşların yanına gitmek istiyorum. Yolu bilmediğim için ya bana tarif et ya da benimle bir yere kadar gel, sonra sen dönersin ben devam ederim” diye ısrar ettim. Burada her şeyden bihaber şekilde kalamazdım.

- “Hayır, sana yolu göstermeyeceğim ve sen de hiçbir yere gitmiyorsun”

- “Arkadaşlar ordayken benim burada kalmamı istemiyorsunuz herhalde. Bir haber almam lazım” diye kızarak söylenmeye başladım. Sinirlenmişim. Arkadaşlar oradayken benim burada oturup beklememi istemeyecek kadar iyi tanıyorlardı beni. Şimdi ise engel olmaya çalışıyorlardı.

- “Olan olmuş, bari seni riske atmayalım” dediler tüm gruptaki arkadaşlar. Riske girip girmemek çok umurumda değildi. Arkadaşların durumlarını öğrenmeye kadar yerimde duramam, durmamda imkânsızdı. Bu bana çok vicdanlı bir yaklaşım olarak gelmiyordu. Bugün olmazsa hangi günün yoldaşı olacaktık ki...

- “Onu bunu bilmem. Ben arkadaşların yanına gitmek istiyorum, burada bekleyemem, bir şeyler yapma çabası içerisinde olmazsam asla

kendimi affedemem. Beni bir yere kadar götür sen geri dön, ne olursun gidelim”

- “Hayır. Gitmene izin veremem. Bekleyelim onlar gelir” diyerek kararlılığını ortaya koydu.

- “Sanırım burada talimatları ben veriyorum. Talimattır beni götüreceksin” dedim. Kızmıştım hem de çok, hırşımdan ağlamaya başladım. Onu yıllardır tanıyordum ve hiçbir zaman bu düzeyde onunla konuşmamış, öyle bir şey söylememiştim. Kızması gerekirken sakinleştirmeye çalıştı beni Herdem arkadaş.

- “Madem öyle, talimatı uygulamıyorum, sonra da beni görevden al. Ne yaparsan yap oraya gitmene izin vermeyeceğim” diyerek kolumdan tutup beni şikefte doğru götürdü. Orada bulunan bütün arkadaşlar da onu destekliyorlardı, onu onaylayarak ardım sıra geldiler. Biraz oturdum, ne kadar oturduğumu, ne kadar o şikefte kaldığımı bilmiyorum, sabrım taşmaya başlamıştı. Bu kadar da vicdansız olamazdım, arkadaşlarım ateş hattındayken ben burada oturamazdım. Eyüp değildim ki... Sabrımın sonu vardı ve hemen de kapıma dayanmıştı.

- “Ben suyun üstüne gidiyorum” diyerek oradan çıktım. Sakinleştiğimi, mantıklı hareket edeceğimi düşünmüş olmalılar ki hiç kimseden tek bir ses bile çıkmadı. Ya da tam tersi onlar da benim yaşadıklarımı yaşıyorlardı. Merak ediyorlardı hem de çok. Yerlerinde oturamıyor ikide bir dışarı kapının önüne kadar gidip geliyorlardı. Benden daha beter bir haldeydiler. Beni engellemek için bunu sözlü söylemiyorlar ama tüm hareketlerine de yansıtıyorlardı. Onlar da sabırsızlanmaya başlamışlardı. Hiç kimsenin gelmediğini görerek sabırsızlanıyorlardı. Ne de olsa can yoldaşları oradaydılar, birer parçaları olan can yoldaşları...

Sadece istikameti biliyordum. Onun dışında arazi hâkimiyetim yoktu. Hiç gitmemiştim oralara. Bir kere bile olsaydı da gitseydim. İşte bir eksikliğim daha... Patikaya girmiş tek başıma ilerliyordum. Her havan atışında oturuyor ses kesildikten sonra tekrardan yürümeye başlıyordum. Açık hava olmasına rağmen etraf hep toz duman içerisindeydi. Belli arazide yangında çıkmıştı. Küçük kuru otlar tutuşmuş yanıp kül olmuştu. Onun yarattığı dumanlar da vardı. Ben o tarafa ilerlerken o taraftan şikefte doğru gelen bir arkadaşı gördüm. Uzaktı, yakınlaştıkça gelenin Ülkem (Amed) arkadaş olduğunu gördüm. Benim olduğum yere gelmesi için onu çağırdım. Ülkem arkadaş bizim bölükte kalan arkadaşlardandı, branş eğitiminden gelmişti, bu eyleme B-7'ci olarak katılmıştı, saldırı grubundaydı.

Önden ilk onu göndermişler. Yanıma gelir gelmez kucakladım onu. Sağlam gördüğüme sevinmiştim. Yüreğime su serpecek cevapları bekleyerek durumlarını sordum.

- “Arkadaşların durumları nasıl? Ama doğruyu söylemek şartıyla cevapla.”

- “İyiler. Tek tek çıkmaya çalışıyorlar. İlk beni gönderdiler, birkaç dakika sonra başka bir arkadaş çıkacaktı. Farklı bir yoldan gelecek şekilde harekete geçtik.”

- “Şahadetlerimiz var mı?”

- “Yok. Kimseye bir şey olmadı.”

- “Ya yaralı?”

- “Yok, vallahi de billahi de yoktur.”

- “Bana doğruyu söylemiyorsun. Bak er ya da geç duyuram. Bu yüzden sen söyle.”

- “Yok, doğruyu söylüyorum. Hiçbir arkadaşla hiçbir şey olmadı. Ardımdan Sorxwin arkadaş geliyordu inanmazsan ona da sor.”

- “Sorxwin arkadaşın durumu nasıl, ona bir şey oldu mu?”

- “Ya bir şey olmadı diyorum, iyidir, geliyor. Bilmem belki ona sorsan daha iyi olur. Ne de olsa inanmıyorsun”

- “Bir şey mi oldu ona.”

- “Yok, bir şey olmadı” demesine rağmen sanki bir şey söylemek ister gibiydi. Ketum kalmayı tercih etti.

- “Neyse. Ben gözümlle görmeyene kadar inanmam. Hadi sen şikefte git” diyerek onu gönderdim. Sorxwin arkadaşı çabuk görmeliydim. Sanki bir şeyler vardı ya da benim negatif bakan yönüm olumsuz bir şeyin olduğunu söylüyordu. Bu düşünceleri kafamdan silmeye çalışarak ilerlemeye devam ettim. Biraz ilerler ilerlemez Sorxwin arkadaşı gördüm. Onu çağırarak kendimi gösterip ona doğru koşmaya başladım. Onu sapa sağlam gördüğüm için çok sevinmiştim. Onu görünce kucaklaştım, durumunu sordum.

- “Hiçbir şeyim yok, arkadaşların da durumu iyidir, hepsi geliyorlar. Merak etme gerçekten de durumlar iyidir. Bu durumda bu kadar iyi olmak şanstır. Bizde şaşırdık doğrusu.”

Ona sarılınca yeni giymiş olduğu elbisenin parçalanmış olduğunu gördüm. Tam da omzunun üstü parçalanmış, teni gözüküyordu.

- “Hiçbir şeyin yok ise, bu ne peki?” dedim elbisesini incelemeye başladım. Hiçbir yerde kan izine rastlamadım. Kandamlaları bile yoktu.

- “Bir havan parçası gelip sadece çarptı ve durdu, çok büyük bir parçaydı, belki onun için durdu” dedi. O an kalbimin durduğu hissine kapıldım. Ödüm koptu, yaralanmıştı. Hem de çok büyük bir parça gelip sırtına, omuz tarafına çarpmıştı. Parça soğuduğu için durmuştu belliki.

- “Nasıl oldu? Bana doğru söyle, tüm arkadaşlar iyi mi?”

- “Bir arkadaş hafif yaralandı, hepimiz tesadüfen kurtulduk.”

- “Kimdir yaralanan arkadaş?”

- “Andok (Amed) arkadaş, o da geliyor, kolundan parçayı aldı. Küçük bir sıyrık o kadar başka kimseye bir şey olmadı.”

- “Tamam. Sen şikefte git, ben sonra geleceğim.”

- “Gel beraber gidelim, burada bekleme.”

- “Son arkadaş da gelene kadar gelmem. Hadi sen git” diyerek onu şikefte doğru iteklemeye başladım. Benimle kalmak istiyordu, buna izin veremezdim. Zar zor oradan çıkmıştı, burada ikinci bir riske atamazdım. Gidip azda olsa dinlenmeli, biraz kendine gelmeliydi. Zar zor gönderdim onu. O gider gitmez bende ilerlemeye devam ettim. Arkadaşlar artık tek tek geliyorlardı. Çoğunluğu gelip geçmişti. Herkes aynı yanıtla sorularımı cevaplıyordu. Ya doğrudu söylenenler ya da tüm arkadaş aynı şeyi söylemek için müthiş bir şekilde örgütlenmişlerdi. İkincisinin olacağını sanmıyorum. Böylesi bir durum karşısında yüz şeklide mi değişmeyecekti? Herhalde değişen yüz şeklini görür, kem kümlerden bir şeylerin ters gittiğini anlayabilirdim. Hiçbiri olmadı hâlbuki. Hep aynı yüz ifadesi ve hep aynı düşünmeden verilen net cevaplar ile karşılaştım. Hiç kimseyi bekletmeden gönderiyordum. Havan atışları hiç durmadı ki arkadaşları tutabileyim.

Onları bekletmek riskti ve ben bu riski göze alamazdım. Nihayet bana doğru cevap verebilecek olan Eylül arkadaş geldi. Tokalaştıktan sonra elma ağacının altına oturdular. Giderken bize emanet edilen Jêhat (Bêrti) arkadaş ile beraberdiler. Emaneti sağlam getirmeyi başarmıştı, yanından hiç ayırmıyordu. Oturduklarını görür görmez seslendim;

- “Oturmak yok, burada durmak sakıncalıdır”

- “Biraz dinlenelim, hiç yürüyecek halim yok” dedi Eylül arkadaş bitkin bir şekilde, diğer arkadaşın durumu da ondan farksız olmadığı için onu onayladı.

- “İyi olmaz, oradan sağlam çıktınız bari burada bir şey olmasın. Hele hele Jêhat arkadaş bekletmek iyi olmaz”

- “Yok ya bir şey olmaz, ona dikkat edeceğiz sadece birazcık dinlenelim” dediklerinde artık bir şey demedim. Çok yorulmuşlardı, ruhsal açıdan da durumları iyi olmadığından bir şey demedim. Ben de yanlarına oturarak durumun ayrıntılarını öğrenmek istedim. Hâlbuki orada oturmamız yanlıştı ve bunu iyi biliyorduk. Ancak duygusal yaklaşımlar bile bile yanlış yaptırmıştı bize. Acıdığım için izin vermiştim. Yoldaşlarımdı ve yorulmuşlardı. Biraz dinlenseler ne olacak mantığım cehenneme daha rahat ve çabuk gitsinler diye taş dösemeye, yolu düzeltmeye benziyordu. Bazen duygusallık öldürüyor bile. Duygularla değil mantıkla hareket edilmeli böylesi durumlarda. Ders çıkarmada yetersiz kalışımızın temel nedeni değil miydi duygusal yaklaşmak... GeliyêTiyâre de duygusal yaklaşımın sonucu değil miydi? Bu olay daha geçen yıl olmuştu, bugün bir yılı bile dolmamış oluyordu. Şimdiki bakış açım olsaydı asla durdurmaz, duygusal yaklaşmazdım. Keşkelere sığınmak istemiyorsak eğer, o zaman keşkeleri engelleyecek yaklaşımlar sergilemeliyiz.

Geri çekilme talimatını onun vermediğini öğrendim. Genel koordinemiz vermişti. Sadece Andok arkadaş kolundan hafif bir şekilde yaralanmış, parça kolunda kaldığı için hastaneye göndermeliydik, direkt bölüğe gönderdik ki hazırlanıp çıksın diye. Onun dışında arkadaşların hepsi sağlamdı. Üç arkadaş gelmemişti, en azından geldiklerini görmedim. Ben onlar da gelene kadar bekleyecektim. Eylül arkadaş onlar kalktıktan sonra bana;

- “Hadi sende gel, arkadaşları grup grup çıkaralım” dedi.

-“Kalan üç arkadaş var, onlar da gelmeyene kadar gelmeyeceğim” dedim. Onlara bir şey olmuştu ve bana söylenmiyor düşüncesindeydim. Eylül arkadaş da böyle düşündüğümü çok iyi biliyordu. Yemin ederek doçkaları sağlama alıp geleceklerini söyledi. Zor bela beni ikna ederek oradan çıktık.

Şikeftteki arkadaşları grup şeklinde örgütleyip koordine ede de çıkarmaya başladık. Bu sırada kalan üç arkadaşta gelmişti. Sadece Tepê Ortê gücü gelmemişti. Üç kadın arkadaşı oraya darbeleme amaçlı göndermiştik. Suikastçı arkadaş da onlarlaydı. Görüntü vermemiş, deşifre olmamıştı. Oraya tek bir havan bile atılmamıştı. Sağlam olduklarından emindik. Onların gelmesini beklemek gerekiyordu, geç kalıyorlardı. Gelmeyince oraya gitmeye karar verdim. Bırakmadılar. Herdem arkadaş benden önce, sırf ben gitmeyeyim diye koşa koşa gitti. Onların gelmesini bekledik. Onlarda geldikten sonra onları da gönderir göndermez bizde çıkmaya başladık. Eylül arkadaş bizimle kalmıştı. Yolda aksayarak yürüyordu ve hep arkada kalıyordu. Çoğu defa onu beklemek zorunda kalmıştık. İlk böbrek hastalığı olduğu için böbrek ağrılarına bağladım. Sonrasında birçok yerde beraber hareket etmemize rağmen böyle olmadığı aklıma gelince başka bir şeyden kaynaklandığına ikna oldum. Ara verdiğimizde yanına gittim ve bir şeyi var mı yok mu diye sordum. Her seferinde *“Bir şeyim yok”* diyerek kestirip atıyordu. Bu sefer biraz ısrarcı oldum. Tamda dizinin arka tarafından parça aldığını bu yüzden yürümede zorlandığını söyleyince çok kızdım. Kızarak eleştirmeye başladım. Ne olursa olsun söylemeliydi, bizde ona göre yaklaşırdık, onu da hastaneye gönderirdik. Söylememesi doğru değildi. Şuan içinde bulunduğumuz yerde yapacak bir şey yoktu. Sadece ona göre yürür, yorulduğunda ara verebilirdik. Zaten her yorulduğunu hissettiğimizde ara veriyorduk. Kendisi hiçbir zaman ara verelim diye bir talepte bulunmadı. Geç de olsa nihayet bölüğe ulaştık. O günü akşama kadar dinlenmeye ayırdık, ihtiyacımız da vardı. Akşama doğru yanımıza cephe komutanımız da geldi. Gelir gelmez bize takılmaya başladı:

- “Baki arkadaş tüm geri çekilmeyi ve düşmanın havan saldırılarını kameraya çekti, Cemal arkadaşta gönderecek” deyince o an bizim çok

kızdığımızı gören cephe komutanımız şaka yaptığını ve göndermeyeceğini söyleyince rahatladık. Ancak farklı bir zaman diliminde Baki arkadaş ile karşılaştım. İlk aklıma gelen bu şakaydı. Sorduğumda onayladı. Gerçekten de görüntüleri Cemal arkadaşla göndermişti.

Daha şikeftteyken Sorxwin arkadaşın yarasını kontrol etmişim. Parça gelip etini yakmış ve durmuştu. Verilmiş sadakası vardı. Hepimiz için de verilmiş sadaka vardı ama onun sadakası daha fazla verilmişti. O parça soğumasaydı kurtulması mümkün değildi. Parça yelek ve gömleğini yakmıştı. Bir gün öncesinden giydiği elbiselerin yanmış olması üzmüştü onu. Dönüp bana;

- “Heval Stêrk ben bu elbiselerimi çok sevmiştim, ilk defa tam istediğim gibi bir elbise yapılmıştı” dedi.

-“Bir şey olmaz, olan elbiseye olsun sana bir şey olmadığına şükredelim.”

- “Ama bunlar çok güzeldi.”

-“Söz, aynısından diktireceğim. Yine kendim gidip üzerinde duracağım” dedim. Terzihane bize yakındı, aramızda yarım saatlik bir mesafe ya vardı ya yoktu. Önceki elbisede de öyle yapmışım. Kendim gidip üzerinde durmuştum. Çünkü onların yanındayken bir gün Sorxwin arkadaş bana;

- “Heval Stêrk ben daha bu Zap’ ta istediğim gibi bir elbise giymedim gitti.” Demişti.

- “Ertuş’ tayken diktin ya gönlünce olmadı mı?”

-“O zaman başka bir arkadaşın ölçüleriyle kendime diktirmiştin.”

- “Anladım. Peki, daha önce Çiyayêreş’teyken diktirmedin mi?”

-“Yine diktim ama istediğim gibi olmadığından çok beğenmedim.”

- “O zaman git ölçünü ver. Ben üzerinde dururum” demiş ve onu terzihaneye göndermişim.

Eyleme gideceğimiz günün sabahı gidip terzihaneden almış, ona götürmüştüm. Giydiğinde çok yakışmıştı. Tam oturmuş ve ona bir biçim vermişti. Ayrıca dikişlerini de güzel yapmışlardı, defolu hiçbir şeyi yoktu. Giydikten sonra kendisi de kendine çok yakıştırmış, beğenmişti. Daha sonra dönüp bana;

- “Heval Stêrk tam da istediğim gibi bir elbisem oldu. Artık yırtılıp eskiyene kadar giyerim bunları”

- “Güle güle kullan inşallah onlarca eskitirsin” dedim. Çok fazla eskitmek demek uzun ömürlü olmak demektir. Gerçekten de çabuk eskitmişti. Yirmi dört saat giyebildi, belki de daha az. Elbiseyi bulmak kolaydır. Cana zarar gelmesinde olan birkaç metrelik kumaşa olsun. Hem sadece Sorxwin arkadaşına değil, hemen hemen bütün arkadaşlara elbise dikmek zorunda kalacaktık. Birçok arkadaşın elbiseleri parçalardan dolayı paramparça olmuştu. Bize dua eden insanların çok olduğuna inandım. İnsanlar pozitif enerji göndermişti. Ucuz kurtulmuştuk... Ne olursa olsun tesadüfen kurtulduğumuz bir gerçeklikti. Tek bir kayıp vermeden bu kadar gücü çıkarmayı başarı olarak görüp değerlendirdik yapılan toplantıda. Hatalarımız vardı. Eylemden hemen önce keşif için gittiğimizde görüntü vermemize rağmen tekrardan oraya gitmemiz yanlıştı. Eylem planlamamızda da hatalar vardı. Karşılıklı özeleştiri ve eleştiriyle düzeltilir her şey. Özeleştiri kendini ele alış tarzındaki derinliktir. Ders çıkarıp daha iyisini yapmak için güçlü bir özeleştiri verdik.

O eylemden sonra Sorxwin arkadaşı bölgeye getirdiğime çok pişman oldum. Getirmemeliydim. Bir şeyin olacağından korkmaya başladım. Soğukkanlılığıydı hep onu kurtaran, ama her eylemin içinde olmak istiyordu. Eylem denildi mi hep “ben” derdi. Bu güzel bir duygudur. Ancak hep içinde olmayı istediğinden kendini koruyamıyordu. Benim açımdan manevi değeri çok büyük olduğu için ona hiçbir şeyin olmasını

istemiyordum. Ertuş'taki takımımızdan çok az kalmıştı. O da bunlardan bir tanesiydi. Onu buraya getirmekle yanlış yapmıştım. Pişmanlığın hiçbir faydası yoktu. Bir kere getirmiştım artık çıkaramazdım da. Ona bir şey olursa yüreğim dayanır mı bilemiyorum. Onunla bu konu üzerinde kesinlikle tartışmalı ve tavır koymalıyım. Apar topar Cemal arkadaşın toplantısına gönderildiğim için tartışma zamanım olmadı. Ta ki toplantı aktarımı için yanlarına gittiğimde kendisini koruması gerektiği konusunda çok geniş bir tartışma yürüttüm. Biraz inisiyatif alanını daralttım. Cıva gibi olan birisini tutamayacağımı çok iyi bilmeme rağmen yine de bazı dayatmalarım oldu. Dikkat etmeseydi hiçbir çalışmaya koymaz, tamamen pasifleştirirdim onu. Kendisi bilirdi. Yapabilecek biri olduğumu da iyi bilirdi. Her seferinde bana *“Sen de bana duygusal yaklaşma”* diyordu kızarak, yüzünü somurtmayı ihmal etmeyerek. Sadece ona karşı mı duygusaldım? Bu sürecin beni daha da duygusallaştırdığının farkındaydım. Ama elden başka da bir şey gelmiyordu. Zorlu bir süreçten geçtiğimiz kadar başarılarla elde ediyorduk. Başarılar kayıp vermeden gerçekleşmiyordu. Özgürlük bedel istiyordu. Ve bizler bu bedelleri ödemeye hazırдық.

- “Sorumluluğun bana ait, bunu unutma. Zaten kaç kişi kaldı ki o takımdan, bari sen öyle yaklaşma” dediğimde o da benim gibi kötü oluyordu. Böylesi anlarda ben kötü bir durumda olduğum için moral verme sırası ondaydı.

- “Merak etme o takım için bile olsa kendime dikkat ederim” diyerek gönlümü almaya çalışıyordu. Bir dönem dikkat ediyordu, sular dindiğinde yine eski haline dönüyordu. Ben fark ettiğimde müdahale ediyordum, o ise bir dönemliğine yine dikkat ederdi. Bu ta ki büyük eyleme kadar devam etti.

BUGÜN BERABERİZ YA YARIN

Büyük eylem pratik sezonumuzun son eylemi olacaktı. Uzun süreceği için sonbaharın başında olacaktı. Onunla düşmana büyük bir darbe vuracak, kim bilir dize bile getirebilecektik. Hepimiz buna inanıyorduk. Bu eylemle düşman kolay kendine gelmezdi artık. Kesin başarmalıydık. Kesin kazanarak yaklaşmalıydık. O zaman kaybettiğimiz tüm yoldaşların intikamları alınmış olacaktı. Özellikle de Zap’ ta yapıldığı için Zap şehitlerinin intikamı alınır, yürekler rahatlardı. İntikam almayana kadar rahatlamazdık sözümüz vardı. “Tol”u alıp “Tov”a dönüştürmekti temel hedefimiz.

Sorxwin arkadaş tugay tepesinin saldırı kolundaydı. Saldırıya gidecekti. Tüm intikamları silahın namlusuna yükleyerek almıştı bütün cephanesini. Sürekli bu anı bekliyordu. Zaferle dönecekti, hem de yoldaşlarının intikamlarını alarak. Minik yüreğinde milyonları kucaklamanın gururunu taşıyordu ne de olsa. Hep takılırdı bana;

- “Merak etme bütün takımın intikamı için tetiğe basacağım” diyordu sevincini göstererek.

- “İnanıyorum sana, hem de çok. İntikam alma zamanı gelmişti, hatta geç bile kaldık. Ancak er ya da geç alacağız intikamımızı” diye cevaplıyordum her defasında.

Ben de yol kesme grubundaydım. Grubum iki koldan oluşuyordu. Şehre inecek gruptaydık. Saldırıya girmeyi çok istememe rağmen kabul edilmedi. Eğer eylemden sağ dönersem eyalette kalmayacaktım. Daralmış, duygusallaşmışım. Duygularıma oto kontrol sağlayamadığım için tepkiselliğe dönüşmüştü. Bilinç denilen olgu yoktu bende o an. Duyguya esir olma durumu yaşıyordum. Tek amacım bana emanet edilen yoldaşları korumamdı. Mantıklı olmaktan çıkmış, sağlıklı düşünemiyordum. Niyette temizdim. Önderliğe cevap olmak istiyordum. Cevap olmanın da saldırıya

girmemle mümkün olacağı konusunda kendimi ikna etmiştim. Zazalığım tutmuş, Nuh diyor peygamber demiyordum. İlerde keşkeleri yaşayacağımı hesaplamadan yaklaşıyordum. Zamanı geriye alabilseydim şimdi değiştirdim birçok şeyi.

Daha eylem başlamadan çıkan yetersiz düşüme, askeri kurallara göre yaklaşmadığımızdan kaynaklı eylemi deşifre etmiştik. Düşman hedefi öğrenmişti. Böyle bir hedefi vuracağımızı hiçbir zaman hesaba katmamıştı. Beklenmedik yerden çıkacaktık her zamanki gibi. Tugay eylemi demek Çelê'nin kuşatması demektir. Halkı da yanımıza aldık mı artık potinler gezmeyecekti dağlarımızda, şehirlerin içinde. Cemseler sokak ortasında geçerken çocuklarımız korkmayacaktı artık. Düşman bunu fark ettiği için Necdet Özer apar topar Çelê'ye gelip tedbir almak istedi. Kararlıydık vurmaya. İstedikleri gibi yaklaşsınlar. Buna çok fazla takılmıyorduk. Sadece tek bir sorun vardı kayıp vermeden oraya ulaşmaktı amacımız. Ama bizim evdeki hesap çarşıya uymadı. Kendi hatalarımızdan dolayı eylem deşifre olunca oturup derin derin düşünmeye başladık. Asıl hedeften caymayacak şekilde düşmanı oyalamalıydık. Bu yüzden her iki cephe için farklı farklı planlamalar yapılarak adım adım hayata geçirilmeye başlanmalıydı. Özellikle de diğer cephede durumlar daha farklı olmaya başlamıştı bile. Düşman kara operasyonunu başlatmış birkaç yerden arkadaşlar gelen operasyon gücüne darbe vurmuştu. Biz de bir şey yapmalı ve düşmanı üzerimize çekmeliydik.

Eylem deşifre olunca yanıltma amaçlı Tepê Ortê eyleminin yapılacağı kararı alındı. Keşif, hazırlık tamamlanması derken sıra düzenlemeye gelmişti. Benim düzenlemem ise hiç beklemediğim bir şekildeydi. Ben eyleme hatta saldırıda olmak istiyordum. Ama bırakalım saldırıya koymayı eyleme bile koymamışlardı. Genel koordineye düzenlemişlerdi. İsteksiz gitmiştim koordine yerine. Biraz

da zorla... Jiyan Deniz arkadaşın zoruyla... Yine de gitmişim ya bir kere, o zaman duyguları değil işin ciddiyetini koymalıydım merkezime. Duygularımı dondurmanın zamanıydı benim için. Eylemden sonra tartışır, önerimi sunabilirdim ancak şimdi yeri değildi. Zaten karakterdi bende; “bir işi ya başından beri yapmayacaksın ya da kabul ettin mi bir kere elinden geldiği kadar iyi yapmalısın” Bu benim temel ilkem haline gelmişti.

Merkezi bir eylemin genel koordinesine yabancıydım. Hiçbir zaman yapmamıştım. Bu benim için ilkti. Onun heyecanını yaşıyordum en derinlerde. Genel savunma gücünün bir cephesinin koordinesi ben, diğer cephenin ise Evin (Amed) arkadaşıtı. Saldırının koordinesi de bizim YJA-STAR eyalet komutanımızdı. Jiyan Deniz ve Sabri arkadaşlar esas koordinemizdi. Cephe koordinesini yapmanın heyecanını çok yaşamama rağmen her cihazda konuştuğumda yansıtmamaya çalışıyordum. Şimdi durum değişmişti; talimat verdiğim tüm arkadaşlar benim üstlerimdi. Normalde onlar bana komutanlık yapıyorlardı ama şimdi ben onlara komutanlık yapıyordum. Heyecanlanmamda bunun payı da çoktu. Eylemden sonra bölüğe geldiğimiz de uzun bir dönem Evin arkadaşın takılmalarından kurtulamadım.

- “Bizim genç yoldaşımız büyümüş de eski arkadaşlara talimat bile veriyor artık. Bir gün bana da verirsın herhalde” deyince kızarmaya başladığımı hissediyor, yanaklarıma iğne batıyordu sanki. Evin arkadaş hem komutanım hem de çok iyi bir yoldaşımdı. Uzun bir dönem onun yanında kalmıştım. Eylemde ise yan yana çalışma arkadaşıydık bu sefer. Beni eğitenlerden olduğu için kendi emeğine seviniyordu aslında. Bunu sezebiliyordum

-“Koordine işini iyi yapıyor ha! Bu kadar da geliştiğini görmek beni sevindiriyor. Acaba tüm koordine işlerini ona mı versek?” diyordu oturan arkadaşlara.

-“Stêrk arkadaşın sesini cihazda duyduğumuzda çok sevinmiştik. Zaten bizi bırakıp gideceğine inanmıyorduk, yine de soru işareti vardı kafamızda” demişti eylemden dönen arkadaşlar.

Aslında bana moral vermeye çalışıyorlardı. Durumum dokunsaydılar ağlayacak gibiydi. İyi yapıp yapmamaya çok takılmıyordum açıkçası, saldırıda olmamak kırmıştı beni. Bu aşamadan sonra eyalette kalmamın benim açımdan zorlayıcı olduğunu düşünüyordum. Bir an önce çıkmak için çabalıyordum.

Bu eylemde Sorxwin arkadaş saldırı grubundaydı. Eylem zafer çizgisi karşısında başarılı bir eylem değildi, kayıplarımız olduğu gibi düşmana da darbe vurmuştuk. Tepe istediğimiz gibi düşmedi, keşif de hatalar çıkmıştı. Düşman tepenin etrafını tellerle sarmıştı. Arkadaşlar onu keserek tepeye ulaşılmalıydılar. Keşifte tel üç taneydi ama arkadaşlar gittiğinde sekiz tane olduğunu görmüşlerdi. Kesmek zaman alıyordu. Bu yüzden saldırı gücü tepeye giremedi. Başka bir yoldan giden başka bir saldırı grubu tepeye ulaşmıştı. Üç arkadaş tepeye girmeyi başarmıştı. Bunlardan Erdal (Serêkaniye) arkadaş tankı imha ederken çok yakınında olduğu için parçalar onun vücuduna da saplanmıştı. Helo (Soran) arkadaş tepenin içinde Cudi (Koçer) arkadaş ise tepenin hemen altında şehit düşmüştü. Her üç arkadaş da aynı koldaydılar. Tepeyi girmeyi başarabilen üç cesur yürek...

İlk şahadet haberleri koordineye hemen ulaşırdı. İlk biz duyuyorduk kimlerin şehit düştüğünü. Kulaklarımı kapatmak istiyordum, duymamak için her şeyi yapabilirdim. Görevli olmasaydım eğer cihaza cevap vermek bile istemiyordum. Duymamak sonucu değiştirir miydi ki? Bizim kendi gücümüzdü şehit düşenler. Birebir

eğittiğimiz, ilgilendiğimiz, hazırladığımız arkadaşlardı. Koruyamamıştık can yoldaşları.

Erdal arkadaş Rındikê eylemine katılmıştı. Geri çekilme yapılırken Kato'lardan çıkmışlardı. Normalde kuzey topraklarında gerilla olmak en büyük hayallerinden biriydi.

Taburdayken *“niye ben kuzeye gitmiyorum. Kesinlikle gitmem lazım”* diyordu, kendisini dayatıyordu çoğu defa. Taburumuzun suikastçısıydı. Sürekli eylemlerde olmasına rağmen kuzeye dayatmasını doğru bulmuyorduk. Rındikê eylem sürecinde aktif olabilecek bir yere düzenlenmişti. Geri çekilmede mecburen Botan'a çekilmeleri gerekiyordu. Yaklaşık bir ay kaldılar. Onunla beraber toplam sekiz arkadaşlardı. Bir ay boyunca her sabah muhabereye çıkıp *“Heval bizi buradan alın, arkadaşları çok özledik”* diyorlardı. Ortam sakinleştikten sonra onları eyalete geri getirmeyi başarmışlardı arkadaşlar. Erdal arkadaş Çiyayêreş bölgesine çok bağlı bir arkadaştı. Çiyayêreş ile özdeşleşmişti adeta. *“Çiyayêreş benim bir parçamdır”* diyordu, sevgisini ifade ederken. Çiyayêreş'te onsuz olamıyordu. O yokken çok sessizdi. Botan'dan geldiğinde Çiyayêreş'e ayak basar basmaz eğilip toprağı öpmesi bir oğulun ana elini öpmesi gibiydi. Bir daha ayrılmama sözü verdiler birbirine. Ayrıldılar da... Yiğitler sözünde durur çünkü.

Helo arkadaş Başur parçasından katılmıştı. Her ne kadar dil konusunda zorlanmışsa da hissetmenin de bir dil olduğunu öğrenmişti hayat okulunda. Hareketli bölüğümüzdeydi tüm canlılığıyla. Hele hele o bulaşıcı gülüşü unutulmaz hiç. Genç ve sade oluşu hayran bıraktırmıştı bizi. Kendisini çocuk yüreğine dokunmadan büyötmeyi becermişti. Büyürken saf ve temiz kalabilmek... Yoldaşlığa aşk düzeyinde bağlıydı. İsmi gibi güvercin olan Helo arkadaş bize bir gerçekliği göstermişti: İnsanlar bir isim alırken kendi kişiliğine yakışanı

alır ya da ismi gibi bir karakter kazanır. Hangisinin olduğunu bilmiyorum ama Helo arkadaş ismi gibi özgür ruhlu yaşamaktaydı. Ona her arkadaş gibi ben de takılmayı seviyordum. Utangaç oluşu dikkatlerimi üzerine çekiyordu. Bunu kırmak için elimden geleni yapıyordum. İlk tanışmamın üzerinden geçen zaman bunu yapabildiğimi göstermiş ancak daha da yol kat etmem gerektiğini de açığa çıkarmıştı. Her yanlarına gittiğimde takılmasaydım bir şeylerin eksik olduğunu hissederdim.

Cudi arkadaş ilk Cudi dağlarında tanıştım. Cudi dağının eşsiz güzelliği ile Cudi arkadaşın bağlılığı mükemmel bir birlik oluşturuyordu. Yıllardan sonra eyalette görmüştüm onu. Tugay eyleminde tepe saldırısındaydı. Ona en yakın grup olduğum için ayrıca onun takviyesi rolünü de oynamam gerekiyordu. Düzenlemelerden sonra gelip yanıma bana takılarak;

-“Vay be demek artık benim takviyemsin” diyerek gülüyordu. Çünkü ben o zaman yeni katılmıştım, daha birkaç aylık gerilla iken onun ise yılları geride kalmıştı. Hep öğretmendi. Bu seferde onu korumaya çalışan tecrübeli bir gerilla olmuşum. Göz bebeğinin parlamasıyla anlıyordum ne demek istediğini. Gururlanmıştı, bir şeyler yapmanın Önderliğe ve halka cevap olmak için çabalamanın sonucunda yaratılan huzur saklıydı zulasında.

49 karakol eyleminde de saldırıdaydı ve kolundan yaralanmıştı. Arkadaşlar zorla eylemden çıkarmışlardı. O yaralı haliyle devam etmek sonuna kadar kalmak istemişti. Ama arkadaşlar buna dur dercesine müdahale edip çıkardılar.

Bu eyleme de onların intikamını alma temelinde katılmıştı. *“Başaracağız”* diyordu durmadan. *“Hem de intikamımızı da alacak bir şekilde.”* Başarma sözleriyle ayrılmıştı noktadan.

Bir de eylemde iki ağır yaralıımız olmuştı, onları acele bir şekilde çıkardık. *“Böylesi anlarda neden durur bu dokçalar”* sözleri öfkeyle dökölüyordu dudaklarımızdan. O kadar çok öfkelenmişim ki cihazda konuşurken, cephede bulunan arkadaşda da yansımişti. Sorunlar çıkmıştı. Bütün doçkaları sırtlayıp götürdüğümüz için bazen göremediğimiz düşen küçük bir parça çalışmasını engelliyordu. Bu şekilde birkaç doçkamız durmuştu. Arkadaşların çok zorlandığını görüyorduk. Bu durumda yapılacak en mantıklı yaklaşım geri çekilmeydi. Esas koordinelerimiz bu talimatı verince sevinmişim. Bu yüzden geri çekilme talimatı cihazda yankılanmaya başladı. Tam bir saat kırk dakikadır uğraşıyorlardı tepeye girmek için ama yapamadılar. Bu süre zarfında yaralılarımız çoğalıyordu. Eylem zamanı uzamamalı, uzadı mı riskler açığa çıkardı. Eylem zamana yayılmamalı, şok etkisi yaratmalı, şok geçinceye kadar her şey tamamlanmalıdır. Uzatmak çatışmaya dönüştüğünden eylem olmaktan çıkardı. Bunun adına eylem demek yanlış olurdu. Eylem kısa sürede sonuç alıcı saldırı demektir.

Israr edip kalsak kayıplarımız çoğalabilirdi. İntikam alalım derken şahadetlerimiz çoğalıyordu. En doğru kararın geri çekilme kararı olduğunda bir arkadaş dışında hepimiz hem fikirdik. Koordine de var olan beş arkadaştan sadece bir arkadaş katılmadı. Çoğunluk kazanmıştı. Böylece arkadaşlar geri çekildiler.

Eylem güçleri geri çekilmeye başladığı an koordine deki arkadaşları da dağıttık. Çok aşırı cihaz kullandığımız için yerimiz deşifre olmuştu, zaten olmaması şaşırtırdı bizleri. Hava saldırısı olabilirdi. Genellikle de öyle yapıyorlardı. Eylem biter bitmez ilk iş koordine de olduğu her yere hava saldırılarını yapmak oluyordu. Kayıplarımızın bir kesimi koordine de oluyordu. Ders çıkardığımız için biz de koordineyi dağıttık. Ben ile YJA-STAR Eyalet komutanımız kaldık, diğer arkadaşları

başka bir yere gönderdik. Böylece hem takip edebilir hem de risklerin önüne geçmiş oluyorduk.

Eylem yeri boşalmıştı. Ancak tüm arkadaşlar geri çekilme yerleri olarak belirlenen bölüklerine daha ulaşmamışlardı. Sabah olmuştu daha ortada yoklar. Tüm arkadaşlar ulaşmayana kadar koordine yerimizi bırakmadık. Öğlene doğru tüm arkadaşların ulaşmasıyla inmeye başladık. Yaralıların ulaşmasıyla direkt hastaneye kaldırılmaları bir oldu. Hafif yaralı olanları da kontrol amaçlı hastanemize gönderdik. Zaten ilk müdahaleleri yapılmıştı.

Eylem toplantılarından sonra vermiş olduğum sözün gereklerini yerine getirme çabasına giriştim. Her ne kadar arkadaşlar önerimi kabul etmedilerse de ben çoktan çantamı sırtlamıştım.

Sorxwin arkadaş gitmemem için beni ikna etme yollarını çok denedi ama hiç birinde başarı olamadı. En son vedalaştığımda;

-“Ben senin için buraya gelmişim. Sen beni buraya getirdin, şimdi de bırakıp gidiyorsun” dediğinde boğazıma bir yumruk gelip oturdu. Sözün bittiği yerdeydim, geri dönüşü yoktu. Pişmanlık fayda etmiyordu artık. Keşkelere sığınmak boş havuzda kulaç açmaya benziyordu. Bu bölgede ikinci defadır kendimi çaresiz hissediyordum. Yine öyle hissettiğim için bu sözler karşısında tek bir kelime etmeden hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladım. Elimden ancak bu geliyordu. Nankörlük yapmıştım esmer kıza. Yarı yolda bıraktım, yola koyan ben olamama rağmen. Yapamadığının keşkesi bu işte. Hâlbuki kalmalıydım. Tüm gururu yerle bir etmeli ve öylece kalmalıydım. Şimdi yürek bu pişmanlıkları ne kadar çok yaşıyor... Engellemeliydim bu pişmanlıkları... Keşke dememek için engellemeliydim... Bunu o an çok fark etmedim.

Bir yoldaşın yaptığı en affedilmesi zor yaklaşım yoldaşını yarı yolda bırakmaktır. Sonuna kadar beraber olmak var iken, yarı yolda

bırakmak yakışmaz bir devrimciye. Yarı yolda bıraktım, söz verdiğim yoldaşıma. YOL-DAŞ olamadım. Söz verildi mi her şey yapılmalıydı, yine geç kaldım. Yine bir keşke daha eklendi keşkelerden oluşan halkalarıma.

Her şeye inat olarak gururuma yenilmiş ve önerimi kabul ettirmiştim. Bu temel de Bakûr'a geçmek için yapılan birçok tartışmadan sonra Bakûr önerim de kabul edilmişti. Zap'tan direkt başka bir alana geçtim. Kuzey önerim tartışmaya açıldı. Sonunda arkadaşlar en son Botan için karar almışlardı. Ya Botan'a geçecektim ya da Başur sahalarında kalacaktım. Bakûr yolu açılmışken neresi olursa olsun gidecektim. Bu doğrultu da Botan'a geçeceğim için yoğunlaşmam için bir Karargâhda kalmaya başladım. Baharları oluşacak olan guruplarda yerimi alma temelinde yoğunlaşmak için Karargâh iyi bir yerdi.

SÖZÜN BİTTİĞİ YER

Zap' ta yapılan eylemde arkadaşlar cihaz kodumu koymaları için benden bir ad istediler. “Ceylan” demiştim hiç düşünmeden. Ceylan Önkol’un anısına almıştım bu ismi. Her ne kadar Ceylan’ı çok fazla hatırlamıyorsam da cevap olabilmek için Ceylanları eğitmeliydim. Böylece halam daha çok tanır düşman gerçekliğini. O var olan uzaklık böylece aşıldı.

Daha sonraki eylemlerde arkadaşlar hiçbir zaman benden kod isim istemedikleri gibi hiç sorma gereğini duymadılar bile. Her seferinde şifreler bana ulaştığında kod adım Ceylan’dı.

Büyük cihaz kodum ‘Evrım’di “E” harfiyle başlıyordu eyaletimizin kodları. Evrim kodunu sevmiştim. Bölükteyken kullanabiliyor bölük dışına çıktığım da ise kullanamıyordum. Özellikle de bölükle konuştuğumda çok komik bir manzara çıkıyordu. Muhaberecimiz bölükteydi, hep o cevap verirdi. Sadece bensiz karar alamadıklarında ya da direkt beni ilgilendiren bilgilerde benim konuşmam gerekiyordu. Bundan dolayı karşılıklı birbirimizi “Evrım” diye çağırduğumuzda tuhaf bir tabloyla karşılaştığımız gibi bir sürü karışıklığa da yol açıyordu. Bunun için arkadaşlar bir kod bulmamı ve bölük dışındayken kullanmamı istiyorlardı. “E” harfinden yola çıkarak Enise demiştim. Bir dağ ismiydi ve güzeldi, kulağa hoş geliyordu. Ancak arkadaşlar “Enise”ye yatkın olmadıkları için ağır geliyordu. Birkaç defa “Enise”yi kullandım, ezberletmeye de çalıştım. Nasıl olduğunu bende tam anlamadım, bir gün arkadaşlar “Ceylan kodunu cihazda da kullanalım” dediler. Kabul etmediysem de “Ceylan” diye çağırınca mecburen cevap veriyordum. Böylece bölük dışındaki kodum da “Ceylan” olarak kaldı. Zap’ tan ayrıldıktan sonra bile halen kullanıyorlardı. Cihazla onlarla konuştuğumda beni böyle çağırıyor ya

da bazen cihazın yanında olan birinin aklına gelmişsem sanki halen de cihaz kullanıyormuşum gibi tekrardan beni bu kod ile çağırıyorlardı.

Karataş eylemi öncesi bölüm ile büyük cihaz üzeri konuştum. Arada bir konuşuyordum. Özellikle de onlara olan özlemim beni boğacak düzeye geldiğinde hemen cihaza koşuyordum. Beş harfli olan ve basit gibi gözüken “özlem” kelimesi tüm yaşamın anlamını bağrında taşıyor. Öyle anlar oluyor ki özleme karşı hiçbir yürek dayanmazdı. Şafak vaktine ulaşmazsa özlem boğacak düzeye geliyor. Her gün özlüyordum onları, ama her gün de büyük cihazla konuşmak iyi olmazdı. Bende tüm özlemleri biriktirir, zirveye kadar getirince konuşmaya başlıyordum. Her konuşma özlemi ortadan kaldıracağı yerde daha bir derinleştiriyordu.

Eylem öncesi tekrardan konuştum. Eylemin olacağını bilmiyordum. Orada olmaması gereken bir arkadaşın bana olan selamları söylenince anlamıştım bir eylem olacağını. Yoksa o arkadaş neden orada olsundu? Hedefi bilmiyordum, ayrıntılardan haberim bile yoktu. Sorxwin arkadaş ile konuşmak istiyordum. Varsa bir eylem çalışması Sorxwin’siz olmazdı. Asla kabul etmezdi gül yüzlü yoldaşım. Bunu bildiğim için kesinlikle onunla konuşmalıyım. Onu cihaza isteyince tahminim doğru çıkmıştı. Hazır değildi. Konuşamadım inşallah içimde kalmaz diyordum. İçimde kaldı. Son bir defa “Heval Stêr” deyişini duyamadım... İçimde kaldı. “Ceylaaan” diye çağırması... İçimde kaldı onu orada bırakmam... O çikolata yüzünü son bir defa görmemek içimde kaldı... Birçok şeyin içimde kaldığı gibi...

Bulunduğumuz yerde haber başlıklarını izleme imkânımız vardı. Sadece Türk kanallarını takip edebiliyorduk. Tek çanaktı ve bulunduğumuz manganın etrafında çok denenmesine rağmen Kürtçe TV’ler çıkmıyordu. Kürtçe haberlerini takip etmek için mecburen genel okula gidiyorduk. Ama her sabah bulunduğumuz mangada

haber başlıklarını düzenli bir şekilde takip ederdik. 7 Ocak 2013 günü de bizim için böyle bir gündü. Ta ki kara haberi duyana kadar normal geçeceğine inanmıştık.

Son dakika haberi olarak geçen bir haber karşısında şaşkın olmamak elde değildi. Yanlış mı duyuyordum, gözlerim mi yanlış bakıyordu? Karataş'a eylem yapıldığını söylüyordu haber spikeri. Hemen ardından da arkadaşların termale yakalandığı görüntüler yayınlanmıştı. İlk haberin yalan olduğuna inandım. "Arkadaşlar bu karda kışta Karataş karakoluna eylem yapmazlar, mümkün değil" diyordum yanımdaki arkadaşlara. Karataş karakolu Çelê merkezine yakın bir yerdeydi. Sadece aralarında Zap suyu vardı. Köprü olduğu için takviye çok erken gelirdi. Karataş'ın hemen üstündeki bir tepede "Zikzak" diye adlandırdığımız bir düşman tepesi vardı. Onunda sağ tarafında Deştan Karakolu ve hepsi de korucu olan Deştan Köyü vardı. Onunda hemen sağında Türkçe "Üzümlü" denilen sınır karakolu bulunuyordu.

Arkadaşlar şaşkın bakan yüzüme dönerek sordu;

- "Zap mı bu eylemi yapmış?" diye sorunca, ben hemen;
- "Sanmıyorum Zap böyle bir hata yapsın. Kesin suikast eylemidir, düşman abartıyor" dedim.

- "Neden yapmasınlar ki, geçen yılda kışın yapmıştılar."

- "Doğru ama karakollar farklıydı. Karataş Karakolu'na kışın vurulmaz. Çünkü geri çekilme yolları yok. Sadece Zap suyu ve eğer imkân olursa Metina kullanılabilir" demiştim. İçimden de neden Zap yapmasın ki diye geçiriyordum.

Haberleri izlemeye devam ediyorduk. Düşman ilkin on arkadaşın şehit düştüğünü söylüyordu. Daha sonra bu sayı on dört arkadaş çıkmişti. On dört arkadaş... İnanmıyordum. Aslında inanmak istemiyordum. Doğru çıkmaması için neler vermezdim ki... Öğlen

muhabere saatine kadar kendi kendime yüksek bir sesle “ne olur tanrım öyle bir şey olmasın” dediğimi hatırlıyorum. Arkadaşlar beni teselli etmeye çalışıyordu. Moralim bozulmuştu. Orada olmalıydım. Neden çıkmıştım ki?

Öğlen muhaberesine koş a koş a gittim. Zap tekmilini verince haberi doğruladı. *“Karataş Karakol eylemi olmuş, on arkadaş şehit, dört arkadaş a da ulaşamıyor”* dedi cihazdaki ses. Demek düşman bu sefer yalan haber vermemişti.

Daha sonraları öğrendiğimize göre sızma grubu başarılı bir şekilde karakolun içine sızmış, ancak savunma grubu eylem başlamadan önce fark edilmiş, termallere yakalanmıştı. Tepeye saldırı oluyor, orada bir arkadaş şehit düşüyor, karakolda da bir arkadaş daha şehit düşüyor. Yaralı arkadaşlar var, onları alıp geri çekilme yapmaya çalışıyorlar.

Bir arkadaş yaralanmış ve savunmanın yanına getirilmiş. Oradan arkadaşlar onu alıp çıkmak istiyorlar. Ancak düşman tekniği buna izin vermiyor. O sırada saldırı gücü de geri çekilme yapmak zorunda kalmış ve onların yanına geliyormuş. Sorxwin arkadaş da yaralı arkadaş kurtarmak için bir grup arkadaşla kalıyor, diğer arkadaşları gönderiyormuş. Atılan bir havan tamda ortalarına düşmüş ve yaralı arkadaş dâhil olmak üzere toplam sekiz arkadaş orada şehit düşmüş. Sorxwin arkadaşta bunların arasındaymış. Arkadaşlar ısrarla *“sen bir grubu al çık”* demelerine rağmen o grubu göndermiş ve arkadaş sağlama almayana kadar çıkmayacağını net bir şekilde söylemiş.

Geri çekilme alanı kardan kaynaklı dar olduğu için dört arkadaş düşmanın eline sağ geçmemek için Beritanlaşacaklarını bilerek Zap suyuna kendilerini bırakıyorlar. Ya kurtulacaklar ya da Beritanlaşacaklar. Zap suyu derinliğiyle tanınan bir sudur. Binlerce yıldır direnişin, teslim olmamanın çığlığını duydu. Şimdi de duyuyor.

Şahitlik yapıyor buna. Ele geçmektense sonsuzlaşmak daha anlamlıdır.

Beritan çizgimiz var. Çizgi demek ideolojiyi yirmi dört saat yaşam felsefesi haline getirmek demektir. Beritan nasıl ki ele geçmemek için kayalardan attıysa kendisini, dört özge can da suya attılar kendilerini. Beritan'ın ardılı olma gururuyla hem de.

Ertesi gün yine cihazı dinliyordum. On dört arkadaşın sicilleri tek tek veriliyordu. On iki arkadaş Çiyâyêreş bölgesindendi. Bu on iki arkadaştan iki arkadaş ağır silah bölüğünden, diğer arkadaşlar ise bölgedendi. İki arkadaş da Ş.Rüstem bölgesindendi.

On dört arkadaştan biri Sorxwin arkadaştı. Kalemimin tükendiği, duygularımın yoğunlaştığı, düşüncemin durduğu bu an için kelime bulmakta zorlanıyorum. “Anlatılamaz” dediğim anlardan birini yaşıyorum şu an. Onun şahadetini duyduğum an kanımın tüm damarlarımdan çekildiğini, kalbimin durduğunu, nefesimin kesildiğini, soluksuz kaldığımı hissediyorum. Çığlık atmak istiyordum, sesim soluğum kesilene kadar. Ama ağzımı açamıyordum. Kenetlenmişti çenem. Konuşsam anlatırdım derdimi ama sesim çıkmıyordu. Ağlasam rahatlardım belki ama ağlayamıyordum. Yaşayıp yaşamadığımı bile bilmiyordum. Zaman mı durmuştu ne, hiçbir hareketlilik yoktu. Biraz zaman geçse reflekslerim gelişirdi belki. Biri dürtse beni, çimdiklese meselâ kendime gelirdim belki. Bir arkadaşın beni sarsmasıyla mangada olduğumu fark ettim. Her iki omzumdan tutup sarsıyordu beni.

- “Heval Stêrk, Heval Stêrk” diye derinden gelen sesleri duymaya başlıyorum yavaş yavaş.

Gözlerimi kırıştıtarak bakıyorum ona.

- “Bir şey söyle Heval Stêrk, tek bir kelime. Yeter ki öyle donuk bakma” diye ısrar ediyordu karşımdaki arkadaş. Yavaş yavaş algılamaya başlıyordum etrafımdakileri.

- “Ne söylememi istiyorsun ki” demeye çalıştım zar zor. Bu ses benim miydi? Yabancı geliyordu bana. Dudaklarımın arasında çıkan bu sözle gözlerim boşalmaya başladı. Hıçkıra hıçkıra, sesim kısılana kadar ağlamaya başladım. Ağlamak dışında elimden bir şey gelmiyordu. Gidenleri geri getirmeye gücümün yetmediği için de ağlamaya başladım. Onlarla olmadığım için ağlamaya başladım. Onlara kendilerini korumayı öğretmediğim için ağlamaya başladım. Yüreğim hasrete dayanmayacağı için ağlamaya başladım.

Sorxwin arkadaş bir daha olmayacaktı ve ben bir daha göremeyecektim o şirin yüzünü, duyamayacaktım sesini. Çığlık çığlığa bağıriyorum ardından;

“Dûr neçe Heval

Na na tû dur nece”

Artık sözün bittiği yerdeydim. Bugün beraber olup yarın beraber olamayacağım gerçeğini yaşıyordum!... Yarın ve bir sonraki yarın da beraber olamayacağım.

*Ferhat mı olmam gerekiyor dağı delmek için
Gönül gözü ile görmek yetmez mi tüm güzellikleri*

*Ya Karacaoğlan nasıl bakıyor dünyaya
Ben yanayım isterim küllerimden kendimi
yaratarak*

*Tasavvuftu beni sana getiren
İlahî aşk ne yapar ki bende ki bu aşk olmazsa.*

*Bâtını'yım Şeyh Bedrettin'in yolunda
Hem hakikat hem yaşam değil miydi bizi buluşturan
Neden olamıyor yüreğim aşk ateş iyle yananlar gibi
Kö mü r mü eksik bilincin yoğrulmasında
Ateş i harmanlaşt ıran salt bilmek değildir.
Kalp gözü yeter beynin duyarlılığının yanında*

KİTAPTA İSMİ GEÇEN BAZI ARKADAŞLAR

- 1-Ezda Ararat arkadaş 2012 Şıtaza eyleminde şehit düştü.
- 2-Kendal Afrin arkadaş 2014'ün sonunda Rojava 'da şehit düştü.
- 3-Eriş Mahabat arkadaş 2014'te Zap- Karataş eyleminde şehit düştü.
- 4-Cigerxwin Mardin arkadaş 2014'te Zap-Karataş eyleminde şehit düştü
5. Herdem Rojhilat arkadaş 2015'de Rojava'da şehit düştü.

STÊRK LAŞER

09.03.2015

**RESİMLERLE
STÊRK...**

